Základní škola Pardubice-Dubina

Kompletní ŠVP

ŠVP ZV Základní školy Pardubice-Dubina, Erno Košťála 870 " Klíč k vědění", 1.

RVP ZV Základní vzdělávání

od 1. 9. 2024

1 Identifikační údaje

Název ŠVP	ŠVP ZV Základní školy Pardubice-Dubina, Erno Košťála 870 " Klíč k vědění", 1. 9. 2024/11		
Motivační název	"Vědění je poklad - klíčem k němu je škola."		
Datum	1. 9. 2024	**Název RVP**	RVP ZV Základní vzdělávání
Verze	11. verze	**vzdělávací program**	RVP ZV Základní vzdělávání
Platnost	od 1. 9. 2024	**Dosažené vzdělání**	Základní vzdělání
Délka studia v letech:	9		

Název školy	Základní škola Pardubice-Dubina
Adresa	Erno Košťála 870, 530 12 Pardubice
IČ	48161055
REDIZO	600096157
Kontakty	Mgr. Edita Kárychová - koordinátorka 1. stupně, Mgr. Ivana Rozinková - koordinátorka 2. stupně
Ředitel	Mgr. Bc. Ludmila Kozáková
Telefon	Telefon: 46 62 62 878
Fax	Fax :466261682
Email	e-mail:zsdubina@zsdubina.cz
www	www.zsdubina.cz

Zřizovatel	Statutární město Pardubice
Adresa	Pernštýnské náměstí 1, 530 21 Pardubice
IČ	00274046
Telefon	466859111

.....

datum, podpis, razítko

2 Charakteristika ŠVP

Název školy	Základní škola Pardubice-Dubina		
Adresa	Erno Košťála 870, 530 12 Pardubice		
Název ŠVP	ŠVP ZV Základní školy Pardubice-Dubina, Erno Košťála 870 " Klíč k vědění", 1. 9. 2024/11		
Platnost	od 1. 9. 2024	Dosažené vzdělání	Základní vzdělání
Název RVP	RVP ZV Základní vzdělávání	Délka studia v letech:	9

Charakteristika ŠVP

1. Zaměření školy

- na naší škole chceme učit žáky takové znalosti a dovednosti, které žáci dobře uplatní v životě, zaměříme se více na činnostní učení s důrazem na využití v praxi, budeme požadovat méně encyklopedických poznatků,
- chceme připravit žáky pro budoucí život v EU, a proto budeme klást důraz na výuku cizích jazyků, především anglického jazyka (máme k dispozici anglickou knihovnu),
- ve vyšších ročnících žáky intenzivně vedeme k volbě povolání (součást výuky v 8. a 9. ročníku, exkurze, návštěva úřadu práce, výstava středních škol, dny otevřených dveří na SŠ aj.),
- vedeme žáky k týmové práci, k vzájemné pomoci a respektu,
- podporujeme výuku na počítačích, na 1. i 2. stupni jsme ji hodinově posílili, využíváme výukové programy i v ostatních předmětech,
- chceme stejnou péči věnovat žákům nadaným i žákům se speciálními vzdělávacími potřebami,
- účastníme se různých soutěží, olympiád a akcí v rámci školy, regionu, republiky,
- snažíme se vytvořit podmínky pro žáky s jinými životními podmínkami a z jiného kulturního prostředí,
- nabízíme výběr volitelných předmětů i velké množství zájmových činností,
- zajišťujeme environmentální vzdělávání (EVVO) žáků, výchovné a vzdělávací strategie naplňující cíle EVVO integrujeme do jednotlivých předmětů,
- v rámci EVVO realizujeme samostatné projekty a akce - vzdělávací programy v Ekocentru Paleta a v jiných institucích, sběr papíru a plastů, úklid a péče o estetické prostředí nádvoří školy, pobyty v přírodě, výuka v zelené učebně, celoškolní projekty a projekty v rámci jednotlivých předmětů.

Vzdělávání je zajišťováno podle možností školy všemi formami, které umožňuje školský zákon a prováděcí předpisy, z hlediska vyučovacího prostředí vzděláváním v prostorách školy i mimo ně, zejména na školách v přírodě, zotavovacích akcích ve zdravotně příznivém prostředí, výjezdech do zahraničí, exkurzích, vycházkách a dalších akcích souvisejících s výchovně vzdělávací činností školy. Podmínky, obsah a organizační zajištění mimoškolních akcí jsou konkretizovány v dílčích plánech pro tyto akce. Jednacím a vyučovacím jazykem je český jazyk.

a) Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření (PO). Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona v platném znění.Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení (ŠPZ). Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. v platném znění.

Plán pedagogické podpory (PLPP) zpracovává škola pro žáka od prvního stupně podpůrných opatření a to na základě potřeb úprav ve vzdělávání nebo zapojení do kolektivu. S PLPP je seznámen žák, zákonný zástupce žáka a všichni vyučující. Obsahuje popis obtíží žáka, stanovení cílů podpory a způsobů vyhodnocování naplňování plánu.
Plán pedagogické podpory sestavuje zpravidla třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má zpravidla písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření výchovný poradce spolu s vyučujícími vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Není-li tomu tak, doporučí škola zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci ŠPZ.
Individuální vzdělávací plán (IVP) zpracovává škola pro žáka od druhého stupně podpůrných opatření a to na základě doporučení ŠPZ a žádosti zákonného zástupce. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP vychází ze školního vzdělávacího programu (ŠVP). Obsahuje mj. údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. IVP vyhodnocuje ŠPZ jedenkrát ročně. Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka zaznamená informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP do školní matriky.
Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ (v případech stanovených Přílohou č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.v platném znění) v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP dle doporučené minimální úrovně výstupů v upraveném RVP ZV platném od 1. 9. 2016, případně upravit vzdělávací obsah. Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření je zpracována a k nahlédnutí: https://www.msmt.cz/file/41216/
Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení ŠPZ a přiznaného stupně podpory zejména:
1) v oblasti metod výuky:
- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů
2) v oblasti organizace výuky:
- střídání forem a činností během výuky
- u mladších žáků využívání skupinové výuky
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka
- možnost podpory pedagogického pracovníka při vzdělávání žáka asistentem pedagoga na základě doporučení ŠPZ
3) možnost zařazení předmětu speciálně pedagogické péče
- reedukace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je realizována prostřednictvím předmětu speciálně pedagogické péče.

Předmět speciálně pedagogické péče (PSPP)

Účelem tohoto podpůrného opatření je podpora žáků, kteří z důvodů svých speciálních vzdělávacích potřeb (SVP) nemohou dosahovat srovnatelných výsledků ve vzdělávání. Předmět speciálně pedagogické péče může zajistit kompenzaci obtíží žáka, přispět ke kvalitnímu vzdělání žáka s přihlédnutím k jeho specifickým potřebám. Předmět speciálně pedagogické péče je zajišťován od 2. stupně podpůrných opatření, je-li doporučeno školským poradenským zařízením a zákonný zástupce žáka souhlasí s jeho poskytováním.Výuka probíhá jako individuální nebo skupinová (max. 4 žáci). Organizace výuky PSPP je v kompetenci ředitele školy. Je vyučován z disponibilních hodin v daném ročníku v rozsahu daném ŠPZ (1 hodina týdně).Obsah vzdělávání žáků se upravuje v závislosti na struktuře a charakteru speciálních potřeb žáků a na základě doporučení podpůrných opatření školských poradenských zařízení. Výstupem tohoto předmětu je rozvoj a posílení všech

kompetencí vzhledem k individuálním potřebám každého žáka.
Výukou PSPP (vyučovací předmět) jsou pověřeni učitelé, kteří získali kvalifikaci učitele žáků se SVP. Na 1. st. ZŠ – učitel, který získal kvalifikaci podle § 7 odst. 2 zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Na 2. st. ZŠ – učitel, který získal kvalifikaci podle § 8 odst. 2 zákona č. 563/2004 Sb.
Žáci s přiznaným PO, kteří mají z PPP stanovenou 1 hodinu PSPP týdně mohou být na vysvědčení hodnoceni:
1 – výborně (Žák/žákyně dochází pravidelně na hodiny PSPP, pracuje podle pokynů pedagoga, vykazuje aktivní činnost a plní domácí přípravu, je-li zadána)
2 – chvalitebně (Žák/žákyně dochází pravidelně na hodiny PSPP, pracuje podle pokynů pedagoga, nevykazuje aktivní činnost a neplní domácí přípravu, je-li zadána)

Úprava obsahu vzdělávání (ČDJ)

Úprava obsahu vzdělávání v rozsahu 3 hodin ČJ jako druhého jazyka týdně je podpůrným opatřením pro žáky s odlišným mateřským jazykem. Tato podpora zahrnuje cílenou výuku jazyka s cílem integrace a překonání jazykové bariéry. Obsah vzdělávání žáků se upravuje v závislosti na struktuře a charakteru speciálních vzdělávacích potřeb žáků na základě doporučení školských poradenských zařízení. Práce s obsahy vzdělávání směřuje k posílení vzdělávání žáka v oblastech, kde nedosahuje uspokojivých výsledků. Rozsah: v základním vzdělávání 3 vyučovací hodiny týdně, nejvýše však 120 h za rok. Zaměření: rozvoj komunikativních dovedností, specifická slovní zásoba pro školní prostředí a pochopení obsahu učiva. Výuka ČDJ probíhá zejména v rámci nejvyššího počtu povinných vyučovacích hodin.

b) Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.
Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. v platném znění považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.
Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje zpravidla třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. v platném znění. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. IVP vyhodnocuje ŠPZ dvakrát ročně. Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka zaznamená informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP do školní matriky. Jako podpůrná opatření pro žáky nadané a mimořádně nadané jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory například:
- předčasný nástup dítěte ke školní docházce
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy
- obohacování vzdělávacího obsahu
- zadávání specifických úkolů, projektů
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol
- v rámci volitelných vyučovacích předmětů a zájmových aktivit

Do vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami i žáků nadaných a mimořádně nadaných může škola zapojit i další subjekty.
Poradenské pracoviště naší školy je tvořeno výchovným poradcem, který zároveň koordinuje jeho činnost, metodikem prevence, kariérovým poradcem a školním psychologem. Výchovný poradce je pedagogickým pracovníkem, který je pověřen

spoluprací se školským poradenským zařízením, věnuje se podpoře žáků a pedagogických pracovníků při vzdělávání žáků s potřebou uplatňování podpůrných opatření. Metodik prevence je pedagogický pracovník, který se věnuje péči o žáky s rizikovým chováním a prevenci tohoto chování. Služby kariérového poradce integrují vzdělávací, informační a poradenskou podporu pro volbu povolání a pozdějšího profesního uplatnění žáků. Školní psycholog se podílí na poskytování poradenských služeb pedagogům školy, žákům i jejich zákonným zástupcům. V případě potřeby spolupracuje škola s orgánem sociálně-právní ochrany dětí. ŠPZ poskytuje metodickou podporu škole zvláště v případech, kdy pracuje se žáky, u kterých je poskytování PO náročné.

2.1 Výchovné a vzdělávací strategie školy

Kompetence k učení

K naplnění této kompetence využíváme na naší škole tyto strategie a postupy:

- při výuce používáme různé způsoby a metody výkladu, zařazujeme různorodé aktivity tak, aby byly zastoupeny všechny styly učení
- zařazujeme úkoly, při kterých žáci sami docházejí k řešení a závěrům
- žáky vedeme k samostatné práci a k sebehodnocení
- žáci se učí prezentovat vlastní výsledky před ostatními
- přistupujeme k žákům dle jejich individuálních schopností - rychlejším žákům zadáváme další úkoly, příp. je vedeme k tomu, aby pomáhali žákům pomalejším
- učíme žáky, aby se orientovali v různých zdrojích - učebnice, naučná literatura, internet, výukové programy atd.
- používáme didaktické postupy zaměřené na práci s textem
- při hodinách pracujeme s různými pomůckami, které podporují porozumění a názornost

Kompetence k řešení problémů

K naplnění této kompetence využíváme na naší škole tyto strategie a postupy:

- zadáváme problémové úkoly, při kterých žáci docházejí k objevům, řešení a závěrům sami, při řešení využívají informace z různých zdrojů
- vedeme žáky k tomu, aby uměli provést rozbor problému, navrhnout si plán řešení, odhadnout výsledek, volit správný postup
- učíme žáky, aby si dokázali sami vyhodnocovat správnost výsledku
- žáci jsou vedeni k tomu, že k výsledku mohou dospět různými cestami, svůj způsob řešení si mohou zvolit sami
- s využitím vhodných vyučovacích metod rozvíjíme abstraktní a logické myšlení žáků
- řešíme úlohy vycházející z reálného života, abychom propojovali výuku se situacemi, které žáci běžně zažívají
- problémové úlohy zadáváme i pro řešení ve skupinách, aby žáci dokázali úlohy řešit i při týmové práci
- nabízíme žákům dobrovolná témata a úkoly
- motivujeme a zapojujeme žáky do různých soutěží

Kompetence komunikativní

K naplnění kompetence komunikativní využíváme na naší škole tyto strategie a postupy:

- učíme žáky dodržovat pravidla diskuze, respektovat názory ostatních
- vedeme žáky k tomu, aby uměli prezentovat výsledky své práce před ostatními
- vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu - při výuce (např. brainstorming), při týdenním kruhu na 1. stupni, při třídnických hodinách, v žákovském parlamentu
- žáci mohou tuto kompetenci rozvíjet i na různých besedách a přednáškách
- vedeme žáky k tomu, aby při prezentování výsledků své práce využívali dovednosti získané v hodinách informatiky využívali při práci v ostatních hodinách

Kompetence sociální a personální

K naplnění kompetence sociální a personální využíváme tyto strategie a postupy:

- využíváme při výuce skupinovou práci a kooperativní učení, žáci společně s učiteli vytváří pravidla pro práci v týmu
- vedeme žáky k tomu, aby ve skupině dokázali přijmout různé role a za svoji práci byli zodpovědní
- žáci při výuce plní úkoly, při jejichž řešení musí spolupracovat
- vedeme žáky k tomu, aby dokázali ostatním naslouchat a respektovat názor druhých
- učíme žáky zhodnotit práci skupiny i svůj přínos pro práci v ní

Kompetence občanské

K naplnění kompetence občanské využíváme na naší škole tyto strategie a postupy:

- organizujeme výlety a exkurze, v rámci kterých se žáci seznamují s tradicemi a kulturním a historickým dědictvím
- vedeme žáky k tomu, aby dodržovali předem daná a domluvená pravidla
- v rámci výuky zařazujeme projekty a témata s ekologickou tématikou, např. Den Země, programy Ekocentra Paleta
- respektování trvale udržitelného života u žáků podporujeme např. těmito aktivitami - sběr plastů a papíru, péče o estetické prostředí - areál školy, hřiště, nádvoří
- seznamujeme žáky se základními právy dítěte
- pořádáme projekty a akce připomínající lidové tradice a zvyky - Vítání podzimu, vánoční a velikonoční dílny a jarmarky, na tyto akce zveme i rodiče a veřejnost
- žáky zapojujeme do sportovních a výtvarných soutěží v rámci školy i do soutěží vyhlášených jinými subjekty

Kompetence pracovní

K naplnění kompetence pracovní využíváme na naší škole tyto strategie a postupy:

- o bezpečnosti práce a chování žáky poučujeme vždy na začátku školního roku, během roku vždy, když se jedná o činnost žáků, která to vyžaduje
- vedeme žáky ke správnému užití materiálů, nástrojů, techniky, vybavení v souladu se zásadami bezpečnosti práce
- vedeme žáky k samostatnosti a k dokončení práce v zadaném termínu
- učíme žáky, aby si práci dokázali sami naplánovat, připravit si vhodné pomůcky, uklidit si pracovní místo
- výsledky práce hodnotí nejen pedagog, ale i žák sám
- v rámci volby povolání organizujeme exkurze, výlety, při kterých se žáci seznamují s různými pracovišti
- účastníme se i akcí, které pořádají střední či vysoké školy, popř. jiné subjekty - dny otevřených dveří, praktické dílny, burzy škol a pod.

3 Charakteristika školy

Název školy	Základní škola Pardubice-Dubina		
Adresa	Erno Košťála 870, 530 12 Pardubice		
Název ŠVP	ŠVP ZV Základní školy Pardubice-Dubina, Erno Košťála 870 " Klíč k vědění", 1. 9. 2024/11		
Platnost	od 1. 9. 2024	Dosažené vzdělání	Základní vzdělání
Název RVP	RVP ZV Základní vzdělávání	Délka studia v letech:	9

1. Úplnost a velikost školy, podmínky školy

Jsme úplnou školou s 1. až 9. postupným ročníkem. Kapacita školy je 800 žáků.
Základní škola je rozlehlá a prostorná, tvoří ji čtyři pavilony. Škola se nachází uprostřed sídliště v zóně bez silničního provozu v bezprostřední blízkosti lesa. Škola je dostupná z různých částí města prostřednictvím pěti linek městské hromadné dopravy. V budově školy je 34 tříd.
Vyučování předmětů na II. stupni je zajištěno v těchto odborných učebnách: chemie, zeměpis, fyzika, hudební výchova, cizí jazyk, přírodopis. Výuka předmětu Svět práce probíhá v dílnách a v cvičné kuchyni. Pro výuku tělesné výchovy jsou k dispozici tři tělocvičny, baletní sál, posilovna a školní hřiště. Pro hodiny informatiky je určena moderně zařízená multimediální učebna, jejíž technické vybavení je průběžně obnovováno. Prostorové uspořádání třídy a pracovního místa respektuje nároky na žáka se speciálními vzdělávacími potřebami. Žáci školy mohou využívat i lego učebnu, zelenou učebnu a keramickou dílnu s moderní vypalovací pecí.
Ve škole je dostatek kabinetů k ukládání pomůcek pro jednotlivé předměty. Materiální vybavení je dostatečné. Učebnice, didaktické pomůcky, informační a komunikační technika a další potřeby a pomůcky (např. pomůcky pro tělesnou výchovu, hudební a výtvarnou výchovu) umožňují efektivní vyučování a podporují aktivitu a tvořivost žáků. Škola zajišťuje speciální učebnice, kompenzační a jiné pomůcky, které jsou nezbytné pro vzdělávání žáků s speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných. Pedagogové mohou využívat k přípravě na výchovnou a vzdělávací práci dvě sborovny, kde mají pro svou práci volný přístup na internet, je zde k dispozici tiskárna a kopírka. V budově školy má pracovnu školní psycholog, jsou zde vyčleněné prostory pro poskytování školních poradenských služeb, jsou určené i prostory k ošetření úrazu a ke krátkodobému pobytu zraněného, popřípadě k poskytnutí další pomoci při zdravotních problémech.
O velkých přestávkách využívají žáci II. stupně k aktivnímu odpočinku školního nádvoří, žáci I. stupně relaxačních koutků.
Součástí školy je velká školní jídelna. Žáci mají možnost zakoupit svačinu a pití.
Odpoledne mohou žáci 1. - 5. ročníku trávit v dobře vybavené školní družině. Některé učebny jsou vyčleněny pro základní uměleckou školu.
Na estetickém vzhledu se podílejí učitelé i žáci.
Škola poskytuje své prostory organizacím k volnočasovým aktivitám dětí i dospělých.

2. Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogičtí pracovníci jsou kvalifikovaní, soustavně si doplňují své vzdělání dalším studiem (jazykové kurzy, výpočetní technika, moderní trendy ve výuce ...) Většina pedagogů má základní kurz první pomoci, kurz týmové práce. Učitelé na I. stupni a učitelé jazyků na II. stupni jsou asistenty pro nápravu vývojových poruch učení.
Odbornou pomoc žákům i zákonným zástupcům poskytuje výchovný poradce, školní psycholog, metodik prevence patologických jevů, kariérový poradce, žákům je poskytována i logopedická péče. Na základě doporučení školského poradenského zařízení může s některými žáky pracovat asistent pedagoga. Proškolení učitelé poskytují podpůrná opatření žákům se specifickými prouchami učení.

Vychovatelky školní družiny organizují pro žáky různé kroužky.
Učitelky I. stupně spolupracují s učitelkami mateřských škol, aby přechod do první třídy byl co nejméně problémový. Pro děti a veřejnost se pořádají dny otevřených dveří. Budoucí učitelé prvních tříd navštěvují třídní schůzky rodičů v mateřských školách a informují je o průběhu zápisu, o školní zralosti, připravenosti a aktivitách školy.

3. Charakteristika žáků

Většina žáků je ze sídliště Dubina, dojíždějí k nám i děti ze spádové oblasti a okolních obcí. Vzděláváme i děti cizích státních příslušníků, děti s poruchami učení a zdravotním postižením.

4. Dlouhodobé projekty

Naše škola se zapojuje do akcí a projektů, které umožňují žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami a které rozvíjejí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci. Vedení školy plánuje zapojení do projektů vyhlášených MŠMT, EU a ESF v souladu s ŠVP. Pedagogové připravují každoročně několik dílčích projektů v rámci předmětů, kulturně-historické exkurze. Žáci I. i II.stupně pravidelně navštěvují ekologické výukové programy v Ekocentru Paleta. V 5. ročníku v rámci učiva Člověk a vesmír je realizovaný projekt Hvězdárna Hradec Králové. Trvalou spolupráci máme i s Městskou policií v Pardubicích, která organizuje pro žáky vzdělávací a výchovné programy. Žáci 9. ročníků v rámci volby povolání navštěvují Úřad práce v Pardubicích.
Škola organizuje pobyt v přírodě s lyžováním, kterého se mohou zúčastnit žáci II. stupně. Některé třídy na I. i II. stupni vyjíždí na pobyty v přírodě s turistikou.
Pro snadnější přechod žáků z 1. na 2. stupeň realizuje škola adaptační kurzy žáků šestých tříd.
Žákovský parlament několikrát do roka pořádá sběrové dny.
V prostorách naší školy sídlí Základní umělecká škola, kterou mají žáci v odpoledních hodinách možnost navštěvovat.
Od ledna roku 2006 byla nově zvolena školská rada, ve které jsou zástupci učitelů, zřizovatele a zákonných zástupců. Tito zvolení zástupci mohou v rámci svých pravomocí kontrolovat a ovlivňovat chod školy.
Zákonní zástupci jsou v průběhu roku informováni o prospěchu a chování svých dětí formou dvou třídních schůzek a dvou konzultací. O významných akcích, dalších záměrech školy, úspěších žáků jsou zákonní zástupci seznamování prostřednictvím školního časopisu Duboviny. Škola pořádá celoškolní akce (sportovní odpoledne, akademii, dny otevřených dveří), na které jsou zváni i zákonní zástupci. Zákonní zástupci i veřejnost mohou vyhledávat informace o škole na webových stránkách školy.
Škola spolupracuje s Pedagogicko psychologickou poradnou v Pardubicích. Naše škola nabízí služby školního psychologa.Péče je bezplatná, důvěrná, určená pro děti, zákonné zástupce a učitele. Pokud škola doporučí psychologické vyšetření dítěte, zákonní zástupci si mohou vybrat, zda využijí nabídku psychologické péče u školního psychologa nebo se objednají na jiné psychologické pracoviště.
Psycholog nabízí:
- standardní psychologické vyšetření z podnětu školy
- práci se třídou
- individuální vedení dětí
- krizovou intervenci
- dlouhodobé vedení zákonných zástupců a dítěte
- konzultace pro učitele

5. Autoevaluace školy a její evaluační činnost

Autoevaluace školy a její další evaluační činnost slouží k poskytování nezbytné zpětné vazby vedení školy o tom, jak se škole daří naplňovat stanovené vzdělávací záměry a cíle. Stěžejní evaluační roli v daném vzdělávacím předmětu má vyučující učitel, který žáky hodnotí v průběhu vyučovací hodiny, za čtvrtletí a za pololetí. Metodické orgány a koordinační skupiny sledují plnění výstupů ŠVP. Škola využívá při hodnocení úspěšnosti žáků vlastní i standardizované testy (SCIO, PISA, CERMAT).
Nedílnou součástí autoevaluace školy je zpětná vazba ze strany rodičů a ze strany zřizovatele. Škola proto bude v pravidelných intervalech dvou let zjišťovat formou standardizovaných dotazníků názory rodičů a žáků. Pro potřeby autoevaluace bude škola využívat i jiné hodnotící zprávy (např. zprávy ČŠI, zřizovatele apod.). Neodmyslitelnou součástí každé evaluační činnosti je její vyhodnocení, které mj. zahrnuje i návrhy vhodných opatření k nápravě.

Oblasti autoevaluace

1. Program školy

sledované jevy:
a) soulad školního programu s RVP
b) variabilita programu - dotace předmětů, volitelné předměty, projekty, kurzy
c) dokument ŠVP

ukazatele stavu:
a) soulad ŠVP s RVP
b) plnění ŠVP
c) relace mezi ŠVP a potřebami a podmínkami školy
d) programová nabídka žákům
e) soulad nabídky volitelných předmětů s představou žáků a rodičů
f) variabilita ŠVP

metody:
a) kontrola souladu ŠVP s RVP a skutečné plnění ŠVP
b) vlastní hodnocení učitelů, žáků a rodičů

2. Podmínky ke vzdělávání

sledované jevy:
a) vliv personálních podmínek na vzdělávání
b) materiální, technické a hygienické podmínky - prostory, pomůcky, učebnice a technické prostředky
c) kvalita pracovního prostředí školy
d) efektivita využívání finančních zdrojů
e) rozvoj ekonomických zdrojů (projekty, granty ...)

ukazatele stavu:
a) vliv personálních podmínek na kvalitu vzdělávání
b) tvorba a kvalita podmínek pro vzdělávání, pracovní i relaxační činnosti učitelů a žáků
c) funkčnost a estetická úroveň budov, učeben, společenských prostor ...

d) vybavenost školy pro možnost účinně a moderně vyučovat
e) efektivita využívání finančních zdrojů pro další rozvoj školy
f) zabezpečování nadstandardních zdrojů (projekty, granty)

metody:
a) pozorování
b) kontrola
c) skupinová diskuse
d) sebehodnocení vedení školy
e) sebehodnocení učitelů
f) zhodnocení inventarizace

3. Průběh vzdělávání žáků

sledované jevy:
a) průběh vzdělávání se zřetelem k vytváření cílových kompetencí ŠVP
b) dokument - pravidla hodnocení

ukazatele stavu:
a) podpora utváření cílových kompetencí ŠVP
b) kvalita jednotlivých oblastí vzdělávání - tzn. příprava, zajištění, organizace, metody, formy, hodnocení, motivace, komunikace, klima
c) vyváženost struktury hodin, rozmanitost vyučovacích postupů (vztah k věku žáků a k cílům výuky)
d) návaznost učiva
e) efektivita využívání učebnic, pomůcek a didaktické techniky
f) dodržování stanovených pravidel hodnocení, průběžné vyhodnocování výsledků učení, vedení žáků k sebekontrole a sebehodnocení
g) prostor pro vyjadřování vlastního názoru, dodržování pravidel komunikace

metody:
a) školní dokumentace
b) kontrola a pozorování
c) skupinová diskuse
d) sebehodnocení vedení školy
e) sebehodnocení učitelů
f) hodnocení žáků

4. Výsledky vzdělávání žáků

sledované jevy:
a) výsledky vzdělávání vzhledem ke stanoveným cílům vzdělávání

ukazatele stavu:
a) efektivní systém zjišťování výsledků vzdělávání

b) dosahování cílových kompetencí vzdělávání podle ŠVP
c) zvládání očekávaných výstupů
d) používání náročnějších myšlenkových dovedností
e) dovednost spolupracovat, komunikovat, pracovní dovednosti
f) snižování počtu udělených nedostatečných a kázeňských opatření
g) systém péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
h) úspěšnost žáků (v testech,v soutěžích, v přijímacím řízení...)

metody:
a) školní dokumentace
b) kontrola a pozorování
c) skupinová diskuse
d) sebehodnocení vedení školy
e) sebehodnocení učitelů
f) hodnocení žáků

5. Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči a vzájemné vztahy

sledované jevy:
a) kvalita výchovného poradenství
b) přístup k informacím a jejich přenos
c) využívání žákovské a rodičovské iniciativy
d) vzájemné vztahy mezi školou, žáky, rodiči a dalšími osobami
e) vztahy se zřizovatelem a školskou radou
f) klima školy

ukazatele stavu:
a) kvalita činnosti výchovného poradce ve vztahu k potřebám školy, žáků a rodičů
b) přístup pracovníků školy, žáků a rodičů k potřebným informacím
c) poskytování potřebných informací zákonným zástupcům žáků
d) kvalita spolupráce rodičů se školou a využívání jejich námětů a připomínek
e) úroveň spolupráce školy s odbornými pracovišti - např. PPP
f) existence důvěry žáků i rodičů k učitelům a vedení školy
g) úroveň vztahů žáků a učitelů

metody:
a) školní dokumentace
b) kontrola a pozorování
c) skupinová diskuse
d) sebehodnocení vedení školy
e) sebehodnocení učitelů a žáků

6. Řízení školy

sledované jevy:
a) kvalita systémového řízení

b) plánování řídících činností (koncepce, ŠVP, plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků), kontrol
c) efektivita organizace školy
d) metodická podpora kvality výuky - personální rozvoj, další vzdělávání PP, samostudium...
e) systém vedení pedagogických pracovníků
f) kontrolní systém
g) dokumenty - školní řád, pravidla hodnocení

ukazatele stavu:
a) míra spoluúčasti pracovníků školy na činnostech spojených s řízením školy
b) účinnost organizační struktury ve vztahu k řízení školy
c) účelnost rozvrhu hodin
d) kvalita školního řádu
e) koncepční zajištění personálního rozvoje
f) systém dalšího vzdělávání a samostudia ve vazbě na potřeby školy
g) zajištění pomoci začínajícím vyučujícím
h) kvalita kontroly a hodnocení výsledků vzdělávání, průběhu vzdělávání a provozu školy

metody:
a) školní dokumentace
b) kontrola a pozorování
c) skupinová diskuse
d) sebehodnocení vedení školy
e) sebehodnocení učitelů a žáků

7. Úroveň výsledků práce školy

sledované jevy:
a) kvalita výsledků vzdělávání
b) prezentace školy
c) spolupráce s partnery
d) organizace akcí školy - vystoupení, přehlídky, výstavy..
e) dokument - výroční zpráva

ukazatele stavu:
a) míra zkvalitňování výsledků vzdělávání
b) využití zpětné vazby s dalším rozvojem školy
c) prezentace školy na veřejnosti a odezva
d) zapojení školy do vzdělávacích projektů a aktivit
e) organizace vystoupení, výstav
f) účast žáků na soutěžích, olympiádách, přehlídkách...
g) účast žáků a rodičů na akcích školy
h) kvalita výroční zprávy

metody:
a) pozorování

b) kontrola
c) skupinová diskuse

Plán autoevaluačních činností

září - sebehodnocení práce učitelů a jejich hodnocení vedením školy, které je podkladem pro stanovení osobního příplatku
- hodnocení výukových možností žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a sestavení individuálního vzdělávacího plánu
říjen - zhodnocení úrovně výsledků práce školy, sestavení výroční zprávy a její schválení školskou radou

prosinec - testování pomocí sociometrické metody u žáků v 5. ročníku

leden - hodnocení úspěšnosti žáků v soutěžích a olympiádách za 1. pololetí
- první profesní orientace u žáků v 5. ročníku
únor - zjišťování výsledků vzdělávání v jednotlivých třídách a předmětech (počty vyznamenání, nedostatečných atd.)
březen - mezinárodní matematická soutěž Klokan ve 3. - 9. ročníku

duben - příprava žáků na národní srovnávací zkoušky v 5. a 9. ročníku

květen - komplexní vyhodnocení výsledků přijímacího řízení na střední školy
- hodnocení úspěšnosti žáků v soutěžích a olympiádách za 2. pololetí
- diagnostika zájmů a vztahů k jednotlivým povoláním (kariérové poradenství) u žáků v 8. ročníku
- národní srovnávací zkoušky - 5. a 9. ročník

červen - pedagogická diagnostika žáků v 1., 5., 6. a 8. ročníku
- rozbor výsledků z národních srovnávacích zkoušek

4 Učební plán

Škola	Základní škola Pardubice-Dubina, Erno Košťála 870, 530 12 Pardubice		
Název ŠVP	ŠVP ZV Základní školy Pardubice-Dubina, Erno Košťála 870 " Klíč k vědění", 1. 9. 2024/11		
Platnost	od 1. 9. 2024	Délka studia v letech:	9
Název RVP	RVP ZV Základní vzdělávání	Forma vzdělávání	-

Poznámky k učebnímu plánu

1. stupeň

Počet hodin v jednotlivých předmětech vychází z RVP ZV, bylo využito všech 16 disponibilních hodin.

Vyučovací předmět ČESKÝ JAZYK je ve 2.,3.a 4. ročníku posílen vždy o 2 hodiny z disponibilní časové dotace, v 5.ročníku je posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace. V rámci těchto hodin budou realizována některá průřezová témata. V těchto hodinách bude výuka vzdělávacího obsahu podporovat vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami pomocí vhodných metod, forem práce a organizace výuky. Konkrétní vzdělávací obsah zpracovává vyučující v rámci přípravy na danou vyučovací hodinu s přihlédnutím k doporučení školského poradenského zařízení a k aktuálním vzdělávacím potřebám žáků.

Vyučovací předmět MATEMATIKA je ve 3.ročníku posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace,ve 4. a 5. ročníku posílen vždy o 2 hodiny z disponibilní časové dotace. V těchto hodinách bude výuka vzdělávacího obsahu podporovat vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami pomocí vhodných metod, forem práce a organizace výuky. Konkrétní vzdělávací obsah zpracovává vyučující v rámci přípravy na danou vyučovací hodinu s přihlédnutím k doporučení školského poradenského zařízení a k aktuálním vzdělávacím potřebám žáků.
Vyučovací předmět ANGLICKÝ JAZYK je v 1. a 2. ročníku dotován vždy o 1 hodinu z disponibilní časové dotace.

Vyučovací předmět TVOŘIVÉ ČINNOSTI vznikl integrací vyučovacího předmětu Výtvarná výchova a Praktické činnosti a zahrnuje v sobě vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce a část vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Umění a kultura. Časová dotace vychází z RVP ZV.
Vyučovací předmět SVĚT KOLEM NÁS zahrnuje vzdělávací obsah vyučovacího oboru Člověk a jeho svět. V rámci tohoto předmětu jsou realizována průřezová témata a proto je tento předmět posílen vždy po jedné hodině ve 4. a 5. ročníku.

Konkrétní nabídka nepovinných předmětů v jednotlivých ročnících je daná organizačními možnostmi a personálním zajištěním školy

2. stupeň

Základní dotace jednotlivých vzdělávacích oblastí a oborů vychází z RVP.
Disponibilní časová dotace - 18 hodin - byla využita dvojím způsobem:
1. Posílili jsme 14 disponibilními hodinami dotaci v některých předmětech z důvodu větší náročnosti učiva, v jiných předmětech bude využívána pro zařazování praktických úkolů a plnění průřezových témat
2. Celkem 4 disponibilní hodiny byly využity pro výuku volitelných předmětů, které mají podpořit specifická nadání a zájmy žáků.

V 6. ročníku byly o 1 hodinu posíleny předměty - matematika, český jazyk, fyzika, zeměpis.
v 7. ročníku byl o 1 hodinu posílen předmět výchova ke zdraví, přírodopis.
V 7. ročníku si žáci vybírají další cizí jazyk v dotaci 2 hodin týdně.
V 8. ročníku jsou 1 disponibilní hodinou posíleny zeměpis a přírodopis. V tomto ročníku si žáci volí další volitelný předmět z nabídky v rozsahu 1 hodiny.
V 9. ročníku je 1 disponibilní hodinou posílen český jazyk, matematika, dějepis, fyzika, svět práce, výchova k občanství a další 3 hodiny si žáci volí z nabídky volitelných předmětů.

Ve vyučovacích předmětech bude výuka vzdělávacího obsahu podporovat vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami pomocí vhodných metod, forem práce a organizace výuky. Konkrétní vzdělávací obsah zpracovává vyučující v rámci přípravy na danou vyučovací hodinu s přihlédnutím k doporučení školského poradenského zařízení a k aktuálním vzdělávacím potřebám žáků.

Konkrétní nabídka volitelných a nepovinných předmětů v jednotlivých ročnících je daná organizačními možnostmi a personálním zajištěním školy.
Některé vyučovací předměty je možné učit v dvouhodinových blocích.

Průřezová témata průběžně přirozeně prolínají všemi vyučovacími předměty a jejich konkretizace je uvedena v jednotlivých tabulkách daných předmětů.
Výstupy týkající se finanční gramotnosti budou převážně plněny v rámci projektových dnů Finanční gramotnost. V 8. a 9. ročníku budou realizovány vždy dva projektové dny. Výstupy a učivo vztahující se k tomuto tématu - viz kapitola Projekty.
Zabezpečení výuky žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními - viz Charakteristika školy.
Učební plán byl upraven dle upraveného Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (verze platná od 1. 9. 2023).

Učební plán ročníkový

1. stupeň

Povinné předměty	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	
Matematika	5	5	5	5	5	**25**
Český jazyk a literatura	8	9	9	7	7	**40**
Anglický jazyk	1	1	3	3	3	**11**
Informatika	-	-	-	1	1	**2**
Svět kolem nás	1	2	3	3	4	**13**
Hudební výchova	1	1	1	1	1	**5**
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	**10**
Tvořivé činnosti	2	2	2	3	3	**12**
Celkem základní dotace	19	19	22	20	22	102
Celkem disponibilní dotace	1	3	3	5	4	16
Celkem v ročníku	**20**	**22**	**25**	**25**	**26**	**118**

Nepovinné předměty	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	
Sportovní hry	1	1	1	1	1	**5**

2. stupeň

Povinné předměty	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
Matematika	5	4	4	4	**17**
Český jazyk a literatura	5	4	4	4	**17**
Anglický jazyk	3	3	3	3	**12**
Další cizí jazyk	-	2	2	2	**6**
Informatika	1	1	1	1	**4**
Dějepis	2	2	2	2	**8**
Výchova k občanství	1	1	1	1	**4**
Fyzika	2	2	2	2	**8**
Chemie	-	-	2	2	**4**
Přírodopis	2	2	2	1	**7**
Zeměpis	2	2	2	1	**7**
Hudební výchova	1	1	1	1	**4**
Výtvarná výchova	2	1	1	1	**5**
Výchova ke zdraví	1	2	-	-	**3**
Tělesná výchova	2	2	2	2	**8**
Svět práce	1	1	1	1	**4**
Volitelné předměty	-	-	1	3	**4**
Celkem základní dotace	26	28	28	22	104
Celkem disponibilní dotace	4	2	3	9	18
Celkem v ročníku	**30**	**30**	**31**	**31**	**122**

Nepovinné předměty	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník

Celkový učební plán

RVP			ŠVP		
Matematika a její aplikace			**25**	**17**	**42**
	Matematika	Matematika	25	17	42
Jazyk a jazyková komunikace			**51**	**35**	**86**
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	11	12	23
	Další cizí jazyk	Další cizí jazyk	0	6	6
	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura	40	17	57
Informatika			**2**	**4**	**6**
	Informatika	Informatika	2	4	6
Člověk a jeho svět			**13**	**0**	**13**
	Člověk a jeho svět	Svět kolem nás	13	0	13
Člověk a společnost			**0**	**12**	**12**
	Dějepis	Dějepis	0	8	8
	Výchova k občanství	Výchova k občanství	0	4	4
Člověk a příroda			**0**	**26**	**26**
	Chemie	Chemie	0	4	4
	Fyzika	Fyzika	0	8	8
	Přírodopis	Přírodopis	0	7	7
	Zeměpis	Zeměpis	0	7	7
Umění a kultura			**5**	**9**	**14**
	Hudební výchova	Hudební výchova	5	4	9
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	0	5	5
Člověk a zdraví			**10**	**11**	**21**
	Tělesná výchova	Tělesná výchova	10	8	18
	Výchova ke zdraví	Výchova ke zdraví	0	3	3
Člověk a svět práce			**0**	**4**	**4**
	Člověk a svět práce	Svět práce	0	4	4
Volitelné předměty			**0**	**4**	**4**
		Volitelné předměty	0	4	4
Celková dotace			**90**	**104**	**194**
Disponibilní dotace			**16**	**18**	**34**

7. ročník

Další cizí jazyk

Německý jazyk	2
Ruský jazyk	2
Francouzský jazyk	2

8. ročník

Volitelné předměty

Fyzikálně - chemická praktika	1
Cvičení z českého jazyka	1
Technická praktika	1
Cvičení z matematiky	1

Další cizí jazyk

Německý jazyk	2
Ruský jazyk	2
Francouzský jazyk	2

9. ročník

Volitelné předměty

Seminář z českého jazyka	1
Fyzikálně - chemická praktika	1
Seminář z anglického jazyka	1
Seminář z matematiky	1
Zdravé vaření	1
Psaní na klávesnici	1
Cvičení z českého jazyka	1
Technická praktika	1
Cvičení z matematiky	1

Další cizí jazyk

Německý jazyk	2
Ruský jazyk	2
Francouzský jazyk	2

5 Učební osnovy

Název školy	Základní škola Pardubice-Dubina		
Adresa	Erno Košťála 870, 530 12 Pardubice		
Název ŠVP	ŠVP ZV Základní školy Pardubice-Dubina, Erno Košťála 870 " Klíč k vědění", 1. 9. 2024/11		
Platnost	od 1. 9. 2024	Dosažené vzdělání	Základní vzdělání
Název RVP	RVP ZV Základní vzdělávání	Délka studia v letech:	9

5.1 Matematika a její aplikace

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace v základním vzdělávání je založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním od 1. do 9. ročníku a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy. V tematickém okruhu Čísla a početní operace na prvním stupni, na který navazuje a dále ho prohlubuje na druhém stupni tematický okruh Číslo a proměnná, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit na reálné situace). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu Geometrie v rovině a v prostoru žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

V tematickém okruhu Závislosti, vztahy a práce s daty žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodného počítačového software nebo grafických kalkulátorů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou Nestandardní aplikační úlohy a problémy, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v

numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

5.1.1 Matematika

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
5	**5**	**4+1**	**3+2**	**3+2**

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
4+1	**4**	**4**	**3+1**

Charakteristika předmětu

MATEMATIKA - I. stupeň

Charakteristika předmětu

Předmět je součástí vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace.
Vzdělávací oblast je v základním vzdělávání založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Matematika poskytuje žákům vědomosti a dovednosti potřebné pro orientaci v praktickém životě a vytváří předpoklady pro úspěšné uplatnění ve většině oborů profesionální přípravy i různých směrů studia na středních školách.
Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.Rozvíjí intelektuální schopnosti žáků, jejich paměť, představivost, tvořivost, abstraktní myšlení, schopnost logického úsudku. Současně přispívá k vytváření určitých rysů osobnosti jako je vytrvalost, pracovitost, kritičnost. Poznatky a dovednosti získané v matematice jsou předpokladem k poznávání přírodovědných oborů, ekonomiky, techniky a využití počítačů.y

Vzdělávací obsah oboru matematika je rozdělen na čtyři tématické okruhy.
- Čísla a početní operace
- Závislosti, vztahy a práce s daty
- Geometrie v rovině a prostoru
- Nestandardní aplikační úlohy a problémy

V tématickém okruhu Čísla a početní operace si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách:
- dovednost provádět operaci
- algoritmické porozumění
- významové porozumění

Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.
V okruhu Závislosti, vztahy a práce s daty žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžného reálného světa a seznamují se s jejich reprezentacemi. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým přepisem nebo je podle možností modelují.
V okruhu Geometrie v rovině a v prostoru žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace,

(prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, obvod a obsah (povrch), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.
Okruh Nestandardní aplikační úlohy a problémy jsou důležitou součástí matematického vzdělávání. Jejich řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale je nutné při něm uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by měly prolínat všemi tématickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.
Žáci se učí využívat výpočetní techniky a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

Výchovné a vzdělávací strategie
Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Matematika směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:
- vysvětlujeme žákům, co se mají naučit, pomáháme jim stanovovat dílčí cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu,
- učíme žáky přesně a stručně se vyjadřovat užíváním matematického jazyka včetně symboliky číst jednoduché statistické tabulky a diagramy,
- rozvíjíme abstraktní, exaktní, kombinatorické a logické myšlení k věcné a srozumitelné argumentaci,
- žáci poznávají smysl a cíl učení, mají pozitivní vztah, plánují si, jak by mohli své učení zdokonalit,
- poznávají smysl osvojovaných postupů pro běžný život,
- vyhledávají v zadáních relevantní údaje.

Kompetence k řešení problému:
- zajímáme se o žákovy názory a vybízíme je k plánování úkolů a postupů,
- žáci vnímají problémové situace, vyjadřující modelové situace z běžného života ve škole i mimo ni,
- přemýšlejí a plánují způsob řešení problémů, využívají k tomu vlastního úsudku a odhadují výsledky,
- získávají informace a zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů…) které jsou potřebné k dosažení cíle,
- hledají vlastní postup řešení,
- uvědomují si zjištění, že úloha má více nebo žádné řešení, vyhodnocují správné výsledky,
- umějí vyjadřovat závěry a umějí je obhajovat,
- vedeme žáky k pochopení smyslu kontroly,
- navozujeme možnost práce s odbornou literaturou.

Kompetence komunikativní:
- vedeme žáky k užívání správné terminologie a symboliky, k výstižnému, souvislému a kulturnímu projevu,
- žáci se učí přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky,
- žáci rozumí různým užívaným symbolům, tvořivě je využívají ke svému rozvoji a k zapojení do společného dění,
- spolupracují při řešení problémů ve dvojici, trojici (skupině),
- komunikují ve skupině za účelem dosažení cíle.

Kompetence sociální a personální:
- vedeme žáky k pochopení potřeby efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu za účelem daný problém co nejlépe vyřešit,
- vedeme žáky ke kolegialitě, radě a pomoci ve skupině,
- vedeme je ke kritickému usuzování,

- žáci si stanovují pravidla pro práci skupiny a dodržují je,
- účinně spolupracují ve skupině, přispívají k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy,
- samostatným řešením si vytvářejí představu o sobě samém, dosahují pocitu sebeuspokojování a sebeúcty,
- umožňujeme žákům zažít úspěch, vedeme je tak, aby vnímali vlastní pokrok.

Kompetence občanské:
- vedeme žáky k uvědomění, že jejich práce bude jednou prospěšná celé společnosti,
- vedeme je ke schopnosti porovnávat a hodnotit názory své a druhých, k ohleduplnosti k druhému ve skupině, k systematičnosti,vytrvalosti,
- žáci se zařazují v hierarchii skupiny a uvědomují si důležitost své práce pro kolektiv a výhledově i pro společnost,
- uvědomují si školní povinnost, nesou zodpovědnost za svou práci,
- podle možností umí poskytovat pomoc,
- respektují přesvědčení druhých lidí, umí se vcítit do situace jiných lidí, odmítají útlak a hrubé zacházení, uvědomují si povinnosti postavit se proti fyzickému i psychickému násilí,
- respektují požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví.

Kompetence pracovní:
- žáci si ověřují teoretické poznatky v praxi manipulací s kapesním kalkulátorem, rýsovacími pomůckami a technikami, dodržují vymezená pravidla, bezpečnost práce,
- vedeme je ke správnému zacházení s matematickými pomůckami a technikami pod naším vedením se naučí bezpečnému používání rýsovacích potřeb, udržují je v pořádku, aby byla zajištěna jejich funkčnost,
- osvojují si důležitost dodržovat pravidla hygieny,
- adaptují se na změněné pracovní podmínky,
- umožňujeme i žákům s postižením v rámci jejich možností praktické a bezpečné používání matematických, zejména rýsovacích potřeb.

Kompetence digitální:
- rozlišuje symboly a jejich významy (+,-, >,<, =, šipky, značky),
- zaznamenává plány stavby a půdorysy,
- doplňuje chybějící údaje do tabulky (stovková, souřadnicová),
- orientuje se v jízdních řádech a dokáže vyhledat konkrétní spoje,
- dokáže vyčíst data ze sloupcového a kruhového diagramu a dokáže vytvořit sloupcový graf,
- používá kalkulačku při kontrole odhadů,
- posuzuje úplnost dat s ohledem na řešený problém, případně dohledává chybějící informace,
- rozhoduje, která data jsou podstatná s ohledem na řešený problém.

MATEMATIKA - II. stupeň

Charakteristika předmětu

Vzdělávací oblast, z níž předmět matematika vychází, tvoří vzdělávací obor pod názvem Matematika a její aplikace.
Vyučovací předmět má v 6.-8. ročníku časovou dotaci 4 hodiny týdně, v 9. ročníku 3 hod.,v 6.a 9. ročníku je posílena o 1 disponibilní hodinu týdně. Disponibilní hodina je vyhrazena na praktické úlohy z běžného života a přípravu na zkoušky.
Výuka probíhá většinou ve třídách, v případě využití počítače jako výukového prostředku v multimediální učebně.
Tato oblast umožňuje získat matematickou gramotnost tím, že poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě. Vzdělání klade důraz na důkladné porozumění základních myšlenkových postupů a pojmů matematiky a jejich

vzájemných vztahů. K tomu si potřebují žáci osvojit matematické pojmy, algoritmy, symboliku, terminologii a způsoby jejich použití především prostřednictvím aktivních činností zaměřených na užití matematiky v reálných situacích.

Vzdělávací obor Matematika a její aplikace na 2.stupni obsahuje 4 tematické okruhy.
1. Číslo a proměnná - žáci si osvojují aritmetické operace ve 3 složkách :
a) dovednost provádět operaci
b) porozumění algoritmu operace
c) porozumění významu (umět propojit operaci s reálnou situací).
Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadem, výpočtem, zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a jejím využitím v reálných situacích.
2. Závislosti, vztahy a práce s daty - žáci se učí rozpoznávat různé typy změn a závislostí běžných jevů reálného světa. Tyto změny a závislosti analyzují z tabulek, diagramů a grafů, popř. je podle možností modelují s využitím počítačového software nebo grafických kalkulátorů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.
3. Geometrie v rovině a prostoru – žáci poznávají geometrické útvary, uvědomují si jejich vzájemné polohy, učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, úhel, obvod, obsah, povrch, objem a zdokonalovat grafický projev. Řeší polohové a metrické úlohy a problémy vycházející z běžných životních situací.
4. Nestandardní aplikační úlohy a problémy - žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty. Při těchto úlohách je nutné uplatnit logické myšlení. Úlohy by měly prolínat všemi tématickými okruhy ve všech ročnících.
Žáci se učí používat prostředky výpočetní techniky a jiné pomůcky, což umožňuje uspět v matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerických výpočtech a rýsování.

Výchovné a vzdělávací strategie
Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu matematika směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:
- umožňujeme žákům osvojit si strategii učení,
- rozvíjíme u žáků logické, exaktní a abstraktní myšlení od osvojování základních matematických pojmů a vztahů přes algoritmy k postupné abstrakci a zobecnění reálných jevů,
- vedeme žáky k postupnému zdokonalování grafického projevu, provádění rozborů a zápisu úloh,
- vedeme žáky k ověřování výsledků,
- podněcujeme žáky k realizaci vlastních nápadů a k účasti v matematických soutěžích,
- zadáváme žákům zajímavé úlohy.

Kompetence k řešení problému:
- volíme při výuce metody, pomocí kterých žáci docházejí k vlastním řešením a závěrům,
- učíme žáky provádět rozbor problému, vytvořit si plán postupu řešení a odhadnout výsledek,
- vedeme žáky k vlastnímu rozboru jejich chybných řešení a hledání cesty správného řešení,
- motivujeme žáky problémy z praktického života,
- zapojujeme žáky do soutěží a testů obsahujících problémové úlohy (Klokan, Scio, Cermat),
- rozvíjíme u žáků důvěru ve vlastní schopnosti řešit problémy.

Kompetence komunikativní:
- vedeme žáky k přesnému vyjadřování s užitím matematického jazyka a symboliky a výstižnému souvislému projevu,
- učíme žáky obhajovat vhodnou formou vlastní názor a naslouchat názorům jiných,
- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky v pracovním týmu (ve skupinách).

Kompetence sociální a personální:
- volíme úlohy, při kterých žáci mohou pracovat ve skupinách,
- rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat a střídat role ve skupině, respektovat práci vlastní i druhých a dohodnutá pravidla chování,
- umožňujeme žákům zažít úspěch a hodnotíme žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat svůj pokrok.

Kompetence občanská:
- pomáháme žákům pomocí jasných kritérií hodnotit své činnosti, výsledky a práci ostatních,
- vedeme je při zpracování informací ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení,
- vedeme je k zodpovědnému plnění svých povinností a možností uplatnit svá práva.

Kompetence pracovní:
- učíme žáky využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech,
- umožňujeme žákům osvojit si správné způsoby užití techniky a pomůcek ve škole,
- zadáváme úlohy, při kterých lze využít grafy, obrazové materiály a jiné informační zdroje, ze kterých žáci vyhledávají a třídí informace,
- vedeme žáky k efektivní organizaci své práce.

Kompetence digitální:
- žák používá kalkulačku při rutinních výpočtech odpovídajících učivu daného ročníku,
- žák využívá digitální technologie k ulehčení výpočtů algoritmických úloh odpovídajících učivu daného ročníku,
- žák používá tabulkový procesor (MS Excell): organizuje data a zjišťuje základní vlastnosti souboru, vybere data v tabulce podle jednoho kritéria, třídí data v tabulce podle více kritérií,
- žák používá tabulkový procesor (MS Excel): výpočty provádí pomocí vzorců a funkcí,
- žák využívá software pro tvorbu grafu k prezentaci dat volí vhodný typ grafu.

1. ročník

5 týdně, P

1. ročník

1. Čísla 0-20

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zapíše čísla 0-20, rozliší číslice tiskací a psací • zobrazí číslo na číselné ose • porovná přirozená čísla (> <=) • vytvoří skupinu s daným počtem prvků • sčítá a odčítá v oboru 0-10, 10-20 • řeší slovní úlohy s porovnáváním čísel • řeší slovní úlohy se sčítáním a odčítáním v oboru 0-20 bez přechodu desítky • řeší slovní úlohy vedoucí ke vztahu: o x více (méně) v oboru do 20	- orientace na číselné ose - čtení a psaní čísel - porovnávání čísel - znaménka > = + - - součet čísel bez přechodu desítky - rozdíl čísel bez přechodu desítky - počítání předmětů v daném souboru - vytvoření souboru s daným počtem prvků - řešení a tvoření slovních úloh na porovnávání čísel - sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu desítky - komutativnost sčítání - řešení a tvoření úloh na sčítání a odčítání - řešení slovních úloh s využitím vztahu o n více, o n méně

2. Geometrie

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • orientuje se v prostoru, rozlišuje pojmy před, za,vpravo, vlevo, nahoře, dole • porovnává předměty podle velikosti, používá pojmy menší, větší, stejný, nižší, vyšší • rozezná geometrické tvary: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh • rozezná geometrická tělesa: krychli, kvádr, válec, kouli; pomocí stavebnice sestrojí jejich modely; uvede příklady těchto tvarů ve svém okolí	- geometrické pojmy vpravo, vlevo, pod, nad, před, hned před, hned za, nahoře, dole - menší, větší, stejný, nižší, vyšší, široký, úzký - rovinné obrazce: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh - tělesa: krychle, kvádr, válec, koule - skládání obrazců z geometrických tvarů - orientace v prostoru, využití dětských skládaček a stavebnic ke stavění staveb

2. ročník

5 týdně, P

2. ročník

1. Číselný obor 0-100, sčítání, odčítání

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků • čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti • užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose • provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly • spočítá prvky souboru do 100 (včetně) • sčítá a odčítá do 20 s přechodem přes desítku (7 + 8, 14 - 6, ...) • porovnává čísla do 100, používá symboly > < = • sčítá a odčítá dvojciferné a jednociferné číslo v oboru do 100 s přechodem přes desítku • užívá sčítání a odčítání při řešení praktických úloh • vytvoří konkrétní soubory (na počítadle, penězi, ve čtvercové síti), s daným počtem prvků do 100 • řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace • řeší slovní úlohy s porovnáváním čísel do 100 • řeší slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání v oboru do 100 • řeší slovní úlohy s využitím vztahů: o x více, o x méně, v oboru do 100	- čísla 0-100, orientace na číselné ose, čtení a zápis čísel, počítání po jedné, po desítkách do 100 - součet a rozdíl čísel - sčítání a odčítání s přechodem přes desítku v oboru do 100 - sčítání a odčítání násobků deseti - počítání s použitím závorek - zaokrouhlování čísel na desítky - řešení a tvoření slovních úloh na sčítání a odčítání - řešení a vytváření slovních úloh na porovnávání čísel - řeší problémové situace z běžného života v daném oboru - počítání s penězi, seznámení s bankovkami a mincemi do stokoruny

2. Číselný obor 0-100, násobení a dělení přirozených čísel v oboru násobilek

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • užívá spoje násobilek 2, 3, 4, 5 • dělí v oboru násobilek 2, 3, 4, 5 • řeší slovní úlohy na násobení a dělení • řeší slovní úlohy se dvěma početními výkony (např. násobení, sčítání) • řeší jednoduché slovní úlohy se vztahy x krát více/méně • popisuje jednoduché závislosti z praktického života	- názorné zavedení násobení a dělení na souborech různých předmětů - násobení jako opakované sčítání - násobek, činitel, záměna činitelů, součin - řady násobků daného čísla - násobilky 2, 3, 4, 5, automatizace násobilek, dělení v oboru těchto násobilek - vztahy mezi násobením a dělením, automatizace dělení v oboru probíraných násobilek - řešení a vytváření slovních úloh na násobení a dělení v oboru násobilek - řešení a vytváření slovních úloh s využitím vztahů xkrát méně (více)

3. Orientace v čase

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozezná časové jednotky hodina, minuta, sekunda • čte časové údaje na různých typech hodin, sleduje např. délku vyučovací hodiny, přestávky, dobu snídaně, oběda, večeře, délku spánku apod. • orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	- orientace v čase, den - 24 hodin, 1 hodina - 60 minut, 1 minuta - 60 sekund - problémové situace z běžného řivota - řešení a tvoření úloh z běžného života

2. ročník

4. Geometrie

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • kreslí křivé a rovné čáry • porovnává délku úsečky • odhaduje a změří délku úsečky (m, dm, cm) • rozezná jednoduchá geometrická tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci • vymodeluje jednoduchá tělesa (krychle, kvádr, válec, koule)	- práce s pravítkem, měření délky - lomená, křivá, rovná čára - kreslení křivých a rovných čar - přímka, úsečka a jejich rýsování - délka úsečky, měření délky úsečky (jednotky metr, decimetr, centimetr) - vyznačení a pojmenování bodů, úseček - modelování těles - využití dětských stavebnic ke stavbám s tělesy

3. ročník

4+1 týdně, P

1. Číselný obor 0-1000, sčítání, odčítání v daném oboru

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • čte a píše trojciferná čísla, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti • vytvoří soubor s daným počtem prvků do 1000, vyznačí čísla na řádovém počítadle • užívá lineární uspořádání, zobrazí dané číslo na číselné ose • porovnává čísla do 1000 • používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá v daném oboru, vytváří soubory s daným počtem prvků • provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly • používá sčítání a odčítání v oboru do 1000 při řešení praktických úloh • písemně sčítá a odčítá v oboru do 1000 při řešení praktických úloh • písemně sčítá a odčítá dvě trojciferná čísla, provádí kontrolu svého výpočtu • řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	- číselná řada, zápis čísel, číselná osa, počítání po stovkách, desítkách a jednotkách - znázornění trojciferných čísel na číselné ose, čtení a zápisy trojciferných čísel - porovnávání čísel, porovnávání čísel pomocí číselné osy - řešení úloh na porovnávání trojciferných čísel - zaokrouhlování čísel na stovky a desítky - rozklad čísla v desítkové soustavě - součet a rozdíl čísel - sestavení jednoduchých rovnic - sčítání a odčítání násobků sta - písemné algoritmy sčítání a odčítání - sčítání a odčítání čísel bez přechodu násobků sta - sčítání a odčítání s přechodem násobků sta - písemné sčítání dvou sčítanců, kontrola výsledku záměnou sčítanců - písemné odčítání, kontrola výsledku sčítáním - řešení a tvoření slovních úloh na sčítání a odčítání, užití jednoduchých rovnic - odhad a kontrola výsledku - písemné sčítání dvou sčítanců, kontrola výsledku záměnou sčítanců - písemné odčítání, kontrola výsledku sčítáním - řešení a tvoření slovních úloh na sčítání a odčítání, užití jednoduchých rovnic - odhad a kontrola výsledku - seznámení s používáním kapesního kalkulátoru

3. ročník

2. Číselný obor 0-1000, násobení , dělení v oboru násobilek a mimo obor násobilek

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • odhadne výsledek, řeší slovní úlohy vedoucí k užití vztahů xkrát méně (více) • užívá spoje všech násobilek malé násobilky • násobí zpaměti dvojciferné číslo jednociferným v jednoduchých případech • dělí dvojciferné číslo jednociferným mimo obor násobilek, určí neúplný podíl a zbytek • řeší slovní úlohy vedoucí k násobení dvojciferného čísla jednociferným a dělení dvojciferného čísla jednociferným • popisuje jednoduché závislosti z praktického života • doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	- násobilky 6, 7, 8, 9, dělení v oboru těchto násobilek, automatizace všech spojů násobení a dělení v oboru násobilek - násobení, dělení 10 - násobení a dělení dvojciferných čísel jednociferným - dělení se zbytkem - součin, podíl, zbytek - pamětné násobení dvojciferného čísla jednociferným mimo obor násobilek - násobení a dělení součtu nebo rozdílu dvou čísel - užití závorek - řešení a vytváření slovních úloh se dvěma různými početními výkony - rozlišování sudých a lichých čísel

3. Geometrie, rovinné obrazce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozezná, pojmenuje vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci • označí bod, krajní body úsečky, průsečík dvou přímek • porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky • změří délku úsečky na milimetry • rozezná jednoduché souměrné útvary v rovině (na obrázcích)	- přímka, polopřímka, vzájemná poloha dvou přímek, různoběžky, rovnoběžky - rýsování přímek, označování průsečíku různoběžek - vyznačování polopřímek - jednotky délky: milimetr, centimetr, decimetr, metr, kilometr - měření úseček s přesností na milimetry, odhad délky úsečky a vzdáleností - rovinné obrazce. trojúhelník, čtyřúhelník, čtverec, obdélník - měření délek stran rovinných obrazců, převody jednotek délky - strana rovinného obrazce, obvod - výpočet obvodu rovinného obrazce sečtením délek jeho stran

4. Geometrie, prostorová tělesa

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozezná, pojmenuje vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	- modelování staveb tvaru kvádru, krychle apod. podle daného plánu - využívání dětských stavebnic, krabiček apod.

4. ročník

3+2 týdně, P

4. ročník

1. Číselný obor 0-1 000 000, sčítání, odčítání

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel • zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel • řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel • vyhledává, sbírá a třídí data • čte, píše, zobrazuje čísla na číselné ose • počítá do 1 000 000 po statisících, desetitisících, tisících • porovná čísla do 1 000 000 a řeší nerovnice • zaokrouhlí čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky • rozkládá čísla v desítkové soustavě • pamětně sčítá a odčítá čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od 0 • písemně sčítá alespoň tři čísla, písemně odčítá od součtu dvou čísel jedno číslo • řeší nestandardní úlohy úsudkem či logickým uvažováním	- čtení a zápis čísel, čtení i základních římských číslic (I, V, X, L, D, M) - zápis a čtení čísel v desítkové soustavě, počítání po statisících, desetitisících, tisících - porovnávání čísel do 1 000 000, řešení jednoduchých nerovnic - zaokrouhlování čísel na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky - rozklad čísla v desítkové soustavě - sčítání a odčítání čísel v daném oboru, (zpaměti pouze čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od 0) - vztahy mezi sčítáním a odčítáním

2. Číselný obor 0-1 000 000, násobení a dělení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • pamětně násobí a dělí čísla do 1 000 000 jednociferným číslem • písemně násobí jednociferným a dvojciferným činitelem • písemně dělí jednociferným dělitelem, provádí odhad a kontrolu svého výpočtu • provádí kontrolu pomocí kalkulačky • řeší slovní úlohy na 2 až 3 početní výkony • řeší slovní úlohy k porovnávání čísel, úlohy se vztahy o x méně (více), xkrát méně (více) • řeší nestandardní úlohy úsudkem či logickým uvažováním	- násobení a dělení čísel v daném oboru, vztahy mezi násobením a dělením - pamětné násobení a dělení jednociferným číslem - písemné násobení jednociferným a dvojciferným činitelem, kontrola výpočtu - práce s kalkulačkou, provádění kontroly - písemné dělení jednociferným dělitelem, kontrola násobením - pořadí početních výkonů - slovní úlohy na porovnávání čísel, na početní výkony, na vztahy o x více (méně), xkrát více (méně) - užívání závorek

3. Zlomky

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • názorně vyznačí polovinu, čtvrtinu celku • řeší jednoduché slovní úlohy na určení poloviny, čtvrtiny, pětiny, desetiny z daného celku • porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel • modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě celku	- celek, část, zlomek - polovina, čtvrtina,třetina, pětina, desetina, pomocí obrázků určovat části celku - řešení a vytváření slovních úloh k určování poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny z celku - vytvoření celku z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny - jednoduché případy sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem

4. ročník

4. Geometrie, rovinné obrazce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • sestrojí rovnoběžky a kolmice • určí vzájemnou polohu dvou přímek • rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru • určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu • sestrojí rovnoběžku s danou přímkou • sestrojí různoběžky a vyznačí jejich průsečík • sestrojí kolmici pomocí trojúhelníku s ryskou k dané přímce • narýsuje kružnici s daným středem a daným poloměrem	- vzájemná poloha přímek v rovině, rovnoběžky, různoběžky, průsečík, kreslení a rýsování rovnoběžek, vyznačování průsečíku - kolmice, kolmost, rýsování kolmic pomocí trojúhelníku s ryskou - kružnice, kruh, střed a poloměr kružnice, rýsování kružnice s daným středem a s daným poloměrem

5. Geometrie, souměrnost, rovinné obrazce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • pozná souměrný útvar • nakreslí souměrný útvar • určí osu souměrnosti překládáním • určí obsah čtverce a obdélníku pomocí čtvercové sítě	- osa souměrnosti, určování os souměrnosti překládáním papíru, obrázků na papíru, souměrné tvary - souměrné tvary ve čtvercové síti, konstrukce souměrného útvaru ve čtvercové síti

6. Geometrie, prostorová tělesa

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • nakreslí síť kvádru a krychle • vymodeluje kvádr a krychli z dané sítě	- síť kvádru a krychle - modelování kvádru a krychle ze sítě - síť kvádru a krychle rozložením krabičky

5. ročník

3+2 týdně, P

5. ročník

1. Číselný obor 0-1 000 000 000, sčítání, odčítání

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení • provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel • zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel • řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel • čte a vyhledává data • čte, doplňuje a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy • porovnává přirozená čísla do miliardy a zobrazí je na číselné ose • řeší jednoduché nerovnice v oboru do miliardy • zaokrouhluje přirozená čísla na miliony, statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky • zapíše dané přirozené číslo v požadovaném tvaru v desítkové soustavě • sčítá a odčítá přirozená čísla zpaměti • písemně sčítá tři až čtyři přirozená čísla • písemně odčítá dvě přirozená čísla • řeší jednoduché a složené slovní úlohy, řešené jednou nebo dvěma početními operacemi • řeší nestandardní úlohy úsudkem či logickým myšlením • odhadne výsledek a posoudí jeho reálnost • narýsuje a znázorní základní rovinné útvary • užívá jednoduché konstrukce • sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtení délek jeho stran	- posloupnost přirozených čísel, číselná osa - zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě - čtení a zápis čísel do miliardy, zobrazování na číselné ose - porovnávání přirozených čísel, řešení jednoduchých nerovnic - zaokrouhlování přirozených čísel s požadovanou přesností - pamětné sčítání a odčítání přirozených čísel - písemné sčítání tří až čtyř přirozených čísel - písemné odčítání dvou přirozených čísel - řešení slovních úloh na jeden až dva početní výkony - odhad a kontrola výpočtu, práce s kalkulačkou, posouzení reálnosti výsledku - užití vlastností početních výkonů

2. Číselný obor 0-1 000 000 000, násobení, dělení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • písemně násobí až čtyřciferným činitelem • pamětně násobí a dělí přirozená čísla v jednoduchých případech • písemně dělí jedno a dvojciferným dělitelem, provádí kontrolu na kalkulačce • řeší jednoduché a složené slovní úlohy, řešené jednou nebo dvěma početními operacemi • odhadne výsledek a posoudí jeho reálnost	- písemné násobení až čtyřciferným činitelem - písemné dělení jednociferným a dvojciferným dělitelem - řešení slovních úloh na jeden až dva početní výkony - odhad a kontrola výpočtu, práce s kalkulačkou, posouzení reálnosti výsledku

5. ročník

3. Desetinná čísla

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zapíše a přečte desetinné číslo řádu desetin a setin, zobrazí desetinné číslo na číselné ose • zaokrouhlí desetinné číslo na celé číslo • písemně sečte a odečte desetinné číslo řádu desetin a setin • užívá desetinné číslo v praktických situacích • vyjádří setinu zlomkem a desetinným číslem, řeší jednoduché slovní úlohy na užití desetinných čísel • porozumí významu znaků "-" pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	- orientace v jednoduchých situacích, vyjádření části celku - zlomky se jmenovatelem 10, 100 a jejich zápis desetinným číslem, desetina, setina - vyjádření setiny: zlomkem a desetinným číslem - praktické modely desetinných čísel (peníze, jednotky délky, hmotnosti) - písemné sčítání a odčítání desetinných čísel řádu desetin a setin

4. Tabulky, grafy, diagramy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • čte a sestaví sloupkový diagram • čte a sestrojí jednoduché grafy v soustavě souřadnic	- čtení a sestavování tabulek různých závislostí - čtení a sestavování sloupkových diagramů - soustava souřadnic - zakreslování jednoduchých grafů závislosti (např. jízda autem, změna teploty během dne apod.)

5. Geometrie, rovinné obrazce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • sestrojí rovnoběžky a kolmice • rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru • určí obsah obrazce s užitím základních jednotek obsahu • narýsuje obdélník, čtverec, pravoúhlý trojúhelník a kružnici • vypočítá obvod a obsah obdélníku a čtverce • řeší úlohy z praxe na výpočty obsahů obdélníku, čtverce, povrchu kvádru a krychle • řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	- rýsování rovnoběžek a kolmic daným bodem - konstrukce obdélníku a čtverce - výpočty obvodu a obsahu obdélníku a čtverce - rýsování pravoúhlého, rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku - seznámení s dalšími jednotkami obsahu: a, ha, čtvereční kilometr, milimetr

6. Geometrie, prostorová tělesa

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zná a převádí jednotky obsahu (čtvereční m, dm, cm, mm) • vypočítá povrch kvádru a krychle sečtením obsahů jejich podstav a stěn • řeší úlohy z praxe na výpočty obsahů obdélníku, čtverce, povrchu kvádru a krychle	- výpočet povrchu krychle a kvádru sečtením obsahů jejich podstav a stěn - modelování těles, zejména kvádru a krychle - uvedení do problému pojmu objem

6. ročník

4+1 týdně, P

1. Rozšířené opakování přirozených čísel

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • čte, zapisuje, zaokrouhluje a porovnává přirozená čísla • zobrazí přirozená čísla na číselné ose • provádí početní operace s přirozenými čísly zpaměti a písemně • provádí odhady výpočtů • řeší slovní úlohy	- čtení a zápis čísla v desítkové soustavě - zobrazení na číselné ose - početní operace

2. Rozšířené opakování desetinných čísel

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • čte, zapisuje a porovnává desetinná čísla • zobrazí desetinná čísla na číselné ose • zaokrouhluje na celky • používá desetinná čísla při převodu jednotek délky a hmotnosti • sčítá, odčítá desetinná čísla, násobí a dělí desetinná čísla celým číslem, deseti, stem atd. • zobrazí zlomky na číselné ose • sčítá zlomky se stejným jmenovatelem	- čtení a zápis desetinných čísel - zobrazení desetinných čísel na číselné ose - zaokrouhlování na celky - jednotky délky a hmotnosti - početní operace - desetinné zlomky

3. Rozšířené opakování geometrie

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozlišuje a užívá přímku, polopřímku a úsečku • rýsuje lineární útvary, kolmé, rovnoběžné přímky, osu úsečky • vypočítá obvod a obsah čtverce a obdélníku • převádí jednotky délky a obsahu • rozlišuje krychli a kvádr • vypočítá povrch krychle a kvádru • vyřeší slovní úlohy s užitím obsahů a povrchů těles • načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	- jednotky obsahu - rovinné obrazce - obsah a obvod čtverce a obdélníku - povrch krychle a kvádru - slovní úlohy na výpočet obsahu a povrchu

6. ročník

4. Desetinná čísla

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • porovnává desetinná čísla • zaokrouhluje na daný počet desetinných míst • provádí všechny početní operace s desetinnými čísly včetně dělení desetinného čísla desetinným číslem • řeší slovní úlohy s použitím desetinných čísel • využívá s výhodou vlastnosti sčítání a násobení • provádí odhady s danou přesností • používá při výpočtech kalkulátor • vypočítá hodnotu nákupu sečtením jednotlivých položek a správně zaokrouhlí • používá při výpočtech kalkulátor, vypočítá cenu nákupu sečtením jednotlivých položek a správně zaokrouhlí	- rozšíření pojmu desetinného čísla - porovnávání - zaokrouhlování - početní operace - slovní úlohy - výpočty na kalkulačce

5. Objem krychle a kvádru

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zná jednotky objemu • vzájemně převádí jednotky objemu • určí objem krychle a kvádru výpočtem podle vzorců • vyřeší slovní úlohy z praxe na výpočty objemu kvádru a krychle	- jednotky objemu, převody - objem krychle a kvádru - slovní úlohy z praxe

6. Shodnost, středová a osová souměrnost

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • určí, zda jsou rovinné obrazce shodné • sestrojí obraz geometrického útvaru ve středové a osové souměrnosti • rozpozná útvary souměrné podle středu a osy, určí střed nebo osu souměrnosti • dodržuje zásady správného rýsování	- shodnost geometrických útvarů - středová souměrnost - osová souměrnost - středově a osově souměrné útvary

7. Úhel

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • označí úhel • změří velikost úhlu pomocí úhloměru • narýsuje úhel dané velikosti • rozezná úhel pravý, přímý, ostrý, tupý • převádí jednotky velikosti úhlů • sčítá a odčítá úhly výpočtem i graficky • násobí a dělí úhel dvěma • rozezná a vypočítá úhly vedlejší, vrcholové, souhlasné a nesouhlasné	- pojem úhlu - pravý a přímý úhel - osa úhlu - velikost úhlu - třídění úhlů podle velikosti - sčítání, odčítání, násobení a dělení úhlů - vedlejší a vrcholové úhly - souhlasné a střídavé úhly

6. ročník

8. Trojúhelník

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • určí velikost vnitřního a vnějšího úhlu trojúhelníku • sestrojí trojúhelník pomocí tří stran • určí pomocí trojúhelníkové nerovnosti, zda lze trojúhelník sestrojit • rozliší druhy trojúhelníků podle velikosti úhlů (ostroúhlý, pravoúhlý, tupoúhlý) a podle délek stran (obecný, rovnostranný, rovnoramenný) a popíše vlastnosti těchto trojúhelníků • narýsuje výšky, těžnice a střední příčky, popíše jejich vlastnosti • sestrojí kružnici vepsanou a opsanou trojúhelníku	- vnitřní a vnější úhly trojúhelniku - součet vnitřních úhlů - rýsování trojúhelníku pomocí tří stran - trojúhelníková nerovnost - druhy trojúhelníků - výšky, těžnice, střední příčky - kružnice vepsaná a opsaná

9. Dělitelnost

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • určí pomocí znaků dělitelnosti dělitele daného čísla • rozezná prvočíslo a číslo složené • rozloží číslo na součin prvočísel • určí nejmenší společný násobek a největší společný dělitel • řeší slovní úlohy s použitím znaků dělitelnosti a určením nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele	- násobek a dělitel - znaky dělitelnosti 2, 3, 4, 5, 6, 8, 10, 25 - prvočísla a čísla složená - rozklad na prvočinitele - nejmenší společný násobek - největší společný dělitel - slovní úlohy

10. Celá čísla

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozumí pojmu celé číslo • znázorní celé číslo na číselné ose • určí absolutní hodnotu celého čísla • určí číslo opačné • porovná a uspořádá celá čísla pomocí znamének nerovnosti • sčítá, odčítá, násobí a dělí celá čísla	- čísla kladná a záporná - čísla navzájem opačná - absolutní hodnota - porovnávání a uspořádání celých čísel - číselná osa - znázornění - početní operace s celými čísly

7. ročník

4 týdně, P

7. ročník

1. Zlomky

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zobrazí zlomek na číselné ose • rozšíří a krátí zlomek • uvede zlomek na základní tvar • určí společného jmenovatele dvou a více zlomků • porovná dva zlomky • uspořádá více zlomků podle velikosti • navzájem převádí smíšené číslo a zlomek • převede zlomek na desetinné číslo a naopak • sčítá a odčítá zlomky • násobí a dělí dva zlomky • určí převrácené číslo k danému zlomku • upraví složený zlomek • řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k základním operacím se zlomky	- pojem zlomku - znázorňování zlomku na číselné ose - krácení a rozšiřování - základní tvar - porovnávání a uspořádání - smíšená čísla - zlomky a desetinná čísla - sčítání, odčítání, násobení a dělení zlomků - složený zlomek - slovní úlohy

2. Shodnost trojúhelníků

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • určí shodné útvary • formuluje věty o shodnosti trojúhelníku • sestrojí trojúhelník s využitím vět sss, sus, usu a zapíše postup konstrukce • dodržuje zásady správného rýsování	- shodné útvary v rovině - shodnost trojúhelníků (věty sss, sus, usu) - konstrukce trojúhelníků

3. Racionální čísla

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • znázorní racionální číslo na číselné ose • určí absolutní hodnotu racionálního čísla • porovná a uspořádá racionální čísla • sčítá, odčítá, násobí a dělí racionální čísla • řeší slovní úlohy v oboru racionálních čísel • upraví složený zlomek s racionálními čísly • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení situací	- racionální čísla kladná a záporná - absolutní hodnota - porovnávání a uspořádání - číselná osa - znázornění - početní operace s racionálními čísly - slovní úlohy - složený zlomek

4. Čtyřúhelníky

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozliší jednotlivé druhy čtyřúhelníků • popíše jejich vlastnosti • vypočítá obvod a obsah pomocí vzorců, obsah trojúhelníku • provede konstrukce čtyřúhelníku pomocí daných prvků a zapíše postup konstrukce • řeší slovní úlohy vedoucí k výpočtu obvodu a obsahu čtyřúhelníků	- třídění čtyřúhelníků (obecný, rovnoběžníky, lichoběžník) - rovnoběžníky a jejich vlastnosti - lichoběžník a jeho vlastnosti - rýsování čtyřúhelníku - obvody a obsahy čtyřúhelníků - obsah trojúhelníku - slovní úlohy

7. ročník

5. Poměr, přímá a nepřímá úměrnost, trojčlenka

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • porovná dvě veličiny poměrem • upraví poměr krácením nebo rozšiřováním • zvětší a zmenší číslo v daném poměru • vypočítá díly celku určené daným poměrem • pozná přímou a nepřímou úměru • sestrojí přímé a nepřímé úměrnosti • určí pomocí měřítka mapy skutečné vzdálenosti a vzdálenosti na mapě (plánu) • vyřeší slovní úlohy z praxe pomocí poměru, trojčlenky a měřítka mapy	- poměr, postupný poměr - přímá úměrnost - nepřímá úměrnost - trojčlenka - měřítko plánu, mapy - slovní úlohy

6. Procento, úroky

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vysvětlí pojmy: procento, základ, procentová část, počet procent • použije algoritmus výpočtu procentové části, základu a počtu procent a vypočítá je • provede kontrolu reálnosti získaného výsledku a odhad • aplikuje základy jednoduchého úrokování na příkladě • použije získané znalosti při řešení slovních úloh z praxe • provede rozbor slovní úlohy a stanoví postup řešení • sestrojí obdélníkový, kruhový a sloupkový diagram	- procento, základ, počet procent, procentová část - výpočet procentové části - výpočet základu - výpočet počtu procent - jednoduché úrokování - slovní úloky - diagramy (kruhový, sloupkový, obdélníkový)

7. Hranoly

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • pozná a popíše hranol • určí objem a povrch hranolu výpočtem podle vzorců (rovnoběžníková, trojúhelníková a lichoběžníková podstava) • vyřeší slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtu objemu a povrchu hranolu • načrtne a sestrojí obraz těles v rovině • řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	- popis hranolu - síť hranolu - hranoly s rovnoběžníkovou, trojúhelníkovou a lichoběžníkovou podstavou - objem a povrch hranolu - slovní úlohy

8. ročník

4 týdně, P

1. Druhá mocnina a odmocnina

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uvede příklady použití druhé mocniny a odmocniny • určí bez použití tabulek či kalkulačky druhou mocninu a odmocninu čísel 1 až 10, jejich násobků 10, 100 atd. a zlomky s těmito čísly • určí druhou mocninu a odmocninu pomocí tabulek a kalkulačky • vypočítá číselný výraz s druhou mocninou a odmocninou	- druhá mocnina racionálního čísla - určování druhé mocniny pomocí tabulek a kalkulátoru - druhá odmocnina - určování druhé odmocniny pomocí tabulek a kalkulátoru - číselné výrazy

2. Pythagorova věta

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uvede Pythagorovu větu • vypočítá třetí stranu trojúhelníku pomocí Pythagorovy věty • vyřeší praktické úlohy s použitím Pythagorovy věty (nakreslí náčrt, zapíše matematickou symbolikou řešení, vyřeší příklad)	- Pythagorova věta - výpočet přepony - výpočet odvěsny - praktické úlohy s využitím Pythagorovy věty

3. Mocniny s přirozeným exponentem

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vypočítá mocniny s přirozeným exponentem (zpaměti nebo těžší na kalkulačce) • provádí základní operace s mocninami (sčítání, odčítání, násobení, dělení, umocňování) • umocní součin, podíl, mocninu • určí mocninu s exponentem 0 • zapíše velké číslo pomocí mocnin deseti • vypočítá hodnotu číselných výrazů s mocninami	- n-tá mocnina - sčítání a odčítání, násobení a dělení mocnin s přirozeným exponentem - mocnina součinu a podílu - umocňování mocnin - zápis velkých čísel - číselné výrazy s mocninami

8. ročník

4. Výrazy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • určí hodnotu daného číselného výrazu • zapíše slovní text pomocí výrazů s proměnnými • provádí základní operace s mnohočleny (sčítání, odčítání, násobení, dělení) • vytkne z daného výrazu vhodný výraz a správně zapíše rozklad výrazů • použije vzorce pro druhou mocninu součtu a rozdílu a pro rozdíl druhých mocnin • rozloží výraz na součin pomocí vzorců	- výrazy číselné a jejich hodnota - výrazy s proměnnou, určování hodnoty - jednočlen, mnohočlen - sčítání a odčítání mnohočlenů - násobení mnohočlenu jednočlenem - násobení mnohočlenů - druhá mocnina dvojčlenu - rozdíl druhých mocnin - užití vzorců - dělení mnohočlenu jednočlenem - vytýkání, rozklad vytýkáním - rozklad na součin pomocí vzorců

5. Lineární rovnice

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vyřeší lineární rovnice pomocí základních ekvivalentních úprav • provede zkoušku řešení dosazením do rovnice • vyřeší slovní úlohy s použitím rovnic (provede rozbor, vyřeší úlohu, provede zkoušku správnosti řešení) • vyjádří neznámou ze vzorce a vypočítá její hodnotu po dosazení všech daných veličin	- rovnost, vlastnosti rovnosti - lineární rovnice s jednou neznámou, kořen lineární rovnice - ekvivalentní úpravy lineárních rovnic - zkouška - řešení lineárních rovnic pomocí ekvivalentních úprav - řešení slovních úloh s použitím lineárních rovnic - výpočet neznámé ze vzorce

6. Kruh, kružnice, válec

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uvede rozdíl mezi kruhem a kružnicí • uvede rozdíl mezi průměrem a poloměrem (jejich vzájemný vztah) • vypočítá obvod a obsah kruhu a délku kružnice pomocí vzorců • určí vzájemnou polohu kružnice a přímky a dvou kružnic • určí a setrojí tečnu, sečnu a tětivu • vypočítá povrch a objem válce • řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtům obsahu a obvodu kruhu, délky kružnice, objemu a povrchu válce	- vzájemná poloha přímky a kružnice, sečna, tečna, tětiva - vzájemná poloha dvou kružnic - délka kružnice - obvod a obsah kruhu - části kružnice a kruhu - povrch a objem válce - slovní úlohy

7. Konstrukční úlohy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • sestrojí trojúhelníky a čtyřúhelníky zadané několika prvky • objasní pojem Thaletova kružnice, využije ji v konstrukčních úlohách • používá základní pravidla správného rýsování • zakreslí náčrt zadaného úkolu • správně zapíše konstrukční postup s použitím matematické symboliky • sestrojí tečnu ke kružnici z bodu vně kružnice	- množiny bodů dané vlastnosti - Thaletova kružnice - konstrukce trojúhelníku - konstrukce čtyřúhelníku - konstrukce tečen ke kružnici

8. ročník

8. Statistika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vysvětlí základní pojmy statistiky: statistický soubor, statistické šetření, jednotka, znak, četnost, aritmetický průměr, medián, modus • vypočítá aritmetický průměr • určí z dané tabulky modus a medián • provede jednoduché statistické šetření, zapíše jejich výsledky formou tabulky • čte tabulky a grafy (i s procenty) a interpretuje je i v praxi • uvede příklady využití statistiky v praxi	- statistický soubor, statistické šetření - jednotka, znak, četnost - aritmetický průměr - modus, medián - grafy, diagramy - statistika v praxi

9. ročník

3+1 týdně, P

1. Rozklad výrazů na součin

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • upraví výraz vytýkáním před závorku • rozloží výraz na součin pomocí vzorců • rozloží složitější výraz pomocí vytýkání před závorku, pomocí vytýkání -1 a pomocí vzorců (postupné vytýkání)	- vytýkání před závorku - vytýkání -1 - rozklad na součin pomocí vzorců - postupné vytýkání

2. Lomené algebraické výrazy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • určí podmínky, za kterých má lomený výraz smysl • zkrátí a rozšíří lomené výrazy • provede početní operace s lomenými výrazy (násobení, dělení) • upraví složený lomený výraz	- lomený výraz - podmínky lomených výrazů - rozšiřování a krácení - násobení a dělení - složený lomený výraz

3. Rovnice s neznámou ve jmenovateli

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • stanoví podmínky řešitelnosti rovnice • vyřeší rovnice pomocí ekvivalentních úprav	- podmínky řešitelnosti - řešení pomocí ekvivalentních úprav

9. ročník

4. Soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vyřeší vhodnou metodou soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými • provede zkoušku správnosti svého řešení • vyřeší slovní úlohy z praxe (provede rozbor, sestaví rovnici nebo soustavu rovnic a vyřeší ji, provede zkoušku správnosti svého řešení)	- sčítací metoda - dosazovací metoda - slovní úlohy řešené pomocí soustav dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými - slovní úlohy na pohyb, společnou práci a směsi

5. Podobnost a její užití v praxi

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vysvětlí pojmy podobnost rovinných útvarů • rozpozná podobné rovinné útvary a správně zapíše podobnost pomocí matematické symboliky • určí poměr podobnosti • pomocí poměru podobnosti určí velikosti dalších útvarů • sestrojí podobný útvar danému • graficky pomocí podobnosti rozdělí úsečku na stejné části, na dvě části v daném poměru a změní úsečku v daném poměru • vyřeší slovní úlohy z praxe s použitím podobnosti • použije poměr podobnosti při práci s plány a mapami	- podobnost útvarů, zvětšení, zmenšení - poměr podobnosti - věty o podobnosti - změna a dělení úsečky - podobnost v praxi

6. Funkce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • pozná funkční vztah, závisle a nezávisle proměnnou, definiční obor a obor funkčních hodnot • vyjádří lineární funkci tabulkou, rovnicí i grafem • sestrojí graf lineární funkce • určí, zda je funkce rostoucí nebo klesající • pomocí souřadnic bodů grafů napíše rovnici lineární funkce • určí, zda dané body leží na grafu funkce • sestrojí graf nepřímé úměrnosti • sestrojí graf ryze kvadratické funkce • použije lineární funkci při řešení úloh z praxe • užívá tabulky pro určování hodnot goniometrických funkcí	- definice - lineární funkce - graf lineární funkce - klesající a rostoucí funkce - nepřímá úměrnost - kvadratická funkce - praktické příklady na lineární funkci -odvození goniometrických funkcí sin, cos, tg, ostrých úhlů jako poměru stran podobných trojúhelníků - výpočty úhlů a stran pravoúhlého trojúhelníku

7. Objem a povrch těles

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uvede základní vlastnosti jehlanu, kužele a koule, načrtne tato tělesa • vypočítá povrch a objem jehlanu, kužele a koule s užitím vzorců • řeší slovní úlohy z praxe vztahující se k výpočtu povrchu a objemu jehlanu, kužele a koule (využívá kalkulátor, potřebné informace vyhledá v literatuře)	- jehlan - kužel - koule - slovní úlohy

9. ročník

8. Finanční matematika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vysvětlí pojmy jistina, úrok, úroková míra, úroková sazba, úrokovací období • řeší úlohy na jednoduché a složené úrokování pomocí vzorců • řeší úlohy z praxe (poznatky vyhledává v literatuře, informačních a propagačních materiálech)	- jednoduché úrokování - složené úrokování

5.2 Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve vzdělávacím procesu, neboť dobré jazykové vzdělání a jazyková kultura patří k podstatným znakům všeobecné kulturnosti a vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožní správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat a prosazovat výsledky svého poznávání.

Žákům, jejichž mateřským jazykem není čeština, poskytujeme podporu cílenou ke zvládnutí vyučovacího jazyka tak, aby jejich účast na vzdělávání ve všech předmětech mohla být co nejefektivnější.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje v oborech Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.
Dovednosti získané ve výuce Českého jazyka a literatury jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Osvojení a užívání českého jazyka jako jazyka mateřského v jeho mluvené i písemné podobě otevírá cestu k poznání a pochopení přírodních i společenských skutečností a duchovního bohatství minulosti i dneška. Vytváří se tak předpoklady k úspěšnému dorozumívání s lidmi tím, že učí interpretovat jejich vyjádření a reagovat na ně, učí však také porozumět sám sobě, své roli v různých komunikačních situacích, nalézt vlastní místo mezi vrstevníky i ve společnosti. Vede k formování hodnotové orientace a k citlivému a esteticky účinnému vnímání okolního světa i sebe sama.

V komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení (mluvená i psaná), číst s porozuměním, kultivovaně psát a mluvit a rozhodovat se na základě přečteného i vnímaného textu. Žáci se učí výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky, prožitky a pocity, rozumět různým typům textů, jež se vztahují k nejrůznějším situacím ve škole i mimo ni, analyzovat je a kriticky posuzovat jejich obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat a hodnotit také formální stránku textů a jejich výstavbu.
V jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka a k poznávání a rozlišování jeho dalších forem. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvíjení potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy a jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora i formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní

hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.
Verbální i neverbální komunikace se může vhodně rozvíjet i prostřednictvím Dramatické výchovy, zařazené jako doplňující obor vzdělávací oblasti Umění a kultura.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:
- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa, důležitého sjednocujícího činitele národního společenství - pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Společný evropský referenční rámec pro jazyky vymezuje kompetence komunikativní (lingvistické, sociolingvistické, pragmatické) a všeobecné (předpokládající znalost sociokulturního prostředí a reálií zemí, ve kterých se studovaným jazykem hovoří) jako cílové kompetence jazykové výuky.

Úroveň A2: Žák - rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho/jí bezprostředně týkají (např. základní informace o něm/ní a jeho/její rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Komunikuje prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Popíše jednoduchým způsobem svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho nejnaléhavějších potřeb.

Úroveň A1: Žák - rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a tyto výrazy a fráze používá.Představí sebe a ostatní a klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky odpovídá. Jednoduchým způsobem se domluví, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu pomoci.

5.2.1 Český jazyk a literatura

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
8	**7+2**	**7+2**	**5+2**	**6+1**

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
4+1	**4**	**4**	**3+1**

Charakteristika předmětu

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - I. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu na I. stupni

Předmět je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Vyučovací předmět český jazyk a literatura je vyučován ve všech ročnících 1. a 2. stupně ZŠ a zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat jazykové oddělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a získané poznatky uplatňovat ve všech dalších oblastech vzdělávání.

Vzdělávací obsah je rozdělen do 3 složek:
1. komunikační a slohová výchova
2. jazyková výchova
3. literární výchova
(ve výuce se obsah těchto složek vzájemně prolíná).
ad 1.: Žáci se učí chápat sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát a mluvit.
ad 2.: Žáci si osvojují spisovnou podobu ČJ a učí se srozumitelnému vyjadřování.
ad 3.: Prostřednictvím četby žáci poznávají různé literární druhy a učí se formulovat vlastní názory o přečteném díle.

Obsahové, časové a organizační vymezení
Výuka probíhá v kmenových třídách. Dalším způsobem naplňování cílů předmětu jsou návštěvy knihoven, práce s knihou a různými texty, plnění výukových programů na počítačích, práce s internetem. Některá témata jsou realizována formou krátkodobých projektů.
Časová dotace je na 1. stupni 41 hodin (v 1. roč. 9 hodin; ve 2. roč. 9 hodin; ve 3. roč. 9 hodin; ve 4. roč. 7 hodin; v 5. roč. 7 hodin). Předmět je dotován 8 disponibilními hodinami, které budou hlavně využity na průřezová témata v oblasti mediální výchovy (např. mediální sdělení – tvorba třídního časopisu apod.).

Výchovné a vzdělávací strategie
Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Český jazyk a literatura směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:
- vedeme žáky ke zdokonalování čtení a osvojování dovedností z jazykového vzdělávání v jiných oblastech,
- vytváříme podmínky pro vyhledávání a třídění informací využívaných v procesu učení i v praktickém životě,
- učíme žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky v písemném a v ústním projevu, hodnotit výsledky své práce a usilovat o jejich zlepšení.

Kompetence k řešení problému:
- vedeme žáky k samostatnému nalézání mluvnických pravidel,
- učíme je hledat chyby v textu, zdůvodňovat své závěry a navrhovat různá řešení problémů,
- žáci se učí vzájemně si pomáhat a radit.

Kompetence komunikativní:

- rozšiřujeme slovní zásobu žáků a vedeme je k výstižnému a srozumitelnému projevu,
- žáci dokáží vyjádřit své myšlenky a názory.

Kompetence sociální a personální:
- organizujeme práci, při které se žáci učí diskutovat a spolupracovat v menších skupinách,
- žáci se při řešení problémů vzájemně seskupují, jsou schopni požádat o pomoc.

Kompetence občanské:
- učíme žáky chránit, respektovat a oceňovat slovesné dědictví, vysvětlujeme jim jeho význam,
- pomáháme žákům se aktivně zapojovat do kulturního dění.

Kompetence digitální:
- vedeme žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi zaměřenými na výuku českého jazyka
- vedeme žáky k dodržování bezpečnosti práce s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů
- motivujeme žáky samostatně vyhledávat a zpracovávat informace digitální formou
- seznamujeme žáky s autorskými právy vyhledaných informací v online světě
- klademe důraz na posuzování důvěryhodnosti informačního zdroje
- v zadávaných projektech podporujeme digitální zpracování, ukládání, přesun a sdílení dat
- dáváme žákům prostor ke čtení elektronických textů s hlubším porozuměním

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - II. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu na II. stupni

Vyučovací předmět má na druhém stupni časovou dotaci pět hodin v 6. a čtyři hodiny v 7. - 9.ročníku týdně. V 6. a 9. ročníku je využito 1 hodiny z disponibilní dotace. Výuka probíhá většinou ve třídě.
Vzdělávací obsah tohoto předmětu je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy (SV), Jazykové výchovy (JV) a Literární výchovy (LV). Ve výuce se obsah jednotlivých složek často prolíná.
Žáci se učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát a mluvit, odlišovat spisovný a nespisovný projev a vhodně využívat jazykové prostředky vzhledem ke komunikačnímu záměru. Poznatky o jazyce a stylu se aplikují při písemném projevu i vlastním tvořivém psaní, k němuž jsou žáci vedeni. V Literární výchově poznávají žáci základní literární druhy, učí se vnímat jejich znaky, postihovat záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném. Žáci se seznamují se základními literárními směry a jejich představiteli v české i světové literatuře. Učitelé vedou žáky k samostatnému získávání informací z různých zdrojů, k práci s jazykovými příručkami.
Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání.
Předmětem prolínají průřezová témata:
OSV – mluvní cvičení, verbální a neverbální sdělení, poznávání lidí dle příběhů, dovednost zapamatovat si, soc. dovednosti, mezilidské vztahy, řešení problémů,…
VDO – demokratické zásady v dílech spisovatelů, formování volních a charakterových rysů (sebekontrola, rozvíjení vynalézavosti, nápaditosti, tvořivosti,…)
EGS – poznávání života v jiných zemích (deníky, cestopisy,…)
EV – lidová slovesnost a příroda, člověk a příroda, příroda a dobrodružství,…
MDV – výběr literatury, mediální sdělení a jeho hodnocení, reklama, zpravodajství, média v každodenním životě, spolupráce se školním časopisem

MKV – Češi a národní obrození

Výchovné a vzdělávací strategie
Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu český jazyka a literatura směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:
- vedeme žáky:
k logickému třídění informací a jejich vyhledávání v různých komunikačních žánrech písemného i mluveného projevu,
k porozumění a správnému užívání termínů,
k aplikaci naučených pravidel pravopisu, stavby větných celků a jejich vzájemnému propojování,
k tvůrčímu psaní a následné prezentaci zdařilých textů ve školním časopise a soutěžích,
- vybíráme pro žáky zajímavé texty a úkoly a motivujeme je tak k zapojení do soutěží a olympiád.

Kompetence k řešení problému:
- při rozboru mluveného i psaného projevu diskutujeme se žáky o jeho struktuře, jazyku a smyslu,
- vedeme žáky, aby uměli nalézat chyby v textu a odůvodňovat správné řešení, případně sami dokázali vyvodit pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy,
- vedeme žáky ke kritickému přístupu ke zpravodajství, reklamě, k rozlišování bulvárních prvků,
- vysvětlujeme vliv filmu, televize, divadla a jiných kulturních akcí na život člověka.

Kompetence komunikativní:
- vedeme žáky:
ke správné formulaci a vyjádření myšlenek a názorů,
k výstižnému a kultivovanému ústnímu i písemnému vyjadřování,
k výběrů vhodných jazykových, slohových a neverbálních prostředků pro danou situaci,
- při práci s texty různých komunikačních žánrů rozšiřujeme aktivní i pasivní slovní zásobu žáků,
- vybíráme vhodná témata pro mluvní cvičení, referáty a dbáme na dodržování zásad správné výslovnosti při jejich realizaci,
- s žáky připravujeme vhodná mediální sdělení pro školní rozhlas a časopis, webové stránky školy.

Kompetence sociální a personální:
- při hodinách slohu a literatury vytváříme příležitosti k tomu, aby žáci mohli diskutovat,
- volíme takové metody, aby žáci mohli pracovat nejen individuálně, ale i v malých skupinách a v rámci celé třídy,
- usilujeme o to, aby žáci odpovědně přijímali různé role v týmu a pracovali v tvůrčí a nekonfliktní atmosféře, aby dokázali naslouchat druhým,
- vedeme žáky k tomu, aby v případě potřeby uměli poskytnout pomoc nebo o ni požádat,
- uplatňujeme individuální přístup k talentovaným žákům (rozšiřující úkoly), ale i k žákům s poruchami učení.

Kompetence občanské:
- vhodnými metodami a výběrem ukázek probouzíme hrdost na naše tradice, kulturní i historické dědictví,
- vedeme žáky k využívání získaných znalostí a komunikačních dovedností v běžném životě.

Kompetence pracovní:
- žáci si plánují postup práce, využívají všech dostupných informačních zdrojů,
- žáci samostatně pracují s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími slovníky, příručkami a encyklopediemi,
- žáci účelně využívají jako zdroj informací internet a hromadné sdělovací prostředky,

- vedeme žáky k tomu, aby získané poznatky a dovednosti se staly základem pro celoživotní vzdělávání i profesní orientaci.

Kompetence digitální:
- ovládají různá běžně používaná digitální zařízení a aplikace a používají je při učení,
- dodržují hygienické návyky při práci s digitálními zařízeními,
- se samostatně rozhodují, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít,
- pracují s vhodně zvolenými programy (textový editor, MS PowerPoint),
- k získávání vědomostí využívají též digitální zdroje informací,
- jsou vedeni ke kritickému vyhodnocování informací a k jejich ověřování z více zdrojů,
- odlišují vlastní a cizí obsah, jsou vedeni k dodržování autorských práv,
- využívají čtenářské strategie vhodné pro digitální čtení,
- prakticky využívají nové programy, aplikace a interaktivní cvičení,
- ověřují pravopisné jevy a další informace prostřednictvím internetové jazykové příručky UJC,
- pracují s online slovníky,
- jsou vedeni ke slušnému chování a respektu také v digitálním prostředí.

Průřezová témata pokrývaná předmětem

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Rozvoj schopností poznávání

Sebepoznání a sebepojetí

Seberegulace a sebeorganizace

Psychohygiena

Kreativita

Poznávání lidí

Mezilidské vztahy

Komunikace

Kooperace a kompetice

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Hodnoty, postoje, praktická etika

1. ročník

8 týdně, P

1. ročník

1. Jazyková výchova

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • JV: vyjadřuje se spisovně z hlediska slovní zásoby, gramatické správnosti a kultury mluveného projevu • JV: rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky - písmena • JV: učí se srozumitelně mluvit, uvědoměle číst, vyjádřit svoji zkušenost • JV: skládá, rozkládá, čte všechny druhy slabik a slov • JV: rozlišuje písmo tiskací a psací • JV: pečlivě vyslovuje, plynule čte slova ve větách, rozlišuje je sluchem i zrakem • JV: používá znaménka ve slovech i větách • JV: při mluvení správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	- písmena malá, velká, tiskací, psací - slabiky otevřené, zavřené, trojpísmenné - sluchová analýza a syntéza - hlasité čtení jednoduchých vět se správnou intonací - uspořádání slov ve větě - interpunkční znaménka - délka samohlásek

2. Čtení, literární výchova

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • ČT, LV: plynule čte jednoduchý text s porozuměním • ČT, LV: recituje básničky, zná říkadla, rozpočítadla • ČT, LV: orientuje se v textu Slabikáře, čítanky a jiném textu pro děti • ČT, LV: všímá si ilustrací literárních děl pro děti • ČT, LV: zná některý dětský časopis • ČT, LV: naslouchá pohádkám, příběhům, vypráví podle obrázkové osnovy, dramatizuje	- porozumí přečteným větám - nadpis, článek, řádek, odstavec - poslech, vyprávění, dramatizace, recitace - prosba, poděkování, omluva, blahopřání, pozdrav, oslovení

3. Psaní

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • PS: učí se psát správné tvary písmen a číslic • PS: spojuje písmena a slabiky, píše interpunkční znaménka • PS: dodržuje správné pořadí písmen, píše podle diktátu slova a jednoduché věty • PS: píše velká písmena u vlastních jmen osob a na počátku věty • PS: dodržuje úhlednost písma a zachovává hygienické a pracovní návyky • PS: uvolňuje si ruku, nacvičuje správné držení těla, držení psacího náčiní	- přípravné cviky pro uvolňování ruky - hygienické návyky: sezení, držení tužky, umístění sešitu a jeho sklon, hygiena zraku - psaní prvků písmen a číslic - písmo psací a tiskací - psaní: písmeno, slabika, slovo - diktát slov, jednoduchých vět, opis a přepis dle předlohy - velké počáteční písmeno u vlastních jmen osob a prvního slova věty - čitelnost, úhlednost a celková úprava písemného projevu

2. ročník

7+2 týdně, P

1. Jazyková výchova

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • JV: vyjadřuje se ústně i písemně, tvoří krátké souvislé projevy, píše jednoduché věty • JV: používá spojky v souvětí i větě jednoduché • JV: dodržuje pořádek slov ve větě • JV: rozeznává věty podle postoje mluvčího, rozlišuje věty oznamovací, tázací, rozkazovací a přací • JV: řadí věty podle děje • JV: rozlišuje hlásky, výslovnost krátkých a dlouhých samohlásek • JV: správně píše i-y po měkkých a tvrdých souhláskách • JV: zdůvodňuje a správně píše znělé a neznělé souhlásky uvnitř a na konci slov • JV: dělí slova na konci řádku podle stavby slova • JV: aplikuje v praxi výslovnost a psaní slov se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě • JV: poznává podstatná jména a slovesa • JV: rozlišuje obecná a vlastní jména a jejich pravopis • JV: respektuje základní formy společenského styku, cvičí se ve schopnosti vypravovat a popisovat	- věta jednoduchá, souvětí, spojování, oddělování vět,spojky - druhy vět podle postoje mluvčího - věta, slovo: sestavování slov ve věty, třídění slov, slovní význam-slovo nadřazené,podřazené, souřadné - pořádek slov ve větě - slovo, slabika, hláska, písmeno, rozdělení hlásek, dlouhé a krátké samohlásky - pravopis i-y po měkkých a tvrdých souhláskách, ú-ů ve slovech, ě ve slovech - čeština- abeceda a písmeno - znělé a neznělé souhlásky na konci a uvnitř slov - význam slabiky pro dělení slov na konci řádku - slovní druhy: podstatná jména, slovesa, předložky - vlastní jména - základní formy společenského styku- oslovení, pozdrav, poděkování

2. Čtení, literární výchova

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • ČT, LV: čte s porozuměním nahlas i potichu • ČT, LV: užívá správný slovní přízvuk • ČT, LV: orientuje se v textu čítanky a jiném textu pro děti • ČT, LV: rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatního vyprávění • ČT, LV: spojuje obsah textu s ilustrací • ČT, LV: vypráví, dramatizuje, domýšlí příběhy a recituje básně • ČT, LV: čte pohádky, knihy o přírodě, věcech, vypráví o nich	- plynulé čtení jednoduchých vět - užívání správného slovního přízvuku - hlasité a tiché čtení s porozuměním - poslech četby,poezie a prózy - spojení textu s ilustrací - vyprávění, dramatizace pohádek a povídek - přednes básně - individuální četba

2. ročník

3. Psaní

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • PS: píše písmena a číslice podle normy psaní v přirozené velikosti a liniatuře a dodržuje sklon písma • PS: správně spojuje písmena, slabiky, zachovává rozestup písmen, píše jednoduchý text • PS. opisuje a přepisuje jednoduché texty, užívá velká písmena ve slovech i ve větě a diakritická znaménka • PS: dodržuje hygienické a pracovní návyky • PS: umí napsat adresu, přání	- psaní psacích písmen podle tvarových skupin - spojování písmen s ostatními písmeny - umísťování diakritických znamének - opis, přepis, diktát

3. ročník

7+2 týdně, P

3. ročník

1. Jazyková výchova

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • JV: porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná • JV: užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves • JV: rozlišuje slabiky a hlásky • JV: zvládne přehled i užívání vyjmenovaných slov a s tím i pravopis po obojetných souhláskách • JV: rozlišuje slovní druhy, ve větě určí podst. jm., příd. jm., zájmena, číslovky, slovesa, předložky • JV: porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost • JV: skloňuje podst. jm., rozlišuje číslo jednotné a množné, rod mužský, ženský a střední • JV: správně píše velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenováních • JV: určí osobu, číslo a čas, časuje slovesa v čase přítomném, minulém a budoucím, rozlišuje slova ohebná a neohebná • JV: odlišuje větu od souvětí, pozná skladební dvojice, všímá si významů slov • JV: souvisle se vyjadřuje a klade otázky • JV: respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru • JV: pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost • JV: volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích • JV: vypravuje dle názorných pomůcek, popisuje ústně i písemně jednoduché předměty a činnosti • JV: vytvoří a použije jednoduchou osnovu, požádá o informaci, podá stručné informace - i telefonicky, uvítá návštěvu a rozloučí se, sděluje přání, pozdravy, píše pohlednice	- věta jednoduchá a souvětí - věta jednoduchá- stavba - základní skladební dvojice - nauka o slově- slovo a skutečnost, synonyma, slova protikladná a příbuzná - hláskosloví - stavba slova - vyjmenovaná slova a jejich pravopis - slovní druhy, ohebné a neohebné - podstatná jména, skloňování, číslo jednotné a množné,rod mužský, ženský a střední - vlastní jména osob,zvířat,měst, hor, řek - jejich pravopis - slovesa- pojmenování děje, tvary sloves, časování - jazykové projevy- slovosled, členění, otázky a odpovědi - reprodukce textu, osnova - vypravování - popis jednoduchého předmětu a činnosti - společenský styk a jeho formy

2. Čtení, literární výchova

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • ČT, LV: čte rychle, s porozuměním, předčítá, využívá čtenářské dovednosti • ČT, LV: používá četbu jako zdroj informací • ČT, LV: vypráví pohádky, povídky, dramatizuje, domýšlí příběhy, vyjadřuje své postoje k přečtenému • ČT, LV: orientuje se v textu dětských knih, charakterizuje literární postavy, vyjadřuje své postoje ke knize • ČT, LV: recituje básnický text	- plynulé čtení, členění textu, větný přízvuk - rychlé čtení, tiché a hlasité - četba jako zdroj poznatků o přírodě, současnosti a minulosti - práce s literárním textem- vyprávění pohádky nebo povídky, přednes básně, dramatizace, pověsti - besedy o knihách - základy literatury- poezie, próza, divadlo, literatura umělecká a věcná, ilustrace

3. ročník

3. Psaní

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • PS: píše podle normy psaní v přirozené velikosti a liniatuře, s dodržením sklonu písma a rozestupů písmen • PS: píše čitelně, úhledně a přiměřeně hbitě • PS: provádí průběžnou i závěrečnou kontrolu vlastního písemného projevu • PS: vyjadřuje se v jednoduchých formách psaného projevu • PS: napíše krátký dopis, adresu, vyplní formuláře	- správné tvary písmen a číslic - hygienické návyky - osobitý rukopis - kontrola vlastního projevu - římské číslice, čtení a psaní - úprava písemného projevu v sešitě, zápisky, poznámky - vyplňování poštovních formulářů

4. ročník

5+2 týdně, P

1. Jazyková výchova

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • JV: porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová • JV: všímá si spisovné podoby slov a porovnává ji s užívanými nespisovnými slovy, zná stavbu slov • JV: uvědoměle užívá i-y po obojetných souhláskách • JV: určuje slovní druhy • JV: skloňuje podstatná jména • JV: vyhledává infinitiv v textu, určuje osobu, číslo a čas, časuje slovesa v oznamovacím způsobu • JV: rozlišuje způsob oznamovací, rozkazovací a podmiňovací • JV: určuje větu jednoduchou a souvětí, spojuje jednoduché věty v souvětí spojovacími výrazy • JV: určuje podmět a přísudek, respektuje shodu přísudku s podmětem • JV: odlišuje řeč přímou a větu uvozovací • JV: sestavuje osnovu projevu, člení text na odstavce • JV: zná různé druhy popisů • JV: umí výstižně a stručně telefonovat, sestaví SMS zprávu • JV: napíše dopis s vhodným oslovením a správnou adresou • JV: vypravuje s použitím plnovýznamových sloves a využitím vhodných spojek v souvětích	- nauka o slově, hlásková podoba slova, význam slova, slova jednoznačná, mnohoznačná, slova spisovná a nespisovná, slova citově zabarvená - stavba slova - kořen, předpona a přípona - předložky - vyjmenovaná slova, příbuzná slova, pravopis - slovní druhy - vzory podstatných jmen, skloňování - infinitiv sloves, určité slovesné tvary, určování osoby, čísla a času - slovesné způsoby - stavba věty, věta jednoduchá a souvětí, spojovací výrazy - podmět a přísudek, shoda přísudku s podmětem, pravopis i-y v příčestí minulém - přímá řeč, uvozovací věta, rozlišení - osnova, nadpis, členění projevu - vypravování, dodržení následnosti děje - popis rostlin, zvířat, věcí - formy společenského styku, telefonování, dopis včetně adresy

4. ročník

2. Čtení, literární výchova

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • ČT, LV: čte správně, uvědoměle, plynule a dostatečně rychle, přirozeně intonuje, používá správný přízvuk slovní i větný, člení věty, frázuje, dbá na barvu a sílu hlasu • ČT, LV: vyhledává informace v učebnicích, encyklopediích a slovnících, využívá poznatků z četby v další školní činnosti • ČT,LV: rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu • ČT, LV: čte potichu delší texty, reprodukuje obsah těchto textů • ČT, LV: rozumí literárním pojmům - přirovnání, bajka, dramatizace, poezie; využívá encyklopedie při praktické činnosti	- výcvik ve čtení, rozvoj techniky čtení - uvědomělé a dostatečně rychlé čtení tiché - recitace - reprodukce obsahu textu - odlišení verše od prózy - hodnocení postav literárního díla - rozhovor o knihách, divadle, televizních a rozhlasových pořadech - poznávání základů literatury - poezie, próza, divadlo, film, kulturní život regionu

3. Psaní

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • PS: umí zacházet s grafickými a psacími materiály a pomůckami a dodržuje základní hygienické a pracovní návyky • PS: píše podle normy psaní v přirozené velikosti a liniatuře se správným sklonem písma a rozestupem • PS: uplatňje svůj osobitý rukopis při dodržování úhlednosti, čitelnosti a plynulosti písemného projevu • PS: opisuje a přepisuje text, píše diktát a autodiktát, provádí kontrolu napsaného textu • PS: vyjadřuje se v jednoduchých formách společenského a úředního styku	- písemné formy společenského styku - psaní adres, blahopřání, dopis - písemné formy úředního styku - tiskopisy, přihláška, objednávka - písemné vyjádření vzkazu, informace - stručné zápisy z učebního textu - poznámky a zápisy do sešitů - výpisy údajů ze slovníku - popis postupu děje, činnosti

5. ročník

6+1 týdně, P

5. ročník

1. Jazyková výchova

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • JV: využívá jazyka jako nástroje k ústnímu i písemnému dorozumívání ve škole i v běžném životě • JV: rozlišuje ve slově kořen, část předponovou, příponovou a koncovku • JV: užívá průběžně spisovnou výslovnost i pravopis • JV: využívá přídavná jména při stylistickém projevu ústním i písemném • JV: nezaměňuje kategorie podstatných jmen a sloves • JV: pracuje s různými typy souvětí, užívá vhodných spojovacích výrazů, dle potřeby je obměňuje • JV: umí pracovat s Pravidly českého pravopisu • JV: posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení • JV: reprodukuje obsah sdělení a zapamatuje si podstatná fakta • JV: rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě • JV: umí sestavit osnovu textu • JV: zvládne vyplňování běžných tiskopisů • JV: umí vypravovat, popíše předmět, děj, pracovní postup, osobu • JV: napíše dopis • JV: sestaví SMS zprávu	- mateřský jazyk - prostředek dorozumívání - stavba slova,odvozování příponami a předponami, části slova, kořen - souhláskové skupiny na styku předpony nebo přípony a kořene - přídavná jména odvozená od jmen zakončených na s - ský, - ští - zdvojené souhlásky - předpony s, z, vz - předložky s, z - skupiny bě/bje, vě/vje, pě, mě/mně - dělení slov na konci řádku - pravopis i/y po obojetných souhláskách mimo koncovku - slovní druhy - podstatná jména - určování pádů, čísla, rodu, vzoru, skloňování - druhy přídavných jmen, pravopis měkkých a tvrdých přídavných jmen - slovesa - určování osoby, čísla, času, způsobu - podmiňovací způsob - zájmena - jejich druhy, zájmena osobní - číslovky - druhy, skloňování základních číslovek - skladba - základní a rozvíjející větné členy - podmět vyjádřený, nevyjádřený, několikanásobný - přísudek slovesný, shoda přísudku s podmětem - věta jednoduchá a souvětí - přímá řeč, nepřímá řeč, interpunkce - reprodukce jednoduchých textů, sestavování osnovy - vypravování - popis předmětu, děje, pracovního postupu - dopis, SMS zpráva, e-mail - tiskopisy - poštovní poukázky, podací lístky, průvodky - tvorba třídního časopisu

2. Čtení, literární výchova

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • ČT, LV: čte plynule, s porozuměním, nahlas i potichu přiměřené texty, vyjádří své pocity a názory • ČT, LV: předčítá texty, recituje básně, vyhledává a vymýšlí rýmy • ČT,LV: píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry • ČT,LV: orientuje se v dětské literatuře, zaujímá postoj k literárním postavám, porovnává ilustrace různých výtvarníků • ČT, LV: využívá pro vlastní četbu školní a místní knihovnu, zaznamenává vlastní myšlenky • ČT,LV: při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy • ČT, LV: orientuje se v odborných textech, včetně tabulek a grafů, využívá různých zdrojů informací, slovníky, encyklopedie, katalogy, internet • ČT, LV: odliší vyprávění literární od faktického • ČT,LV: rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	- výrazné hlasité čtení uměleckých i naučných textů - výrazné čtení s prvky uměleckého přednesu - reprodukce textu - předčítání textu, recitace - rým, verš, sloka - beseda o knihách, ilustrace - divadelní a filmová představení - poezie: lyrika, epika(bajka), přenášení významu: přirovnání - próza: čas a prostředí děje, hlavní a vedlejší postavy, řeč autora a postav - divadlo, film, televizní tvorba, kulturní život regionu

5. ročník

3. Psaní

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • PS: dodržuje správné hygienické návyky a techniku psaní osvojené v předešlých ročnících	- viz učivo 4. ročníku

6. ročník

4+1 týdně, P

1. Seznámení s jazykovými příručkami

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • JV: samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, Slovníkem spis. češtiny, dalšími slovníky a příručkami	- Pravidla českého pravopisu - Slovník spisovné češtiny

2. Zvuková stránka jazyka

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • JV: spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova • JV: odliší spisovný a nespisovný jazykový projev	- znělé a neznělé souhlásky - spodoba znělosti - přízvuk slovní a větný - větná melodie - tempo řeči - spisovná výslovnost

3. Rozvrstvení národního jazyka

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • JV: odliší spisovný a nespisovný jazykový projev	- nářečí - obecná čeština - hovorová čeština

4. Stavba slova

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • JV: dokáže zdůvodnit lexikální a morfologický pravopis	- slovotvorný rozbor - rozbor stavby slova - odvozování - střídání hlásek - slova příbuzná - zdvojené souhlásky, souhláskové skupiny

6. ročník

5. Podstatná jména

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • JV: porozumí zvláštnostem mluvnického čísla u podstatných jmen • JV: rozpozná ohebné slovní druhy • JV: rozliší jména vlastní a obecná, správně je skloňuje, užívá správných tvarů	- abstraktní a konkrétní podstatná jména - hromadná, pomnožná a látková podstatná jména - skloňování českých vlastních jmen

6. Přídavná jména

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • JV: přiřadí přídavné jméno ke správnému druhu, ovládá pravopis koncovek	- druhy - stupňování - pravopis koncovek

7. Zájmena

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • JV: v textu vyhledá a určí zájmena • JV: užívá správných tvarů zájmen	- druhy - skloňování zájmen - vzory

8. Číslovky

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • JV: rozpozná slova významu číselného, používá spisovné tvary	- druhy - určité a neurčité, základní, řadové, druhové a násobné - správný zápis v textu

9. Slovesa

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • JV: samostatně určí mluvnické kategorie, užívá spisovné tvary podmiňovacího způsobu	- osoba, číslo, čas, způsob - podmiňovací způsob

10. Základní skladební dvojice

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • JV: vyhledá základní skladební dvojici • JV: určí druhy podmětu a přísudku • JV: zdůvodní shodu přísudku s podmětem	- druhy podmětu a přísudku - shoda přísudku s podmětem - rozlišení základních a rozvíjejících větných členů

11. Základy řečnictví

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • SV: komunikuje pohotově a přiměřeně v běžných komunikačních situacích	- monolog a dialog - tempo a melodie řeči, zásady mluveného projevu

6. ročník

12. Základní slohové útvary

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • SV: rozliší základní slohové útvary • SV: užívá vhodných spisovných jazykových prostředků • SV: sestaví osnovu, dodrží časovou posloupnost, vyhledává hlavní myšlenky textu • SV: odliší nepřímou a přímou řeč, vhodně ji využívá • SV: vybírá vhodná slova při nácviku popisu • SV: porozumí jednoduchému popisu pracovního postupu, samostatně ho i sestaví • SV: osvojuje si základní normy písemného vyjadřování • SV: zvládá jednoduchou grafickou úpravu textu • SV: používá kultivovaný písemný projev • SV: vyhledává hlavní myšlenky v textu • SV: informaci sdělí stručně a zřetelně, rozpozná jednoduché případy manipulativní komunikace	- vypravování - popis pracovního postupu a předmětu - korespondence - pohled, dopis, e - mail, SMS - výpisky - výtah - zpráva - oznámení

13. O rodné zemi

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • LV: vyvozuje tématiku vlasti z žánrově různých textů české klasické literatury • LV: identifikuje vlastenecké postoje autora a způsob jejich vyjádření • LV: rozliší texty psané prózou a poezií • LV: seznámí se se základní stavbou básně	- próza a poezie - stavba básně - rým a verš - personifikace, metafora

14. Historie rodné země

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • LV: srovnává postavy a události naší historie v různých literárních žánrech • LV: rozpozná fakta od fikce	- zvyky a tradice v literatuře - prvky lidové slovesnosti

15. Dobrodružná literatura

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • LV: charakterizuje znaky dobrodružné literatury • LV: vyhledává nejnapínavější místo v textu a charakterizuje hrdinu a prostředí	- charakteristika hlavního hrdiny a prostředí - znaky dobrodružné literatury

16. Přírodní tematika v literatuře

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • LV: používá literaturu jako zdroj poznání a prožitků • LV: v textu vyhledá a posoudí chování člověka k živé a neživé přírodě • LV: vnímá rozdíly mezi odbornou a uměleckou literaturou	- chakteristika prostředí - líčení, personifikace - prvky odborné literatury

6. ročník

17. Literatura s dětským hrdinou

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • LV: posoudí vztah literatury k životu • LV: na základě svých zkušeností charakterizuje hrdinu a hodnotí jeho chování • LV: při četbě výrazně odděluje řeč vypravěče od přímé řeči • LV: rozliší rozumové hodnocení zkušenosti od fantastického obrazu • LV: porovnává ztvárnění námětu v literárním a filmovém zpracování	- výrazné čtení - nevšední příběhy - prostředky vytvářející napětí

7. ročník

4 týdně, P

1. Ohebné slovní druhy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • JV: správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov • JV: rozlišuje gramatické vztahy mezi slovními druhy • JV: odvozuje složitější tvary ohebných a neohebných slovních druhů	- podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa

2. Neohebné slovní druhy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • JV: správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov • JV: rozlišuje gramatické vztahy mezi slovními druhy	- příslovce, předložky, spojky, částice, citoslovce

3. Velká písmena ve jménech vlastních

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • JV: zdůvodní pravopis velkých písmen	- zásady psaní velkých písmen ve jménech osob, místních a zeměpisných názvů, institucí, organizací ...

4. Tvoření slov

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • JV: rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření slov	- odvozování příponami a předponami - zkracování - skládání

5. Přenesená pojmenování

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • JV: rozpozná a vysvětlí přenesená pojmenování	- metafora, metonymie

7. ročník

6. Základní větné členy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • JV: vyvozuje vztahy mezi větnými členy	- podmět a přísudek - jednočlenné věty, větný ekvivalent

7. Rozvíjející větné členy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • JV: vyvozuje vztahy mezi větnými členy • JV: rozlišuje syntaktické vztahy ve větě	- předmět - přívlastek - příslovečné určení a jeho druhy - přívlastek shodný a neshodný - doplněk

8. Tvoření vět, druhy vedlejších vět

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • JV: rozpozná větu hlavní a vedlejší v jednoduchém souvětí • JV: vyvozuje syntaktické vztahy v podřadném souvětí	- druhy vět vedlejších

9. Vypravování

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • SV: svým vypravováním zaujme spolužáky • SV: rozlišuje slohové rozvrstvení slovní zásoby	- úvod, zápletka, vyvrcholení, rozuzlení - dějové napětí

10. Subjektivně zabarvený popis

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • SV: popíše své city, pocity, dojmy	- netradiční jazykové prostředky - personifikace - metafora - epiteton

11. Popis uměleckých děl

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • SV: na základě soustředěného pozorování sestaví popis uměleckých děl	- odborné názvy - ústřední motiv - první, druhý a třetí plán

12. Popis pracovního postupu

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • SV: přesně pojmenuje skutečnosti • SV: užívá odborné názvy, jejich význam si ověří ve Slovníku spisovné češtiny	- terminologie - prostředky návaznosti - plnovýznamová slovesa

13. Charakteristika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • SV: vystihne povahu člověka, jeho schopnosti, zájmy • SV: vhodně používá i rčení a přirovnání	- přímá a nepřímá charakteristika - vnitřní a vnější popis

7. ročník

14. Životopis, žádost

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • SV: sestaví vlastní životopis	- strukturovaný životopis, profesní životopis - stylistické prostředky v žádosti, její náležitosti - sestavení jednoduché žádosti

15. Výtah, práce s odborným textem

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • SV: využívá základy studijního čtení • SV: formuluje hlavní myšlenky textu • SV: samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	- vyhledávání a třídění informací - studijní čtení

16. Chvála české řeči

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • LV: ctí řeč a jazyk jako fenomén národní identity • LV: pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	- kroniky - Dalimilova, Kosmova - chorál Svatý Václave - J. Hus

17. Bible

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • LV: seznámí se s nejznámějšími biblickými příběhy a dokáže je reprodukovat	- Starý zákon - Nový zákon

18. Pohádka a bajka

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • LV: charakterizuje znaky pohádky, bajky • LV: hodnotí jednání jejich hrdinů • LV: odhaluje mravní poučení v textu • LV: tvoří literární text, který doplní vlastní ilustrací • LV: vybere vhodný text a připraví si dramatizaci	- světoví i domácí autoři - mravní poučení - alegorie - personifikace - znaky a druhy pohádky

19. Co nás zajímá

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • LV: rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní • LV: rozpoznává druhy komického postoje autora • LV: rozvíjí vlastní čtení textu a jeho reflexi • LV: vyjadřuje své dojmy z četby, zaznamenává je a obhajuje je • LV: vnímá autorův postoj ke vztahu člověka k vědě	- odborná literatura - krásná literatura - dětská literatura - sci-fi literatura - hra se slovy - kritické čtení

8. ročník

4 týdně, P

1. Jazyky slovanské

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • JV: rozpozná slovanské jazyky a vystihne jejich rozdíly	- skupiny slovanských jazyků

2. Slovní zásoba

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • JV: tvoří spisovné tvary slov a vhodně je používá v komunikační situaci	- tvoření slov - slova přejatá - skloňování - nepravidelnosti skloňování podstatných jmen - obecná a vlastní přejatá podstatná jména - vztažná zájmena

3. Slovesa

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • JV: zařadí sloveso ke třídě a vzoru • JV: rozliší slovesa vidu dokonavého a nedokonavého • JV: zdůvodní koncovky jmen, sloves, shodu	- vid,třída a vzor, kmen - správné užívání tvarů - pravopis koncovek a shoda

4. Věta jednoduchá

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • JV: v mluveném a psaném projevu užívá formy výpovědi pro dynamičnost textu • JV: určí větné členy a vztahy mezi nimi • JV: dokáže graficky zaznamenat větné členy jednoduché věty	- věty jednočlenné, dvojčlenné a větné ekvivalenty - zápor - větné členy - vztahy mezi nimi - přístavkový, několikanásobný - grafické znázornění

5. Souvětí

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • JV: rozliší souvětí souřadné a podřadné • JV: rozpozná poměry mezi větami hlavními a souřadně spojenými větami vedlejšími • JV: používá kultivovaný mluvený a písemný projev na základě znalostí českého jazyka	- podřadné a souřadné souvětí - významové poměry mezi hlavními větami - souřadně spojené vedlejší věty a větné členy - tvoření vět - stavba textová

8. ročník

6. Charakteristika literární postavy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • SV: rozpozná charakteristiku v literárních dílech, analyzuje a hodnotí informace o postavě • SV: všímá si užitých jazykových prostředků, obrazných pojmenování • SV: vytvoří jednoduchou charakteristiku literárního či filmového hrdiny	- nepřímá charakteristika - eufemismus

7. Líčení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • SV: vyhledá líčení, použije ho jako inspiraci pro vlastní tvorbu, užívá obrazných pojmenování	- metafora - personifikace

8. Výklad

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • SV: rozliší fakta od názorů a od hodnocení • SV: vypracuje výklad, použije vhodné odborné názvosloví	- neologismy - postavení přívlastků v názvosloví

9. Výtah

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • SV: využívá poznatků o jazyce a stylu v gramaticky i věcně správném písemném projevu	- souvislé vyjádření hlavních myšlenek textu - orientace v textu

10. Úvaha

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • SV: stylizuje jednoduchou úvahu • SV: rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení	- rozvoj slovní zásoby - správná formulace myšlenek - složitá souvětí a jejich využití

11. Epika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • LV: rozumí významu a smyslu literárního textu • LV: vyvozuje z nejstarších literárních památek historické a současné etické normy • LV: zhodnotí historii nastíněnou v literárním díle • LV: porovnává vývoj české a světové literatury • LV: rozliší estetickou a poznávací funkci literárních děl • LV: ovládá v rámci svých možností vstup do role postavy literárního díla • LV: vyhledává informace z různých zdrojů, samostatně je umí zpracovat do referátu • LV: rozliší rozdíl mezi literárními žánry	- epos - hrdinský, rytířský - kronika, pověst - legenda a mýty v české a světové literatuře - různé typy povídek - cestopis - literatura faktu - sci-fi a fantasy literatura - román a jeho druhy

8. ročník

12. Lyrika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • LV: formuluje ústně i písemně dojmy z četby literárních textů • LV: posoudí význam lidové slovesnosti • LV: najde náměty z lidové slovesnosti v dílech autorů	- rozdíly mezi lyrikou a epikou - druhy lyriky - lidová slovesnost a její druhy

9. ročník

3+1 týdně, P

1. Vývoj českého jazyka

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • JV: využívá znalostí o vývoji českého jazyka • JV: rozlišuje spisovný jazyk, nářečí i obecnou češtinu a zdůvodňuje její využití	- nejdůležitější etapy ve vývoji českého jazyka - nářečí, spisovná a obecná čeština, slang

2. Zvuková stránka jazyka

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • JV: spisovně vyslovuje a správně gramaticky píše a užívá slova domácí a cizí	- správná výslovnost - psaní a výslovnost slov přejatých

3. Význam slov

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • JV:rozšiřuje si slovní zásobu	- synonyma, antonyma, homonyma - termíny

4. Tvarosloví

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • JV: rozlišuje pravopisné jevy lexikální, morfologické i syntaktické ve větě jednoduché a v souvětí	- shrnutí znalostí z pravopisu - správné tvary slov - přechodníky

5. Věta jednoduchá

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • JV: rozlišuje pravopisné jevy lexikální, morfologické i syntaktické ve větě jednoduché a v souvětí • JV: odstraňuje skladební nedostatky ve větě jednoduché i souvětí • JV: porozumí transformaci vět vedlejších a větných členů	- stavba věty - čárka ve větě

9. ročník

6. Souvětí podřadné

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • JV: porozumí transformaci vět vedlejších a větných členů	- shrnutí - druhy vedlejších vět

7. Souvětí souřadné

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • JV: určí významové poměry mezi větami hlavními	- druhy významových poměrů - čárka v souvětí

8. Složitá souvětí

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • JV: využívá poznatků ze skladby v písemném projevu	- bohatě rozvité souvětí - souřadně spojené vedlejší věty

9. Slohové postupy a útvary

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • SV: dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • SV: v mluveném projevu připravovaném i improvizovaném vhodně užívá verbálních i neverbálních prostředků řeči	- prohloubení znalostí o slohových postupech a útvarech

10. Tiskopisy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • JV: spisovně vyslovuje a správně gramaticky píše a užívá slova domácí a cizí • SV: dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • SV: formuluje svůj vlastní názor	- dotazníky, strukturované životopisy - objednávky, poštovní poukázky

11. Proslov, pozvánka

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • SV: v mluveném projevu připravovaném i improvizovaném vhodně užívá verbálních i neverbálních prostředků řeči • SV: využívá zásady kultivovaného projevu, užívá vhodných jazykových prostředků	- obsah, rozvržení proslovu - vhodné oslovení a závěr - výběr jazykových a slohových prostředků - sestavení pozvánky na konkrétní akci , grafické možnosti, náležitosti pozvánky

12. Diskuse

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • SV: zapojuje se do diskuse, zvládne ji řídit, využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	- zahájení a řízení diskuse - pravidla společenského chování při veřejném vystupování - vhodné výrazy, stručné a jasné vyjadřování názorů

9. ročník

13. Publicistické útvary

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • SV: rozliší základní publicistické útvary • SV: orientuje se v tisku • SV: rozpozná manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj • LV: identifikuje postoje a názory autora v mediovaném sdělení • SV: napíše článek do školního nebo třídního časopisu	- zpravodajské útvary - zpráva, oznámení, inzerát - úvahové útvary - úvodník, komentář - přechodné útvary - reportáž, fejeton

14. Umělecké slohy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • LV: charakterizuje literární styl a významné představitele v proměnách času	- renesance - baroko - klasicismus - realismus

15. Zvláštnosti autorského vyjadřování

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • LV: vnímá specifika vyjadřování autorů a jejich odlišný pohled na realitu	- avantgarda - moderna

16. Neklidné 20. století

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • LV: zamýšlí se nad ztvárněním historických událostí 20. století očima světových i českých autorů • LV: porovnává zpracování stejných námětů v různých literárních druzích a žánrech	- 1. světová válka - 2. světová válka - poválečný vývoj

17. Literárně výchovné aktivity

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • LV: při rozboru literárních textů používá základní literární pojmy • LV: rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora • LV: tvoří vlastní literární text na dané téma	- interpretace literárních textů

18. Struktura a jazyk literárního díla

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • LV: orientuje se v literárním díle • JV:rozšiřuje si slovní zásobu	- jazykový plán - tematický plán - kompoziční plán

9. ročník

19. Divadelní a filmová představení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • LV: vnímá specifika vyjadřování autorů a jejich odlišný pohled na realitu • LV: při rozboru literárních textů používá základní literární pojmy • LV: orientuje se v literárním díle • LV: rozlišuje bulvární prvky ve sdělení od informativních a společensky významných • LV: identifikuje postoje a názory autora v mediovaném sdělení	- formy dramatu - dialog a monolog - výstavba textu - kritické zamýšlení

5.2.2 Anglický jazyk

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
0+1	**0+1**	**3**	**3**	**3**

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
3	**3**	**3**	**3**

Charakteristika předmětu

ANGLICKÝ JAZYK - I. stupeň

Charakteristika předmětu

Předmět je součástí vzdělávací oblasti – Jazyk a jazyková komunikace.
V současné epoše globalizujícího se světa má znalost cizího jazyka význam, jaký doposud historie nezaznamenala. Proto je anglický jazyk zařazen již od prvního ročníku mezi předměty základního vzdělávání. Prostřednictvím výuky angličtiny se vytvářejí předpoklady k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem a k efektivní mezilidské komunikaci. Cílem je poskytnout žákům nástroj komunikace při setkání s lidmi z jiných částí světa i pro práci s počítačem, internetem, napomáhat formování vzájemného porozumění mezi zeměmi a vést žáky k toleranci k odlišným kulturním hodnotám jiných národů. Proto klademe důraz na rozvoj komunikačních dovedností, kterým je podřízena i výuka gramatické části vzdělávacího předmětu, kterou si žáci osvojují převážně lexikálně. Ve vyučovacích hodinách se rozvíjejí receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti.

V předmětu se kromě naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru - Anglický jazyk - realizují i části vzdělávacích obsahů průřezových témat:
- osobnostní a sociální výchova
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- multikulturní výchova
- mediální výchova

Časové vymezení

Vyučovací předmět anglický jazyk má časovou dotaci jedna hodina týdně v prvním a druhém ročníku, tři hodiny týdně ve třetím, čtvrtém a pátém ročníku. Třídy se na výuku dělí v souladu s legislativou. Pro vyučování jsou určeny třídy, podle potřeby je možné používat i multimediální učebnu. Ve vyučovacích hodinách anglického jazyka využíváme především samostatnou a skupinovou práci, občas zpracováváme i krátkodobé projekty, vztahující se k probíraným tématům.
Vyučování anglického jazyka probíhá v těsné návaznosti na český jazyk, přírodovědu, hudební výchovu, výtvarnou výchovu, matematiku a uplatňujeme v hodinách i prvky dramatické výchovy.
Žáci s vývojovými poruchami učení postupují podle individuálních plánů. Pro žáky se zájmem o anglický jazyk a pro nadané žáky je k dispozici knihovna s anglickými knihami a časopisy.

Výchovné a vzdělávací strategie
Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Anglický jazyk směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:
- vedeme žáky k aktivnímu vyhledávání informací a důležitých údajů (slovníky, tabulky, časopisy, internet, encyklopedie) a k efektivnímu využití těchto informací v učebním procesu,
- učíme žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky v ústním a písemném projevu a podporujeme aktivitu v diskuzích,
- učíme žáky objektivně zhodnotit výsledky své práce a práce svých spolužáků a snažíme se podporovat sebedůvěru žáků ve vlastní schopnosti,
- seznamujeme žáky se smyslem a cílem učení se cizímu jazyku a vedeme je k pochopení potřeby neustálého sebevzdělávání,
- poskytujeme žákům v co největší míře názorné vyučování se zapojením co největšího počtu smyslů, zejména zraku, sluchu a hmatu.

Kompetence k řešení problému:
- povedeme žáky k řešení problémů v cizím prostředí a k překonání zábran a ostychu při mluvení s cizími lidmi,
- umožňujeme žákům využívat své dosavadní individuální poznatky, dovednosti a zkušenosti,
- podporujeme účast žáků v různých soutěžích, kde musí uvažovat a hledat nové způsoby řešení úloh.

Kompetence komunikativní:
- učíme žáky naslouchat ostatním a adekvátně reagovat,
- učíme žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky v logickém sledu, vyjadřovat se výstižně a souvisle v ústním i písemném projevu,
- vedeme žáky ke komunikaci se spolužáky a s učitelem a umožňujeme jim hovořit o poznaných souvislostech a zkušenostech z jejich života,
- umožňujeme žákům vyvolávat se navzájem, respektovat se a účinně se zapojovat do diskuze,
- dáváme žákům dostatek prostoru k přednesení a obhájení vlastní projektové práce.

Kompetence sociální a personální:
- dbáme na společné stanovení pravidel pro práci ve skupinách a na jejich dodržování,
- učíme žáky účinně spolupracovat v rámci skupiny, vedeme je k vzájemnému respektu k práci druhého, k zodpovědnosti za splnění uloženého úkolu, k ochotě pomoci a požádat o radu,
- posilujeme jejich zdravé sebevědomí tím, že se učí vystupovat před ostatními a dokáží vyjádřit svůj názor,
- dbáme na to, aby žáci využívali získaných komunikativních dovedností k vytváření vztahů.

Kompetence občanské:
- seznamujeme žáky s tradicemi a kulturou jiných národů, učíme je chápat chování druhých lidí a respektovat je,
- vedeme žáky ke slušnému chování k sobě navzájem, seznamujeme je s jejich právy a povinnostmi,
- ukazujeme žákům nutnost a možnost podílení se na ochraně životního prostředí.

Kompetence pracovní:
- rozvíjíme zručnost žáků při práci se slovníky, s počítačem a s internetem,
- vedeme žáky k samostatnosti při přípravě pomůcek a k udržování pořádku na svém místě.

Kompetence digitální:
- vedeme žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi zaměřenými na výuku cizího jazyka,
- motivujeme žáky využívat různé aplikace pro rozvoj slovní zásoby a správné výslovnosti,
- vedeme žáky k dodržování bezpečnosti práce s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů,
- motivujeme žáky samostatně vyhledávat a zpracovávat informace digitální formou,
- seznamujeme žáky s autorskými právy vyhledaných informací v online světě a nutností uvádět jejich zdroj a správně citovat při jejich použití,
- klademe důraz na posuzování důvěryhodnosti cizojazyčného informačního zdroje,
- v zadávaných projektech podporujeme digitální zpracování, ukládání, přesun a sdílení dat,
- žáky seznamujeme s možností změny klávesnice pro další cizí jazyk pro správné písemné vyjádření specifických znaků.

ANGLICKÝ JAZYK – II. stupeň
Charakteristika předmětu

V tomto předmětu se realizuje obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace; vzdělávacího oboru Cizí jazyk. Vyučovací předmět má v 6. - 9. roč. časovou dotaci 3 hodiny týdně. Výuka probíhá většinou ve třídách nebo v pracovně AJ. Důraz je kladen na komunikační schopnosti žáků a praktické využívání jazyka, čemuž je podřízena i veškerá výuka gramatiky.
Druhý stupeň navazuje na první stupeň. Procvičuje se slovní zásoba a výslovnost, pozornost se věnuje poslechu, čtení a práci s textem, psaní a formulování textů různého zaměření, ústnímu vyjadřování a rozhovorům.
Předmět poskytuje jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Výuka směřuje k tomu, aby žáci byli schopni dorozumět se s cizincem v běžných situacích a hovořit o jednoduchých tématech. Žáci jsou také vedeni k porozumění čteného textu, který výběrem slov odpovídá jejich jazykové úrovni. Jsou také seznamováni s reáliemi zemí, jež tímto jazykem hovoří. Znalost cizího jazyka přispívá k pochopení cizojazyčných kultur a k jejich toleranci.
Ve výuce se používá britská angličtina, ale žáci jsou seznamováni také s výrazy americké angličtiny.

Výchovné a vzdělávací strategie
Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Anglický jazyk směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:
- vedeme žáky, jak se efektivně učit cizí jazyk a jak efektivně pracovat se slovníkem,
- vysvětlujeme, jak aplikovat gramatické jevy,
- klademe důraz na poslech a čtení s porozuměním, práci s textem a vyhledávání informací,
- individuálním přístupem motivujeme žáky k zájmu o cizí jazyk,
- v zadávaných projektech podněcujeme tvořivost a samostatnost žáků,
- vedeme žáky k sebehodnocení a k účasti na soutěžích a olympiádách.

Kompetence k řešení problému:
- ve vyučování navozujeme situace, na které žák reaguje v cizím jazyce,
- žáci získávají informace z různých zdrojů jako např. práce s internetem, s časopisem, se speciálními počítačovými programy, třídí informace, zařazují je a zpracovávají,

- žáci prezentují své projekty na zadaná témata.

Kompetence komunikativní:
- vedeme žáky ke správné komunikaci v cizím jazyce s učitelem, se spolužáky a také s cizinci ve škole i mimo školu,
- vedeme je k diskusi a klademe důraz na respektování názoru ostatních.

Kompetence sociální a personální:
- při vyučování uplatňujeme práci ve skupinách a tím učíme žáky vzájemné spolupráci a pomoci druhým při učení.
Kompetence občanské:
- diskutujeme se žáky o dění doma i ve světě,
- zařazujeme do hodin problematiku životního prostředí, zdraví a zdravého životního stylu,
- žáci poznávají cizí kultury a jsou vedeny k jejich pochopení a toleranci.

Kompetence pracovní:
- ve vyučování pracujeme s dvojjazyčnými slovníky, audiovizuální technikou, s anglickými časopisy pro děti a literaturou různé úrovně obtížnosti

Kompetence digitální:
- vedeme žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi zaměřenými na výuku cizího jazyka,
- motivujeme žáky využívat různé aplikace pro rozvoj slovní zásoby a správné výslovnosti,
- vedeme žáky k dodržování bezpečnosti práce s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů,
- motivujeme žáky samostatně vyhledávat a zpracovávat informace digitální formou,
- seznamujeme žáky s autorskými právy vyhledaných informací v online světě a nutností uvádět jejich zdroj a správně citovat při jejich použití,
- klademe důraz na posuzování důvěryhodnosti cizojazyčného informačního zdroje,
- v zadávaných projektech podporujeme digitální zpracování, ukládání, přesun a sdílení dat,
- žáky seznamujeme s možností změny klávesnice pro další cizí jazyk pro správné písemné vyjádření specifických znaků.

1. ročník

0+1 týdně, P

1. ročník

1. Řečové dovednosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně • zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal • rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu • přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	**Zvuková a grafická podoba jazyka** • základní výslovnostní návyky • vztah mezi zvukovou a grafickou podobou **Slovní zásoba** • základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů - pozdravy - členové rodiny - základní pokyny/povely - školní potřeby - čísla *(1-10)* - místnosti, hračky - barvy - geometrické tvary - oblečení - potraviny, nápoje - hygienické potřeby, koupelna - části těla - teploty *(teplé, studené, …)* - zvířata - místní předložky • **Tematické okruhy** • rodina • škola • volný čas • oblékání • jídlo • domov • lidské tělo • zvířata • kalendářní rok – svátky

2. ročník

0+1 týdně, P

2. ročník

1. Řečové dovednosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně • zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal • rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu • přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení • píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	**Zvuková a grafická podoba jazyka** • základní výslovnostní návyky • vztah mezi zvukovou a grafickou podobou **Slovní zásoba** • základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů - zvířata - školní potřeby / nábytek - barvy - zvuky, rychlosti - potraviny, nápoje - místnosti, hračky - části obličeje, smysl - části domu, místnosti - zahrada, příroda - oblečení - pokyny/povely - počasí – povětrnostní podmínky - venkovní hračky • **Tematické okruhy** • zvířata • škola • jídlo • domov • lidské tělo • příroda • oblékání • kalendářní rok – svátky

3. ročník

3 týdně, P

3. ročník

1. Řečové dovednosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně • zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal • rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu • přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení • píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	**Zvuková a grafická podoba jazyka** • fonetické znaky (pasivně) • základní výslovnostní návyky • vztah mezi zvukovou a grafickou podobou **Slovní zásoba** • základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů - škola - rodina - barvy - čísla *(1-20)* - hračky - jídlo - sportovní náčiní - nábytek - místnosti - lidé - přídavná jména pro popis osob - oblečení - zvířata - části těla • práce se slovníkem **Tematické okruhy** • domov • rodina • škola • lidské tělo • jídlo • oblékání • nákupy • zvířata • svátky **Mluvnice** • základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoátu - rozkazovací způsob, jednoduché příkazy - modální sloveso *CAN/CAN´T* - vazba *Let´s …* - vazba *like/don´t like* - sloveso *HAVE GOT* - předložky *IN, ON, UNDER* - vazba *There is/There are* - přivlastňovací *´s* - tázací zájmena *What/Where/Who/Whose* - sloveso *to be – Is it…?, Yes, it is./ No, it isn´t.*

4. ročník

4. ročník

3 týdně, P

4. ročník

1. Poslech s porozuměním

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností • rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	**Zvuková a grafická podoba jazyka** • fonetické znaky (pasivně) • základní výslovnostní návyky • vztah mezi zvukovou a grafickou podobou **Slovní zásoba** • základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů - číslovky – desítky *(20-100)* - rodina – členové - potraviny - zvířata - místní předložky *(next to, between, opposite)* - názvy budov, obchodů a služeb - nakupování - dopravní prostředky - pokyny k určení směru *(turn left/right, go straight on, past)* - sportovní aktivity, venkovní sporty a aktivity ve volném čase - dny v týdnu - názvy povolání - sluneční soustava - časové údaje *(o'clock, half, past, to)* - pokyny – rozkazovací způsob *(Stop!, Don't cross!, ...)* - počasí – povětrnostní podmínky - měsíce kalendářního roku - roční období • práce se slovníkem **Tematické okruhy** • domov • rodina • jídlo - zdravé stravování - britské jídlo - dorty a sladkosti • zvířata • bydliště • volný čas • kalendářní rok - dny v týdnu • povolání • kalendářní rok - hodiny – udávání času • počasí • kalendářní rok - roční období + měsíce v roce • kalendářní rok – významné dny a svátky **Mluvnice** • základní gramatické struktury a typy vět - tázací věty s použitím slovesa *TO BE*. - tázací věty s použitím modálního slovesa *CAN* - *WH* otázky - fráze v jednotném a množném čísle - sloveso „mít":*HAS GOT / HAVE GOT* - přivlastňovací zájmena: *my, his, her* + přivlastňovací *'s* - tvorba množného čísla podst. jmen - pravidelné: koncovky *-s / -es*

4. ročník

1. Poslech s porozuměním

	- stupňování krátkých přídavných jmen + *THAN* - přítomný čas prostý – tvorba: infinitiv + *s/es (ve 3. osobě)* - přítomný čas prostý - slovesa *TO BE: IS / ARE / AM* - přítomný čas prostý – pomocné sloveso *DO (DOES)* - fráze – významové sloveso + podst. jm. končící na *-ing* - přítomný čas průběhový

2. Mluvení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • se zapojí do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat a podobné otázky pokládá	• viz učivo v oblasti Poslech s porozuměním 4. ročníku - učivo se opakuje ve všech oblastech

3. Čtení s porozuměním

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům • rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	• viz učivo v oblasti Poslech s porozuměním 4. ročníku - učivo se opakuje ve všech oblastech

4. Psaní

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života • vyplní osobní údaje do formuláře	• viz učivo v oblasti Poslech s porozuměním 4. ročníku - učivo se opakuje ve všech oblastech

5. ročník

3 týdně, P

5. ročník

1. Poslech s porozuměním

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností • rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	**Zvuková a grafická podoba jazyka** • fonetické znaky (pasivně) - fonetické symboly: souhlásky, samohlásky, dvojhlásky • základní výslovnostní návyky - krátké a dlouhé samohlásky - zvuky - slabiky • vztah mezi zvukovou a grafickou podobou **Slovní zásoba** • základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů - pozdravy / představení - školní pomůcky - pokyny / povely - číslovky do sta - písmena anglické abecedy - názvy států - rodina – členové - dny v týdnu - vybavení domácnosti - přídavná jména - barvy - zvířata – domácí mazlíčci - názvy školních vyučovacích předmětů - hodiny – časové údaje - denní aktivity - volný čas – sportovní aktivity, hra na hudební nástroje - domov – vybavení pokoje - místní předložky - domov – místnosti, části domu - domov – nábytek - bydliště – místa, služby a budovy ve městě - venkovní aktivity a sporty - lidské tělo – fyzický vzhled - nákupy - názvy oblečení • práce se slovníkem **Tematické okruhy** • rodina • škola • bydliště • dny v týdnu • domov • zvířata • hodiny • volný čas • lidské tělo • nákupy • oblékání • reálie zemí příslušných oblastí **Mluvnice**

5. ročník

1. Poslech s porozuměním

	• základní gramatické struktury a typy vět - použití neurčitého členu *a/an* - tvoření množného čísla u podstatných jmen - rozkazovací způsob - vazba *There is / There are* - sloveso *to be* ve všech tvarech - přivlastňovací zájmena - přivlastňovací *'s* - sloveso *have got* ve všech tvarech - pozice přídavných jmen ve větě - předložky časové *ON / AT* - přítomný čas prostý ve všech tvarech - předložky místní - vazba *There is / There* - způsobové sloveso *can / can't* - přítomný čas průběhový - fráze *How much is / are?*

2. Mluvení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • se zapojí do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat a podobné otázky pokládá	• viz učivo v oblasti Poslech s porozuměním 5. ročníku - učivo se opakuje ve všech oblastech

3. Čtení s porozuměním

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům • rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	• viz učivo v oblasti Poslech s porozuměním 5. ročníku - učivo se opakuje ve všech oblastech

4. Psaní

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života • vyplní osobní údaje do formuláře	• viz učivo v oblasti Poslech s porozuměním 5. ročníku - učivo se opakuje ve všech oblastech

6. ročník

6. ročník

3 týdně, P

6. ročník

1. Poslech s porozuměním

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně • rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	**Zvuková a grafická podoba jazyka** • rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace - otevřené a uzavřené otázky, vznesení návrhů, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby **Slovní zásoba** • rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím - domov - rodina - názvy měsíců kalendářního roku - potraviny - zvířata - cestování - dovolená - televize a druhy filmů - místa ve městě i v přírodě - výbava k cestování • práce se slovníkem **Tematické okruhy** • domov • rodina • bydlení • stravovací návyky • počasí • příroda a město • moderní technologie a média • cestování • reálie zemí příslušných oblastí **Mluvnice** • rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - modální slovesa: *can / can´t / must* - slovesa: *to be, have got* - řadové číslovky - přítomný čas prostý - otevřené a uzavřené otázky - příslovce četnosti - přítomný čas průběhový - zájmena osobní a předmětná - minulý čas prostý - slovesa pravidelná i nepravidelná - počitatelná a nepočitatelná podstatná jména - 2. a 3. stupeň přídavných jmen - sloveso: have to - tvoření příslovcí

6. ročník

2. Mluvení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích • mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech • vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	• viz učivo v oblasti Poslech s porozuměním 6. ročníku - učivo se opakuje ve všech oblastech

3. Čtení s porozuměním

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech • rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	• viz učivo v oblasti Poslech s porozuměním 6. ročníku - učivo se opakuje ve všech oblastech

4. Psaní

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • reaguje na jednoduché písemné sdělení	• viz učivo v oblasti Poslech s porozuměním 6. ročníku - učivo se opakuje ve všech oblastech

7. ročník

3 týdně, P

7. ročník

1. Poslech s porozuměním

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně • rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat	**Zvuková a grafická podoba jazyka** • rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby (souhlásky, samohlásky, přízvuk slov, větný přízvuk, intonace v otázce, znělé a neznělé souhlásky) **Slovní zásoba** • rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím - životní etapy - rodinní příslušníci - volný čas - aktivity - vesmír - místní předložky - místa pro život, místa pro práci - běžné domácí aktivity, místnosti - vzájemná interakce - fráze - přírodní katastrofy - m0ístnosti a předměty v domě - místa ve městě - názvy budov, míst ve městě - Londýn - složená neurčitá zájmena a příslovce *(something, anybody, …)* - pokyny udávání směru + místní předložky - názvy aktivit volného času - odpadky - části těla - zdravotní problémy - frázová slovesa • práce se slovníkem **Tematické okruhy** • domov • rodina • volný čas – aktivity • cestování • bydlení • příroda a město • sport • péče o zdraví • pocity a nálady • reálie anglicky mluvících zemí **Mluvnice** • rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - přítomný čas prostý a průběhový - minulý čas prostý – pravidelná a nepravidelná slovesa, otázky + otázky *BE* - vyjádření budoucnosti*: will / going to* - přítomný čas průběhový - minulý čas průběhový

7. ročník

1. Poslech s porozuměním

	- člen určitý a neurčitý - předpřítomný čas – *ever / never / just* - zájmena - příslovce - modální slovesa: *should / shouldn´t, must / mustn´t, have to / don´t have to*

2. Mluvení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích • mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech • vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	• viz učivo v oblasti *Poslech s porozuměním* 7. ročníku - učivo se opakuje ve všech oblastech

3. Čtení s porozuměním

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech • rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	• viz učivo v oblasti *Poslech s porozuměním* 7. ročníku - učivo se opakuje ve všech oblastech

4. Psaní

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, ško,y volného času a dalších osvojovaných témat • reaguje na jednoduché písemné sdělení	• viz učivo v oblasti *Poslech s porozuměním* 7. ročníku - učivo se opakuje ve všech oblastech

8. ročník

3 týdně, P

8. ročník

1. Poslech s porozuměním

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně • rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat	**Zvuková a grafická podoba jazyka** • rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby (souhlásky, samohlásky, přízvuk slov, větný přízvuk, intonace v otázce, znělé a neznělé souhlásky) **Slovní zásoba** • rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím - každodenní fráze - materiály - oblečení - podstatná a přídavná jména - části těla - zdravotní problémy - historické pojmy - přídavná jména s koncovkou *-ed* nebo *-ing* - životní prostředí - slovesa a podstatná jména • práce se slovníkem **Tematické okruhy** • domov • rodina • volba povolání • nákupy a móda • kultura • společnost a její problémy • moderní technologie a média • péče o zdraví • stravovací návyky • pocity a nálady • příroda a město • počasí • škola • cestování • reálie anglicky mluvících zemí **Mluvnice** • rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) • přítomné časy, stavová slovesa • *will / going to* pro budoucí čas • minulý čas prostý a minulý čas průběhový • vazba *used to* • předpřítomný vs minulý prostý čas • vztažná zájmena • modální slovesa *should / might* • vztažné věty • slovesné vazby s infinitivem a *-ing* formou

8. ročník

1. Poslech s porozuměním

	• vazby: *There´s someone + -ing / can see/hear someone + -ing* • trpný rod – různé časy • podmínkové věty I • vedlejší věty časové (*future time clauses*)

2. Mluvení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích • mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech • vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	• viz učivo v oblasti *Poslech s porozuměním 8.* ročníku - učivo se opakuje ve všech oblastech

3. Čtení s porozuměním

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech • rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	• viz učivo v oblasti *Poslech s porozuměním 8.* ročníku - učivo se opakuje ve všech oblastech

4. Psaní

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • reaguje na jednoduché písemné sdělení	• viz učivo v oblasti *Poslech s porozuměním 8.* ročníku - učivo se opakuje ve všech oblastech

9. ročník

3 týdně, P

9. ročník

1. Poslech s porozuměním

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně • rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat	**Zvuková a grafická podoba jazyka** • rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby (souhlásky, samohlásky, přízvuk slov, větný přízvuk, intonace v otázce, znělé a neznělé souhlásky) **Slovní zásoba** • rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím - každodenní fráze - sport - popis lidí - povolání - cestování - čas - slovesa a podstatná jména – dvojice - média - frázová slovesa - osobnost - místa a věci ve městě • práce se slovníkem **Tematické okruhy** • volba povolání • sport • cestování • moderní technologie a média • společnost a její problémy • kultura • reálie zemí příslušných jazykových oblastí • pocity a nálady • příroda a město **Mluvnice** • rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - přítomné časy, stavová slovesa - předpřítomný čas prostý - minulé časy - vyjádření budoucnosti různými způsoby - podmínkové věty I. a II. typu - časové výrazy - zvratná zájmena - tázací zájmena - gerundium - frázová slovesa - trpný rod v přítomném, minulém, budoucím a předpřítomném čase - modální slovesa s trpným rodem - nepřímá řeč

9. ročník

2. Mluvení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích • mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech • vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	• viz učivo v oblasti *Poslech s porozuměním* 9. ročníku - učivo se opakuje ve všech oblastech

3. Čtení s porozuměním

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech • rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	• viz učivo v oblasti *Poslech s porozuměním* 9. ročníku - učivo se opakuje ve všech oblastech

4. Psaní

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • reaguje na jednoduché písemné sdělení	• viz učivo v oblasti *Poslech s porozuměním* 9. ročníku - učivo se opakuje ve všech oblastech

5.2.3 Německý jazyk

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
	2	**2**	**2**

Charakteristika předmětu

NĚMECKÝ JAZYK

Charakteristika předmětu

Vzdělávací obsah tohoto předmětu naplňuje obsah vzdělávacího oboru Další cizí jazyk ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.
Zahájení výuky tohoto volitelného vyučovacího předmětu bude v 7. ročníku. Hodinová dotace - 2 hodiny týdně. Vyučovat se bude v kmenových třídách, nebo v případě dělení třídy na skupiny v pracovně německého jazyka. Protože je tento předmět zaměřen především na to,aby se žáci uměli dorozumět s cizincem o běžných záležitostech, je důraz kladen na komunikační schopnosti žáků, čemuž je podřízena veškerá výuka gramatiky.

Po úvodním audioorálním kurzu se soustavně rozšiřuje slovní zásoba, pozornost se věnuje větné stavbě, poslechu a popisování jednoduchých dějů. Žáci se též učí porozumět čtenému textu, který výběrem slov odpovídá jejich jazykové úrovni.
Je nutné, aby se uměli orientovat i v přiměřeně obtížném textu s neznámými slovy. Jejich význam se učí odhadovat podle kontextu a vyhledávají je v dvojjazyčném slovníku.
Výuka seznamuje žáky s reáliemi zemí, jež tímto jazykem hovoří.
Znalost cizího jazyka vede žáky k pochopení jiných cizojazyčných kultur, prohlubuje v nich toleranci k nim a je nedílnou součástí komunikace.

Výchovné a vzdělávací strategie
Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Další cizí jazyk - německý směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:
- vedeme žáky k aktivnímu vyhledávání informací z jednoduchých textů, jejich třídění a systematizaci,
- vytváříme žákům dostatek komunikačních příležitostí pro používání německého jazyka,
- vedeme žáky k pochopení důležitosti komunikace v německém jazyce pro další studium i praktický život.

Kompetence k řešení problému:
- vedeme žáky k řešení jednoduchých situací souvisejících se seznamováním,
- žáci se učí sestavovat jednoduchá sdělení a odpovědi na sdělení opisem obsahu myšlenky, pokud jim chybí slovní zásoba,
- vedeme žáky ke stručnému sdělení obsahu přiměřeně obtížného textu,
- vedeme žáky k porovnávání německého a českého jazyka, vyhledávání shod a odlišností,
- předkládáme žákům konkrétní situace, k jejichž zvládnutí je nezbytné použití německého jazyka.

Kompetence komunikativní:
- vedeme žáky k jednoduché konverzaci dvou osob,
- vedeme žáky k porozumění jednoduchých pokynů v cizím jazyce při práci ve třídě a k tomu, aby na ně dokázali reagovat,
- vedeme žáky k odbourání ostychu při používání německého jazyka, i když se zatím dopouštějí chyb,
- využíváme nahrávek cizojazyčného textu k nácviku plynulého a foneticky správného čtení jednoduchých textů.

Kompetence sociální a personální:
- vedeme žáky ke spolupráci ve skupinách při tvorbě projektů nebo rozhovorů,
- vedeme žáky k tomu, aby si dokázali v německy mluvícím prostředí vyžádat a poskytnout pomoc či radu.

Kompetence občanské:
- vedeme žáky k poznávání tradic a kultury cizojazyčného prostředí,
- využíváme vědomostí žáků k porovnávání německých a českých tradic .

Kompetence pracovní:
- vedeme žáky k možnosti využití jazykových znalostí při budoucím povolání ,
- žáci se účastní soutěží v německém jazyce,
- žáci se učí využít svých vědomostí při tvorbě projektů,
- žáci se učí orientovat v cizojazyčných slovnících, jazykových příručkách a německých časopisech.

Kompetence digitální:
- vedeme žáky k běžnému používání digitálních zařízení, aplikací a služeb a jejich využívání a zapojení do výuky, života

školy a společnosti,
- vedeme žáky k seznamování se s novými technologiemi a chápání jejich významu i rizik pro společnost,
- vedeme žáka k etickému využívání digitálních technologií a k uvědomování si existence autorského práva a uvádění bibliografických zdrojů,
- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat,
- vedeme žáky, aby dokázali vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat formáty a vyjadřovat se pomocí digitálních prostředků,
- vedeme žáky k využívání technologií tak, aby si usnadnili práci, činnost pak zautomatizovali, zefektivnili a zkvalitnili,
- vedeme žáky k práci s online slovníky,
- vedeme žáky k práci v prostředí elektronické obrazovky a práci s německou klávesnicí.

7. ročník

2 týdně, V

1. Představování

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • Sdělí jednoduchým způsobem základní údaje o sobě • Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaného tématu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	- ich heisse, ich bin - ich wohne, wo wohnst du? - pozdravy

2. Rodina

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • Žák sdělí jednoduchým způsobem základní informace o svojí rodině a zapojí se do krátkých rozhovorů • Napíše za pomoci dvojjazyčného slovníku jednoduchý text, týkající se volného času	- meine Familie - věty oznamovací, tázací (Was macht er?) - vyjádření záporu (Was macht sie nicht?) - Vánoce (Weihnachten)

3. Škola

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se školy a porozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností	- meine Schule - časování sloves (ich lerne, du schreibst, er rechnet)

7. ročník

4. Zvířata

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • Rozumí jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci o zvířatech a Velikonocích • Sdělí jednoduchým způsobem co komu patří a nepatří	- Tiere, Osterntiere - užití 1. a 4. pádu podstatných jmen v jednotném čísle (Was ist das? Wer hat was?)

5. Týdenní plán

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • Rozumí slovům a jednotlivým větám, které se vztahují k běžným tématům • rozumí známým každodenním výrazům, základním frázím a jednoduchým větám	- meine Woche - Freizeit, Hobbys, Stundenplan - časování slovesa být (ich bin, wir sind) - otázky související s časem (Wann? Am Montag.)

8. ročník

2 týdně, V

1. Číslovky

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • Odpovídá na jednoduché otázky týkající se hodin, početních úkonů a stáří osob • Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • Stanoví pokyny ostatním. • Rozumí jednoduchým pokynům a reaguje na ně	- číslovky do dvaceti - určování času (Wie spät ist es? Wie lange?) - telefonní rozhovor - rozkazovací způsob (Rechne! Rechnet!)

2. Narozeniny

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • Napíše jednoduché blahopřání • Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení a vyjádří svoje přání	- vyjádření žádosti (ich möchte) - podstatná jména v 3.pádě čísla jednotného - podstatná jména v 1. a 4. pádě čísla množného

3. Roční období

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • Pracuje s dvojjazyčným slovníkem a vyhledá v něm požadovanou informaci o přírodě a počasí • Sdělí jednoduchým způsobem, kdy a jak slavíme svátky • Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	- rozdělení roku - tradice, svátky - určování času (im Winter, im Januar) - příroda, počasí - svátky

8. ročník

4. Nákupy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • Zapojí se do jednoduchých rozhovorů • Sdělí jednoduchým způsobem, jakými dopravními prostředky se cestuje • Za pomoci dvojjazyčného slovníku popíše přípravu jednoduchého pokrmu. • Rozumí krátkému jednoduchému textu a vyhledá v něm potřebnou informaci	- slovesa se změnou kmenové samohlásky (geben, nehmen, essen, fahren) - modální sloveso können a větný rámec - předložky se 3.pádem (bei, mit,zu) - vazby- mit dem Auto, mit dem Zug -dopravní prostředky - nakupování

5. Volný čas

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • Porozumí krátkému jednoduchému textu a převypráví ho	- předložky se 4.pádem (für, gegen, ohne) - sloveso laufen - sport

9. ročník

2 týdně, V

1. Návštěva

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • Sdělí jednoduchým způsobem informace o svém domově a rodině, o zařízení svého pokoje	- zájmena ukazovací (ich, du) - předložky se 3. a 4.pádem (auf, in, unter) - modální slovesa (müssen) - sloveso lesen - domov

2. Praha

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • Zapojí se do jednoduchých rozhovorů o hlavním městě, odpovídá na otázky a podobné otázky pokládá	- slovesa sprechen, sehen - zápor nichts - vazby - mit dem Zug fahren, kommen - vazby nach Prag kommen, fliegen - vykání, tykání

3. Lidské tělo

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • Sdělí jednoduchým způsobem informace o lidském těle • Zapojí se do jednoduchých rozhovorů o svém zdraví • Vyplní formulář o své osobě	- zájmena ukazovací - er, sie, es ve 3. a 4. pádě - sloveso schlafen - lidské tělo - zdraví

9. ročník

4. Oblečení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • Sdělí jednoduchým způsobem jak se oblékají chlapci a dívky	- slovesa s odlučitelnou předponou - jednočlenné věty v češtině (Es regnet.) - oblékání

5. Hory

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • Napíše jednoduché sdělení o svém pobytu na horách • Vyhledá na mapě požadovanou informaci • Sdělí možnosti cestování u nás a v německy mluvících zemích	- préteritum sloves haben, sein - věty s neurčitým podmětem - man

6. Výlety

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • Odpoví na jednoduché otázky ohledně jeho budoucího povolání	- sloveso wissen - perfektum pravidelných sloves - cestování - povolání

5.2.4 Ruský jazyk

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
	2	**2**	**2**

Charakteristika předmětu

RUSKÝ JAZYK

Charakteristika předmětu

Ruský jazyk je zařazen jako Další cizí jazyk pro 7. až 9. ročník s časovou dotací 2 hodiny týdně. Výuka probíhá většinou ve třídách nebo v odborné jazykové pracovně.
Žáci získávají návyky správné ruské výslovnosti, poznávají grafický systém ruské tiskací a psací azbuky, procvičují slovní zásobu, výslovnost, poslech, ústní vyjadřování i rozhovory. Tomu je podřízena i veškerá výuka gramatiky. Předmět poskytuje základ pro praktické využívání jazyka. Výuka směřuje k tomu, aby žáci byli schopni dorozumět se v běžných situacích, hovořit o jednoduchých tématech a k dovednosti s porozuměním samostatně číst text, který odpovídá jejich jazykové úrovni. Žáci jsou také seznamováni s reáliemi rusky mluvících zemí. Ruský jazyk má důležité postavení mezi ostatními světovými jazyky.

Výchovné a vzdělávací strategie
Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Další cizí jazyk - ruský směřují k utváření a rozvíjení klíčových

kompetencí:

Kompetence k učení:
- vedeme žáky k poznávání a správnému používání azbuky,
- vedeme žáky k aktivnímu vyhledávání informací z jednoduchých textů, jejich třídění a systematizaci,
- vytváříme žákům dostatek komunikačních příležitostí pro používání ruského jazyka,
- vedeme žáky k pochopení důležitosti komunikace v ruském jazyce pro další studium i praktický život.

Kompetence k řešení problému:
- vedeme žáky k řešení jednoduchých situací souvisejících se seznamováním,
- žáci se učí sestavovat jednoduchá sdělení a odpovědi,
- vedeme žáky ke stručnému sdělení obsahu přiměřeně obtížného textu,
- vedeme žáky k porovnávání ruského a českého jazyka, vyhledávání shod a odlišností,
- předkládáme žákům konkrétní situace, k jejichž zvládnutí je nezbytné použití ruského jazyka.

Kompetence komunikativní:
- vedeme žáky k jednoduché konverzaci dvou osob,
- vedeme žáky k porozumění jednoduchých pokynů v cizím jazyce při práci ve třídě a k tomu, aby na ně dokázali reagovat,
- vedeme žáky k odbourání ostychu při používání ruského jazyka i když se zatím dopouštějí chyb,
- využíváme nahrávek cizojazyčného textu k nácviku plynulého, foneticky správného čtení a čtení se správnou intonací.

Kompetence sociální a personální:
- vedeme žáky ke spolupráci ve skupinách při tvorbě projektů nebo rozhovorů,
- vedeme žáky k tomu, aby si dokázali v rusky mluvícím prostředí vyžádat a poskytnout pomoc či radu.

Kompetence občanské:
- vedeme žáky k poznávání tradic a kultury cizojazyčného prostředí,
- využíváme vědomostí žáků k porovnávání ruských a českých tradic.

Kompetence pracovní:
- žáci se učí využít svých vědomostí při tvorbě projektů,
- ve vyučování se žáci učí orientovat v dvojjazyčných slovnících a pracují s digitálními zařízeními.

Kompetence digitální:
- vedeme žáky k běžnému používání digitálních zařízení, aplikací a služeb a jejich využívání a zapojení do výuky, života školy a společnosti
- vedeme žáky k běžnému používání digitálních zařízení, aplikací a služeb a jejich využívání a zapojení do výuky, života školy a společnosti,
- vedeme žáky k seznamování se s novými technologiemi a chápání jejich významu i rizik pro společnost,
- vedeme žáka k etickému využívání digitálních technologií a k uvědomování si existence autorského práva a uvádění bibliografických zdrojů,
- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat,
- vedeme žáky, aby dokázali vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat formáty a vyjadřovat se pomocí digitálních prostředků,
- vedeme žáky k využívání technologií tak, aby si usnadnili práci, činnost pak zautomatizovali, zefektivnili a zkvalitnili,
- vedeme žáky k práci s online slovníky,
- vedeme žáky k práci v prostředí elektronické obrazovky a práci s ruskou klávesnicí.

7. ročník

2 týdně, V

1. Audioorální kurz

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vyslovuje nahlas plynule a foneticky správně slova a jednoduché texty	- úvodní audioorální kurz - zvuková a grafická podoba jazyka, základní výslovnostní návyky žáci si osvojí slovní zásobu na téma - pozdrav - poděkování - základní potraviny - osoby, zvířata, předměty a příroda

2. Azbuka

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného • ukáže na mapě sousední státy ČR a Ruska, pojmenuje je, určí hlavní města	- zvuková i grafická podoba jazyka - azbuka - čtení a psaní písmen: k, o, t, u, v - čtení přízvučných a nepřízvučných hlásek a slabik - čtení a psaní písmen: a, m, n, e, ja - představování - čtení a psaní písmen: b, d, z, i, je - tázací a oznamovací věty - pořádek slov a intonace - čtení a psaní písmen:p, r, s, g, j - oslovování 1. pádem - nahrazování písmene "h"

8. ročník

2 týdně, V

1. Rodina

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho rodiny	- moje rodina - čtení a psaní písmen: l, š, č, y, měkký znak - číslovky 1-10 - první pád množného čísla podstatných jmen po číslovkách 1, 2, 3, 4 - čtení a psaní písmen: ch, ž, c, jo - porovnání života ve městě a na vesnici - zvířata (domácí) - pohyblivý přízvuk - číslovky 10-20 - první časování - sloveso žít - jednotné číslo - zápor ve větě - vyjádření prosby, žádosti

8. ročník

2. Škola

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se školy	- škola, volný čas - čtení a psaní písmen: šč, ju - první časování sloveso číst v jednotném čísle - barvy

3. Narozeniny

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • napíše jednoduché blahopřání • rozumí krátkému jednoduchému textu, složenému ze známé slovní zásoby	- oslava narozenin - čtení a psaní písmen: f, tvrdý znak - minulý čas sloves v jednotném čísle - jet, koupit

4. Rusko

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • sdělí jednoduchým způsobem základní informace o Rusku	- základní údaje o Rusku, zvyky a tradice

5. Společenské obraty

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozumí slovům a jednoduchým větám na téma každodenní život • rozumí jednoduchým pokynům, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a reaguje na ně	- blahopřání, omluva, různá přání - dobrý den, noc, ráno... - minulý čas sloves - množné číslo - slabiky gi, ki, chi - ruská jména - druhé časování sloves - jednotné a množné číslo - líbit se - přídavná jména v přívlastku

6. Kalendář

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • sdělí jednoduchým způsobem základní informace na téma počasí, roč. období, měsíce, dny a svátky • řekne, kdy se kdo narodil a kolik mu je let • sdělí, kdy Rusové slaví Vánoce a Velikonoce, napíše blahopřání	- členění roku - číslovky do sta - datum - 1. a 3. pád osobních zájmen - 1. a 3. pád čísla jednotného podstatných jmen - 2. pád čísla jednotného podstatných jmen - svátky a tradice

9. ročník

2 týdně, V

9. ročník

1. Záliby

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • sdělí jednoduchým způsobem základní informace na téma volný čas, co dělá rád nebo nerad ve volném čase • práce s dvojjazyčným slovníkem • zapojí se do jednoduchých rozhovorů na dané téma a poskytne požadované informace	- časování sloves v jednotném i množném čísle - mít rád, hrát, dívat se - záporná částice "ne" - porovnání koncovek 1. a 2. časování

2. Hodiny

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • sestaví rozvrh hodin a zapojí se do jednoduchých rozhovorů o něm, řekne, kdy má který vyučovací předmět, co vše se učí ve škole • seznámí se se základními údaji o Moskvě • rozumí danému jednoduchému textu a vyhledá požadované informace • napíše jednoduchý text a stručně na něj reaguje	- členění dne - otázky a odpovědi na téma: "Kolik je hodin?" - číslovky řadové - vyučovací předměty - časování slovesa "chodit" - oslovení - zvratná slovesa: učit se, začínat, končit - vykání - časová pásma v Rusku - Moskva - poslech pohádky - dopis kamarádovi, jeho struktura

3. Portrét

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • napíše jednoduchý popis lidského těla • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se vzhledu kamaráda • odpovídá na jednoduché otázky o oblékání a podobné otázky pokládá • odovídá na jednoduché otázky týkající se jeho zdraví a podobné otázky pokládá	- popis částí lidského těla - charakteristické vlastnosti člověka - synonyma, antonyma - přídavná jména - sloveso kreslit a jeho rozkazovací způsob - vyjádření podobnosti, vlastnictví - oblékání

4. Domov

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • napíše jednoduchý text týkající se svého města, obce	- stavby ve městě a jejich využití (nákupy, dopravní prostředky,...) - slovesa: bydlet, jít, chodit - slovesa vyjadřující pohyb po městě - odpovědi na otázky: Kde? Kudy? - názvy ulic, náměstí - podstatná jména - 2., 6. a 7. pád čísla jednotného - povolání - tázací zájmena: kdo, co - Petrohrad

5. Pohádky

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozumí základním informacím v poslechových textech na téma ruské pohádky	- poslech a četba ruských pohádek

9. ročník

6. Dotazník

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	- doplnění slovní zásoby ke zpracování dotazníku

5.2.5 Francouzský jazyk

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
	2	**2**	**2**

Charakteristika předmětu

FRANCOUZSKÝ JAZYK

Charakteristika předmětu

Předmět francouzský jazyk naplňuje očekávané výstupy vzdělávacího oboru Další cizí jazyk Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání Jazyk a jazyková komunikace. Předmět směřuje k tomu, aby byli žáci schopni se domluvit s cizincem v běžných situacích a mohli s ním hovořit o jednoduchých tématech. Zároveň žáky motivuje k rozvíjení zájmu o kulturu, zajímavosti a způsob života ve frankofonních zemích. Dochází také ke srovnávání s mateřským i anglickým jazykem a k rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti.
Úroveň vzdělání v dalším cizím jazyce předpokládá dosažení A1 podle Společného evropského rámce pro jazyky.
Vyučovací předmět francouzský jazyk je realizován v 7., 8. a 9. ročníku v hodinové dotaci 2 hodiny týdně.
Ve výuce se klade důraz na fonetiku, poslech s porozuměním, jednoduché dialogy, čtení s porozuměním, samostatný ústní projev i psaní. Žáci jsou aktivizováni hrami, písněmi, básničkami, jazykolamy apod. Znalost cizího jazyka vede žáky k pochopení cizojazyčných kultur, prohlubuje v nich toleranci k nim a je nedílnou součástí komunikace mezi nimi.

Výchovné a vzdělávací strategie
Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Další cizí jazyk - francouzský směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:
- vedeme žáky k aktivnímu vyhledávání informací z jednoduchých textů, jejich třídění a systematizaci,
- vytváříme žákům dostatek komunikačních příležitostí pro používání francouzského jazyka,
- vedeme žáky k pochopení důležitosti komunikace ve francouzském jazyce pro další studium i praktický život.

Kompetence k řešení problému:
- vedeme žáky k řešení jednoduchých situací souvisejících se seznamováním,
- žáci se učí sestavovat jednoduchá sdělení a odpovědi na sdělení opisem obsahu myšlenky, pokud jim chybí slovní zásoba,

- vedeme žáky ke stručnému sdělení obsahu přiměřeně obtížného textu,
- vedeme žáky k porovnávání francouzského a českého jazyka, vyhledávání shod a odlišností,
- předkládáme žákům konkrétní situace, k jejichž zvládnutí je nezbytné použití francouzského jazyka.

Kompetence komunikativní:
- vedeme žáky k jednoduché konverzaci dvou osob,
- vedeme žáky k porozumění jednoduchých pokynů v cizím jazyce při práci ve třídě a k tomu, aby na ně dokázali reagovat,
- vedeme žáky k odbourání ostychu při používání francouzského jazyka, i když se zatím dopouštějí chyb,
- využíváme nahrávek cizojazyčného textu k nácviku plynulého a foneticky správného čtení jednoduchých textů.

Kompetence sociální a personální:
- vedeme žáky ke spolupráci ve skupinách při tvorbě projektů nebo rozhovorů,
- vedeme žáky k tomu, aby si dokázali ve francouzsky mluvícím prostředí vyžádat a poskytnout pomoc či radu.

Kompetence občanské:
- vedeme žáky k poznávání tradic a kultury cizojazyčného prostředí,
- využíváme vědomostí žáků k porovnávání francouzských a českých tradic.

Kompetence pracovní:
- vedeme žáky k možnosti využití jazykových znalostí při budoucím povolání,
- žáci se učí využít svých vědomostí při tvorbě projektů,
- žáci se učí orientovat v cizojazyčných slovnících, jazykových příručkách a francouzských časopisech.

Kompetence digitální:
- vedeme žáky k běžnému používání digitálních zařízení, aplikací a služeb a jejich využívání a zapojení do výuky, života školy a společnosti
- vedeme žáky k seznamování se s novými technologiemi a chápání jejich významu i rizik pro společnost,
- vedeme žáka k etickému využívání digitálních technologií a k uvědomování si existence autorského práva a uvádění bibliografických zdrojů,
- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat,
- vedeme žáky, aby dokázali vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat formáty a vyjadřovat se pomocí digitálních prostředků,
- vedeme žáky k využívání technologií tak, aby si usnadnili práci, činnost pak zautomatizovali, zefektivnili a zkvalitnili,
- vedeme žáky k práci s online slovníky,
- vedeme žáky k práci v prostředí elektronické obrazovky a práci s francouzskou klávesnicí.

7. ročník

2 týdně, V

1. AUDIOORÁLNÍ - AUDIOVIZUÁLNÍ KURZ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • •žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • rozumí jednoduchým orientačním pokynům učitele	• zvuková a grafická podoba jazyka, základní výslovnostní návyky, vztahy mezi zvukovou a grafickou podobou slov • abeceda, pozdravy, číslovky 0-20, hláskování, pokyny učitele • reálie – francouzská kultura a frankofonie

2. PŘEDSTAVOVÁNÍ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • žák rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaného tématu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného a podobné otázky pokládá • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k osvojovanému tématu • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	• slovní zásoba týkající se představování • časování sloves „parler, être“ v jednotném čísle • „oui x non“, otázky zjišťovací, otázka intonací, slovosled věty oznamovací • předložky „à, en“ • shoda podstatných a přídavných jmen • tázací zájmena „quel(s), quelle(s)“ • reálie – národnosti Evropy a cizí jazyky

3. RODINA

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného a jeho rodiny • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného a jeho rodiny, a podobné otázky pokládá • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k osvojovanému tématu • rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci • napíše jednoduchý text týkající se jeho samotného a jeho rodiny	• slovní zásoba týkající se rodiny, povolání a zvířat • počítání do 69 • otázka „Qui est-ce?“ • slovesa „habiter, être“ v množném čísle • sloveso „avoir“ • předložky a příslovce vyjadřující vztahy v prostoru • přivlastňovací zájmena nesamostatná (1. část) • reálie – vlastní jména ve Francii

7. ročník

4. DENNÍ REŽIM

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat • zapojí se do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho denního režimu • odpovídá na jednoduché otázky týkajících se jeho přátel a podobné otázky pokládá • rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, vyhledá v něm požadovanou informaci • napíše jednoduchý text týkající se jeho denního režimu	• slovní zásoba týkající se všedního dne • člen neurčitý „un, une, des“ • člen určitý „le, la, les“ • množné číslo podstatných a přídavných jmen • sloveso „commencer“, „aller“, výraz „il y a“ • otázka „Qu´est-ce que c´est?“ • zvratná slovesa (úvod) • reálie – škola ve Francii a u nás

5. VOLNÝ ČAS

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se volného času • odpovídá na jednoduché otázky týkající se volného času a podobné otázky pokládá • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci • napíše jednoduchý text týkající se osvojovaných témat	• slovní zásoba týkající se volného času • „je sais + l´infinitif“ • „ça me plaît“ • sloveso „faire“ – „je fais du (de la, de l´)" • stahování členu v jednotném čísle • přivlastňovací zájmena nesamostatná (2. část) • reálie – osobnosti frankofonních zemí

8. ročník

2 týdně, V

1. KALENDÁŘNÍ ROK

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • žák sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se kalendářního roku • odpovídá na jednoduché otázky týkající se volného času a podobné otázky pokládá • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci • napíše jednoduchý text týkající se osvojovaných témat	• slovní zásoba týkající se kalendářního roku (hodiny, dny v týdnu) • měsíce, datum, počítání do 100 • „aller“ + futur proche, „je voudrais“, • sloveso „choisir“, zvratná slovesa (2. část), • předložka „de“ ve funkci 2. pádu, • ukazovací zájmena nesamostatná „ce, cet, cette, ces“ • reálie – rodinné oslavy

8. ročník

2. PRÁZDNINY, POČASÍ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se prázdninových aktivit • odpovídá na jednoduché otázky týkajících se počasí a podobné otázky pokládá • rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, vyhledá v něm požadovanou informaci • napíše jednoduchý text týkající se jeho prázdninových aktivit	• slovní zásoba týkající se prázdninových aktivit a míst, ročního období a počasí • slovesa „prendre, descendre, pouvoir, vouloir“ • rozkaz kladný i záporný • reálie – některá místa v ČR a ve Francii

3. ŠKOLA

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se školy • odpovídá na jednoduché otázky týkající se orientace ve městě, a podobné otázky pokládá • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k osvojovanému tématu • rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci • napíše jednoduchý text týkající se školy	• slovní zásoba týkající se školního prostředí (rozvrh, školní předměty), dopravních prostředků a orientace ve městě • slovesa „sortir, partir“ • passé composé s „avoir“ • passé composé s „être“ u slovesa „aller“ (1. os. č.j.) • reálie – škola ve Francii a u nás

4. BYDLENÍ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se bydlení • odpovídá na jednoduché otázky týkajících se orientace v prostoru, a podobné otázky pokládá • rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, vyhledá v něm požadovanou informaci • napíše jednoduchý text týkající se jeho domu/bytu, vlastního pokoje	• slovní zásoba týkající se domova, obce a orientace v prostoru • passé composé s „avoir“ i „être“ (i u zvratných sloves) • řadové číslovky • shoda přídavných jmen v rodě i čísle • otázka „Comment est (sont)…?“ • reálie – město a venkov, dům a byt, vlastní pokoj

8. ročník

5. NÁKUPY, JÍDLO

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se nákupů a jídla • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jídla, a podobné otázky pokládá • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k osvojovanému tématu • rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci • napíše jednoduchý text týkající se stravování • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	• slovní zásoba týkající se jídla a nákupů • sloveso „boire“ • člen dělivý, „de“ po výrazech množství • „en“ ve funkci zájmena • časování zvratných sloves v passé composé v záporu • výrazy „Pourquoi? Parce que…“ • reálie – stravovací návyky ve Francii a u nás

9. ročník

2 týdně, V

1. OBLÉKÁNÍ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se oblékání • odpovídá na jednoduché otázky týkající se módy, a podobné otázky pokládá • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k osvojovanému tématu • rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci • napíše jednoduchý text týkající se oblékání • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	• slovní zásoba týkající se oblečení, módních doplňků a materiálů • slovesa „voir“, savoir“ • zájmenná příslovce „y, en“ • postavení přídavných jmen před/za podstatnými jmény • přídavná jména „nouveau, beau“ • osobní zájmena ve 4. pádu (COD) • reálie – oblékání mladých

9. ročník

2. ZDRAVÍ A LIDSKÉ TĚLO

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se zdraví a lidského těla • odpovídá na jednoduché otázky týkající se zdraví, a podobné otázky pokládá • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k osvojovanému tématu • rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci • napíše jednoduchý text týkající se zdravého životního stylu • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	• slovní zásoba týkající se lidského těla, zdraví a nemoci • slovesa „se sentir, devoir, venir“ • zápor „ne…plus (jamais) • blízká minulost „venir de + l´infinitif“ • vyjádření času pomocí předložek „avant, après, il y a, dans, depuis“ • reálie – zdravý životní styl

3. SVÁTKY

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se svátků • odpovídá na jednoduché otázky týkající se tradic, a podobné otázky pokládá • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k osvojovanému tématu • rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	• slovní zásoba týkající se svátků, tradic a zvyků • procvičování passé composé, členu dělivého a „en“ ve funkci zájmena • reálie – Vánoce ve Francii a u nás

4. VZTAHY MEZI LIDMI

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se vztahů mezi lidmi • odpovídá na jednoduché otázky týkající se vztahů, a podobné otázky pokládá • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k osvojovanému tématu • rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci • napíše jednoduchý text týkající se popisu osoby • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	• slovní zásoba týkající se vztahů s přáteli, v rodině, ve škole, mezi národy, popisu osoby • slovesa „vivre, dire, connaitre, écrire“ • imparfait • osobní zájmena ve 3. pádu (COI) • vztažné věty s „qui, que“ • reálie – představení sebe sama na sociální síti

9. ročník

5. PŘÍRODA, ZVÍŘATA

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se zvířat • odpovídá na jednoduché otázky týkající se popisu zvířat, a podobné otázky pokládá • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k osvojovanému tématu • rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci • napíše jednoduchý text týkající se přírody a zvířat • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	• slovní zásoba týkající se přírody a zvířat, popis zvířat, určení směru (orientace) • 2. stupeň přídavných jmen • podmiňovací způsob (úvod) • reálie – návštěva ZOO

5.3 Informatika

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

I na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhují a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:
- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci

- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

5.3.1 Informatika

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
			1	1

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
1	1	1	1

Charakteristika předmětu

INFORMATIKA - I. stupeň

Charakteristika předmětu

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.
Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.
V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.
Vzdělávací oblast vyučovacího předmětu
Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením

problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.
Stěžejní činnosti žáků ve výuce daného vyučovacího předmětu
Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce,algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.
Charakteristika vyučovacího předmětu
Obsah vzdělávací oblasti se realizuje na 1. stupni ve 4. a 5. ročníku v jednom vyučovacím předmětu Informatika.
Organizační vymezení
Výuka probíhá v multimediální učebně, kde každý žák samostatně pracuje na počítači. Žáci také pracují v kmenových třídách s přenosnými zařízeními, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače. V řadě činnostech preferujeme práci žáků ve dvojicích či ve skupinách, aby docházelo k diskuzi a spolupráci. Žák, dvojice nebo skupina pracují individuálním tempem. Výuka je orientovaná činnost, s aktivním žákem, který experimentuje, objevuje, tvoří, diskutuje, ověřuje své hypotézy, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání. Není kladen žádný důraz na pamětné učení a reprodukci.
Časové vymezení
Vyučovací předmět Informatika se vyučuje jako samostatný předmět ve 4. a 5. ročníku po jedné vyučovací hodině týdně.
Tematická integrace
Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.
Mezipředmětové vazby
anglický jazyk, český jazyk, matematika, svět kolem nás, hudební výchova, výtvarná výchova
Formy a metody práce
- frontální výuka s využitím didaktických pomůcek
- diskuse
- projektové vyučování
- praktická činnost
- badatelské aktivity
- objevování, experiment
- samostatná práce
- samostatná práce ve dvojicích
- práce ve skupinách
- problémová výuka

Výchovné a vzdělávací strategie
Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Informatika směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:
- vedeme žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací a k jejich efektivnímu využívání při, určení i v praktickém životě,žáci získané výsledky porovnávají, kriticky posuzují a vyvozují z nich závěry,
- žáci operují s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí,
- žáci si vytváří ucelený pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy.

Kompetence k řešení problému:
- vedeme žáky ke kritickému myšlení, k uvážlivým rozhodnutím, které jsou schopni obhájit,
- žáci vnímají různé problémové situace ve škole i mimo ni,

- žáci promyslí a naplánují způsob řešení problémů,
- žáci vyhledají informace vhodné k řešení problému, porovnávají jejich shodné, podobné a odlišné znaky,
- žáci si uvědomují zodpovědnost za své rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí.

Kompetence komunikativní:
- žáci vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně,
- žáci rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, zvuků, přemýšlí o nich, reagují na ně a využívají je ke svému rozvoji,
- žáci využívají informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolím světem.

Kompetence sociální a personální:
- žáci jednají s druhými lidmi ohleduplně a s úctou,
- v případě potřeby žáci poskytnou pomoc nebo o ni požádají,
- žáci chápou potřebu spolupracovat s druhými a účinně spolupracují ve skupině,
- žáci oceňují zkušenosti druhých lidí, respektují různá hlediska a čerpají poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají.

Kompetence občanské:
- žáci chápou zákony a společenské normy,
- žáci jsou si vědomí svých práv a povinností ve škole i mimo školu,
- žáci respektují a chrání naše tradice, aktivně se zapojují do kulturního dění,
- žáci chápou základní ekologické problémy i požadavky na kvalitní životní prostředí,
- žáci se rozhodují v zájmu podpory ochrany zdraví a rozvoje společnosti.

Kompetence pracovní:
- žáci používají bezpečně vybavení pracovny,
- žáci dodržují pravidla, plní povinnosti a závazky,
- žáci přistupují k pracovní činnosti zodpovědně,
- žáci chrání své zdraví a zdraví druhých, životní prostředí, kulturní a společenské hodnoty,
- žáci využívají znalosti a zručnosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost.

Kompetence digitální:
- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky.

INFORMATIKA - II. stupeň

Charakteristika předmětu

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

I na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhují a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základních informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data a zařízení. V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

Vzdělávací oblast vyučovacího předmětu

Žáci jsou seznamování s informačními a komunikačními prostředky a technologiemi a vedení k nácviku autoregulace a současně k tomu, aby zvládli základní prvky počítačové gramotnosti a aby tvořivě pracovali se získanými informacemi. Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Stěžejní činnosti žáků ve výuce daného vyučovacího předmětu

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsah vzdělávací oblasti se realizuje na 2. stupni ve vyučovacím předmětu Informatika.

Časové vymezení

Vyučovací předmět Informatika se vyučuje jako samostatný předmět v 6. až 9. ročníku po jedné vyučovací hodině týdně.

Organizační vymezení

Výuka probíhá v multimediální učebně, kde každý žák samostatně pracuje na počítači. Žáci také pracují v kmenových třídách s přenosnými zařízeními, s připojením k internetu. Některá témata se vyučují bez počítače. V řadě činnostech preferujeme práci žáků ve dvojicích či ve skupinách, aby docházelo k diskuzi a spolupráci. Žák, dvojice nebo skupina pracují individuálním tempem. Výuka je orientovaná činnost, s aktivním žákem, který experimentuje, objevuje, tvoří, diskutuje, ověřuje své hypotézy, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání. Není kladen důraz na pamětní učení a reprodukci.

Tematická integrace

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti ve všech povinných i volitelných předmětech. K tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Formy a metody práce:

- frontální výuka s využitím didaktických pomůcek
- diskuse
- projektové vyučování
- praktická činnost

- badatelské aktivity
- objevování, experiment
- samostatná práce
- samostatná práce ve dvojicích
- práce ve skupinách
- problémová výuka

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Informatika směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:
- vedeme žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací a k jejich efektivnímu využívání při, určení i v praktickém životě,
- žáci získané výsledky porovnávají, kriticky posuzují a vyvozují z nich závěry,
- žáci operují s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí,
- žáci si vytváří ucelený pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy.

Kompetence k řešení problému:
- vedeme žáky ke kritickému myšlení, k uvážlivým rozhodnutím, které jsou schopni obhájit,
- žáci vnímají různé problémové situace ve škole i mimo ni,
- žáci promyslí a naplánují způsob řešení problémů,
- žáci vyhledají informace vhodné k řešení problému, porovnávají jejich shodné, podobné a odlišné znaky,
- žáci si uvědomují zodpovědnost za své rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí.

Kompetence komunikativní:
- žáci vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně,
- žáci rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, zvuků, přemýšlí o nich, reagují na ně a využívají je ke svému rozvoji,
- žáci využívají informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolím světem.

Kompetence sociální a personální:
- žáci jednají s druhými lidmi ohleduplně a s úctou,
- v případě potřeby žáci poskytnou pomoc nebo o ni požádají,
- žáci chápou potřebu spolupracovat s druhými a účinně spolupracují ve skupině,
- žáci oceňují zkušenosti druhých lidí, respektují různá hlediska a čerpají poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají.

Kompetence občanské:
- žáci chápou zákony a společenské normy,
- žáci jsou si vědomí svých práv a povinností ve škole i mimo školu,
- žáci respektují a chrání naše tradice, aktivně se zapojují do kulturního dění,
- žáci chápou základní ekologické problémy i požadavky na kvalitní životní prostředí,
- žáci se rozhodují v zájmu podpory ochrany zdraví a rozvoje společnosti.

Kompetence pracovní:
- žáci používají bezpečně vybavení pracovny,
- žáci dodržují pravidla, plní povinnosti a závazky,
- žáci přistupují k pracovní činnosti zodpovědně,
- žáci chrání své zdraví a zdraví druhých, životní prostředí, kulturní a společenské hodnoty,
- žáci využívají znalosti a zručnosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na

budoucnost.

Kompetence digitální:
- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky.

Průřezová témata pokrývaná předmětem

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Komunikace

Kooperace a kompetice

Hodnoty, postoje, praktická etika

Rozvoj schopností poznávání

Seberegulace a sebeorganizace

Kreativita

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

4. ročník

1 týdně, P

4. ročník

1. Digitální technologie

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi • najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu • propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí	**Bezpečnost** • pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením • uživatelské účty: uživatelská jména, hesla • osobní údaje • ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele, ergonomie **Hardware a software – ovládání digitálního zařízení** • digitální zařízení a jejich účel • prvky v uživatelském rozhraní • zapnutí/vypnutí zařízení • ovládání myši • spouštění/vypínání, přepínání a ovládání aplikací • uložení dat/práce, otevírání souborů, práce se soubory • přehrávání zvuku • psaní slov na klávesnici, editace textu • využití digitálních technologií v různých oborech **Počítačové sítě** • propojení technologií • připojení technologií, (bez)drátové připojení • internet • uložiště, sdílení dat, práce ve sdíleném prostředí, cloud • mazání dat, koš • technické problémy a přístupy k jejich řešení (hlášení dialogových oken)

2. Algoritmizace a programování

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů • popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení • ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	**Řešení problému krokováním** • postup, jednotlivé kroky • vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu • příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy • přečtení porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu • sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci **Kontrola řešení** • porovnávání postupu s jiným a diskuse o nich • ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním • nalezení chyby a oprava kódu

4. ročník

3. Data, informace a modelování

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji • vyčte informace z daného modelu	**Kódování a přenos dat** • využití značek: piktogramy, symboly, emodži • kód pro záznam • sdílení a přenos informace • ochrana informace - šifra **Modelování** • model jako zjednodušené znázornění skutečnosti • využití obrazových modelů ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka (myšlenkové mapy a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) • kód pro záznam • sdílení a přenos informace • ochrana informace – šifra • pixel, rastr, rozlišení • tvary, skládání obrazce • tvary, skládání obrazceochrana informace

5. ročník

1 týdně, P

5. ročník

1. Data, informace a modelování

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat • popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji • vyčte informace z daného modelu	**Data, informace** • druhy dat • sběr a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum • hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů (řazení dat v tabulce, vizualizace dat v grafu) **Kódování a přenos dat** • využití kódů a symbolů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace • graf, hledání cesty • schémata, obrázkové modely **Modelování** • model jako zjednodušené znázornění skutečnosti • využijí obrázkových modelů ke zkoumání • schémata • tabulky • diagramy • porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka

2. Informační systémy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data • v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	**Práce se strukturovanými daty** • shodné a odlišné vlastnosti objektů • řazení prvků do řad • číslovaný a nečíslovaný seznam • víceúrovňový seznam • tabulka a její struktura • záznam, doplnění a úprava záznamu **Systémy** • struktura, prvky, vztahy • skupina objektů a vztahy mezi nimi – vzájemné působení • příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka • části systému a vztahy mezi nimi

5. ročník

3. Algoritmizace a programování

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů • popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy • ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	**Řešení problému krokováním** • postup, jednotlivé kroky • příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy • opakování příkazů • přečtení, porozumění a úprava kroků postupu, algoritmu • sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci • příkazy a jejich osvojování • opakování příkazů **Programovaní** • experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí • události • sekvence • opakování příkazů • podprogramy • sestavování programu • vlastní bloky a jejich vytváření • sestavování programu **Kontrola** • ověření funkčnost programu a jednotlivých částí opakovaným spuštěním • nalezení chyby a oprava kódu (například krokováním) • nahrazení opakujícího se vzoru cyklu – úprava algoritmu a programu • ke stejnému cíli vedou různé algoritmy • vlastní bloky a jejich vytváření • kombinace procedur

5. ročník

4. Digitální technologie

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi • najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu • propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí	**Bezpečnost** • pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením • uživatelské účty: uživatelská jména, hesla • osobní údaje • ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele, ergonomie **Hardware a software - ovládání digitálního zařízení** • digitální zařízení a jejich účel • prvky v uživatelském rozhraní • zapnutí/vypnutí zařízení • ovládání myši • spouštění/vypínání, přepínání a ovládání aplikací • uložení dat/práce, otevírání souborů, práce se soubory • přehrávání zvuku • psaní slov na klávesnici, editace textu • využití digitálních technologií v různých oborech **Počítačové sítě** • propojení technologií • připojení technologií, (bez)drátové připojení • internet • uložiště, sdílení dat, práce ve sdíleném prostředí, cloud • mazání dat, koš • technické problémy a přístupy k jejich řešení (hlášení dialogových oken)

6. ročník

1 týdně, P

6. ročník

1. Data, informace a modelování

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu • získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat • sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, popřípadě navrhne její úpravu	**Kódování a přenos dat** • různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti • standardizované kódy – binární kód (logické A a NEBO) • bit, bajt, násobné jednotky • kódování a šifrování dat a informací • jednoduché šifry a jejich limity • přenos informací / dat • znakové sady **Data a informace** • získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači • proces komunikace • kompletnost dat • časté chyby při interpretaci dat • data v grafu a tabulce • tabulkový procesor • práce s daty • evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce • kontrola hodnot v tabulce • filtrování, řazení a třídění dat **Návrh a tvorba evidence dat** • kontrola správnosti a použitelnosti struktury • kontrola nastavených pravidel • úprava požadavků tabulky • úprava pravidel • kontrola nastavených pravidel • porovnání dat v tabulce a grafu • řešení problému s daty

2. Informační systémy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi, zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů	**Informační systémy** • informační systém ve škole, uživatelé, činnosti, práva a struktura dat • ochrana dat a uživatelů • účel informačních systémů a jejich role ve společnosti • činnosti, práva, databázové relace

6. ročník

3. Algoritmizace a programování

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen • vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní, opraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému • v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně, program vyzkouší a opraví v něm případné chyby, používá opakování, větvení programu, proměnné • ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	**Algoritmizace** • dekompozice úlohy, problému • vytvoření programu v blokově orientovaném programovacím jazyce • tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu **Tvorba digitálního obsahu** • tvorba programů (například: příběhy, hry, simulace, roboti) • potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu • autorství a licence programu • etika programátora **Programování** • nástroje programovacího prostředí • blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné **Kontrola** • ověření algoritmu programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním) • nalezení chyby (například krokováním) • úprava algoritmu a programu

7. ročník

1 týdně, P

7. ročník

1. DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE (počítače)

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přeno • vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky • poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače • dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	Hardware a software • datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému • komprese a formáty souborů • správa souborů • instalace aplikací Počítačové sítě • typy, služby a význam počítačových sítí • fungování sítě – klient, server, switch, IP adresa • role a přístupová práva • metody zabezpečení přístupu k datům Řešení technických problémů • postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení Bezpečnost • bezpečná práce s hesly a správce hesel • dvoufaktorová autentizace • šifrování dat a komunikace • útoky – cíle a metody útočníků • nebezpečné aplikace a systémy • zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall

7. ročník

2. ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ (Programování – podmínky, postavy, události)

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen • vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému • v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné • ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	Algoritmizace Algoritmizace • dekompozice úlohy, problému • objekty a komunikace mezi nimi Algoritmizace • tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu • události, vstupy Programování • nástroje programovacího prostředí • blokově orientovaný programovací jazyk • cykly, větvení, proměnné • opakování s podmínkou Tvorba digitálního obsahu • tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti) • potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu • autorství a licence programu • etika programátora Kontrola • ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním) • nalezením chyby (například krokováním) • úprava algoritmu, programu

3. DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ (Modelování pomocí grafů a schémat)

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní • zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	Modelování • schéma • myšlenková mapa • vývojový diagram • ohodnocený a orientovaný graf • základní grafové úlohy • ověřování správnosti dat • nalezení chyby a její případná oprava

7. ročník

4. ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ (Programování – větvení, parametry a proměnné)

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen • vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému • v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné • ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	Algoritmizace • větvení programu, rozhodování • tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu • události, vstupy Programování • nástroje programovacího prostředí • blokově orientovaný programovací jazyk • cykly, větvení, proměnné • programy a podprogramy Kontrola • ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním) • nalezením chyby (například krokováním) • úprava algoritmu, programu, • grafický výstup, souřadnice

8. ročník

1 týdně, P

8. ročník

1. ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ (Programování robotické stavebnice)

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení • vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému • v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné • ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	Algoritmizace • dekompozice úlohy, problému • sestavení a oživení robota • tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu • sestavení programu s opakováním, s rozhodováním Tvorba digitálního obsahu tvorba programů • roboti Programování: • nástroje programovacího prostředí • blokově orientovaný programovací jazyk • cykly, větvení, proměnné • sestavení a oživení robota • sestavení programu • sestavení programu s opakováním, s rozhodováním • používání výstupních zařízení robota (motory, displej, zvuk) • používání senzorů (tlačítka, vzdálenost, světlo/barva) • čtení programu • orientace a pohyb robota v prostoru

2. INFORMAČNÍ SYSTÉMY (Hromadné zpracování dat)

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat • nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat	Návrh a tvorba evidence dat • formulace požadavků • struktura tabulky, typy dat • práce se záznamy • pravidla a omezení • relativní a absolutní adresy buněk • vkládání záznamu do databázové tabulky • řazení dat v tabulce • filtrování dat v tabulce • použití vzorců u různých typů dat Hromadné zpracování dat • velké soubory dat • funkce a vzorce • práce s řetězci • řazení, filtrování, vizualizace dat • odhad závislosti • zpracování výstupů z velkých souborů dat

9. ročník

1 týdně, P

1. ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ (Programovací projekty)

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení • vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému • v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné • ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	Algoritmizace a programování • programovací projekt a plán jeho realizace • popis problému • pohyb v souřadnicích • vytvoření proměnných, seznamu, hodnoty prvků seznamu • funkce • podmínky • tvorba hry • testování, odstranění chyb

9. ročník

2. Digitální technologie

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • popíše jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě • ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování a přenos • vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálního zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky • poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače • dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	Hardware a software • pojmy hardware a software • součásti počítače a principy jejich společného fungování • operační systémy – funkce, typy, typické využití • fungování nových technologií kolem žáka (např. smart technologie, virtuální realita, umělá inteligence) • komprese a formáty souborů • správa souborů Počítačové sítě • typy, služby a význam počítačových sítí • fungování sítě – klient, server, switch, IP adresa • struktura a principy internetu • web – fungování webu • webová stránka, webový server • prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač • princip cloudových aplikací (např. e-mail, e-shop, streamování) Řešení technických problémů • postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení • program bez odezvy • špatné nastavení Bezpečnost • bezpečnostní rizika • útoky - cíle a metody útočníků • nebezpečné aplikace a systémy • zabezpečení digitálních zařízení a dat - aktualizace, antivir, firewall • zálohování a archivace dat Digitální identity • digitální stopa (obsah a metadata) – sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace v souboru • sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat • fungování a algoritmy sociálních sítí

5.4 Člověk a jeho svět

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast člověk a jeho svět je jedinou vzdělávací oblastí RVP ZV, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým syntetickým (integrovaným) obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni. Vzdělávání v oblasti člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti; utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa.

Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími

ději. Učí se vnímat lidi, vztahy mezi nimi, všímat si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, (včetně situací ohrožení), učí se chápat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládání nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Vzdělávací oblast tak připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech člověk a společnost, člověk a příroda a ve vzdělávacím oboru Výchova ke zdraví. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru člověk a jeho svět je členěn do pěti tematických okruhů.

Propojováním tematických okruhů je možné vytvářet v ŠVP různé varianty vyučovacích předmětů a jejich vzdělávacího obsahu.
V tematickém okruhu Místo, kde žijeme se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově). Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu Lidé kolem nás si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují,
baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi,se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

Je možné tradičně vytvářet jeden předmět v 1. - 3. ročníku (tj. přiřazovat očekávaným výstupům pro 1. období vhodné učivo vybrané z jednotlivých tematických okruhů) a dva předměty ve 4. a 5. ročníku (tj. tematické okruhy 1, 2 a 3 využít jako základ pro Vlastivědu a okruhy 4 a 5 pro Přírodovědu), je však možné vytvářet jen jeden předmět i ve 4. a 5. ročníku nebo jeden souvislý předmět od 1. do 5. ročníku. Není nutno se vždy striktně držet tematických okruhů, podle potřeby je lze různě strukturovat, propojovat učivo a přiřazovat ho k očekávaným výstupům.

V tematickém okruhu Lidé a čas se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země.

Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou

knihovnu atd.

V tematickém okruhu Rozmanitost přírody žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu člověk a jeho zdraví žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci aposkytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.
Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:
- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- orientaci ve světě informací a k časovému a místním propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích, bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech

5.4.1 Svět kolem nás

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
1	**2**	**3**	**2+1**	**3+1**

6. ročník | 7. ročník | 8. ročník | 9. ročník

Charakteristika předmětu

SVĚT KOLEM NÁS

Charakteristika předmětu

Předmět je součástí vzdělávací oblasti – Člověk a jeho svět.
Vyučovací předmět Svět kolem nás je určen pro všechny ročníky I. stupně.
Jeho obsahem je celá vzdělávací oblast Člověk a jeho svět,tak jak je určen RVP.
Rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat, pojmenovávat a srovnávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Poznávají sebe i své nejbližší okolí. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všímat si lidských výtvorů a přírodních jevů. Při osvojování poznatků a dovedností se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na názory jiných.
Vyučovací předmět Svět kolem nás je členěn do pěti tematických okruhů:

Místo, kde žijeme (Žáci se učí na základě poznávání nejbližšího okolí chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků.)

Lidé kolem nás (Žáci si postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět.)

Lidé a čas (Žáci se učí orientovat v dějích a v čase, poznávat, jak se život a věci vyvíjejí. Žáci samostatně vyhledávají, získávají a zkoumají informace z dostupných zdrojů např. rodiny, regionálních muzeí, knihoven.

Rozmanitost přírody (Žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, rozmanitost i proměnlivost živé a neživé přírody naší vlasti. Na základě praktického poznávání se učí hledat důkazy o proměnách přírody, využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy. Sledují vliv lidské činnosti na přírodu, hledají možnosti, jak přispět k ochraně přírody a ke zlepšení životního prostředí.)

Člověk a jeho zdraví (Žáci poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy a mezilidských vztahů. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel.)

Vyučovací předmět Svět kolem nás má na I. stupni časovou dotaci 14 hodin, z toho v l. třídě 1 hodina, ve 2., 3., 4. třídě 3 hodiny a v 5. třídě 4 hodiny. Je posílen o 2 disponibilní hodiny, v rámci kterých budou zařazována průřezová témata.

Výuka probíhá většinou v kmenových třídách nebo v odborné učebně. Získané poznatky si žáci ověřují na vhodně zařazených vycházkách, exkurzích nebo výletech. V průběhu školního roku začleňujeme krátkodobé projekty.

Výchovné a vzdělávací strategie
Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Svět kolem nás směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:
- žáci vyhledávají informace v textu, slovníku, tabulkách, encyklopediích, na internetu a v médiích a tyto informace třídí, propojují a systematizují,
- žáci spojují teoretické poznatky s praktickým životem, pracují a experimentují s nimi,
- žáci hodnotí výsledky své práce, posuzují vlastní pokrok a usilují o zlepšení předchozích výsledků,
- žáci si na základě poznatků vytváří vlastní pohled na svět kolem sebe a uvědomují si přínos učení pro život.

Kompetence k řešení problémů:
- žáci vnímají problémové situace ve škole i mimo ni, učí se je rozpoznávat a chápat,
- žáci řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti, postupují cestou pokusu a omylu, vymýšlejí nová řešení problémů, svá řešení obhajují.

Kompetence komunikativní:
- u žáků rozvíjíme dovednost správně a výstižně formulovat své myšlenky a názory na lidskou společnost, přírodní jevy a historické události,
- žáci obhajují svůj vlastní názor, naslouchají promluvám jiných a účinně se zapojují do diskuse,
- žáci se seznamují s různými typy textů a obrazových materiálů o probíraných tématech
(kroniky, encyklopedie, internet, učebnice, návody) a využívají je.

Kompetence sociální a personální:
- žáky vedeme ke schopnosti pracovat ve dvojici a v menší pracovní skupině,
před začátkem práce společně se žáky formulujeme pravidla pro činnost skupiny a vedeme žáky k jejich respektování,
- vedeme žáky k tomu, aby v případě potřeby uměli poskytnout pomoc nebo o ni požádali,
individuálním přístupem budujeme sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj.

Kompetence občanské:
- žáci se učí chápat a respektovat chování druhých lidí,
- žáci chrání své zdraví i zdraví jiných, odmítají hrubé násilí, podle svých možností poskytují pomoc v krizových situacích,
- vedeme žáky k chápání základních vztahů v různých ekosystémech a souvisejících environmentálních problémů,
- žáci chrání tradice a kulturu naší vlasti i jiných národů.

Kompetence pracovní:
- žáci se učí bezpečně a účinně používat materiály a nástroje při praktických cvičeních a programech v Ekocentru Paleta,
- žáci se dovedou přizpůsobit novým pracovním podmínkám (projekty, Ekocentrum Paleta),
- žáci se učí pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu nebo hledají vlastní řešení.

Kompetence digitální:
- žáci tvoří třídní pravidla i s využitím digitálních technologií
- dbáme na dodržování bezpečnosti při práci s technologiemi
- žáci se učí rozpoznat digitální čas a data
- využívání digitálních map a navigací – práce s mapou
- vyhledávání obrázků (například stromů, zvířat atd.) a jejich spojení s realitou
- zhlédnutí videí s historickou tématikou k dokreslení různých historických událostí
- děti a sociální sítě – vedení žáků k dodržování pravidel při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a upozornění o vhodnosti sdílení osobních údajů
- vedeme žáky k uvědomění si zdravotních rizik, která se mohou vázat k dlouhodobému užívání sociálních sítí, počítačových

her atd.
- prevence před vznikem závislosti na sociálních sítích a online technologiích
- žáci jsou vedeni k respektování autorských práv při využívání obrázků, informací, videí, hudby atd. například při tvorbě referátů a prezentací do výuky

1. ročník

1 týdně, P

1. Místo, kde žijeme

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zná cestu do školy a zpět • zná název školy • zná jméno třídního učitele • umí si připravit pomůcky do školy • udržuje pořádek ve svých věcech, ve školní aktovce, umí si uspořádat pracovní místo • pozná Zelenou bránu, zámek • přiměřeně svému věku se dovede chovat na ulici, hřišti, parku, v dopravních prostředcích • uplatňuje základní pravidla chování chodce jako účastníka silničního provozu	- domov - prostředí domova - orientace v místě bydliště - škola - prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy - bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace - regionální památky

2. Lidé kolem nás

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi • projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům • modeluje své chování ve třídě, ve školní jídelně, v dopravních prostředcích, kině apod. • modeluje chování svoje i členů rodiny při rodinných akcích a událostech	- rodina - role jednotlivých členů - blízké příbuzenské vztahy - chování lidí - vlastnosti lidí - pravidla slušného chování

3. Lidé a čas

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • určuje čas podle hodin a kalendáře • rozlišuje čas k práci a odpočinku • umí popsat změny v přírodě podle ročního období • charakterizuje roční doby z hlediska života v rodině • zná některé vánoční a velikonoční zvyky a tradice	- orientace v čase - měsíce, dny, celé hodiny - určování času - denní režim - roční doby

1. ročník

4. Rozmanitost přírody

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zná čtvero ročních období a umí je charakterizovat • pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích • uvede příklady ze života živočichů a rostlin v jednotlivých ročních obdobích	- změny v přírodě v ročních obdobích

5. Člověk a jeho zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • umí pojmenovat části lidského těla • zná názvy běžných onemocnění • ví, co dělat v případě úrazu • uvede základní zásady správné výživy a zdravého způsobu života • uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví • rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných • modeluje vhodné chování při kontaktu s neznámou osobou • reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	- lidské tělo - péče o zdraví - zdravá strava, nemoc, osobní hygiena - osobní bezpečí - ochrana proti zneužívání

2. ročník

2 týdně, P

1. Místo, kde žijeme

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uvede adresu domů, adresu školy • rozliší různé dopravní prostředky • dodržuje základní pravidla pro chodce	- orientace v místě bydliště a okolí školy - cesta na určené místo, dopravní značení

2. ročník

2. Lidé kolem nás

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • popíše role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi • zná základní pravidla slušného chování v rodině a ve společnosti • rozliší širší příbuzenské vztahy • zná datum svého narození • uvede a popíše povolání rodičů • vyjmenuje a popíše různá povolání a pracovní činnosti • v modelových situacích předvede základní pravidla slušného chování ve společnosti a rodině	- život a funkce rodiny - zaměstnání členů rodiny - soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie - chování lidí - vlastnosti lidí, pravidla slušného chování - ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům

3. Lidé a čas

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozliší kalendářní a školní rok, vymezí týdny, dny, hodiny, minuty • pojmenuje názvy dnů a měsíců v jednotlivých ročních obdobích • stanoví denní režim vhodný pro děti, vymezí v něm vhodné pracovní a odpočinkové aktivity • uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost	- orientace v čase - minuty - orientace v kalendáři, členění roku na měsíce, měsíce na týdny - současnost a minulost v našem životě

4. Rozmanitost přírody

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě • popíše ohleduplné chování k přírodě • rozezná vybrané pokojové rostliny, zeleninu, ovoce • zná a umí pojmenovat vybrané stromy, keře, byliny a zemědělské plodiny, volně žijící zvířata a ptáky • vhodně zachází s drobnými domácími zvířaty, zná pravidla bezpečnosti při kontaktu s nimi • roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	- roční období a změny v přírodě - ochrana přírody - odpovědnost lidí

5. Člověk a jeho zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • popíše základní stavbu lidského těla a funkci vybraných orgánů • vysvětlí pojmy zdraví, nemoc, úraz • popíše prevenci nemocí a úrazů • předvede ošetření drobného poranění • zná pravidla bezpečnosti při kontaktu s volně žijícími zvířaty a s neznámými rostlinami • pozná vybrané dopravní značky • zná důležitá telefonní čísla (150, 155, 156, 158, 112) a umí je použít	- lidské tělo - základní stavba a funkce - péče o zdraví - drobné úrazy a poranění, první pomoc - osobní bezpečí, krizové situace - vhodná a nevhodná místa pro hru - dopravní výchova

3. ročník

3. ročník

3 týdně, P

1. Místo, kde žijeme

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • orientuje se v místě svého bydliště, v okolí školy, v místní krajině • vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí • začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) • pozná Východočeské divadlo, radnici, nádraží	- orientace v místě bydliště a okolní krajině - cesta z domova do školy - obec, místní krajina - její části, poloha v krajině - význačné budovy - minulost a současnost obce

2. Lidé a čas

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • určuje čas podle hodin a kalendáře • využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti • pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu	- proměny způsobu života, průběh lidského života - bydlení, předměty denní potřeby - státní svátky a významné dny - současnost a minulost našeho regionu

3. Rozmanitost přírody

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů • umí pozorovat, rozlišovat a popsat některé vlastnosti a změny látek - barva, chuť, rozpustnost • na příkladech uvede význam vody a vzduchu pro člověka • rozliší rostliny kvetoucí a nekvetoucí, popíše části rostlin • vyjmenuje nejznámější hospodářské a léčivé rostliny • zná základní rozdělení živočichů - savci, ptáci, plazi, obojživelníci, ryby, hmyz • uvede správný způsob likvidace odpadů v domácnostech a význam třídění odpadů	- látky a jejich vlastnosti - změny skupenství látek, vlastnosti látek - životní podmínky - voda a vzduch - rostliny, houby, živočichové - ochrana životního prostředí - likvidace odpadů

3. ročník

4. Člověk a jeho zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vyjmenuje etapy průběhu lidského života • popíše funkci vybraných orgánů a vnitřních ústrojí lidského těla • vysvětlí význam péče o zdraví, otužování • sestaví svůj režim dne • chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	- lidské tělo - stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince - osobní bezpečí - bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu

4. ročník

2+1 týdně, P

1. Místo, kde žijeme

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu • určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě • zná název kraje • popíše polohu ČR v Evropě • umí ukázat na mapě Čechy, Moravu, Slezsko • vyhledá na mapě ČR vybraná významná města, hlavní vodní toky, pohoří a nížiny • rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam • zná letopočet vzniku ČR, jméno prvního a současného prezidenta ČR • vyhledá z dostupných informačních zdrojů typické regionální zvláštnosti z přírody a kultury	- obec, vybrané části obce, poloha v krajině - poloha a povrch ČR - grafické znázornění povrchu - mapy, plány - světové strany - zvláštnosti krajů a oblastí ČR - naše vlast - domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR

2. Lidé kolem nás

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) • rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou	- práva a povinnosti žáků naší školy - práva a povinnosti dětí a dospělých v naší společnosti

4. ročník

3. Lidé a čas

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • interpretuje vybrané regionální pověsti • zná některé postavy ze Starých pověstí českých • uvede některé významné osobnosti a památná místa českých dějin	- domov, vlast, rodný kraj - minulost kraje - báje, mýty, pověsti našeho regionu

4. Rozmanitost přírody

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka • rozliší vybrané horniny a nerosty • uvede význam půdy pro život na Zemi • porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy • zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionu, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy • zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat • založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	- neživá příroda - látky a jejich vlastnosti - třídění látek - voda a vzduch - význam pro přírodu a člověka - nerosty a horniny - vznik půdy a její význam - živá příroda - třídění rostlin, hub, živočichů - podmínky života na Zemi - rostliny a stavba jejich těla - živočichové a stavba jejich těla - přírodní společenstva - ochrana přírody, likvidace odpadů - živelné pohromy a přírodní katastrofy

5. Člověk a jeho zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou • uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista • rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc • uvede příklady správného chování cyklisty	- osobní hygiena, první pomoc - dopravní výchova - dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)

5. ročník

3+1 týdně, P

1. Místo, kde žijeme

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí • porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích • vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam • charakterizuje vybrané evropské státy • vyhledá na mapě evropské státy a významná evropská města • porovná světadíly a oceány podle velikosti, popíše podle mapy jejich polohu na Zemi	- Evropa a svět - vlastní zkušenosti žáků z cestování do cizích zemí - poloha a povrch Evropy - státy sousedící s ČR - ostatní evropské státy

2. Lidé kolem nás

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peněz v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy • zná svoje základní práva a povinnosti - týrání, zneužívání, šikana • umí zjistit telefonní číslo linky důvěry, zná pravidla telefonování na tuto instituci • zná význam pojmů terorismus, rasismus • je si vědom nutnosti kázně a dodržování pokynů v případě obecného ohrožení	- soužití lidí - mezilidské vztahy - právo a spravedlnost - základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot - vlastnictví - soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky - významné sociální problémy, nesnášenlivost mezi lidmi - situace hromadného ohrožení - osobní bezpečí

5. ročník

3. Lidé a čas

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy • využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti • srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik • charakterizuje svými slovy vývojové etapy historie naší vlasti, popíše způsob života lidí v různých etapách historie • zná významné osobnosti českých dějin: kníže Václav, Karel IV., Jan Hus, Jan Žižka, J. A. Komenský, Marie Terezie, Josef II., T. G. Masaryk • stručně charakterizuje historický přínos vybraných významných osobností českých dějin • uvede některé české vynálezy a jejich autory	- orientace v čase - dějiny jako časový sled událostí, letopočet - regionální památky - péče o ně - lidé a obory zkoumající minulost - báje, mýty, pověsti - minulost kraje - domov, vlast, rodný kraj

4. Rozmanitost přírody

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období • vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi • popíše postavení Země ve vesmíru	- Země a vesmír - Slunce a sluneční soustava - rizika v přírodě - rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi

5. Člověk a jeho zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života • rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození • účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob • předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek • sestaví jídelníček podle základních zásad správné výživy • posoudí negativní vliv kouření, alkoholu, drog, násilí, hracích automatů apod. na kvalitu lidského života • na modelových příkladech předvede základní úkony první pomoci • dodržuje základní pravidla pro cyklisty	- stavba lidského těla - funkce některých orgánů a orgánových soustav - vývoj jedince - sociálně patologické jevy - šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích - návykové látky a zdraví - návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elekronických médií - první pomoc - přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví - služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku - péče o zdraví - zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena - partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy - rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality - dopravní výchova - mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená - postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém

5. ročník

5.5 Člověk a společnost

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast člověk a společnost v základním vzdělávání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany.. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot. Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Ve vzdělávací oblasti člověk a společnost se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích.
Vzdělávací oblast člověk a společnost zahrnuje vzdělávací obory Dějepis a Výchova k občanství. Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vzdělávací oblast člověk a jeho svět.

Přesahy dané vzdělávací oblasti se promítají i do jiných vzdělávacích oblastí a do celého života školy a mají přímou vazbu zejména na společenskovědní část vzdělávacího oboru Zeměpis, který je v zájmu zachování jeho celistvosti umístěn ve vzdělávací oblasti člověk a příroda.
Vzdělávací obor Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů.

Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Vzdělávací obor Výchova k občanství se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního
jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činností armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:
- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, k utváření a upevňování vědomí přináležitosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, k promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a k jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřeného o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečnosti, k rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovědního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událoastech i poznávání otázek obrany státu
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU, NATO a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

5.5.1 Dějepis

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
2	**2**	**2**	**1+1**

Charakteristika předmětu

DĚJEPIS

Charakteristika předmětu

Vzdělávací obsah tohoto předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost, z oboru dějepis.
Cílové zaměření vzdělávací oblasti
Vzdělávání v oblasti směřuje k:
- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, k utváření a upevňování vědomí přináležitosti k evropské kultuře
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a k jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřeného o historickou zkušenost
- nacházení souvislostí mezi současným a minulým děním
- poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
Dějepis je součástí společenskovědního vzdělávání, plní nezastupitelnou roli při začleňování mladého člověka do společnosti. Výuka vytváří žákovo historické povědomí, systemizuje různorodé historické informace a má významnou úlohu pro rozvoj jeho občanských postojů a samostatného myšlení.
Žáci mají na základě poznání minulosti hlouběji porozumět své současnosti.
Vyučovací předmět má na druhém stupni ZŠ časovou dotaci dvě hodiny týdně v každém ročníku, v 9. ročníku je 1 disponibilní hodina. Výuka probíhá v kmenových třídách, případně v multimediální pracovně.

Výchovné a vzdělávací strategie
Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Dějepis směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:
- vedeme žáky k aktivnímu vyhledávání, třídění a systematizaci informací z různých zdrojů,
- vedeme žáky k užívání správné terminologie a symboliky,
- uvádíme probíraná témata v oblasti dějepisně – zeměpisném kontextu a učíme žáky,
- vytvořit si komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy.

Kompetence k řešení problémů:
- žáci se učí vnímat nejrůznější společenské problémy v jejich vývoji,
- při řešení problémů objevují žáci paralely s historií, rozvíjejí své myšlení a nacházejí nová řešení,
- vedeme žáky pomocí různých aktivit (diskuse, výklad, audiovizuální technika, ICT – informační a komunikační technologie, kulturně-historické akce, projektové a prezentační práce..) k vytváření samostatného myšlení, ke kritickému a logickému uvažování,
- žáci činí uvážlivá rozhodnutí, jsou schopni je obhájit.

Kompetence komunikativní:
- žáci se učí souvisle a výstižně formulovat své názory na společenské a historické dění,
- účinně se dokáží zapojovat do diskuse, vedeme je k obhajování svých názorů vhodnými argumenty, ke kultivovanému, výstižnému a logickému vyjadřování v ústním i písemném projevu,
- žáci si osvojují postupy při užívání informačních a komunikačních prostředků,
- snaží se využívat své komunikační dovednosti k vytváření kvalitních vztahů.

Kompetence sociální a personální:
- žáci spolupracují při vyhledávání informací a řešení problémů,
- vedeme žáky k chápání významu týmové práce a přijímání rolí v různých skupinách, k vytváření příjemné tvůrčí a společenské atmosféry a vhodné diskusi,
- akceptují názory druhých, učí se vzájemné toleranci.

Kompetence občanské:
- pěstujeme v žácích vztah k tradicím, k národnímu, historickému a kulturnímu dědictví,
- žákům vysvětlujeme historii v komplexu národním, evropském i celosvětovém,
- vedeme žáky k odmítání všech forem násilí, k odmítání militarismu, xenofobie a rasismu,
- objasňujeme základní principy společenských norem a zákonů.

Kompetence pracovní:
- požadujeme plnění základních povinností při vzdělávání, dodržování kvality práce,
- žáci využívají svých znalostí v praxi i v mezipředmětových vztazích,
- u žáků rozvíjíme formou projektové činnosti, skupinové čí individuální práce znalost pracovních postupů, používání a využívání všech zdrojů informací,
- žáky vedeme k objektivnímu hodnocení a sebehodnocení všech svých činností.

Kompetence digitální:
- vedeme žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při plánování, realizaci a hodnocení činností s digitálními historickými zdroji, prameny a programy,
- seznamujeme žáky s různými možnostmi, jak komunikovat o činnostech a výsledcích práce s digitalizovanými historickými reáliemi prostřednictvím různých digitálních technologií a nástrojů pro komunikaci a sdílení,
- motivujeme žáky k vlastnímu vyhledávání, sdílení, analýze a ke kritickému hodnocení historických zdrojů, pramenů a databází,
- rozvíjíme dovednosti žáků v oblasti vzájemné komunikace, zejména při vlastních interpretacích a prezentacích historických událostí, jevů a procesů,
- aktivujeme žáky ve vyhledávání informací především o událostech moderních dějin a současného světa,
- klademe důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků, učíme je odpovědnému chování a jednání v digitálním prostředí,
- vedeme žáky k respektování autorství zdrojů a informací.

6. ročník

2 týdně, P

6. ročník

1. Člověk v dějinách

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • porozumí významu dějepisných znalostí pro život ve společnosti • vysvětlí, co je historie • objasní význam znalostí historických souvislostí • na příkladech ukáže druhy historických pramenů • uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků • uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	- historické prameny, instituce, archeologie

2. Počítání času

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • popíše různé způsoby měření času • uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány • orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	- časová přímka, historické mapy a kalendář

3. Pravěk

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • porozumí členění pravěku • vyhledá souvislosti mezi změnou klimatu a neolitickou revolucí • zhodnotí hlavní vynálezy neolitu a význam domestikace • popíše funkci nástrojů a zbraní podle vývojových typů • objasní souvislost mezi použitím kovů a zemědělskou produkcí • vysvětlí výrobu bronzu a železa • porozumí významu dálkového obchodu pro rozvoj jednotlivých kultur • vysvětlí vznik náboženství a způsoby pohřbívání • popíše osídlení střední Evropy v keltské době • popíše germánské osídlení v Čechách • vysvětlí příčiny a důsledky stěhování národů a příchod prvních Slovanů do evropského prostoru • popíše nejstarší umělecké projevy v Evropě • zapamatuje si oblasti vzniku nejstarších států v souvislosti s přírodními podmínkami • vyjádří vlastními slovy úroveň vzdělanosti, umění a náboženství • charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu • objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost	- vývojové typy člověka - neolitická revoluce - doba bronzová - doba železná - Evropa a české země za vlády Keltů - germánské osídlení - stěhování národů - příchod Slovanů

6. ročník

4. Starověk

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vysvětlí příčiny a důsledky stěhování národů a příchod prvních Slovanů do evropského prostoru • popíše nejstarší umělecké projevy v Evropě • zapamatuje si oblasti vzniku nejstarších států v souvislosti s přírodními podmínkami • vyjádří vlastními slovy úroveň vzdělanosti, umění a náboženství • identifikuje konkrétní historické památky a architekturu • rozliší poznatky o úrovni věd a umění nejstarších států • charakterizuje archaické období, antické období a klasické období řeckých států • vypráví o řecké mytologii, náboženství, o významných osobnostech • popíše vznik řeckých městských států a formy jejich zřízení • popíše příčiny a průběh řecko - perských válek, jejich důsledky, "Zlatý věk Atén" • vyvodí příčiny a výsledky peloponéské války • vypráví o Řecku pod vlivem Makedonie • vypráví o počátcích dějin starověké Itálie • popíše etruskou kulturu • charakterizuje období časné římské republiky • popíše ovládnutí Apeninského poloostrova • vypráví o příčinách a důsledcích punských válek • vysvětlí vznik a zkázu římského impéria • zhodnotí období raného císařství, jeho výboje • rozliší pohanství a křesťanství • popíše příčiny a důsledky rozpadu Římské říše • popíše úroveň vzdělanosti a kultury v antickém Římě • rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací • uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví • demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury, zrod křesťanství • porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	- nejstarší civilizace - kořeny evropské kultury - blízkovýchodní státy: Mezopotámie, Asýrie, Babylonie - kultura a vzdělanost - Egypt - Starověká Indie - Starověká Čína - Řecko: Archaické období - Náboženství kultura a společnost, způsob života Řecká kolonizace, vývoj a správa raného demokratického státu - Athény, Sparta - vojenský stát Klasické období - Řecko - perské války, příčiny a důsledky Helenistické obobí - Zlatý věk - Peloponéská válka Nadvláda Makedonie, říše Alexandra Makedonského Kultura a vzdělanost ve starověkém Řecku - Řím: Přírodní podmínky, osídlení Etruskové Počátky Říma,doba královská Raná republika Ovládnutí Středomoří Krize a zánik republiky Principát, pozdní říše Kultura, umění a věda v antickém Římě

7. ročník

2 týdně, P

1. Raný středověk

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vysvětlí vznik nové Evropy • objasní, co je stěhování národů, doloží pomocí mapy • vysvětlí příčiny, které vedly k utváření feudální společnosti • uvede příklady karolinské kultury • vysvětlí příčiny vyspělosti, kultury a náboženství v Byzantské říši • rozliší základní pojmy islámu, vliv arabské kultury na evropskou vzdělanost • zhodnotí roli křesťanství v raném středověku, organizace církve • vysvětlí příčiny sjednocení slovanských kmenů, vytvoření Sámova kmenového svazu • charakterizuje Velkomoravskou říši, vysvětlí důležitost cyrilometodějské mise • vysvětlí příčiny zániku Velké Moravy, vliv Maďarů • vysvětlí okolnosti vzniku českého státu • doloží působení přemyslovských knížat, jejich vztahy se sousedními státy • popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vznik států • objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech • vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí	- zrod nové Evropy - Franská říše - Byzantská říše - křesťanství - Arabové a jejich výboje - počátky dějin českých zemí - Velká Morava - počátky českého státu

2. Formování prvních státních celků v Evropě

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • stručně charakterizuje slovanské národy • popíše život v přemyslovských Čechách • uvede znaky románského slohu, vyhledá příklady stavebních památek na PC • ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury • rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek	- život v přemyslovských Čechách, první přemyslovští králové - románský sloh v Čechách

7. ročník

3. Vrcholný středověk

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • porozumí změnám v zemědělství, rozvoji měst, uvede příklady řemesel, vznik cechů • porovná znaky gotiky s románskou architekturou, rozvoj středověké vzdělanosti • objasní důsledky křížových výprav • posoudí působení Lucemburků pro český stát a celoevropskou situaci • objasní vznik a příčiny, průběh a důsledky české reformace • popíše průběh, příčiny porážky a důsledky husitského hnutí • ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury • vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve • vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život • rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek	- proměna středověké krajiny - vznik měst a jejich význam - gotický sloh v Čechách - středověká vzdělanost - český stát dědičným královstvím - Lucemburkové na českém trůně - vláda Karla IV. - na prahu husitské revoluce - husitské války

4. Pozdní středověk

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zhodnotí vládu Jiřího z Poděbrad, jeho mírové snahy v Evropě • objasní působení a vládu Jagelonců v Čechách a střední Evropě • posoudí události stoleté války, objasní konflikt mezi Anglií a Francií, vyhledá souvislosti s naší historií	- vláda Jiřího z Poděbrad - český stát za vlády Jagellonců - stoletá válka

7. ročník

5. Raný novověk

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vysvětlí hospodářské a společenské změny v 15. a 16. století • shrne význam objevných cest a jejich důsledky pro Evropu • objasní vliv antiky na vznik renesance, popíše znaky renesančního umění a vliv humanismu ve společnosti • objasní nové myšlenky žádající reformu církve • zhodnotí důsledky reformace a protireformace • objasní pojem absolutní monarchie v Anglii, Francii a samoděržaví v Rusku • popíše vývoj vztahů Habsburků s českými stavy • vysvětlí situaci v českých zemích za vlády Rudolfa II., kultura v době předbělohorské • vysvětlí příčiny, průběh a důsledky stavovského povstání • objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky • zhodnotí osobnost J. A. Komenského • rozliší základní znaky baroka, určí významné památky a osobnosti české barokní společnosti • vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve • popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky • objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie • objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky • rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek • rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek	- Evropa v 15. a 16. století - objevné cesty a jejich důsledky - renesance a humanismus - reformace - počátky absolutismu v Anglii, Francii, Rusku - české země po nástupu Habsburků - česká stavovská společnost - české království za Rudolfa II. - české stavovské povstání - třicetiletá válka - české země po třicetileté válce - barokní kultura

8. ročník

2 týdně, P

8. ročník

1. Počátky novověku v Evropě

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vysvětlí základní pojmy o počátcích kapitalismu v Anglii a prvního období kolonialismu • porozumí funkci parlamentu v anglické revoluci • vysvětlí pojem konstituční monarchie • zhodnotí situaci v evropských absolutistických monarchiích • vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	- počátky kapitalismu v Anglii,první období kolonialismu - Anglická revoluce - boj Nizozemí o národní osvobození

2. Osvícenský absolutismus

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zhodnotí vliv osvícenců a pokroku ve vědě na změny myšlení lidí • popíše boj za nezávislost a vytváření USA • popíše situaci v německých a rakouských zemích po třicetileté válce • vysvětlí význam reformní činnosti Marie Terezie a Josefa II. • objasní důsledky reforem Petra Velikého a Kateřiny II. pro zaostalé Rusko • vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	- duchovní pozadí osvícené doby - vznik Spojených států amerických - mocenský vzestup Pruska, Svatá říše římská - boj o rakouské dědictví - vnitřní proměna habsburské monarchie, reformy Marie Terezie a Josefa II. - Rusko za Petra Velikého a Kateřiny II., dělení Polska

3. Velká francouzská revoluce,vzestup a pád Napoleona I.

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • popíše konec absolutismu ve Francii a průběh Velké francouzské revoluce, uvede významné myšlenky Deklarace práv člověka • objasní násstup Napoleona Bonaparta • objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě • objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě	- konec absolutismu ve Francii - konstituční monarchie ve Francii - republika a diktatura - císařství Napoleona I.

4. Ponapoleonská Evropa

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zdůvodní vznik průmyslové revoluce ve Velké Británii a sociální důsledky • objasní důvody vzniku národního obrození, posoudí úlohu buditelů, vliv průmyslové revoluce na utváření nových společenských tříd • porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů • rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek	- průmyslová revoluce a zrod kapitalistické společnosti - červencová revoluce ve Francii,vznik Belgie,ruská,řecká a polská povstání - Metternichův absolutismus, české národní obrození, rozvoj vědy a průmyslu

8. ročník

5. Revoluce 1848 - 1849

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • popíše cíle revolučního hnutí roku 1848 , zdůvodní příčiny neúspěchu • porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	- revoluce ve Francii,v Rakousku - pokus o sjednocení Německa a Itálie - Habsburská monarchie a české země - porážka revoluce

6. Porevoluční Evropa

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • posoudí postavení českých zemí v habsburské monarchii, uvede změny v politickém působení představitelů české politické scény • vysvětlí příčinu vzestupu Velké Británie a soupeření s Francií • vysvětlí význam sjednocení Německa a Itálie • posoudí příčiny neúspěchu českých politiků v II. polovině 19. století, zná představitele kulturního života české společnosti	- neoabsolutismus v habsburské monarchii - Rakousko - uherské vyrovnání, pasivní rezistence a její důsledky pro české země - aktivní politika a kulturní život české společnosti - Viktoriánská Anglie a Francie za Napoleona III. - sjednocení Itálie a Německa

7. Imperiální doba

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • objasní pojmy imperialismus a kolonialismus • stanoví příčiny a důsledky občanské války v USA • objasní situaci v Rusku a Japonsku na konci 19. století • vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla, charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	- imperiální velmoci a kolonialismus - vzestup USA,válka Severu proti Jihu - Rusko za posledních Romanovců - Japonsko - imperiální velmoc

8. Kapitalistická společnost a kultura před první světovou válkou

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • popíše kulturu před 1. světovou válkou	- kapitalistická společnost - měšťanská kultura a civilizace

9. První světová válka

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zdůvodní záminky a příčiny vzniku války, popíše průběh války, posoudí důsledky války • objasní příčiny, vliv a průběh ruských revolucí • vysvětlí boj o samostatný stát a uvede hlavní představitele českého a slovenského odboje • na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	- Dohoda proti Dvojspolku - průběh první světové války - ruské revoluce a vítězství Dohody - Češi za první světové války

9. ročník

1+1 týdně, P

1. Svět mezi dvěma válkami

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • posoudí vztahy a uspořádání v Evropě • objasní vznik Československa, její hospodářsko-politický vývoj, postavení národnostních menšin • vysvětlí politický systém v Československu, vztahy mezi Čechy a Slováky • charakterizuje jednotlivé totalitní systémy • doloží na příkladech způsob poválečné obnovy, změnu životního stylu, rozvoj průmyslu a zemědělství • uvede projevy, snahy o řešení a důsledky krize • vyloží pojmy antisemitismus, rasismus, první projevy fašistické agrese • objasní vývoj v SSSR • popíše mezinárodní vztahy před 2.světovou válkou, uvede důsledky Mnichova pro nás a svět • charakterizuje kulturu, rozvoj vědy a techniky • na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky • rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů • charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět, rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu • zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí • rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek	Evropa ve 20. a 30. letech : - poválečné uspořádání světa - vznik Československé republiky - charakteristické rysy československé demokracie - poválečná krize, počátky komunismu a fašismu - poválečná obnova a léta prosperity - světová hospodářská krize a její důsledky - nástup nacismu v Německu - vývoj v SSSR v meziválečném období - první projevy fašistické agrese - cesta k Mnichovu, Mnichovská dohoda a její důsledky - kultura,věda a technika před 2. světovou válkou

2. Druhá světová válka - léta nesvobody

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • popíše hlavní události, rozhodující bitvy, zhodnotí důsledky světové války • zdokumentuje pomocí četby, filmů, internetu život za protektorátu, perzekuci a holokaust židovského obyvatelstva • vyloží příklady organizování odboje vnitřního a zahraničního, zhodnotí význam našich vojáků na cizích frontách • na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	- vypuknutí 2. světové války - západní tažení, bitva o Anglii - napadení SSSR - obrat ve vývoji 2. světové války - závěrečné etapy 2. světové války, charakteristické rysy 2. světové války - od Mnichova k okupaci - život v protektorátu - formy odboje, Heydrichiáda - zahraniční odboj - českoslovenští vojáci na frontách 2. světové války

9. ročník

3. Evropa a svět po roce 1945

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • popíše nové uspořádání světa, význam založení OSN • vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků • objasní situaci v poválečném Československu ve všech oblastech • posoudí závislost Československa na vlivu SSSR, vztah k národnostním menšinám - problematika odsunu Němců • vysvětlí pojem studená válka, určí zařazení do vojenských bloků • vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků	- poválečné uspořádání světa - mír po válce - poválečné Československo a osud národnostních menšin - studená válka - Evropa na rozcestí

4. Rozdělené světy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • charakterizuje dopad únorového převratu v Československu na hospodářskou a politickou situaci • vysvětlí sovětskou nadvládu ve střední a východní Evropě • rozliší systém totality a demokracie, popíše první krize komunistických režimů • objasní situaci uvolňování v průběhu 60. let • objasní pojem normalizace, návrat k totalitnímu režimu • popíše rozpad koloniálního systému • sestaví přehled nejvýznamnějších objevů, vynálezů, výtvorů a děl a jejich autorů • objasní krizi sovětského impéria, popíše snahy o změnu systému • vysvětlí dopad tzv. "perestrojky ", význam "sametové revoluce" roku 1989 • vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků • vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce • posoudí postavení rozvojových zemí • prokáže základní orientaci v problémech současného světa	- prohra československé demokracie - únorový komunistický převrat v roce 1948 - upevnění sovětského bloku - nástup totality v komunistickém Československu - změny v Evropě na přelomu 50. a 60. let - léta uvolnění - proměny životního stylu v politice a kultuře - události roku 1968 - proces normalizace v Československu - mezinárodní vývoj od 60. let - konec koloniálních říší - kultura a věda po 2. světové válce - rozklad sovětského bloku - pád sovětského impéria - Češi a Slováci na cestě k sametové revoluci - obnova demokracie ve východní Evropě - rozpad Československa a vznik České republiky

5.5.2 Výchova k občanství

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
1	**1**	**1**	**0+1**

Charakteristika předmětu

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět vychází ze vzdělávácí oblasti Člověk a společnost z oboru Výchova k občanství. Ve vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Na II. stupni má vyučovací předmět časovou dotaci v každém ročníku jednu vyučovací hodinu týdně. Výuka většinou probíhá ve třídách, doplňkové vzdělávací a výchovné akce (besedy, exkurze, přednášky) se uskutečňují i mimo školu.
Vzdělávací obsah předmětu je sestaven z těchto okruhů: Člověk ve společnosti, Člověk jako jedinec, Stát a hospodářství, Stát a právo, Mezinárodní vztahy.
Žáci se učí orientovat v domácím i světovém dění, utváří si názor a vztah ke skutečnosti. Žáci se seznamují se vztahy v rodině, učí se přebírat zodpovědnost za vlastní život, chování, názory.
U žáků je posilována právní a občanská odpovědnost.
Učitelé vedou žáky k samostatnému získávání informací z různých zdrojů, rozvíjejí občanské a právní vědomí žáků, motivují k žáky k aktivnímu životu demokratické společnosti.
Výstupy a učivo týkající se rozvoje finanční gramotnosti žáků budou plněny v rámci projektových dnů v 8. a 9. ročníku - viz kapitola Projekty.

Výchovné a vzdělávací strategie
Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Výchova k občanství směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:
- vedeme žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci,
- seznamujeme je s termíny, pojmy ze vzdělávacího oboru Výchova k občanství,
- vedeme žáky:
  - k vytváření si vlastního pohledu na svět kolem sebe,
  - k vyjadřování názorů na společnost,
  - k respektování kulturních zvláštností a odlišných názorů,
  - k pochopení a uchovávání národních tradic,
  - ke kritickému a objektivnímu hodnocení mediálních informací.

Kompetence k řešení problému:
- vedeme je:
  - k vnímání nejrůznějších problémových situací v běžném životě žáků i společnosti,
  - k promýšlení a plánování způsobu řešení problému,
  - k rozpoznání netolerantního chování lidí, protiprávního jednání,
  - k tomu, že cesta úniku není konečným řešením problému.

Kompetence komunikativní:
- žáci dokážou formulovat názory na aktuální dění, vhodně volí argumenty,
- žáci si připraví zajímavou prezentaci svých projektů a referátů.

Kompetence sociální a personální:
- žáci účinně spolupracují ve skupině, podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu,
- žáci na základě ohleduplnosti a úcty přispívají k upevňování dobrých mezilidských vztahů,
- žáci poznávají a uplatňují svá práva a respektují práva druhých lidí.

Kompetence občanské:

- seznamujeme žáky s pojmy z oblasti státu a práva, mezinárodních vztahů a globálních problémů, aby se z nich stali uvědomělí demokratičtí občané,
- různými metodami práce žáky vedeme k utváření vlastního postoje,
- vedeme žáky k zapojení do veřejného života (samospráva třídy, školní a žákovský parlament).

Kompetence pracovní:
- poukazujeme na význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek,
- vedeme je k efektivitě při organizování vlastní práce, k dodržování pravidel psychohygieny,
- navštěvujeme vzdělávací akce mimo školu, kde se žáci seznamují i s jinými pracovními aktivitami (Ekocentrum Paleta),
- zapojujeme žáky do aktivit směřujících k šetrnému zacházení s přírodními systémy (sběrové dny),
- žáky seznamujeme s pracovněprávními vztahy, s podstatou a riziky podnikání a možnostmi profesního zaměření.

Kompetence digitální
- vedeme žáky k zapojování se do společnosti a do občanského života prostřednictvím digitálních technologií,
- učíme žáky získávat a vyhledávat potřebné informace v knihách, časopisech, na internetu,
- vedeme žáky ke kritickému myšlení a posuzování dat a informací při jejich získávání, shromažďování, analyzování a sdílení,
- podporujeme, aby nabyté vědomosti, dovednosti, schopnosti, postoje a hodnoty vedly k zodpovědnému a bezpečnému využití digitálních technologií,
- podporujeme utváření a rozvíjení etického a právního povědomí pro situace v digitálním prostředí.

6. ročník

1 týdně, P

6. ročník

1. Člověk ve společnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich použití • ctí významné české osobnosti a dokáže uvést jejich význam v oboru • zná výrobky, které nás proslavily v cizině • dokáže vyprávět o městě, ve kterém žije • popíše nejznámější památky a významná místa svého města a okolí • začlení významné osobnosti města do historických souvislostí • orientuje se v zastupitelských orgánech svého města • sestaví přehled nejznámějších míst ČR • uvede národnostní menšiny žijící v ČR • vymezí pojmy související s vlastenectvím • objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	- naše škola - život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy; vklad vzdělání pro život - naše obec, region, kraj - důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice; ochrana kulturních památek , přírodních objektů a majetku - naše vlast - pojem vlasti a vlastenectví; zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti; státní symboly, státní svátky, významné dny

7. ročník

1 týdně, P

1. Člověk ve společnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zhodnotí nabídku kulturních institucí a vybírá si akce, které ho zajímají • je hrdý na kulturní dědictví předků • kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj posto k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	- kulturní život - rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice; kulturní instituce; masová kultura, prostředky komunikace

2. Člověk jako jedinec

Očekávané výstupy	Učivo
	- podobnost a odlišnost lidí - projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání,; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál

3. Člověk, stát a hospodářství

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	- majetek, vlastnictví - formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví

7. ročník

4. Člověk, stát a právo

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovnává jejich znaky • rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí • vyloží smysl voleb do zastupitelstev, uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů • rozliší druhy voleb • uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	- právní základy státu - znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce - státní správa a samospráva - orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly

8. ročník

1 týdně, P

1. Člověk ve společnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vnímá rozdíly mezi generacemi • nalézá důvody, proč člověk potřebuje společnost jiných lidí • uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích • charakterizuje pravidla soužití mezi lidmi	- lidská setkání - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti - vztahy mezi lidmi - osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti - zásady lidského soužití - morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování

2. Člověk jako jedinec

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zamýšlí se nad životními cíli mladé generace • kriticky hodnotí a vhodně koriguje své jednání a chování • posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních a společných cílů • objasní význam vůle při dosahování cíle a překonávání překážek • uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích • objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potencionálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života • popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti • popíše, jak rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	- vnitřní svět člověka - vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí - osobní rozvoj - životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji

8. ročník

3. Člověk, stát a právo

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • přiměřeně uplatňuje svá práva • respektuje a přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a oprávněné zájmy druhých lidí • posoudí význam ochrany lidských práv a svobod • objasní význam právní úpravy důležitých vztahů - vlastnictví, pracovní, poměr, manželství • uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy - osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci	- lidská práva - základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace - právní řád České republiky - význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů - právo v každodenním životě - důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady

9. ročník

0+1 týdně, P

1. Člověk, stát a hospodářství

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • na příkladu chování kupujících a prodávájících vyloží podstatu fungování trhu • vysvětlí funkci peněz • vysvětlí jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít • uvede a a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu • na příkladu chování kupujících a prodávajících, vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu jako součet nákladů, zisků a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz • rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směruje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu • objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz • sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti • na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	- peníze - formy placení - hospodaření - rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní - banky a jejich služby - aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků - principy tržního hospodářství - nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu

9. ročník

2. Člověk, stát a právo

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • seznámí se s Ústavou ČR a jejími jednotlivými částmi • rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady • rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů • diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání • objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů • vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů • dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování	- principy demokracie - znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus; význam a formy voleb do zastupitelstev - protiprávní jednání - druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postižitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví - právní základy státu - Ústava ČR, obrana státu

3. Mezinárodní vztahy, globální svět

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky • objasní souvislosti globálních a lokálních problémů • popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů • uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	- evropská integrace - podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR - globalizace - projevy, významné globální problémy

4. Člověk ve společnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozpozná netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lídí • zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	- vztahy mezi lidmi - problémy lidské nesnášenlivosti, konflikty v mezilidských vztazích

5.6 Člověk a příroda

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast člověk a příroda zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, i člověka včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Vzdělávací obory vzdělávací oblasti člověk a příroda, jimiž jsou Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis, svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti

soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Ve výše zmíněných vzdělávacích oborech žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činností na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, jehož významnou součástí je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka, utváří - spolu s fyzikálním, chemickým a přírodopisným vzděláváním - také vzdělávání zeměpisné, které navíc umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Zeměpis, který má přírodovědný i společenskovědní charakter, je v zájmu zachování celistvosti oboru umístěn celý v této vzdělávací oblasti. Vzdělávací oblast člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast člověk a jeho svět, která na elementární úrovni přibližuje přírodovědné poznávání žákům 1. stupně základního vzdělávání, a kooperuje především se vzdělávacími oblastmi Matematika a její aplikace, člověk a společnost, člověk a zdraví a člověk a svět práce a přirozeně i s dalšími vzdělávacími oblastmi.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:
- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů,které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, k vlastnímu zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejích obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí.

5.6.1 Fyzika

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
1+1	**2**	**2**	**1+1**

Charakteristika předmětu

FYZIKA

Charakteristika předmětu

Vzdělávací oblast tohoto předmětu vychází ze vzdělávací oblasti: Člověk a příroda, ze vzdělávacího oboru Fyzika.
Cílem výuky vyučovacího předmětu fyzika je osvojení základních fyzikálních pojmů a zákonitostí, rozvíjení přirozené touhy po poznání světa, ve kterém žijeme.
Při výuce fyziky se osvojují dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry.
Důležitou úlohu má fyzika i při aplikování přírodních zákonitostí v praktickém životě.
Vyučovací předmět fyzika se zabývá při výuce těmito okruhy:
- Látky a tělesa, pohyb těles, mechanické vlastnosti tekutin, energie, zvukové děje, elektromagnetické a světelné děje a vesmír.

Fyzika se vyučuje jako povinný předmět v 6.-9. ročníku.

Časové vymezení předmětu:
V 6.a 9. ročníku je časová dotace 2 hodiny týdně. Z toho 1 hodina je disponibilní, je vyhrazena na pokusy a praktické využití fyziky v běžném životě.
V 7., 8. ročníku jsou 2 hodiny týdně.

Předmět Fyzika je převážně vyučován v učebně fyziky, kde je využívána interaktivní tabule pro zkvalitnění výuky.
Výuka je doplňována odbornými exkurzemi, praktickými cvičeními a laboratorními pracemi.
Během studia se mohou žáci každoročně zúčastnit fyzikální olympiády.

Výchovné a vzdělávací strategie
Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Fyzika směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:
- vedeme žáky ke zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých metod poznávání (pozorování, měření, experiment), získané výsledky žáci porovnávají, kriticky posuzují a vyvozují z nich závěry pro využití v budoucnosti,
- vytváříme u žáků potřeby klást si otázky o způsobu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi,
- rozvíjíme u žáků způsob myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby,
- učíme u chápat žákovu denní realitu z fyzikálního pohledu, rozšiřujeme jeho obzor o znalosti a dovednosti technické a fyzikální, podněcujeme jeho zvídavost a rozšiřujeme jeho poznávací potenciál,
- vedeme žáky k práci s nejrůznějšími zdroji informace,
- kombinací otázek a úloh různé složitosti a délky řešení včetně krátkých numerických výpočtů zpaměti posilujeme u žáka schopnost soustředit se.

Kompetence k řešení problému :
- trvalým navozováním fyzikálních problémů budujeme u žáků pozitivní přístup k problémovým situacím obecně,
- učíme žáky využívat své individuální schopnosti a získané odborné vědomosti a dovednosti při samostatném řešení problému,
- motivujeme při výuce žáky s problémovými úlohami z praktického života,
- při řešení technických a přírodovědných problémů, včetně těch, které souvisejí s běžným životem, učíme žáky vyhledávat potřebné údaje z různých zdrojů,
- zásadně necháváme žákům pootevřený prostor pro nápad,
- systematicky učíme nahradit reálnou situaci zjednodušeným modelem,
- smiřujeme žáky s jejich chybným řešením a posilujeme u nich vědomí, že chyby jsou cenným zdrojem poučení.

Kompetence komunikativní:
- vedeme žáky ke spolupráci při řešení fyzikálních úloh, pokusů, laboratorních a projektových úloh, k práci ve dvojicích nebo menších skupinách,
- rozvíjíme u nich schopnost porozumět druhým lidem při jejich odborném projevu, vhodně na ně reagovat, zapojit se do diskuze, obhajovat svůj názor, vhodně argumentovat,
- do výuky zařazujeme exkurze s daným programem, čímž vedeme žáky ke vhodné komunikaci s ostatními dospělými i mimo školu.

Kompetence sociální a personální:
- učíme žáky spolupracovat ve dvojicích, v týmu,žáci se podílejí na stanovení pravidel při práci v týmech i při samostatné práci,
- rozvíjíme příjemnou atmosféru v týmu, úctu při jednání s druhými lidmi,
- při práci v týmu vedeme žáky k uplatňování svých schopností, odborných vědomostí a dovedností, spolupráci při dosahovaní společně stanovených cílů,
- podporujeme pozitivní vztah k vlastnímu zdraví i zdraví ostatních lidí, zapojování se do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům.

Kompetence občanské:
- nácvikem číselných odhadů, výpočtů a odhadů chyby výsledků vedeme žáky k návyku osobního ručení za vlastní výsledek, postoj a názor,
- trvalým pobytem v prostředí otázky a problému pomáháme zvykat si na postoj otevřený, nebojácný a tolerantní,
- učíme žáky rozhodovat tak, aby svým chováním a jednáním neohrožovali a nepoškozovali sebe i jiné, přírodu, životní prostředí a hodnoty vytvořené člověkem,
- vedeme žáky k pochopení základních ekologických souvislostí a pohlížet na ně komplexně; k co nejefektnějšímu využití zdrojů energie v praxi, zejména obnovitelných zdrojů energie: slunečního záření, větru, vody a biomasy.

Kompetence pracovní:
- výuku doplňujeme o praktické exkurze a laboratorní práce,
- učíme používat účinně vybavení, pomůcky, nástroje, sestavovat pokusy, pracovat se součástkami ze stavebnic, rozvíjet připravenost na svou budoucnost, další vzdělávání a profesi.

Kompetence digitální:
- vedeme žáky k využívání digitálních technologií při pozorování fyzikálních jevů,
- podporujeme využívání digitálních technologií při měření a zpracování naměřených dat,
- vedeme žáky k využívání digitálních záznamů experimentů a vizuálních simulací k popisu a vysvětlení fyzikálních jevů,
- učíme žáky řešit problémy sběrem a tříděním dat z otevřených zdrojů,

- vedeme žáky k tomu, aby při týmové práci, při řešení problémů a při diskuzi o výsledcích úloh používali efektivně digitální komunikační prostředky, volili k tomu vhodné nástroje (zejména při distančním vzdělávání),
- vedeme žáky k tomu, aby své vytvořené nebo získané výukové materiály a záznamy o použitých zdrojích ukládali do svého elektronického portfolia k dalšímu využití při dalším vzdělávání,
- učíme žáky vhodně vybrat a používat digitální přístroje při měření fyzikálních veličin,
- učíme žáky k rutinním výpočtům efektivně využívat elektronické kalkulátory,
- učíme žáky vhodně volit a využívat digitální technologie při řešení úloh a zpracování výsledků měření.

6. ročník

1+1 týdně, P

1. Tělesa a látky

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozliší pojmy těleso a látka na konkrétních příkladech • stanoví, zda daná látka patří mezi látky plynné, kapalné či pevné • určí, zda dané těleso patří mezi tělesa plynná, kapalná či pevná • porovná vlastnosti pevných, kapalných a plynných látek • posoudí v jednotlivých situacích, která dvě tělesa na sebe působí • doloží na příkladech, že působení dvou těles je vždy vzájemné • charakterizuje gravitační sílu jako působení gravitačního pole, které je kolem každého tělesa • určí směr gravitační síly • objasní pojem gravitační pole Země • uvede hlavní jednotku síly, její díly a násobky • změří sílu siloměrem • určí z čeho se skládá atom, molekula • charakterizuje pojem neustálého a neuspořádaného pohybu tělesa a uvede jevy, které jej potvrzují • popíše hlavní rozdíly mezi částicovým složením látek pevných, kapalných a plynných • porovná vzájemné silové působení mezi částicemi látek pevných, kapalných a plynných	- tělesa a látky - vzájemné působení těles,síla - gravitační síla a pole - složení látek - vlastnosti kapalin a plynů

6. ročník

2. Elektrické vlastnosti látek

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • popíše složení atomu • uvede druh elektrického náboje protonu, elektronu a neutronu • charakterizuje, čím se liší atomy různých chemických prvků • určí,zda jde o částici kladný, záporný iont nebo neutrální atom • stanoví, zda se dvě tělesa budou elektricky přitahovat, odpuzovat, či zda na sebe nebudou elektricky působit • vysvětlí elektrování těles • charakterizuje elektrickou sílu jako důsledek působení elektrického pole na těleso • ověří existenci elektrického pole • znázorní elektrické pole pomocí siločar	- model atomu - atomy různých chemických prvků - ionty - elektrování těles - elektrické pole

3. Magnetické vlastnosti látek

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozliší magnet přírodní a umělý • uvede příklad feromagnetické látky • popíše póly magnetu, stanoví, jaké póly magnetu se vzájemně přitahují a jaké se odpuzují • vysvětlí pojem magnetická síla, pole, magnetizace látky • stanoví rozdíl mezi magneticky tvrdou a magneticky měkkou ocelí • objasní pojem indukční čáry magnetického pole • vysvětlí umístění severního a jižního magnetického pólu Země • vysvětlí princip kompasu a buzoly	- magnety přírodní a umělé - póly magnetu,magnetická síla - magnetické pole - magnetizace látky - indukční čáry magnetického pole - magnetické pole Země

4. Měření délky pevného tělesa

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uvede hlavní jednotku délky, její díly a násobky • změří určitou délku délkovým měřidlem, zapíše výsledek a určí odchylku měření • vypočítá aritmetický průměr z naměřených hodnot dané veličiny	- jednotky délky - délková měřidla - měření délky - opakované měření délky

5. Měření hmotnosti tělesa

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uvede hlavní jednotku hmotnosti, její díly a násobky • zváží určité těleso na rovnoramenných vahách, hmotnost zapíše číselnou hodnotou a jednotkou • vyjádří hmotnost při dané jednotce jinou jednotkou hmotnosti	- jednotky hmotnosti - rovnoramenné váhy - porovnávání hmotnosti těles - měření hmotnosti pevného a kapalného tělesa

6. ročník

6. Měření objemu tělesa

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uvede hlavní jednotku objemu, její díly a násobky • změří objem pevného (kapalného) tělesa s použitím odměrného válce, zapíše výsledek s jednotkou a určí odchylku měření • vyjádří objem při dané jednotce jinou jednotkou objemu	- jednotky objemu - měření objemu kapalného tělesa - měření objemu pevného tělesa

7. Hustota

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uvede jednotku hustoty • vyhledává hustotu v tabulkách • převádí jednotky hustoty • využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů • při řešení praktických úloh porozumí změně hustoty v závislosti na hmotnosti a objemu	- hustota látky - jednotky - výpočet hustoty látky - výpočet hmotnosti tělesa

8. Měření času

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uvede hlavní jednotku času, její díly a násobky • změří čas a zapíše výsledek s jednotkou • převádí jednotky času	- jednotky času - měření času

9. Měření teploty

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • popíše princip teploměru • uvede další typy teploměrů • uvede jednotky teploty • změří teplotu teploměrem a zapíše výsledek	- změna objemu pevných těles při zahřívání nebo ochlazování - změna objemu kapalin a plynů při zahřívání nebo ochlazování - teploměr - jednotky teploty - měření teploty tělesa a vzduchu

7. ročník

2 týdně, P

7. ročník

1. Pohyb tělesa

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • objasní klid a pohyb tělesa vzhledem k jinému tělesu na konkrétním příkladu • objasní pojem trajektorie a dráha • uvede značku dráhy a její jednotky • rozezná na základě znalosti dráhy a času, zda se jedná o pohyb rovnoměrný či nerovnoměrný • využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles • převede jednotky rychlosti • experimentálně určí průměrnou rychlost nerovnoměrného pohybu tělesa ze změřené dráhy a doby pohybu • vyjádří grafem závislost dráhy na čase při rovnoměrném pohybu a vyčte z něj hodnoty rychlosti	- klid a pohyb tělesa - trajektorie a dráha - druhy pohybů - rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb - rychlost rovnoměrného pohybu - dráha při rovnoměrném pohybu - průměrná rychlost nerovnoměrného pohybu

2. Síla a její měření

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • znázorní orientovanou úsečkou sílu o známé velikosti, směru a působišti • používá při výpočtech vztah mezi gravitační silou a hmotností	- znázornění síly - jednotky síly - gravitační síla a hmotnost tělesa - měření síly,siloměr

3. Skládání sil

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici • vysvětlí, kdy dochází k rovnováze sil • charakterizuje těžiště tělesa • využívá poznatek, že poloha těžiště závisí na rozložení látky v tělese	- skládání dvou sil stejného směru - skládání dvou sil opačného směru - rovnováha sil - těžiště tělesa

4. Pohybové zákony

Očekávané výstupy	Učivo

5. Otáčivé účinky síly

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • používá vztah pro moment síly • uvede hlavní jednotku momentu síly	- účinek síly na těleso otáčivé kolem pevné osy - páka - užití páky

7. ročník

6. Deformační účinky síly

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • charakterizuje tlakovou sílu, tlak • uvede hlavní jednotku tlaku, její díly a násobky • používá vztah pro výpočet tlaku a tlakové síly • na praktických příkladech uvede, jak lze tlak zvětšit nebo zmenšit	- tlaková síla - tlak - tlak v praxi

7. Tření

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • využívá poznatek, že třecí síla závisí na tlakové síle, materiálu a drsnosti stykových ploch • změří velikost třecí síly • na praktických příkladech objasní, jak lze změnit velikost třecí síly	- třecí síla - měření třecí síly - význam tření v praxi

8. Mechanické vlastnosti kapalin

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vysvětlí podstatu Pascalova zákona • objasní jeho využití v hydraulických zařízeních • popíše hydraulické zařízení, uvede jeho využití v praxi • popíše účinky gravitační síly na kapalinu • objasní vznik vztlakové síly v kapalině • vysvětlí podstatu Archimédova zákona	- Pascalův zákon - hydraulické zařízení - účinky gravitační síly Země na kapalinu - hydrostatický tlak - vztlaková síla - Archimédův zákon - potápění,plování a vznášení stejnorodého tělesa v kapalině

9. Mechanické vlastnosti plynů

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • charakterizuje vznik atmosférického tlaku • vysvětlí pojem přetlak a podtlak plynu • objasní princip rtuťového tlakoměru a aneroidu • určí normální tlak • popíše závislost atmosférického tlaku na nadmořské výšce • uvede příklady praktického využití vztlakové síly • popíše manometr, jeho funkci a uvede jeho použití v praxi	- atmosféra Země - atmosférický tlak - měření a změny atmosférického tlaku - vztlaková síla působící na těleso v atmosféře Země - tlak plynu v uzavřené nádobě - manometr

10. Přímočaré šíření světla

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • charakterizuje zdroj světla • porovná bodový a plošný zdroj světla • rozliší různá optická prostředí na konkrétních příkladech • vysvětlí vznik stínu • objasní fáze Měsíce a vznik zatmění Slunce a Měsíce • uvede hodnotu rychlosti světla	- světelné zdroje, optické prostředí, šíření světla - fáze Měsíce, zatmění Slunce a Měsíce - rychlost světla

8. ročník

2 týdně, P

1. Práce, výkon, energie

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • objasní pojem mechanické práce a výkonu • uvede hlavní jednotku práce a výkonu, díly a násobky • převádí jednotky práce a výkonu • využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem • objasní pojem pohybová a polohová energie tělesa • při řešení úloh užívá vztah pro výpočet polohové energie	- mechanická práce - výkon - pohybová a polohová energie tělesa - přeměna polohové a pohybové energie tělesa - účinnost

2. Vnitřní energie

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • charakterizuje vnitřní energii tělesa • určí v konkrétních úlohách, jak se mění vnitřní energie tělesa při konání práce nebo tepelné výměně	- vnitřní energie tělesa - změna vnitřní energie tělesa

3. Teplo

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	- teplo - měrná tepelná kapacita látky - výpočet tepla

4. Změny skupenství látek

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vysvětlí změny skupenství (tání, tuhnutí, kapalnění, vypařování, var, sublimace, desublimace), uvede konkrétní příklady změn v přírodě	- tání a tuhnutí - vypařování - var - kapalnění - sublimace a desublimace

8. ročník

5. Zvukové jevy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku • rozliší tón a hluk • podmínky šíření zvuku • vysvětlí, jak výška tónu závisí na kmitočtu • vysvětlí, jak rychlost zvuku závisí na prostředí • posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí • objasní odraz zvuku, vysvětlí vznik ozvěny	- zvuk, zdroje zvuku, šíření zvuku - hlasitost zvuku - odraz zvuku

6. Elektrický náboj, pole

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vysvětlí pojem elementární elektrický náboj • uvede hlavní jednotku elektrického náboje, její díly • převádí jednotky elektrického náboje • vysvětlí a používá elektroskop k ověření existence elektrického pole • popíše elektrické pole pomocí siločar	- elementární elektrický náboj - jednotka elektrického náboje - elektrické pole kolem zelektrovaného tělesa - elektroskop - siločáry elektrického pole

7. Elektrický proud a napětí, elektrický obvod

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu • rozliší izolant, vodič a polovodič na základě analýzy jejich vlastností • uvede hlavní jednotku elektrického proudu a napětí, její díly a násobky • převádí jednotky elektrického proudu a napětí • rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí • uvede příklady zdrojů elektrického napětí • uvede hlavní jednotku elektrického odporu, její díly a násobky, převádí jednotky odporu • objasní Ohmův zákon • řeší úlohy s pomocí Ohmova zákonu na výpočet elektrického napětí, proudu, odporu	- sestavení elektrického obvodu - elektrický proud - měření elektrického proudu - elektrické napětí - zdroje elektrického napětí - měření elektrického napětí - Ohmův zákon - elektrický odpor vodiče

9. ročník

1+1 týdně, P

1. Elektrický obvod

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • určí celkový elektrický odpor při sériovém a paralelním zapojení elektrických odporů, celkové napětí a proud, napětí a proud na jednotlivých odporech • v konkrétních úlohách využije poznatek, že odpor vodiče závisí na teplotě, délce vodiče, obsahu průřezu vodiče a materiálu vodiče • ověří tepelné účinky elektrického proudu • vysvětlí funkci pojistky v elektrickém obvodu • vypočítá úlohy s použitím vzorců pro výpočet elektrické práce a výkonu	- sériové a paralelní zapojení elektrických odporů - závislost elektrického odporu na délce, průřezu a materiálu vodiče - pojistka - elektrická práce, výkon, příkon

2. Elektromagnetické jevy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • ověří, jestli je v okolí cívky magnetické pole a nakreslí indukční čáry magnetického pole • objasní, jak závisí velikost magnetického pole na velikosti elektrického proudu • vysvětlí princip elektromagnetu a uvede příklady jeho využití • vysvětlí princip stejnosměrného elektromotoru • objasní pojmy elektromagnetická indukce, indukovaný proud a napětí	- magnetické pole cívky s elektrickým proudem - elektromagnet a jeho užití - otáčivý účinek stejnorodého magnetického pole na cívku s elektrickým proudem - stejnosměrný elektromotor - elektromagnetická indukce

3. Střídavý proud

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozliší stejnosměrný proud od střídavého • charakterizuje střídavé napětí pomocí periody a kmitočtu • objasní činnost transformátoru • používá s porozuměním transformační vztah • uvede příklady využití transformátoru v praxi	- vznik střídavého proudu - transformátor - rozvodná elektrická síť

4. Bezpečné zacházení s elektrickými zařízeními

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uvede příklady elektrických spotřebičů v domácnosti • vysvětlí pojem zkrat • prokáže znalost zásad správného použití elektrického spotřebiče	- elektrické spotřebiče v domácnosti - ochrana před úrazem elektrickým proudem

9. ročník

5. Vedení elektrického proudu v polovodičích

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • charakterizuje vedení elektrického proudu v polovodičích	- polovodiče - polovodičová dioda

6. Světelné jevy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vysvětlí zákon odrazu světla a aplikuje při objasňování principu zobrazení předmětu rovinným zrcadlem • rozpozná duté a vypuklé zrcadlo • popíše paprsky na kulovém zrcadle • sestrojí obraz předmětu v rovinném a kulovém zrcadle • rozhodne ze znalostí rychlostí světla ve dvou různých prostředí, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při nalýze průchodu světla čočkami • rozpozná spojku a rozptylku • popíše, jak se chovají paprsky význačného směru na tenké spojce a rozptylce s použitím zákona lomu • sestrojí obraz předmětu pomocí spojky a rozptylky • objasní rozklad bílého světla optickým hranolem a v přírodě	- odraz světla - zobrazení předmětu rovinným zrcadlem - kulová zrcadla - zobrazení předmětu kulovým zrcadlem - lom světla - čočky - zobrazení předmětu čočkou - rozklad světla

7. Vesmír

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vymezí sluneční soustavu • objasní(kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	- sluneční soustava,pohyby těles - Slunce, Země a Měsíc

8. Jaderná energie

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • v konkrétních úlohách využívá poznatků o vzájemných přeměnách energií a jejich přenosu • objasní pojem jaderná energie, síla, řetězová reakce • vysvětlí princip jaderného reaktoru • popíše, jak se lze před nebezpečným radioaktivním zářením chránit • zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	- druhy energií - jaderná energie - štěpná reakce - jaderný reaktor - jaderná elektrárna - ochrana lidí před radioaktivním zářením - obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie

5.6.2 Chemie

1. ročník | 2. ročník | 3. ročník | 4. ročník | 5. ročník

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
		2	2

Charakteristika předmětu

CHEMIE

Charakteristika předmětu

Chemie je vzdělávacím oborem vzdělávací oblasti Člověk a příroda a navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět.
Vyučovací předmět má časovou dotaci 2 hodiny týdně v 8. a 9. ročníku. Výuka probíhá převážně v pracovně chemie.
Do vyučování jsou zařazovány i laboratorní práce, exkurze a vlastní projekty žáků, které vznikají na základě vyhledávání a třídění informací. Při laboratorních pracích se třídy nad 24 žáků dělí na dvě skupiny.
Chemie společně s fyzikou a přírodopisem přináší ucelený pohled na přírodu. Žáci postupně poznávají základní chemické pojmy; atomy, molekuly, chemické prvky, sloučeniny, směsi, chemické reakce. Také poznávají souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, zejména využívání surovin a zdrojů energie, nutnost ochrany životního prostředí, vliv různých látek na zdraví člověka.
Při studiu si žáci osvojují dovednosti pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů.

Výchovné a vzdělávací strategie
Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Chemie směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:
- vedeme žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací o společných a rozdílných vlastnostech látek, jejich použití a vlivu na životní prostředí,
- vedeme žáky k orientaci v periodické soustavě prvků a správnému používání základních chemických pojmů a chemického názvosloví,
- žáci samostatně pozorují vlastnosti látek a chemických dějů a získané výsledky porovnávají a vyvozují z nich závěry.

Kompetence k řešení problému:
- vedeme žáky k vnímání problémových situací ve vztahu k životnímu prostředí, využívání paliv jako zdrojů energie a nakládání s odpady,
- vedeme žáky k vyhledávání informací o znečištění vody, vzduchu, půdy a návrhů likvidace znečištění a úspor energie,
- vedeme žáky k hodnocení surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje,
- talentované žáky podporujeme při řešení problémových úloh chemické olympiády nebo chemických soutěží.

Kompetence komunikativní:
- diskutujeme s žáky o problémech životního prostředí, učíme je naslouchat a zapojovat se do diskuse,
- vedeme žáky k tomu, aby uměli seznámit ostatní s výsledky svého hledání informací a přitom správně používali základní chemické pojmy.

Kompetence sociální a personální:
- vedeme žáky ke spolupráci ve skupině nebo ve dvojicích při chemických pokusech, učíme je práci si naplánovat a rozdělit.

Kompetence občanské:
- seznamujeme žáky se zásadami chování při mimořádných situacích, zejména při úniku nebezpečných chemických látek,

- využíváme jejich znalostí o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe,
- vedeme žáky k orientaci ve využívání chemických výrobků (hnojiv, stavebních materiálů, plastů, detergentů, pesticidů, insekticidů, vitamínů, léčiv) a k posouzení jejich vlivu na životní prostředí a zdraví člověka.

Kompetence pracovní:
- žáci pracují s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami podle zásad bezpečnosti práce a posuzují nebezpečnost látek, se kterými zatím pracovat nesmí,
- žáci pracují s jednoduchými laboratorními pomůckami (lihový kahan, chemické sklo), učí se pracovat podle zadaného návodu k práci a o výsledku své práce zpracovávají protokol.

Kompetence digitální:
- pomáháme žákům volit vhodné postupy a prostředky, aby si usnadnili práci,
- podporujeme žáky ve využívání technologií k usnadnění pracovních postupů, učíme žáky používat digitální zařízení, aplikace a služby,
- vedeme žáky ke kritické práci s informacemi, efektivní komunikaci a vzájemné spolupráci v digitálním prostředí,
- seznamujeme žáky s principy bezpečného chování na internetu, s případným rizikem a nebezpečím, které může internet přinášet a trváme na dodržování autorských práv,
- vedeme žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi.

8. ročník

2 týdně, P

1. Pozorování, pokus a bezpečnost práce v chemii

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • žák zařadí chemii mezi přírodní vědy • určí společné a rozdílné vlastnosti známých látek • vyhledá v tabulkách u vybraných látek hodnoty hustoty, teploty tání, teploty varu a orientuje se v jejich hodnotách • posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí • pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost	- vymezení předmětu chemie - vlastnosti látek (barva, skupenství, zápach, rozpustnost, hustota, teplota tání a teplota varu, tepelná a elektrická vodivost) , vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek - zásady bezpečnosti práce v laboratoři i v běžném životě a laboratorní řád - ochranné pomůcky a prostředky - první pomoc při úrazu v laboratoři - nebezpečné látky a přípravky, H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam

8. ročník

2. Směsi

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozliší směsi a chemické látky • rozliší různé druhy směsí a uvede příklady z běžného života • uvede příklady pevných, kapalných a plynných stejnorodých směsí • v souvislostech použije pojmy: složky roztoku, rozpuštěná látka, rozpouštědlo, roztok koncentrovaný, zředěný, nasycený a nenasycený • s pomocí vzorce vypočítá hmotnostní zlomek rozpuštěné látky v roztoku • připraví roztok daného složení • sestaví filtrační aparaturu a provede filtraci • popíše jednoduchou destilační aparaturu a vysvětlí princip destilace • navrhne postup oddělování složek směsí v praxi, uvede příklady oddělování složek v praxi • vysvětlí princip usazování • rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití • prokáže znalost složení vzduchu (kyslík a dusík v %) • uvede příklady znečišťování vody a vzduchu ve svém okolí • vysvětlí důležitost ozonové vrstvy v atmosféře • rozpozná přeměny skupenství • provede oddělování složek směsi o známém složení	- chemické látky a směsi - směsi různorodé a stejnorodé (roztoky) - složení roztoků (složky roztoku, rozpouštědlo, rozpuštěná látka) - druhy roztoků, koncentrovaný, zředěný, nasycený, nenasycený - hmotnostní zlomek, koncentrace roztoku - oddělování složek směsí, (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace) - filtrační, destilační aparatura - voda destilovaná, pitná, odpadní, užitková - čistota vody, výroba pitné vody - čištění odpadních vod - složení vzduchu, čistota ovzduší, ozonová vrstva

8. ročník

3. Částicové složení látek a chemické prvky

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech • popíše složení atomu • používá značky a názvy nejznámějších chemických prvků • vysvětlí, co udává protonové číslo • určí počty protonů a elektronů v atomu z protonového čísla • vyhledá v PSP názvy prvků k daným protonovým číslům a naopak • rozliší periody a skupiny • vyhledá prvky s podobnými vlastnostmi • určí prvek podle čísla periody a skupiny, ve které se nachází • používá pojmy chemický prvek a chemická sloučenina ve správných souvislostech • ze vzorce chemické sloučeniny odvodí složení chemické látky (počet vázaných prvků, počet jednotlivých prvků v molekule) • rozpozná vybrané kovy a nekovy, usuzuje na možné vlastnosti kovů a nekovů • vyznačí v PSP oblast, kde jsou zařazeny kovy a kde nekovy • uvede příklady praktického využití běžných kovů a jejich slitin • uvede význam recyklace šrotu pro životní prostředí • uvede příklady činitelů ovlivňujících rychlost koroze • uvede způsoby ochrany ocelových výrobků před korozí • uvede příklady praktického využití a základních vlastností vybraných nekovů • orientuje se v periodické soustavě prvků • uvede jednoduché chemické sloučeniny	- částice látek, atomy, molekuly, atomové jádro, elektronový obal a jeho změny při reakcích, protony, neutrony, elektrony, valenční elektrony - chemický prvek, název, značka, protonové číslo - vlastnosti a použití vybraných chemických prvků - výroba železa a oceli - recyklace železného šrotu - koroze - periodická soustava prvků, periody, skupiny - chemická sloučenina a její vzorec - chemická vazba - názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin

4. Chemické reakce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí • rozliší, které z dějů probíhajících v přírodě jsou děje chemické • zapíše jednoduchými chemickými rovnicemi vybrané chemické reakce	- výchozí látky a produkty chemických reakcí - chemický a fyzikální děj - chemická rovnice

8. ročník

5. Anorganické sloučeniny

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů • posoudí vliv vybraných látek na životní prostředí • určí oxidační čísla atomů prvků v oxidech • zapíše z názvů vzorce oxidů a naopak • určí oxidační číslo atomů prvků v sulfidech • zapíše z názvů vzorce sulfidů a naopak • určí oxidační čísla atomů prvků v halogenidech • zapíše z názvů vzorce halogenidů a naopak • popíše vlastnosti, použití a význam chloridu sodného • orientuje se na stupnici pH a změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem • zapíše z názvů vzorce vybraných kyselin a naopak • popíše vlastnosti a použití vybraných kyselin • uvede pravidla bezpečného ředění roztoků kyselin a zásady první pomoci při zasažení kyselinou • zapíše z názvů vzorce hydroxidů a naopak • popíše vlastnosti a použití vybraných hydroxidů • uvede zásady první pomoci při poleptání hydroxidem • uvede příklady neutralizace v praxi • popíše neutralizaci jako reakci kyseliny s hydroxidem • rozliší, které látky patří mezi soli • uvede vlastnosti a použití vybraných solí • popíše složení, vlastnosti a použití nejznámějších stavebních pojiv • uvede příklady keramických výrobků	- názvosloví oxidů - oxidy - jejich vlastnosti a použití prakticky významných oxidů - kyseliny - jejich vlastnosti, vzorce, názvy a použití významných kyselin - kyselost a zásaditost roztoků, pH stupnice, indikátory - hydroxidy - jejich vlastnosti, vzorce, názvy a použití významných hydroxidů - soli kyslíkatých a bezkyslíkatých kyselin - jejich vlasttnosti a použití - tepelně zpracovávané materiály - vápno, cement, sádra, keramika - halogenidy - jejich názvosloví, vlastnosti a použití významných halogenidů - oxidační číslo

9. ročník

2 týdně, P

9. ročník

1. Chemické reakce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí • uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání • uvede zákon zachování hmotnosti pro chemické reakce • uvede faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí • aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu • uvede příklady fosilních a průmyslově vyráběných paliv a popíše jejich využití • posoudí vliv spalování různých paliv na životní prostředí • rozlišuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie • rozpozná označení hořlavých a výbušných látek • uvede zásady bezpečného zacházení s běžně prodávanými hořlavinami • uvede jak postupovat při vzniku požáru • aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe • zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie • pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí	- výchozí látky a produkty chemických reakcí - zákon zachování hmotnosti - látkové množství - molární hmotnost - chemická rovnice - faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí (koncentrace roztoků, teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalyzátor) - paliva (ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva) - hoření, hořlaviny, požár, hašení požáru - hořlaviny - význam tříd nebezpečnosti

2. Organické sloučeniny

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozliší nejjednodušší, v praxi významné uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití • uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy • rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití • uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě	- uhlovodíky - významné alkany, alkeny, alkyny, areny (methan, ethan, propan, butan, ethen, propen, ethyn, benzen, naftalen) a jejich zdroje - deriváty uhlovodíků - významné alkoholy, karboxylové kyseliny (methanol, ethanol, glycerol, fenol, kyselina mravenčí, octová) - přírodní látky - sacharidy, tuky, bílkoviny, vitamíny a jejich zdroje, vlastnosti a funkce

9. ročník

3. Chemie a společnost

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uvede příklady názvů, vlastností, použití plastů a syntetických vláken • uvede výhody a nevýhody používání plastů, posoudí vliv jejich používání na životní prostředí • zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi • na konkrétních příkladech doloží, jak dochází ke znečišťování životního prostředí a jak tomu předcházet • vyjmenuje nejznámější chemické podniky v okolí, uvede příklady jejich výroby a posoudí možná nebezpečí při vzniku havárií • popíše příklady následků, kterým se vystavuje konzument drog a člověk, který nadměrně nebo nesprávně užívá léčiva • uvede příklady výrobků chemického průmyslu a jejich využití • orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	- chemické suroviny a výrobky - detergenty - pesticidy, insekticidy - průmyslová hnojiva - léčiva, návykové látky - plasty a syntetická vlákna - vlastnosti, použití a likvidace - chemický průmysl v ČR a výrobky - chemická výroba v souvislosti s životním prostředím - recyklace surovin

5.6.3 Přírodopis

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
2	**1+1**	**1+1**	**1**

Charakteristika předmětu

PŘÍRODOPIS

Charakteristika předmětu

Předmět navazuje na prvouku, přírodovědu a vlastivědu na prvním stupni. Usiluje o to, aby znalosti a dovednosti i u dalších předmětů měly svou logickou návaznost od první do deváté třídy.
Je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7. a 8. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně, v 9. ročníku pouze 1 hodina týdně. Přírodopis se převážně vyučuje v odborné pracovně přírodopisu.
V 6. ročníku je 1 hodina využita z disponibilní dotace. Praktická cvičení formou laboratorních prací jsou organizována také většinou v odborné pracovně Př. Pro vyučování se dále využívá i učebna výpočetní techniky a část výuky, zejména při pobytových akcích, je realizována v přírodě. Podle možností se několikrát v roce organizují různé typy exkurzí a praktických terénních cvičení.
Cílem předmětu je poznávání přírodních jevů a zákonitostí pomocí vlastních prožitků a rozumového poznání. Umožňuje poznat přírodu jako celek, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Důraz je kladen na udržování rovnováhy existence živých soustav, včetně člověka. Směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny. Učí žáky využívat pro zkoumání různé metody racionálního uvažování a empirické metody (měření, pokusy,

pozorování) a následně aplikovat tyto přírodovědné poznatky v praktickém životě. V průběhu celého období se zamýšlí nad průběhem a příčinami různých přírodních procesů, učí žáky formulovat otázky jak tyto procesy probíhají a v mezích možností formulovat odpovědi.
Předmět přírodopis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda: chemie, fyzika, zeměpis.

Tématické okruhy:
1. Obecná biologie a genetika
2. Biologie hub
3. Biologie rostlin
4. Biologie živočichů
5. Biologie člověka
6. Neživá příroda
7. Základy ekologie
8. Praktické poznávání přírody

Výchovné a vzdělávací strategie
Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Přírodopis směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:
- klademe důraz na pozitivní motivaci žáka k přírodě,
- vedeme žáky k aktivnímu vyhledávání informací o přírodě, jejich třídění a systematizaci,
- využíváme vhodné učební pomůcky (přírodovědné knihy a encyklopedie, klíče k rozpoznávání rostlin, živočichů a minerálů, tabule systematických přehledů, názorné ukázky přírodovědného materiálu, mikroskopy) a audiovizuální techniku,
- vedeme žáky ke správnému používání přírodopisné terminologie,
- vedeme žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací a následnému vyhodnocování získaných poznatků,
- umožňujeme jim nalézt souvislost mezi získanými poznatky.

Kompetence k řešení problému:
- zadáváme úkoly k posílení schopnosti žáka využívat vlastních zkušeností (např. získaných z četby a samostudia) a vlastního úsudku,
- zadáváme úkoly, kde je více řešení problému,
- vedeme žáky ke správnému formulování daných témat a problémů, jejich samostatnému zpracování a vyhodnocení,
- předkládáme modelové situace a vedeme žáky k jejich optimálnímu řešení s využitím kreativity,
- klademe důraz na analýzu přečtených textů a kritické posouzení jejich obsahu,
- vedeme žáky k následnému použití získaných poznatků o přírodě a její ochraně v praxi.

Kompetence komunikativní:
- žáci pracují ve skupinách (komunikují mezi sebou), my jejich komunikaci řídíme a vedeme je k respektování názorů druhých,
- vedeme žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě,
- nabízíme žákům využívání informační a komunikační technologie pro komunikaci s okolním světem,
- umožňujeme prezentaci práce žáků formou přírodovědných referátů a projektů, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku.

Kompetence sociální a personální:
- využíváme skupinového vyučování a vedeme žáky ke spolupráci při řešení problémů,

- navozujeme situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti,
- vedeme žáky ke spravedlivému rozdělení rolí, práce a zodpovědnosti ve skupině a jejich respektování samotnými žáky,
- uplatňujeme individuální přístup k talentovaným žákům (rozšiřující úkoly), ale i žákům s poruchami učení.

Kompetence občanské:
- respektujeme věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka,
- vedeme žáky k dodržování pravidel slušného chování,
- vedeme žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního fyzického i psychického zdraví i zdraví ostatních členů společnosti,
- aktivně zapojujeme žáky do přírodovědných akcí (popř. účastí na jejich organizování nebo účastí v soutěžích a biologických olympiádách),
- podporujeme u žáků projevování pozitivních postojů k ochraně přírody.

Kompetence pracovní:
- vedeme žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty, přírodninami a ostatními pomůckami v pracovně Př, ale i při práci v terénu,
- zadáváme úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami zorganizovat, navrhnout postup a časový rozvrh,
- rozvíjíme u žáků smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku, shromažďováním materiálů,
- kontrolujeme samostatné práce žáků.

Kompetence digitální
- rozvíjíme dovednost žáků analyzovat, vyhodnocovat informace a následně z nich vyvozovat odpovídající závěry,
- vedeme žáky ke kritickému vyhledávání informací o pozorovaných a zkoumaných organismech a k porovnávání vyhledaných informací s informacemi v dalších zdrojích,
- vedeme žáky k tvorbě prezentací a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi,
- vedeme žáky k dodržování zásad bezpečného chování při používání digitálních nástrojů, seznamujeme žáky s případným rizikem a nebezpečím, které může internet přinášet a trváme na dodržování autorských práv,
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klademe důraz na etické jednání, ohleduplnost a respekt k ostatním.

6. ročník

2 týdně, P

1. Vznik a vývoj Země

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vysvětlí vznik Země a vesmíru • objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	- vznik atmosféry, hydrosféry, biosféry

6. ročník

2. Charakteristika organických a anorganických látek

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozliší organické a anorganické látky a uvede příklady	- cukry, tuky, bílkoviny - kyslík, oxid uhličitý, dusík, voda, vápník, uhlík

3. Fotosyntéza

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • popíše fotosyntézu a porovná s dýcháním • objasní podstatu fotosyntézy a odvodí význam Slunce pro život na Zemi	- popis a význam fotosyntézy

4. Mikroskop

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • popíše části mikroskopu a připraví jednoduchý mikroskopický preparát	- popis a funkce mikroskopu

5. Buňka

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozliší základní projevy a podmínky života • vysvětlí rozdíl mezi buňkou živočišnou, rostlinnou a bakterií • popíše a vysvětlí funkci základních organel	- rostlinná a živočišná buňka - organely buňky

6. Třídění organismů

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • orientuje se v daném přehledu vývoje organismů • objasní rozdíl mezi jednobuněčným, mnohobuněčným a nebuněčným organismem a uvede příklady	- nebuněčné organismy - jednobuněčné organismy - mnohobuněčné organismy

7. Nebuněčné organismy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uvede význam virů a bakterií pro člověka a možná onemocnění způsobená těmito mikroorganismy	- viry

8. Jednobuněčné organismy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • na příkladech řas, kvasinek a prvoků vysvětí pojmy producent, reducent a konzument • zdůvodní význam řas a uvede zástupce	- bakterie - sinice, řasy - houby - plísně

6. ročník

9. Mnohobuněčné rostliny

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozliší stavbu buňky hub a řas • popíše jednotlivé části těla hub • rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby a porovná je podle charakteristických znaků • rozezná houby s plodnicemi a bez plodnic (plísně) • rozlišuje mezi parazitismem a symbiózou - různé způsoby výživy hub a jejich význam pro ekosystém • vysvětlí první pomoc při otravě houbami • objasní funkci a význam soužití dvou organismů na stélce lišejníků	- řasy - houby - lišejníky

10. Mnohobuněční živočichové

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozlišuje a porovnává skupiny živočichů, jejich výskyt a význam • rozpozná vnější a vnitřní parazity • vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti • podle charakteristických znaků pozná plže, mlže a hlavonožce • rozliší suchozemské a vodní druhy, určí hlavní zástupce • zhodnotí význam živočichů v přírodě a pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy • popíše tělo žížaly a vysvětlí její význam • popíše vnitřní a vnější stavbu těla členovců • rozliší jednotlivé třídy členovců podle charakteristických znaků a zařadí je do hlavních taxonomických skupin • uvede nejznámější zástupce jednotlivých tříd • dokáže popsat tělo včely medosnosné jako modelový příklad hmyzu • vysvětlí rozdíl mezi proměnou dokonalou a nedokonalou • popíše nejznámější řády hmyzu a pozná vybrané zástupce	- žahavci - ploštěnci - hlísti - měkkýši: plži, mlži, hlavonožci - kroužkovci - členovci: pavoukovci, korýši, hmyz

11. Potravní řetězce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zhodnotí pozitivní a negativní význam hmyzu a postavení hmyzu v potravním řetězci • vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	- význam hmyzu

12. Vztahy mezi organismy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	

6. ročník

13. Praktické poznávání přírody

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • aplikuje praktické metody poznávání přírody • dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce	

7. ročník

1+1 týdně, P

1. Vyšší rostliny - úvod

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vysvětlí rozdíly mezi mezi NR a VR • odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva k orgánům	- vývoj VR

2. Rhyniophyta

Očekávané výstupy	Učivo
	- vývojový přechod mezi NR a VR

3. Mechorosty

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • porovná vnější a vnitřní stavbu mechorostů a kapraďorostů	- játrovky - mechy

4. Kapraďorosty

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • objasní zdokonalování rostlin a přizpůsobení se prostředí, význam mechorostů a kapraďorostů	- plavuně - přesličky - kapradiny

5. Nahosemenné rostliny

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vysvětlí rozdíl mezi výtrusnými a semennými rostlinami • podle charakteristických znaků, s využitím živého rostlinného materiálu, rozezná hlavní zástupce nahosemenných rostlin (využívá atlasy, určovací klíče) • objasní význam lesa pro člověka a způsoby jeho ochrany	- cykasy - jinany - jehličnany

7. ročník

6. Krytosemenné rostliny

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uvede rozdíl mezi nahosemennými a krytosemennými rostlinami • rozliší jednotlivé rostlinné orgány a objasní jejich funkci a vztah k rostlině jako celku (uvede praktické příklady) • popíše základní morfologii jednopohlavných a oboupohlavných květů • charakterizuje nejdůležitější typy květenství, jejich třídění a zástupce • vysvětlí proces rozmnožování krytosemenných rostlin • vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin • popíše třídění plodu a uvede příklady	- květ a květenství - opylení a oplození - plody a jejich třídění

7. Třídění krytosemenných rostlin

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zdůvodní zásady třídění organismů do říší a nižších taxonomických jednotek • odvodí třídění krytosemenných rostlin na dvouděložné a jednoděložné a vytyčí odlišné znaky • rozliší podle morfologických znaků základní čeledi rostlin • určí a zařadí základní systematické skupiny rostlin a zástupce pomocí atlasu a zjednodušeného klíče rostlin	- jednoděložné rostliny - dvouděložné rostliny

8. Příroda a její ohrožení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uvede možné negativní zdroje ohrožení přírody a zdůvodní význam ochrany přírody	- ochrana přírody

9. Vyšší živočichové - úvod

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vysvětlí základní rozdíly mezi vyššími a nižšími živočichy	- třídění živočichů

10. Strunatci

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů • zdůvodní vývojové zdokonalování jednotlivých skupin	- pláštěnci - bezlebeční

7. ročník

11. Obratlovci

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozliší a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané zástupce a zařazuje je do hlavních taxonomických skupin • odvodí na základě pozorování základní projevy chování rostlin a živočichů v přírodě, na příkladech objasní způsob života a přizpůsobení se danému prostředí • zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy • dokáže aplikovat první pomoc při uštknutí hadem	- Bezčelistnatci: - kruhoústí - Čelistnatci: - paryby - ryby - obojživelníci - plazi - želvy - krokodýli - šupinatí (ještěři, hadi)

12. Ptáci a jejich řády

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • objasní fylogenezi ptáků z druhohorních plazů • popíše vnější a vnitřní stavbu těla ptáků • charakterizuje významné biologické vlastnosti ptáků (rozmnožování, instinktivní chování, zpěv, styl života ptáků) • podle znaků zařadí vybrané zástupce do základních řádů a ekosystémů	- běžci - plavci - letci

13. Ptáci a jejich ekosystémy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • popíše hospodářský význam ptactva z hlediska ochrany přírody	- ptáci lesních ekosystémů - ptáci ekosystému polí, luk a pastvin - ptáci ekosystému vod - ptáci okolí lidských sídlišť

8. ročník

1+1 týdně, P

1. Opakování učiva 7. roč.

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • osvojí si učivo vzhledem k systému	

2. Savci

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • popíše vnější a vnitřní stavbu těla savců	- vývoj savců - stavba těla savců

8. ročník

3. Třídění savců

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • podle charakteristických znaků zařadí vybrané zástupce do řádu a vysvětlí adaptaci savců prostředí	- vejcorodí - živorodí - vačnatci, placentálové (řády savců)

4. Savci našich ekosystémů

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zhodnotí význam živočichů pro člověka, jejich postavení v ekosystému	- savci ekosystému lesa, vody, polí - hospodářská zvířata

5. Člověk

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • objasní možné varianty vzniku člověka • zařadí člověka do živočišné říše a stanoví rozdíly mezi člověkem a nižšími savci • stanoví jednotlivé vývojové etapy člověka	- podstata a původ člověka - vývoj člověka

6. Lidské rasy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • popíše poznávací znaky lidských ras	- bílá rasa (europoidní) - černá rasa (negroidní) - žlutohnědá rasa (mongoloidní)

7. Stavba těla člověka

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vysvětlí význam soustav umožňující oporu a pohyb těla • určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy • orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	- jednotlivé soustavy člověka

8. Soustava opěrná a pohybová

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • ukáže a pojmenuje základní kosti a svaly lidského těla (spojení, rozdělení, funkce, stavba, poruchy)	- kosti člověka - svaly člověka

9. Soustava trávicí

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • pojmenuje jednotlivé orgány trávicí soustavy a objasní jejich funkce a metabolismus • vysvětlí příčiny nemocí dané soustavy a uplatní zásady jejich prevence a léčby (správná životospráva) • pojmenuje základní vitamíny a vysvětlí jejich význam	- základní složky potravy - metabolismus - zásady správné výživy

8. ročník

10. Soustava dýchací

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • popíše jednotlivé orgány dýchací soustavy • vysvětlí činnost dýchací soustavy v klidu a při zátěži (proces dýchání, fotosyntéza, energie)	- činnost dýchací pumpy

11. Soustava oběhová

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • popíše stavbu a činnost srdce a cév • určí složení a funkci krve • pojmenuje krevní skupiny (Dr. J. Jánský)	- stavba a činnost srdce - složení a funkce krve - krevní skupiny

12. Soustava vylučovací

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • popíše části vylučovací soustavy a vysvětlí jejich význam	- tvorba moči

13. Soustava rozmnožovací

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vyjmenuje vnější a vnitřní pohlavní orgány muže a ženy a vysvětlí jejich funkci • vysvětlí vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří • rozliší jednotlivá období lidského života • zjistí nebezpečí přenosu pohlavních chorob a jejich prevenci	- rozmnožovací soustava muže - rozmnožovací soustava ženy - vznik a vývin nového jedince

14. Soustava kožní

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • pozná stavbu, funkci kůže a její význam	- stavba kůže - čidla v kůži

15. Soustava smyslová

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • popíše stavbu a funkci smyslových orgánů • seznámí se s možným onemocněním smyslových orgánů a jejich prevencí	- oko - ucho - čich - chuť

16. Soustava žláz s vnitřním vylučováním

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • charakterizuje nejdůležitější žlázy s vnitřním vylučováním, hormony a vysvětlí jejich důležitost pro vývoj člověka	- hormony

8. ročník

17. Soustava nervová

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • popíše stavbu a činnost nervové soustavy • objasní stavbu a funkci mozku a nervů, jejich význam	- stavba a funkce neuronu - CNS - obvodové nervstvo

18. Základy genetiky

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • seznámí se s významem dědičnosti a proměnlivosti organismu (z hlediska biochemie - DNA, RNA; Mendel) • uvede příklady dědičnosti v praktickém životě (klonování) a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	- G. Mendel - základní genetické pojmy

19. Člověk a zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • na modelových příkladech předvede způsoby poskytnutí první pomoci při poranění a jiném poškození těla • zhodnotí význam zdraví a potřeby jeho ochrany • rozlišuje příčiny a příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady prevence, objasní význam zdravého způsobu života	- první pomoc při zástavě dýchání, krevního oběhu, zlomeninách, uštknutí, otravě, krvácení - nemoci a epidemie (pandemie) - životní styl - pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka

9. ročník

1 týdně, P

1. Opakování učiva 8. ročníku

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • posoudí, zda je člověk součástí živé přírody a uvede příklady závislosti živé a neživé přírody • popíše vnitřní uspořádání Země	

2. Vědní obory

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vysvětlí jednotlivé oborové pojmy	- mineralogie, petrologie, geologie, paleontologie

9. ročník

3. Mineralogie

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • definuje vznik nerostů • seřadí jednotlivé nerosty podle chemické terminologie • popíše složení jednotlivých nerostů a jejich využití • rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	- vznik minerálů - stavba minerálů , souměrnost krystalu - fyzikální a chemické vlastnosti minerálů - přehled minerálů (prvky, halogenidy, oxidy a hydroxidy, uhličitany, sírany, křemičitany, minerály organického původu) - praktický význam a využití zástupců - určování jejich vzorků, principy krystalografie

4. Petrologie

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zjistí nerostné bohatství ve světě a v ČR (porovnání těžby dnes a dříve) • zdůvodní rozdíl mezi nerostem a horninou • popíše vznik hornin a jejich využití • prakticky dokáže fyzikální a chemické vlastnosti nerostů a hornin • vysvětlí rozdělení hornin a popíše základní zástupce hornin • rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	- vznik hornin - stavba hornin - rozdělení hornin: vyvřelé - hlubinné a výlevné, usazené a přeměněné - praktický význam a využití zástupců - určování jejich vzorků

5. Vnitřní geologické děje

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • popíše vnější a vnitřní geomorfologické procesy • na základě chemických zákonů vysvětlí energii Země vnitřní a vnější	- poruchy zemské kůry - vrásnění - zemětřesení - sopečná činnost - pohyby litosférických desek

6. Vnější geologické děje

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozliší základní principy modelace zemského povrchu • popíše tektonické pochody v zemské kůře • rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	- zvětrávání - působení gravitace - činnost vody, větru, ledovců, organismu a člověka

7. Dějiny Země

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • orientuje se v jednotlivých etapách dějin Země • využije poznatků a učiva nižších ročníků a uvede konkrétní příklady (důkazy) pomocí fosilií • zváží vznik Pangey a změny Země v současnosti • doloží na základě poznatků jevy v přírodě (ve světě i blízkém okolí) • uvede jaké příčiny vedly ke vzniku Země a proč se Země měnila v jednotlivých geologických obdobích • rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků	- vznik a vývoj života na Zemi - geologické změny, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí - význační biologové - určování stáří hornin - geologická období (prvohory, druhohory, třetihory, čtvrtohory)

9. ročník

8. Geologická stavba ČR

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • orientuje se v základním geologickém uspořádání ČR • analyzuje jednotlivé části geologické mapy a porovná rozdíly v jednotlivých masívech	- Český masív - Západní Karpaty - práce s geologickou mapou

9. Základy ekologie

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uvědomuje si vliv člověka na utváření krajiny • pochopí základní ekologické pojmy - rozlišuje a uvede příklady systémů organismů (populace, společenstvo, ekosystém) • uvědomuje si ekologické změny v krajině • uvede příklady kladných a záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému • objasní důležitost ochrany životního prostředí • popíše způsob ochrany životního prostředí • vysvětlí některé ekologické katastrofy a vede diskusi • doporučí nápravu a zváží, které faktory je třeba změnit při ochraně životního prostředí • uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	- ekologické pojmy - zdroje ohrožení přírody - ochrana životního prostředí - význam vody a teploty prostředí pro život - ochrana a využití přírodních zdrojů - význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a člověka - mimořádné události způsobené přírodními vlivy - příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kaklamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi

10. Základy etologie

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozliší základní druhy chování živočichů	- vrozené (zděděné) chování - naučené (získané) chování - dorozumívání živočichů

11. Pedologie

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě	- složení a vlastnosti a význam půdy - nebezpečí a příklady její devastace, možnosti a příklady rekultivace

5.6.4 Zeměpis

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
1+1	**2**	**1+1**	**1**

Charakteristika předmětu

ZEMĚPIS

Charakteristika předmětu

Vzdělávací obsah tohoto předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda, z oboru Zeměpis.

Časová dotace tohoto předmětu je šest hodin, v 6. a 8. ročníku je 1 disponibilní hodina učiva praktické topografie.
Výuka probíhá v odborné učebně, případně v terénu jako exkurze, vycházky.
Vzdělávací oblast má přírodovědný i společenskovědní charakter. Vědomosti získané v této oblasti jsou v přímém vztahu k reálnému životu.
Žáci jsou vedeni k tomu, aby chápali podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí. Žáci se učí poznávat změny probíhající v přírodě a uvědoměle využívat své poznání ve prospěch ochrany životního prostředí.

Vzdělávací obsah oboru Zeměpis je naplňován v těchto tématech:
- Geografické informace, zdroje dat, kartografie
- Přírodní obraz Země, terénní geografická praxe
- Světové regiony
- Česká republika
- Terénní geografické praxe a aplikace
- Společenské a hospodářské prostředí
- Životní prostředí

Předmětem zeměpis prolínají průřezová témata:
OSV - rozvoj osobnosti, poznání vlastních možností a schopností.
VDO - komunikace, respektování pravidel, vytváření hodnot.
EGS - výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, informace napříč zeměmi, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané.
MRV - kulturní diference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita.
EV - základní podmínky života, ekosystémy, vztah člověka k prostředí, problémy životního prostředí.
MDV - práce v týmu, vytváření veřejného mínění.

Výchovné a vzdělávací strategie
Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Zeměpis směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:
- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti,
- žáci poznatky kriticky posuzují, porovnávají a formulují závěry,
- žáci poznávají smysl a cíl učení, mají pozitivní vztah k učení,
- žáci vyhledávají, shromažďují, třídí a porovnávají informace, používají odbornou terminologii,
- žáci nalézají souvislosti mezi získanými poznatky a využívají je v praxi.

Kompetence komunikativní:
- žáci se učí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují,
- žáky vedeme k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné

i mluvené podobě,
- žáci jsou vedeni k uvědomělému dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace.

Kompetence k řešení problémů:
- žáci jsou schopni pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení,
- žáci se učí myslet kriticky, jsou schopni hájit svůj názor,
- vedeme žáky k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům,
- vedeme je k diskusi při řešení problémů, k práci s chybou.

Kompetence sociální a personální:
- žáci spolupracují ve skupinách na základě vytvořených pravidel, upevňují dobré mezilidské vztahy, pomáhají si a jsou schopni o pomoc požádat,
- žáky vedeme k dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů,
- žáci chápou odpovědnost za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku.

Kompetence občanské:
- žáci respektují názory druhých, uvědomují si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu,
- žáci respektují požadavky na kvalitní životní prostředí, jednají v zájmu trvale udržitelného rozvoje,
- vedeme žáky k vytváření osobních představ o geografickém a životním protředí.

Kompetence pracovní:
- žáci znají pravidla bezpečného chování v terénu,
- žáci jsou vedeni k efektivní práci, kterou si dokážou naplánovat a realizovat podle svých reálně odhadnutých možností,
- žáci správně a bezpečně používají pomůcky.

Kompetence digitální:
- umožňujeme žákům využívat digitální zařízení a technologie v učebním procesu a zároveň žáky vedeme k tomu, aby využívali vybrané informační technologie i v běžném životě,
- učíme žáky získávat a vyhledávat potřebné informace v knihách, časopisech a na internetu,
- dbáme na důsledné dodržování bezpečné komunikace a zásad ochrany osobních údajů,
- vedeme žáky k využívání digitálních zdrojů při dodržování autorských práv,
- seznamujeme žáky s využíváním digitálních map.

6. ročník

1+1 týdně, P

6. ročník

1. Mapa - obraz Země

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vysvětlí, co znázorňuje mapa a její využití, vytvoří jednoduchou mapu • získává základní dovednosti práce s mapou, čte z mapy • podá důkazy o kulatosti Země • ovládá určení zeměpisné polohy, rozezná pojmy poledníky, rovnoběžky a zem. šířka a délka, rozliší jednotlivé polokoule, chápe existenci časových pásem • prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů • vyjmenuje součásti sluneční soustavy, popíše postavení Země ve vesmíru • má základní znalosti o Měsíci, vysvětlí jeho zatmění	- práce s mapou - tvar a rozměry Země - určování zeměpisné polohy - pohyby Země - Země jako součást vesmíru - Měsíc

2. Přírodní složky a oblasti Země

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu • porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost • vyjmenuje jednotlivé části a souvislosti s jevy (zemětřesení, sopečná činnost) • popíše příčiny pohybu litosferických desek, vzniku a zániku zemské kůry, vzniku pohoří a sopečné činnosti • určí typ krajiny v závislosti na nadmořské výšce • používá základní hydrologické pojmy, vysvětlí oběh vody v přírodě, popíše význam vody pro život na Zemi • vyjmenuje složky atmosféry, vymezí základní pojmy z klimatologie a meteorologie • objasní pojem podnebí a podnebný pás, vymezí je na mapě • vysvětlí, co je půda a jak vzniká, rozliší půdní druh a půdní typ, určí hlavní půdní typy mírného pásu • vysvětlí závislost rozšíření přírodních krajin (vegetačních pásů) na přírodních podmínkách, vyjmenuje jednotlivé přírodní krajiny na Zemi, charakterizuje je, ukáže na mapě a zařadí do podnebného pásu • objasní zásady bezpečného chování za mimořádných situací	- stavba Země - pohyby litosferických desek a jejich důsledky - členění povrchu podle výškových rozdílů a nadmořské výšky - voda na Zemi - atmosféra - počasí a jeho předpověď - podnebí a podnebné pásy - pedosféra - polární kraje - tundra - jehličnaté a listnaté lesy - stepi - subtropické rostlinstvo - pouště - savany - tropické pralesy - výškové vegetační stupně - mimořádné situace (povodně, zemětřesení, požáry)

3. Zeměpis světadílů a oceánů

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozliší pojmy kontinent a světadíl	- pevniny a oceány

6. ročník

4. Austrálie

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • popíše polohu Austrálie, porovná její velikost s ostatními světadíly, určí významné ostrovy a moře • podle mapy popíše povrch a vodstvo Austrálie, významné celky a řeky zakreslí do slepé mapy, objasní rozmanitost ponebí, teplotní pásy a vliv nadmořské výšky • vyjmenuje vegetační pásy, popíše život v nich, vysvětlí závislost rozšíření přírodních krajin na podnebí a nadmořské výšce • popíše rasové složení obyvatel Austrálie, vysvětlí postavení původních obyvatel • vymezí rozdíl mezi Austrálií a Australským svazem, posoudí hospodářskou vyspělost státu, najde významná města	- poloha, rozloha a členitost - povrch, podnebí a vodstvo - rostlinstvo a živočišstvo - obyvatelstvo - Australský svaz

5. Oceánie

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vymezí oblast Oceánie na mapě, vysvětlí vznik a původ ostrovů, u Havajských ostrovů a Nového Zélandu najde hlavní město	- Tichý oceán a Oceánie

6. Antarktida

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • určí polohu Antarktidy na Zemi, porovná velikost světadílu s ostatními, popíše životní podmínky, zdůvodní význam zákazu hospodářského využití	- Antarktida a život v Antarktidě

7. Afrika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • viz Austrálie • vyhledá významné africké státy, určí jejich polohu v rámci světadílu, vystihne znaky typické pro jednotlivé oblasti • vyjmenuje rasy žijící v Africe, určí jejich rozmístění, vysvětlí příčiny a důsledky migrace	- poloha, rozloha a členitost Afriky - povrch, podnebí a vodstvo - rostlinstvo a živočišstvo - obyvatelé Afriky - rasy, národy, migrace a hlad jako globální problém, konflikty - oblasti Afriky - severní arabská, tropická, jižní

7. ročník

2 týdně, P

7. ročník

1. Amerika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • viz Austrálie • vyjmenuje rasy žijící v Americe, určí jejich rozmístění, vysvětlí příčiny tohoto rozmístění a rasového složení • charakterizuje jednotlivé regiony USA, využívá tématických map, posoudí hospodářskou vyspělost a její význam ve světové politice • zdůvodní nerovnoměrné rozmístění obyvatel, vysvětlí současné složení obyvatelstva Kanady, posoudí hospodářskou úroveň a možnosti průmyslu, vysvětlí vztah mezi Kanadou a Velkou Británií • vymezí jihoamerické regiony na základě přírodních a hospodářských poměrů, určí vyspělé státy, porovná podmínky života v J a S Americe	- poloha, rozloha a členitost Ameriky - povrch, podnebí a vodstvo - rostlinstvo a živočišstvo - obyvatelstvo Ameriky - USA - Kanada - středoamerické regiony - jihoamerický region

2. Asie

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • viz Austrálie • vyjmenuje rasy žijící v Asii a vymezí jimi obývané regiony, jejich rozmístění v závislosti na přírodních poměrech, porovná s osídlením ve starověku, objasní příčiny přelidnění některých regionů, rozliší jednotlivá náboženství • vymezí na mapě asijské regiony, orientuje se na politické mapě Asie, zařazuje jednotlivé státy • vymezí na mapě region, zařadí státy a vybraná hlavní města, charakterizuje společné i rozdílné znaky regionu (např. náboženství, příčiny konfliktů, hrozbu terorismu) • vysvětlí příčiny bohatství regionu v souvislosti s těžbou ropy, určí konfliktní státy • vysvětlí příčiny napětí v oblasti Asie • vysvětlí příčiny a ekologické důsledky vysychání Aralského jezera • zhodnotí vliv náboženství na každodenní život, vymezí turisticky atraktivní oblasti v souvislosti s přírodními poměry • porovná hospodářskou úroveň jednotlivých států, objasní příčiny hospodářského úspěchu "asijských tygrů", vymezí státy turisticky atraktivní • vymezí státy hospodářsky vyspělé a zaostalé, uvede příklady zaměření průmyslové výroby ve vyspělých státech a kulturní zvláštnosti regionu	- poloha, rozloha a členitost Asie - povrch, podnebí a vodstvo - rostlinstvo a živočišstvo - obyvatelstvo Asie - rozdělení Asie - Blízký východ - Střední východ - Zakavkazko - střední Asie - jižní Asie - jihovýchodní Asie - východní Asie

3. Evropa

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • popíše polohu Evropy • orientuje se na mapě, zařazuje jednotlivé státy a vybraná hlavní města • porovnává hospodářskou úroveň jednotlivých států • uvede státní zřízení jednotlivých států • vyjmenuje státy Evropské unie	- poloha, rozloha a členitost Evropy - povrch, podnebí a vodstvo - rostlinstvo a živočišstvo - obyvatelstvo - rozdělení Evropy - jižní, západní, severní, střední, východní a jihovýchodní Evropa

8. ročník

1+1 týdně, P

1. Česká republika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • charakterizuje zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky v kontextu Evropy a Střední Evropy	- Česká republika na mapě Evropy

2. Přírodní podmínky České republiky

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • orientuje se v přírodních podmínkách České republiky • popíše povrch a jeho členění, vznik a vývoj reliéfu • určuje a vyhledává na mapách hlavní horopisné celky • charakterizuje podnebí, rozmístění vodstva a půd, rostlinstva a živočišstva	- povrch a jeho členění - vznik a vývoj reliéfu - horopisné celky - podnebí - teploty a srážky - podnebné oblasti - znečišťování ovzduší - vodstvo - řeky - jezera - rybníky - přehradní nádrže - podzemní vody - znečišťování vod - půdní druhy a půdní typy - rostlinstvo a živočišstvo - půdy - ochrana přírody - životní prostředí

3. Obyvatelstvo a sídla České republiky

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uvádí hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva a sídel v České republice	- obyvatelstvo - sídla

8. ročník

4. Hospodářství České republiky

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • porovnává a třídí údaje o rozmístění hlavních hospodářských aktivit v České republice: průmysl, zemědělství, doprava a spoje, služby obyvatelstvu, rekreace a cestovní ruch, zahraniční obchod	- průmysl (průmysl paliv a energetiky, hutnický průmysl, strojírenský průmysl, chemický průmysl, průmysl stavebních hmot, spotřební průmysl) - zemědělství (chov hospodářského zvířectva, zemědělská půda a pěstování plodin, zemědělské oblasti a potravinářský průmysl) - doprava a spoje (železniční doprava, silniční doprava, vodní doprava, letecká doprava, potrubní doprava - služby rekreace a cestovní ruch - zahraniční obchod

5. Kraje České republiky

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • pojmenuje a lokalizuje na mapách jednotlivé kraje v České republice a charakterizuje jejich přírodní, sídelní a hospodářské předpoklady, osobitosti, zvláštnosti a kulturní zajímavosti • určí a lokalizuje na mapách krajská města v České republice • posoudí současnou funkci jednotlivých krajů v České republice • charakterizuje hlavní přírodní a kulturní předpoklady jednotlivých krajů České republiky pro domácí a zahraniční cestovní ruch a rekreaci • lokalizuje a konkretizuje území místní krajiny a krajů a charakterizuje přírodní, sídelní, hospodářské, kulturní a ekologické poměry těchto území • porovnává region, ve kterém žije, s jinými regiony (pro porovnání podobností a odlišností využije získané znalosti z přírodních a hospodářských podmínek České republiky) • uvede polohu místního regionu v rámci republiky a zhodnotí výhody a nevýhody této polohy • určí, se kterými regiony místní region sousedí • doloží sociálněekonomickou situaci v regionu – porovná s celkovou situací v České republice	- Praha - Středočeský kraj - Jihočeský kraj - Plzeňský kraj - Karlovarský kraj - Ústecký kraj - Liberecký kraj - Královehradecký kraj - Pardubický kraj - Vysočina - Jihomoravský kraj - Olomoucký kraj - Moravskoslezský kraj - Zlínský kraj

6. Terénní geografická výuka

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu • aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny • uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	- cvičení a pozorování v terénu místní krajiny - orientační body, určování světových stran, pohyb podle mapy, situační plány - ochrana člověka při ohrožení zdraví a života - živelní pohromy, opatření, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom

9. ročník

1 týdně, P

1. Politická mapa světa

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vyhledá orientačně aktuální počet států světa • vysvětlí na příkladech vzájemné podobnosti a odlišnosti současných států světa • rozezná státy světa podle hlediska svrchovanosti • orientuje se v hlavních geopolitických změnách ve světových regionech • klasifikuje státy podle zeměpisné polohy: přímořské, ostrovní, souostrovní státy, vnitrozemské státy • vyhledá největší a nejmenší státy světa podle územní rozlohy • posoudí na přiměřené úrovni organizaci světové populace (dovede rozlišit státy světa podle počtu obyvatel, uvést nejlidnatější a málo zalidněné oblasti světa, uvádí příklady přesídleneckých států • posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace • porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků • klasifikuje státy světa podle průběhu a tvaru státní hranic (přírodní, umělé, geometrické umělé) • uspořádá státy světa podle státního zřízení a formy vlády • orientuje se v pojmech: ústava, prezidentský, monarchistický a parlamentní typ vlády, absolutní monarchie, ústavní monarchie • rozlišuje a na příkladech dokládá státy s demokratickým politickým systémem, s parlamentní demokracií, s totalitním politickým systémem, s diktaturou, s vládou jedné politické strany • vysvětlí pojem neutrální státní politika, uvede příklad neutrálních států • uvádí a vyhledává na mapách státy podle stupně rozvoje: nejvyspělejší státy světa s tržním hospodářstvím, středně rozvinuté, rozvojové státy • dokáže uvést příklady nejvýznamějších politických a hospodářských seskupení, vysvětlí základní cíle, zásady a činnost OSN, EU, NATO	- nové státy na mapě světa - státy podle polohy a územní rozlohy - státy podle lidnatosti - obyvatelstvo a stát - státní hranice a typy státu podle polohy - administrativní členění států, státní zřízení a formy vlády - demokratické a diktátorské systémy politické moci - státy podle hospodářské úrovně

9. ročník

2. Společenské prostředí

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zdůvodní postupný vývoj a vliv činností člověka na změnu světa (sídla, prvovýroba, druhovýroba, služby) • orientuje se v počtu a rozmístění lidí na Zemi, v údajích o růstu počtu obyvatel světa, o stěhování, o ukazatelích společenského a hospodářského pohybu obyvatelstva, o existenci a rozmístění lidských ras, národů, jazyků a náboženství na Zemi • na modelových příkladech vypočítá přírůstek obyvatelstva, zjistí, uvede příklady států s kladným a záporným přírůstkem, porovná tyto státy, vyhledá nejnovější údaje o počtu obyvatelstva • porovná rozmístění obyvatelstva na Zemi • vysvětlí pojmy: migrace, imigrace, emigrace • rozdělí obyvatelstvo podle ras a jazyků • vyjmenuje nejvýznamnější náboženství ve světě • rozdělí obyvatelstvo podle věku, pohlaví a ekonomické aktivity • porovná venkovská a městská sídla (v minulosti a dnes), vysvětlí pojmy: urbanizace, aglomerace • vysvětlí pojem územní struktura měst, objasní, jakou úlohu plní různé části města	- obyvatelstvo – sídla (obyvatelstvo světa a jeho početní růst na Zemi, územní pohyb obyvatelstva, lidské rasy, národy, jazyky, náboženství ve světě, struktura obyvatelstva, městská sídla – proces urbanizace, územní struktura měst)

3. Hospodářské prostředí

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozliší hlavní skupiny hospodářské činnosti, vyjmenuje hospodářské systémy v minulosti a v dnešní době • lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států • zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich • zhodnotí hlavní charakter, funkci a rozmístění světového zemědělství (vybrané zemědělské plodiny zařadí do podnebných pásů, na mapě ukáže hlavní oblasti pěstování těchto plodin) • určuje význam a postavení dopravy ve světě • rozezná druhy dopravy a činitele ovlivňující rozvoj dopravy a spojů • posuzuje význam sektoru služeb v dnešním světě • vyhledává na mapách nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu a rekreace v Evropě a mimo Evropu • zhodnotí význam a hlavní směry světového trhu a mezinárodního obchodu pro další rozvoj světového hospodářství	- průmysl (význam průmyslu, členění průmyslu, jádrové a periferní oblasti) - zemědělství (význam a postavení zemědělské výroby, rozmístění zemědělské výroby, rostlinná výroba, živočišná výroba) - rybolov - lesní a vodní hospodářství - doprava a spoje (význam a postavení dopravy, dopravní cesty, nákladní a osobní doprava, druhy dopravy a jejich rozmístění, spoje) - služby obyvatelstvu - spolupráce zemí světa - cestovní ruch

9. ročník

4. Životní prostředí

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry • uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů • používá s porozuměním pojmy: geografická, přírodní, společenskohospodářská sféra, přírodní a životní prostředí, ekologie • vyjmenuje příklady hlavních ekologických oborů • pojmenuje krajinotvorné činitele a hlavní krajinotvorné procesy • rozezná, jak společenské a hospodářské vlivy lidské společnosti působí dlouhodobě v prostoru a času na krajinu a životní prostředí • vyjmenuje a objasní hlavní současná civilizační rizika a světové ekologické problémy • vysvětlí pojem živelní pohroma, uvede příklady • určuje a uvádí konkrétní příklady typů kulturních krajin podle stupně přeměny lidskou činností • vysvětlí charakteristiku kulturní krajiny z hlediska převažující funkce její využití • určí a pojmenuje jednotlivé složky životního prostředí krajiny: neživé a živé složky přírodního prostředí, přírodní, společenskohospodářské prvky v obytném, pracovním a rekreačním prostředí • uvede přímé a nepřímé vlivy lidských zásahů do životního prostředí • rozdělí přírodní zdroje, uvede důsledky těžby nerostných surovin, zdůvodní nutnost chránit zdroje pitné vody před znečištěním • objasní, které faktory se podílejí na ohrožení půdy v krajině a proč dochází k pustnutí krajiny • doloží, jak průmyslová výroba a doprava ovlivňují ovzduší • vysvětlí pojmy: emise, kyselé deště, skleníkový efekt	- krajina a životní prostředí - krajinotvorní činitelé a krajinotvorné procesy, živelní pohromy - typy krajiny (přírodní krajina, kulturní krajina – kultivovaná, degradovaná, devastovaná, lesohospodářská krajina, zemědělská krajina, těžební krajina, městská a průmyslová krajina) - složky krajiny a životního prostředí (neživé složky prostředí – Slunce a jeho záření, atmosféra, hydrosféra, litosféra a pedosféra, živé složky prostředí – biosféra) - společenskohospodářské vlivy na krajinu a životní prostředí (vliv člověka na krajinu v minulosti a v současnosti, těžba nerostných surovin a její vliv na krajinu a životní prostředí, průmysl a jeho vliv na krajinu a životní prostředí - znečišťování atmosféry, vod a půd, vliv na živé organismy) - doprava a její vliv na krajinu a životní prostředí - urbanizace a její vliv na krajinu a životní prostředí - zemědělství a jeho vliv na krajinu a životní prostředí (změny povrchu a celkového vzhledu krajiny, eroze půdy, ovlivňování ovzduší, vod a vodního režimu v krajině, poškozování zemědělských půd, povrchových a podpovrchových vod přehnojováním, zamořování životního prostředí pesticidy, pustnutí krajiny, pokles druhové pestrosti rostlinstva a živočišstva) - lesnictví a jeho vliv na krajinu a životní prostředí - cestovní ruch a rekreace a jejich vliv na krajinu a životní prostředí - světové ekologické problémy (práce se statistickými materiály, grafickými a mapovými podklady zobrazujícími aktuální stav životního prostředí - ochrana životního prostředí a trvale udržitelný rozvoj

5.7 Umění a kultura

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence - umění a kulturu. Kulturu, jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddělitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění, jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického cítění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu.
Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory Hudební výchova a Výtvarná výchova. Vzdělávací oblast lze rozšířit o doplňující vzdělávací obor Dramatická výchova, který je možno na úrovni školního vzdělávacího programu realizovat formou samostatného vyučovacího předmětu, projektu, kurzu apod. (viz kapitola 5.10) Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního.
S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

S přechodem na 2. stupeň základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také díla literární a dramatická (divadlo, film), tvorba multimediální i samotné znakové systémy. Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují projekty. Ty otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe obsahovými doménami hudební výchovy. Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti - jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi - sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svěj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahem Vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků. Obsahem Instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudebníreprodukci i produkci. Obsahem Hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest. Obsahem Poslechových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky. Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech - tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a

chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Obsahem Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření. Obsahem Uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření. Obsahem Ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:
- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součástí lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevu a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národě a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě.

5.7.1 Hudební výchova

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
1	1	1	1	1

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
1	1	1	1

Charakteristika předmětu

HUDEBNÍ VÝCHOVA - I.stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu na I. stupni

Hudební výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura dává žákům příležitost, aby projevovali a uspokojovali svou přirozenou potřebu setkávat se s hudbou; podněcuje, rozvíjí, kultivuje, obohacuje o estetické vnímání a prožívání světa. Uskutečňuje se prostřednictvím vokálních, instrumentálních, poslechových a hudebně pohybových činností, které jsou vzájemně provázány a vzájemně se doplňují; jejich obsahem je hlasová a sluchová výchova, rozvoj rytmických a intonačních dovedností, jednohlasý i vícehlasý zpěv s doprovodem hudebního nástroje, osvojování hry na dětské rytmické nástroje, vnímání a poznávání znějící hudby různých žánrů, stylů a podob, ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance

a gest; pracuje se s tóny, hudebními formami, výrazovými prostředky, hudebními značkami a pojmy z hudební nauky.
Hudební výchova se vyučuje ve třídách (možno využívat i gymnastický sál s klavírem nebo odbornou učebnu), ve všech ročnících I. stupně v časové dotaci 1 hodina týdně.
Do vyučovacího předmětu se začleňují průřezová témata, vztahy a vazby k jiným předmětům, kulturní akce, koncerty, pěvecké soutěže aj. hudební vystoupení žáků.

Výchovné a vzdělávací strategie
Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Hudební výchova směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:
- vysvětlujeme smysl a cíl učení, vedeme k pochopení potřeby celoživotního sebevzdělávání,
- posilujeme pozitivní vztah k učení, k hudbě, ke skladatelům, vedeme žáky ke zpěvu intonačně čistému a rytmicky přesnému,
- podporujeme samostatnost a tvořivost (hra na rytmické nástroje, tanec, výtvarné ztvárnění hudebního zážitku),
- rozlišujeme učivo základní (nezbytné) a rozšiřující (doplňující),
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace (z literatury a z internetu), vedeme k užívání správné terminologie a symboliky,
- uplatňujeme individuální přístup, umožníme žákovi zažít úspěch.

Kompetence k řešení problému:
- učíme žáky nebát se problémů,
- podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů, respektujeme názory druhých,
- vedeme žáky k rozlišování hudby vokální a instrumentální, klasické – moderní, oblíbené – neoblíbené, k určování hudebních nástrojů, k poznávání změn v hudbě,
- využíváme moderní techniku při řešení problémů,
- učíme se, jak některým problémům předcházet.

Kompetence komunikativní:
- vedeme žáky ke srozumitelnému formulování a vyjadřování svých myšlenek a názorů (slovem, zpěvem, pohybem, kresbou),
- učíme se tiše a pozorně naslouchat (hudební ukázky, zpěv, promluvy učitele a spolužáků) a nezasahovat do projevu druhého,
- vyjadřujeme se kultivovaně (ústně i písemně), zpíváme v nářečí i v hovorové češtině.

Kompetence sociální a personální:
- rozvíjíme schopnost a potřebu spolupracovat, společně s žáky vytváříme pravidla týmové práce a řídíme se jimi,
- zařazujeme zpěv ve skupinách (duo, sborový zpěv, zpěv v kánonu apod.),
- spolupracujeme při hře na rytmické nástroje,
- posilujeme sebedůvěru žáka,
- uplatňujeme individuální přístup k talentovaným žákům (rozšiřující učivo, zpěv a hra na nástroj na školních vystoupeních, případně na soutěžích), ale i k žákům s poruchami učení (spolupráce se speciálním pedagogem).

Kompetence občanské:
- uznáváme hudební díla a jejich autory, chráníme kulturní dědictví a naše tradice,
- vedeme žáky k respektování práce a úspěchů druhých,
- vhodnými hygienickými pravidly chráníme své hlasové ústrojí, vylepšujeme svůj hlasový projev a své vystupování,
- uznáváme rovnocennost kultur a etnických skupin,
- vedeme k zodpovědnému chování v krizových situacích ohrožující zdraví i život člověka,

- nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (školní i mimoškolní – taneční kroužky, hra na nástroj, zpěv) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům,
- jsme vždy ochotni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku.

Kompetence pracovní:
- rozvíjíme u žáka smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku,
- pracujeme, zpíváme, hrajeme s chutí a se zájmem,
- kontrolujeme práce žáků, kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme (příp. vystavíme na nástěnce ve škole),vedeme k pozitivnímu vztahu k práci, sledujeme pokrok žáků,
- důsledně sledujeme bezpečné a šetrné zacházení s používanou technikou a hudebními pomůckami (CD přehrávače, nástroje apod.),
- opakovaně provádíme poučení o bezpečnosti a chování žáků při různých pracovních činnostech a školních akcích.

Kompetence digitální:
- žáci jsou vedeni k možnosti aktivně využívat elektronické hudební nástroje, digitální aplikace, dostupné programy (reprodukce, produkce, vlastní tvorba)
- žáci jsou motivování k zaznamenávání, snímání a přenosu i prezentaci hudby a hudebních a zvukových projektů prostřednictvím digitálních technologií.
- žáci jsou vedeni k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce.
- žákům je umožněno aktivně využívat elektronické hudební nástroje, digitální aplikace i dostupné programy pro rozvoj vlastní tvořivosti v oblasti hudební výchovy.
- žáci dostávají příležitost prezentovat hudbu a hudební zvukové projekty prostřednictvím digitálních technologií.
- žáci mají možnost vyhledávat a sdílet inspirační zdroje hudebních uměleckých děl i běžné produkce s ohledem k autorským právům.

HUDEBNÍ VÝCHOVA - II. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu na II. stupni

- vnímání hudby jako důležité součásti života jedince a celé společnosti prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových i jiných aktivit
- získávání orientace v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti
- pochopení různorodé hudební kultury různých národů a národností
- rozvoj žákovy celkové hudebnosti.

Časové vymezení předmětu: 6.- 9. ročník - 1 hodina týdně.

Výuka probíhá v odborné učebně hudební výchovy. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:
- skupinové vyučování
- samostatná práce
- kolektivní práce
- krátkodobé projekty (referáty).

Výchovné a vzdělávací strategie
Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu hudební výchova směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:
- vedeme žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění a porovnávání informací,
- využíváme různých metod práce (soutěže, skup. práce, média),
- získané vlastnosti propojujeme do souvislostí,
- používáme obecně užívané hudební termíny.

Kompetence k řešení problému:
- žákům předkládáme dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení, hudebních problémů,
- vedeme žáky ke správným způsobům řešení problémů,
- žáci hledají spojitosti mezi vlastní hudební zkušeností a zkušeností autora, předávané hudebním dílem,
- žáci samostatně a kriticky přemýšlejí.

Kompetence komunikativní:
- zadáváme úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat,
- necháme žáky vyjádřit dojmy z uměleckého díla,
- žáci si vyměňují získané hudební informace a vedou společnou diskusi,
- žáci přijímají názory jiných a respektují je.

Kompetence sociální a personální:
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch,
- vedeme žáky k efektivní spolupráci,
- žáci se učí objektivním přístupem zhodnotit svoji práci i práci ostatních.

Kompetence občanské:
- vedeme je k poznávání našich kulturních tradic,
- vedeme žáky, aby brali ohled na druhé,
- aktivně se zapojují do kulturního dění.

Kompetence pracovní:
- žáci si vytváří pozitivní vztah k hudebním činnostem,
- při práci jsou žáci vedeni ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržují vymezená pravidla.

Kompetence digitální:
- zná postupy a možnosti využití digitálních technologií v hudbě i dílčích hudebních činnostech,
- užívá a samostatně volí vhodné aplikace či programy z dostupné nabídky pro řešení konkrétních úkolů při reprodukci, produkci i vlastním experimentování a hudební tvorbě,
- využívá digitální technologie jako nástroje zprostředkování hudby mezi posluchačem a autorem,
- je schopen zaznamenávat, sdílet a reprodukovat hudbu dostupnými digitálními technologiemi,
- respektuje autorství a autorská práva u digitálních hudebních i zvukových děl a přistupuje k nim eticky a právně správným způsobem.

1. ročník

1. ročník

1 týdně, P

1. Vokální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • provádí dechová a hlasová cvičení, zřetelně vyslovuje, rozlišuje tón - zvuk, zpěv - mluvené slovo • dodržuje zásady hlasové hygieny, dbá na správné dýchání a držení těla • zopakuje po učiteli rytmus (rytmická ozvěna) a melodii, rozpozná krátké a dlouhé tóny, sílu zvuku - tónu, výšku a barvu, tvoří melodii na jednoduché texty • zpívá v jednohlase • osvojí si melodii nových písní, zná zpaměti texty	- pěvecký a mluvní projev - správné sezení při zpěvu, zpěv vestoje - intonační a rytmické schopnosti (hry), melodizace říkadel - zpěv ve skupině i sólo - osvojování melodie a textů nových písní (nejméně 10)

2. Instrumentální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rytmizuje a melodizuje jednoduché texty • využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	- jednoduché doprovody písní na dětské rytmické nástroje - rytmická improvizace - vlastní "hudební nástroj" - hra na melodický hudební nástroj

3. Hudebně pohybové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie • improvizuje, tancuje podle rytmu hudby (talentované děti - taneční kroužky) • používá hru "na tělo" (podupy, tleskání, pleskání do nohou aj.) • zkouší dirigovat zpěv taktovacími gesty na 2 doby • pochoduje do rytmu	- jednoduchý pohybový doprovod písně (nejméně 2) - pohybové vyjádření hudby, tanec - hra "na tělo" - taktování na 2 doby - pochod s doprovodem rytmických nástrojů, s hudbou

1. ročník

4. Poslechové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • naučí se v klidu vyslechnout krátkou ukázku hudby i mluvené slovo a zpěv učitele, rozlišuje zvuky a tóny, mluvené slovo a zpěv • seznamuje se s délkou a výškou tónů, s melodií stoupající, klesající, rychlou, pomalou, tichou, hlasitou apod. • zopakuje po učiteli jednoduché melodické a rytmické cvičení (vyťukáním, vytleskáním, bzučákem) • nakreslí zážitek z vyslechnuté hudby, "namaluje hudbu" (náladu, pocity) • rozliší ukolébavku, pochod, vánoční koledy - seznámí se s nejznámějšími koledami • pozná hymnu ČR, ví, jak se při poslechu chovat • vyjádří svůj názor na téma "oblíbená - neoblíbená hudba", respektuje názor jiný	- poslech a rozbor nejméně 4 doporučených hudebních ukázek, zvuky - tóny, mluvené slovo - zpěv - kvality tónů, melodie vzestupná, sestupná, melodie vedená skokem, změny tempa a dynamiky - hudební nástroje, pěvecké hlasy, sólo, sbor, hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, pěvecké sbory - sluchová cvičení (rytmická a melodická ozvěna) - "malovaná hudba" - hudba k různým příležitostem, vánoční koledy - hymna ČR, chování při hymně - oblíbená - neoblíbená hudba - hudební skladatelé a jejich díla

5. Pojmy z hudební teorie

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • začíná "kreslit" noty do notové osnovy, zkusí psát houslový klíč, noty odděluje taktovými čarami • rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby • rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně-instrumentální	- notová osnova, houslový klíč, značka tónu (nota), taktová čára - výška a síla tónů, barva, tempo, metronom - poznávání hudebních nástrojů podle zvuku i podle obrázků (soutěže)

2. ročník

1 týdně, P

1. Vokální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zazpívá zpaměti nejméně 10 písní, intonačně čistě a správně rytmicky • zpívá v jednohlase • dodržuje správné dýchání, držení těla při zpěvu, chrání si hlas před poškozením, provádí dechová cvičení • sleduje melodii v notovém záznamu, učí se sluchem ozvěnou po učiteli, předvádí sirénu, hraje si na hudebního skladatele • reaguje na taktování, zesilování - zeslabování, zrychlování - zpomalování • zpívá s doprovodem nástroje	- osvojování nových písní, intonace a rytmus - píseň umělá a lidová - sólový zpěv, pěvecké sbory - hlasová hygiena - rytmická a jazyková cvičení (hry) - melodie stoupavá, klesavá, vedená krokem, skokem, melodizace (zábavné formy práce) - sbormistr, dirigent, dynamika, tempo - předehra, mezihra, dohra

2. ročník

2. Instrumentální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	- jednoduché doprovody písní na dětské rytmické nástroje, šetrné zacházení s nimi - nadané děti: hra na zobcovou flétnu, klavír

3. Hudebně pohybové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku a směr melodie • využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře • taktuje podle schémat a podle učitele jednou rukou (oběma rukama), hra na dirigenta	- hudba k tanci, pochod s hudbou - hudebně pohybové hry (nejméně 3), hra "na tělo" - taktování na 2 a na 3 doby

4. Poslechové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně-instrumentální • vyjádří svůj názor na téma "hezká hudba", respektuje názor jiný, vypráví hudební zážitek	- poslech a rozbor nejméně 4 poslechových skladeb - "malovaná hudba" - hudební nástroje, pěvecké hlasy v hudebních ukázkách, dynamika, tempo (zpomalování - zrychlování), hudba instrumentální, vokální - oblíbená - neoblíbená hudba, zážitky z koncertů aj. hudebních pořadů (televize, rádio)

5. Pojmy z hudební teorie

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • umí vyhledat v notovém zápisu i napsat notu celou, půlovou, čtvrťovou, osminovou, houslový klíč • chápe význam pomlk, dodržuje je při zpěvu • seznámí se s českým významem dynamických znamének p-mf-f (slabě - středně silně - silně) • zopakuje část písně podle značky repetice • pozná konec písně - skladby podle dvojité taktové čáry • zapamatuje si další názvy nástrojů (nejméně 10), poznává je podle obrázků	- druhy not, psaní not, houslový klíč - pomlky - znaménka dynamiky (p-mf-f) - repetice (opakování) - dvojitá taktová čára - další obrázky a názvy hudebních nástrojů

3. ročník

1 týdně, P

3. ročník

1. Vokální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zpívá v jednohlase • rytmizuje a melodizuje jednoduché texty • reaguje na taktovací gesta učitele	- zásady hlasové hygieny: přirozený zpěv, dýchání, pěvecký postoj, správné držení těla při zpívání vsedě - rozšiřování hlasového rozsahu - správná výslovnost, jazyková cvičení - sólový zpěv, zpěv ve skupině, kánon - osvojování nových písní (v dur i moll), intonace a rytmus, melodie stoupavá - klesavá, předehra, mezihra, dohra, melodizace jednoduchých textů - sbormistr, dirigent

2. Instrumentální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	- hra na Orffovy rytmické nástroje (i melodické nástroje), další zdokonalování: předehry, mezihry, dohry, využívání znalostí druhů not - střídání nástrojů, zpěv a doprovod, hra na více (6 - 7) nástrojů současně - talentovaní žáci - flétna, klavír

3. Hudebně pohybové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie • rytmicky pochoduje, tancuje s hudbou, dobrovolně předvádí lidový i moderní tanec • zvládá taktovací gesta 2/4, 3/4 (4/4) taktu oběma rukama (hra na dirigenta), drží se v rytmu, k taktování zpívá	- práce s nejméně 3 hudebně pohybovými hrami, hra "na tělo" - pohyb spojený s rytmem, dynamika (síla zvuku) - chůze, pochod, tanec (lidový i moderní) - taktování 2/4 a 3/4 taktu (4/4 nadaní žáci) s vlastním zpěvem i s hudbou

4. Poslechové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně-instrumentální • dále poznává sluchem skupiny nástrojů (smyčcové, dechové, bicí), nové nástroje (druhy zobcových fléten, čínské nástroje), vyslechne hru spolužáka • je veden k respektování různých hudebních žánrů, děl, tradic, etnických skupin, k uznávání nadání a práce hudebních skladatelů • nakreslí hudební nástroj, náladu, představu (např. strach) po vyslechnutí hudby	- práce s nejméně 4 doporučenými poslechovými skladbami (B. Smetana, A. Dvořák, L. Janáček, J. Suk) - hudba slavnostní, populární, vokální, instrumentální, vokálně instrumentální - hudební nástroje v poslouchané hudbě, talentovaní žáci - flétna, klavír - hudební díla a autoři - ilustrace k hudbě, "malovaná hudba"

3. ročník

5. Pojmy z hudební teorie

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • orientuje se v zápisu písně, vyhledá noty, pomlky, taktové čáry (spočítá takty), dynamické značky (zesilování, zeslabování), naučí se jména not ze stupnice C dur, seznámí se se solmizačními slabikami • nakreslí si schéma taktování (na 2 a 3 doby) pro jednu nebo dvě ruce • vyslechne zajímavosti ze života hudebních skladatelů, prohlédne si jejich podobizny	- notová osnova, taktová čára, druhy not a jména not (nejvýše c1 - c2), stupnice, solmizační slabiky, pomlka půlová, dynamika (crescendo, decrescendo) - taktovací schémata - hudební skladatelé (B. Smetana, A. Dvořák)

4. ročník

1 týdně, P

1. Vokální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • dodržuje zásady hlasové hygieny, správné dýchání a postoj • obohacuje svůj zpěv dalším rozšiřováním svého hlasového rozsahu (hry: siréna, melodie stoupavá - klesavá, vedená skokem, zvuky zvířat aj.), nepřepíná hlas, zpívá vázaně (legato) • udrží se ve skupině i sám zazpívat kánon, zpívá sólově (dobří zpěváci, nadané děti) • zpívá v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti • realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodiiči píseň zapsanou pomocí not • reaguje na taktování učitele	- zásady hlasové hygieny: pěvecký postoj, 3 fáze pěveckého dýchání (nádech - zadržení, uklidnění - plynulý výdech), prodlužování výdechu - rozšiřování hlasového rozsahu, vázání tónů - artikulace, jazykolamy, nářečí (příp. cizí jazyk) - sólový zpěv, sborový zpěv, jednohlas i vícehlas - další osvojování nových písní - lidových i umělých, durových - mollových, melodizace jednoduchých textů (otázka - odpověď), intonace, rytmus - orientace v notovém záznamu - dirigování

2. Instrumentální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • využívá hudební nástroje k doporvodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	- doprovod písní na dětské rytmické nástroje, další zdokonalování - týmová práce - dynamika, rytmus, akcent, ostinato, prodleva - souhra zpěvu a hry na nástroj - hra na melodické nástroje (učitel, spolužáci)

4. ročník

3. Hudebně pohybové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vytváří jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace • ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě indivuduálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace • pokračuje v taktování 2/4 a 3/4 taktu, nučí se gesta taktování na 4 doby (může si vymyslet svoje vlastní pohyby rukou), taktuje ke zpěvu i k hudbě	- práce s nejméně 4 hudebně pohybovými hrami - hra "na tělo" - pohybové vyjádření hudby, improvizace (tanec), orientace v prostoru (pamětné uchování tanečních pohybů), rytmus, dynamika, výraz, nálada - taktování na 2, 3 a 4 doby, schémata a improvizace

4. Poslechové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • tiše poslouchá hudební ukázky, zpěv, promluvy učitele i spolužáků, plní úkoly z poslechu • sluchem určuje hudební nástroje, skupiny nástrojů (dechové - dřevěné, žesťové; strunné - smyčcové, drnkací, úderné), odliší sólovou melodii od doprovodu • rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby • rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků • vypráví zážitky z poslouchané hudby (líbí - nelíbí), zdůvodní svůj názor na hudbu, vyslechne i názor jiný, respektuje ho • kresbou vyjádří zážitek z hudby	- práce s nejméně 8 doporučenými poslechovými skladbami (B. Smetana, A. Dvořák, L. Janáček, J. Haydn, L. van Beethoven) - hudební díla a jejich skladatelé, práce a úspěch, různé hudební žánry - nástrojové skupiny, sólo - doprovod, hudba instrumentální - hudební formy (dvojdílná, trojdílná: a-b-c, a-b-a; rondo, variace, grafické znázornění) - hudebně výrazové prostředky (rytmus, melodie, dynamika - gradace) - zpěvní hlasy a pěvecké sbory, hudba vokální, vokálně instrumentální - interpretace hudby - slovní vyjádření - ilustrace k hudbě, "malovaná hudba"

5. Pojmy z hudební teorie

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • naučí se význam doporučených hudebních pojmů a značek, používá dosud poznané noty a pomlky, rozšíří psaní not (pomocné linky), pojmenuje posuvná znaménka (křížek, bé), pochopí vzdálenost mezi tóny (celý tón - půltón) • zapamatuje si nejznámější díla uvedených skladatelů a zajímavosti z jejich života, pozná je na fotografiích či kresbách	- variace, partitura, koncert, gradace, hudební forma, rondo, předznamenání (křížek, bé), repetice, noty (pomocné linky), pomlky, celý tón - půltón - epizody ze života skladatelů poslouchané hudby, podobizny, fotografie

5. ročník

1 týdně, P

5. ročník

1. Vokální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vhodnými hygienickými pravidly chrání své hlasové ústrojí, vylepšuje svůj hlasový projev a své vystupování (nepřepíná hlas, nezpívá příliš vysoko) • pozvolna připravuje svůj hlas do vyšších i nižších zpěvních poloh (hrami, hudebními rozcvičkami) • dbá na srozumitelnou výslovnost textu, obzvláště koncových hlásek • zpívá v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti • zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně sólově (nadaní žáci) či ve skupině • zvládne jednoduchý dvojhlas (tercie, kánon) • realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jedoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not • reaguje na dirigování, dodržuje správné nástupy i zakončení • osvojí si zpěv hymny ČR, umí se správně chovat při poslechu	- upevňování vokálních dovedností osvojených v nižších ročnících - rozšiřování hlasového rozsahu, přesouvání písní do vyšších i nižších zpěvních poloh - artikulace, melodizace, hry - další osvojování nových písní (v dur i moll), nářečí (případně i cizí jazyk) - zpěv ve skupinách i sólo, intonace a rytmus - lidový dvojhlas - notový záznam - dirigent, sbormistr - hymna ČR

2. Instrumentální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • využívá hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní • vytváří jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace • učí se od ostatních, spolupracuje, přebírá nápady, spoluvytváří pravidla týmové práce, řídí se jimi	- doprovody písní pomocí Orffových nástrojů - upevňování dovedností získaných z nižších ročníků - využívání talentovaných žáků při doprovodech písní na rytmické a melodické nástroje (flétna, klavír, klávesy, bicí) - týmová práce

3. Hudebně pohybové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace • reaguje pohybem, tancem, pantomimou na změny dynamiky, nálady, rytmu v proudu znějící hudby • uchovává v paměti taneční pohyby • k dovednostem z nižších ročníků připojí taktovací gesta na 4 doby (i "vlastní" gesta), taktuje se zpěvem i s poslouchanou hudbou	- práce s nejméně 4 hudebně pohybovými hrami - změny v hudbě (rytmus, dynamika, gradace, kontrast), pantomima, tanec - orientace v prostoru - taktování na 4 doby, taktovací schémata

5. ročník

4. Poslechové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • tiše a pozorně vyslechne hudební ukázky, plní úkoly z poslechu, je tolerantní k hudbě, kterou nepreferuje • rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby • uznává hudební díla a jejich autory, interprety, rozpozná části skladby, opakující se téma • rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků • rozlišuje hudbu taneční, lidovou, pochodovou apod.	- práce s nejméně 8 doporučenými poslechovými skladbami (A. Dvořák, B. Smetana, W. A. Mozart, J. S. Bach, J. J. Ryba) - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, polyfonní, souzvuk, akord - hudební díla a formy (např. a-b-a, rondo, variace, koncert), skladatel a interpret - hudebně výrazové prostředky, "malovaná hudba" - hudební styly a žánry

5. Pojmy z hudební teorie

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • chápe význam probíraných hudebních značek a pojmů • seznámí se s autory a okolnostmi vzniku české hymny • zapamatuje si nejznámější díla uvedených skladatelů a zajímavosti z jejich života, pozná je na fotografiích či kresbách	- notové písmo, taktovací schémata - význam pojmů: staccato, legato, akord, celý tón - půltón, tempová označení: largo, adagio, andante, allegro, vivace, presto, dynamická znaménka: pp, mp, mf, f, ff, tanec mateník - epizody ze života skladatelů poslouchané hudby - česká hymna a její autoři

6. ročník

1 týdně, P

1. Hudebně pohybové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	**Pohybový doprovod znějící hudby** • taktování • taneční kroky • vlastní pohybové ztvárnění

2. Instrumentální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace • HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	**Hra na hudební nástroje** • nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní) • hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače • nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy)

6. ročník

3. Poslechové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase • HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	**Orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby** • postihování hudebně výrazových prostředků • významné sémantické prvky užité ve skladbě (zvukomalba, dušemalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla

4. Vokální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase • HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	**Pěvecký a mluvní projev** • rozšiřování hlasového rozsahu • hlasová hygiena • hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy • mutace • vícehlasý a jednohlasý zpěv • deklamace • techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.) ajejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách

7. ročník

1 týdně, P

1. Hudebně pohybové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	**Pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla** • pantomima • improvizace

2. Instrumentální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace • HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	**Záznam hudby** • noty • notační programy (např. Capella, Finale, Sibelius) a další způsoby záznamu hudby

7. ročník

3. Poslechové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období • HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	**Hudební dílo a jeho autor** • hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost)

4. Vokální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase • HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace • HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	**Intonace a vokální improvizace** • diatonické postupy v durových a mollových tóninách • improvizace jednoduchých hudebních forem **Hudební rytmus** • odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby • využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu

8. ročník

1 týdně, P

1. Hudebně pohybové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě • HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	**Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby** • tempové změny • dynamické změny • rytmicko-metrické změny • harmonické změny

2. Instrumentální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	**Vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje**

8. ročník

3. Poslechové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě • HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období • HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	**Hudební styly a žánry** • chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům

4. Vokální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase • HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	**Orientace v notovém záznamu skladby** • notový zápis jako opora při realizaci písně či složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby **Rozvoj hudebního sluchu a představivosti** • reprodukce tónů a melodií • zachycování rytmu, popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně pomocí grafického (notového) záznamu

9. ročník

1 týdně, P

1. Hudebně pohybové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	**Orientace v prostoru** • rozvoj pohybové pamětí • reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách

9. ročník

2. Instrumentální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace • HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě • HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	**Tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy**

3. Poslechové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě • HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období • HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	**Interpretace znějící hudby** • slovní charakterizování hudebního díla • vytváření vlastních soudů a preferencí

4. Vokální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase • HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	**Reflexe vokálního projevu** • vlastní vokální projev a vokální projev ostatních • hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti)

5.7.2 Výtvarná výchova

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
2	**1**	**1**	**1**

Charakteristika předmětu

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu – 2.stupeň

Vyučovací předmět vychází ze vzdělávací oblasti RVP Umění a kultura z oboru Výtvarná výchova. Má časovou dotaci 2 hodiny v 6. ročníku a 1 hodinu v 7.,8. a 9. ročníku. Výuka probíhá ve třídách, v počítačové učebně a někdy také v terénu.

Předmět je postaven na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Vlastní tvorba je zastoupena nejvíce. Žáci jsou seznamováni s nejrůznějšími výtvarnými technikami /kresba, malba, grafika, koláž, …/, které využívají pro vyjádření vlastních vjemů, emocí, nálad, prožitků, představ, zkušeností a fantazie.
Žáci jsou také vedeni k rozlišování, porovnávání a hodnocení výsledků nejen svých tvůrčích činností, ale i umělecké produkce. Účastní se různých výstav a soutěží. Jejich tvorba se používá pro prezentaci ve třídách, v prostorách školy a na soutěžích.
V rámci předmětu jsou plněna některá průřezová témata.

Výchovné a vzdělávací strategie
Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Výtvarná výchova směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:
- vedeme žáky k učení prostřednictvím vlastní tvorby,
- zprostředkováváme žákům pohled na umění jako na způsob poznávání světa,
- rozvíjíme tvořivost žáků aktivním osvojováním různých výtvarných technik,
- učíme vnímat umělecké slohy a díla v historickém kontextu.

Kompetence k řešení problému:
- předkládáme žákům náměty k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s vybranou výtvarnou technikou, materiály, pomůckami,
- vedeme žáky ke kritickému myšlení při posuzování uměleckého díla i vlastní tvorby,
- umožňujeme žákům účast ve výtvarných soutěžích a zpracování projektů, kde si sami volí vhodnou techniku a materiály.

Kompetence komunikativní
- zadáváme projekty, na kterých žáci společně pracují ve skupinách, komunikují nad problémy při realizaci, učí se obhájit svůj názor a tolerovat názor druhých.

Kompetence sociální a personální
- učíme žáky dodržovat pravidla při práci ve skupinách,
- poskytujeme žákům prostor pro osobité výtvarné projevy,
- zohledňujeme rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků.

Kompetence občanské
- při propagaci školních akcí žáci vytváří plakáty a upoutávky, podílejí se na výzdobě školy.

Kompetence pracovní
- vedeme žáky ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržení vymezených pravidel,
- snažíme se u žáků vytvářet pozitivní vztah k manuálním činnostem,
- učíme žáky dodržovat hygienická pravidla při práci s výtvarným materiálem.

Kompetence digitální:
- umožňujeme žákům využívat v učebním procesu digitální zařízení a technologie,
- vedeme žáky k vhodnému využívání technologií při řešení problému,
- učíme žáky získávat a sdílet data i informace v digitálním prostředí,
- pomáháme žákům volit vhodné postupy a prostředky, aby si usnadnili práci,
- učíme žáky vytvářet digitální obsah a kombinovat různé poznatky,
- umožňujeme žákům rozvíjet spolupráci a komunikaci v digitálním prostředí,
- učíme žáky přijímat nové podněty v oblasti digitálních technologií, které vznikají rychlým vývojem,
- dbáme na to, aby žáci respektovali a dodržovali autorská práva.

6. ročník

2 týdně, P

1. Ruka a její zobrazení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • užívá širokou škálu výtvarných technik k zachycení skutečného objektu • uplatňuje osobitý přístup k realitě • spojováním různých materiálů vytváří objekt	- využití linie, tvaru, kombinace barev - otisky - koláž - kombinace materiálů pro tvorbu objektu

2. Sporty a sportovci

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • využívá obrazných vyjádření k zachycení pohybu • zachycuje skutečnost na základě zkušeností získaných ostatními smysly • k tvorbě využívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění (počítačová grafika)	- uspořádání objektů v ploše, objemu, prostoru a čase - vyjádření pohybu - vnímání objektu ostatními smysly (frotáž) - tvorba loga a obalového designu - vyjádření sportu v dějinách (starověk)

3. Živočichové

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • využívá různých výtvarných technik a jejich kombinací k osobitému zobrazení vizuálních zkušeností • porovnává a hodnotí své zobrazení s existujícími obraznými vyjádřeními	- kresba podle předlohy - využití vzoru pro dekoraci - koláž - tvorba modelu živočicha

4. Smích a pláč

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vizuálně zobrazuje své individuální představy a fantazie, zachycuje emoce	- různé způsoby vyjádření emocí, nálad, pocitů a představ

6. ročník

5. Barevné sny a náhody

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • využívá různé výtvarné techniky k zachycení individuálních představ a fantazií, které získává ostatními smysly	- dekoláž - kapané barvy (dripping) - dekalk (otisk) - interpretace obrazného vyjádření - obraz meditační hudby

6. Tematické práce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím, zvykům, svátkům • využívá dekorativních postupů k rozvoji estetického cítění	- Vánoce, Velikonoce

7. Prezentace tvorby

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • hledá vhodnou formu pro prezentaci svých výtvorů	- výtvarné soutěže - výzdoba prostoru školy

7. ročník

1 týdně, P

1. Hlava a její části

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • osobitě zobrazuje vizuální skutečnost • seznamuje se s teorií proporcí a znalostí využívá ve vlastní tvorbě • porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálního zobrazení hlavy • snaží se realisticky zachytit skutečnost • využívá vizuálně obrazná vyjádření k mediální prezentaci • využívá dekorativních postupů k rozvoji estetického cítění	- linie, tvary, objemy, stínování, detail - hlava a její proporce zepředu a z profilu - barevné myšlenky (exprese) - porovnání tváří v dílech umělců - autoportrét - reklamní plakát - zdobení hlavy

2. Auta

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zachycuje objekt v proměnách a vztazích • užívá metody uplatňované v digitálních médiích	- historické vozidlo - reklamní koláž - tvorba loga

7. ročník

3. Přírodní motivy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • osobitě stylizuje vizuální skutečnost • využívá různé výtvarné techniky k zachycení vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků	- strom a jeho části - detail, celek - ilustrace k textu - plastický model

4. Rytmus a pohyb

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • využívá obrazná vyjádření k zachycení rytmu a pohybu • využívá barev k osobitému vyjádření pohybu • využívá představy a fantazie k zachycení abstraktních jevů	- reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) - barevná mozaika - koláž

5. Technické fantazie

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zobrazuje vlastní fantazijní představy v technice	- subjektivní vyjádření fantastických představ s využitím různorodých materiálů a výtvarných postupů - optické klamy

6. Architektura

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti a minulosti, vychází z historických souvislostí a osobních zkušeností a prožitků	- architektura města - kresba domů - zařazení architektonických prvků do historických souvislostí

7. Prezentace tvorby

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • ověřuje komunikační účinky své tvorby	- výtvarné soutěže - výzdoba školy

8. Tematické práce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • využívá dekorativních postupů k rozvoji estetického cítění	- podzim, zima, jaro

8. ročník

1 týdně, P

8. ročník

1. Lidská postava

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • osobitě stylizuje skutečnost • seznamuje se s teorií proporcí a znalosti využívá ve vlastní tvorbě • snaží se realisticky zachytit skutečnost • vysvětluje své postoje k různým interpretacím s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých soudů • vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků	- tělesné proporce - různé způsoby zobrazování postav

2. Člověk mezi lidmi

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zvládá kompozici • užívá vizuálně obrazná vyjádření k zachycení jevů v proměnách, vývoji a ve vztazích	- zachycení životních událostí - pohyb těla a jeho umístění v prostoru

3. Bydlení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje osobitý přístup k realitě • vytváří kompozice v prostoru • rozvíjí se v estetickém cítění	- kresebné studie - barevné kompozice - tvorba makety

4. Perspektiva

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • využívá znalostí perspektivy k výtvarnému vyjádření skutečnosti	- hranatá tělesa - válcové předměty - stínování

5. Ptáci

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zaznamenává vizuálníc zkušenost,i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	- kresebné studie - detaily

6. Křik a ticho

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozliší působení vizuálně obrazných vyjádření v rovině smyslového účinku,v rovině subjektivního účinku • využívá představy a fantazie k zachycení abstraktních jevů	- kategorizace barev (barvy základní, podvojné, křiklavé, lomené, barevné velury) - písmo (výzvy a vzkazy) - křik a ticho v uměleckých dílech

8. ročník

7. Ostrovy a kontinenty

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vytváří společné kompozice v prostoru - instalace • své představy dokáže převézt do prostorového vytváření	- mapy - plastický model (společná práce)

8. Prezentace tvorby

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření • nalézá vhodnou formu pro realizaci svých výtvorů	- výtvarné soutěže - výzdoba školy

9. Tematické práce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozvíjí se v estetickém cítění	- podzim, zima, jaro a s nimi spojené svátky

9. ročník

1 týdně, P

1. Lidské stopy a otisky

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • využívá různá vizuálně obrazná vyjádření k zachycení skutečnosti hmatem	- tisk - detail

2. Písmo

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích,k tvorbě využívá některé medody uplatňované v digitálních médiích a současném výtvarném umění • využívá dekorativních postupů	- druhy, typy písma - užitá grafika - grafiti

3. Portrét

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření • porovnává a hodnotí účinky vlastní tvorby v sociálních vztazích	- interpretace výtvarných děl - práce s uměleckým dílem - autoportrét

9. ročník

4. Teorie barev

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • využívá znalostí o barvách k osobitému výtvarnému vyjádření	- druhy barev a jejich symbolika - mísení barev, hry s barvou - vztahy mezi barvami, kontrast

5. Oděv

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • využívá dekorativních postupů k rozvoji estetického cítění • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	- módní časopis - zdobení oděvů - tvorba vlastního modelu

6. Živly

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • využívá výtvarné prostředky a znalosti teorie barev k zachycení přírodních jevů • využívá fantazie a představy k zachycení abstraktních jevů	- technika malby a užívání barev

7. Krajinomalba

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zachycuje pomíjivý okamžik - skicování	- práce v plenéru - kresebné studie s využitím perspektivy a teorie stínování

8. Lidské city a vztahy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • využívá vizuálně obrazná vyjádření k zobrazení vlastních smyslových zážitků a emocí • uplatňuje subjektivitu ve vizuálně obrazném vyjádření	- záznam smyslových zážitků, emocí - rozvíjení smyslové citlivosti

9. Prezentace tvorby

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • ověřuje komunikační účinky své tvorby	- výtvarné soutěže - výzdoba školy

10. Tematické práce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím, zvykům a svátkům	- výtvarné ztvárnění lidových svátků

5.8 Člověk a zdraví

Charakteristika oblasti

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, chování podporující zdraví, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví důležitým předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování podpory a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast člověk a zdraví přináší základní podněty pro pozitivní ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti

směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, způsob jeho ochrany i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávali potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy z velké částí o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku
zdraví.

Při realizaci této vzdělávací oblasti je třeba klást důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy. Proto je velmi důležité, aby celý život školy byl ve shodě s tím, co se žáci o zdraví učí a co z pohledu zdraví potřebují. Zpočátku musí být vzdělávání silně ovlivněno kladným osobním příkladem učitele, jeho všestrannou pomocí a celkovou příznivou atmosférou ve škole. Později přistupuje důraz i na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím. Takto chápané vzdělávání je základem pro vytváření aktivních přístupů žáků k rozvoji i ochraně zdraví. Vzdělávací oblast člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech Výchova ke zdraví a Tělesná výchova, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova. Vzdělávací obsah oblasti člověk a zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají (aplikují), a do života školy.

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti člověk a jeho svět a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních i mimořádných událostech. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví je vzdělávací obor Výchova ke zdraví obsahuje výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Vzdělávací obor Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu.

Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje. V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze samotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování - bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafyaj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení - v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Škola má současně povinnost nabízet veškerý obsah Zdravotní tělesné výchovy žákům III. (příp. II.) zdravotní skupiny v samostatných vyučovacích hodinách (jako adekvátní náhradu povinné tělesné výchovy nebo jako rozšíření pohybové nabídky v dalším vyučovacím předmětu dotovaném z disponibilní časové dotace). Tato nabídka vychází ze situace v moderní společnosti, která v mnohém život usnadňuje, ale paradoxně tím vyvolává už v dětském věku četná zdravotní oslabení, která je nutné napravovat a korigovat (z nedostatku intenzivního a vhodně zaměřeného pohybu z dlouhodobého setrvávání ve statických polohách, z nadměrného příjmu potravy v nevhodné skladbě,
z nekvalitního ovzduší, z četných stresových situací, nepříznivých sociálních vztahů atd.). Základní vzdělávání tak reaguje na poznatky lékařů, že zdravotních oslabení v celé populaci přibývá a zdravotně oslabené dítě potřebuje větší množství spontánních i cíleně zaměřených pohybových
aktivit než dítě zdravé. Účast ve zdravotní tělesné výchově vede žáky k poznání charakteru jejich zdravotního oslabení i míry a rozsahu omezení některých činností. Současně předkládá konkrétní způsoby ovlivňování zdravotních oslabení (speciální cvičení, všestranně zaměřené pohybové činnosti, relaxační techniky, plavání atd.) a jejich zařazování do denního režimu žáků.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:
- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování zdraví a zdravých mezilidských vztahů se základními etickými a morálními postoji, s volním úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu pro výběr partnera i profesní dráhy, pro uplatnění ve společnosti atd.
- ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

5.8.1 Výchova ke zdraví

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
1	**1+1**		

Charakteristika předmětu
VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví se vyučuje samostatně v 6. a 7. ročníku. Vyučovací předmět je realizován v rozsahu 3 vyučovacích hodin, 1 hodina v 6. ročníku a 2 hodiny (1 disponibilní) v 7. ročníku .
Vzdělávací obor Výchova ke zdraví navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět.
Poskytuje žákům základní informace o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jejich zdraví. Vede je ke zdravému způsobu života, k péči o své zdraví, jeho zlepšení a posílení.
Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí ociální dovednosti a komunikaci, dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v různých situacích.

Výchovné a vzdělávací strategie
Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Výchova ke zdraví směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:
- vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací, které po pochopení a systematizaci využívají v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě,
- vedeme žáky k chápání a používání termínů z oblasti výchovy ke zdraví,
- žáci poznávají smysl a cíl učení,
- podporujeme pozitivní vztah žáků k učení,
- žáci si plánují způsob svého zdokonalování.

Kompetence k řešení problému:
- žáci vnímají, rozpoznávají a chápou nejrůznější problémové situace ve škole i mimo školu (v rodině, ve společnosti, osobním životě) ve vztahu ke zdraví svému i obecně,
- žáci řeší samostatně, promyšleně a kreativně otázky zdravého životního stylu,
- žáci jsou vedeni k zdravému sebenáhledu,
- žáci s nadhledem a vytrvalostí přistupují k řešení životních překážek, volí vhodné způsoby jejich řešení.

Kompetence komunikativní:
- žáci získané znalosti a dovednosti z oblasti zdravého životního stylu umí formulovat a výstižně, souvisle a kultivovaně prezentovat v písemném i ústním projevu,
- vedeme žáky k umění naslouchat druhým lidem s cílem získávat nové informace,
- vedeme žáky k zdravé sebeobhajobě svých názorů,
- žáci umí pracovat s různými typy textů a záznamů,
- žáky vedeme k využívání získaných komunikativních dovedností, k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.

Kompetence sociální a personální:
- vedeme žáky ke spolupráci ve skupinách, aktivně zapojujeme do vytváření pravidel práce,
- žáci jsou vedeni k uvědomování si výhodnosti ohleduplnosti, pozitivní a příjemné atmosféry v kolektivu,
- žáci si osvojují pravidla poskytování vzájemné pomoci a to včetně odvahy o pomoc požádat, případně ji nabídnout,
- žáci si uvědomují efektivitu spolupráce ve skupině při řešení úkolů, respektují různá hlediska a čerpají poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají,
- vedeme žáky k získání sebedůvěry a zdravého sebevědomí a vysvětlujeme jim jejich přímou propojenost s jejich pocitem sebeuspokojení a sebeúcty.

Kompetence občanské:

- žáci si uvědomují svoji roli občana jako součásti široké společnosti lidí, chápou svoje práva, ale také své občanské povinnosti,
- učíme žáky respektovat přesvědčení a osobnost druhých lidí, vážit si jejich vnitřních hodnot, vciťovat se,
- připravujeme žáky k zodpovědnému zvládnutí krizové situace a to včetně situací ohrožujících život a zdraví jejich nebo jiného člověka,
- žáci si uvědomují vliv dnešního životního prostředí na sebe a ostatní členy společnosti, citlivě tyto signály vyhodnocují a zpracovávají je.

Kompetence pracovní:
- žáci se učí principům zdravého způsobu života a jejich naplňování v praktickém životě,
- vedeme žáky, aby si uvědomovali dopady své činnosti na zdraví své i ostatních lidí,
- žáci si uvědomují nezbytnost ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot a aktivně se zapojují do jejich naplňování,
- žáci vědomě využívají znalostí a zkušeností nabytých během studia předmětu v jejich osobním životě.

Kompetence digitální:
„Digitální zdravotní gramotnost“ žáka:
- naučí se rozpoznat zdravotnické informace
- dokáže najít vhodný (ověřený) informační zdroj,
- dokáže daným informacím porozumět,
- umí využít informace ke správnému rozhodnutí o svém zdraví a životním stylu.

Digitální kompetence z oblasti „Ochrana zdraví a pohody“ a „Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence“
- učí se vyhodnocovat rizika související s nadměrným užíváním digitálních technologií,
- dokáže se orientovat v jevech spojených s rizikovou komunikací na internetu a zejména na sociálních sítích,
- rozumí důležitosti prevence,
- dokáže vyhodnocovat data, informace, digitální obsah.

Digitální kompetence z oblasti „Ochrana osobních údajů, vliv vrstevníků a dalších sociálních skupin“
- naučí se vyhodnotit možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt,
- uplatňuje komunikační dovednosti proti manipulaci a agresi.

Digitální kompetence z oblasti „Ochrana životního prostředí“
- nachází vazby mezi nadužíváním digitálních technologií a možného negativního působení na životní prostředí i zdraví člověka.

6. ročník

1 týdně, P

6. ročník

1. Zdravý způsob života a výživa

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje ve vlastním denním režimu základní zásady přispívající k zachování a upevňování zdraví (osobní a duševní hygiena, zdravý způsob stravování aj.) • vidí základní rozdíly v pohybové úrovni a výkonnosti různých skupin lidí, snaží se jim rozumět a respektovat je, chápe pocity a potřeby tělesně a smyslově postižených • změří srdeční frekvenci a vypočítá orientační hodnotu SF při vytrvalostním zatížení pro konkrétní věk • stanoví základní pravidla bezpečnosti, ochrany zdraví a hygieny při pohybových činnostech v různém prostředí, klimatických a ekologických podmínkách • zdůvodní význam pravidelné kontroly zdravotního stavu a profesionální pomoci při úpravě pohybové činnosti v průběhu života • orientuje se v základních příčinách nemocí a vhodným chováním omezuje působení negativních faktorů přispívajících ke vzniku civilizačních chorob, chrání se před infekčními chorobami, včetně nákazy virem HIV, přebírá odpovědnost za zdraví vlastní i ostatní • stanoví hygienické zásady a návyky vztahující se k osobní a intimní hygieně, k základům kosmetické péče, k hygieně odívání • orientuje se v prostředcích osobní a intimní hygieny a ve způsobech jejich používání • uplatňuje zásady duševní hygieny v denním režimu a správně se rozhoduje v situacích duševní nepohody a pracovního přetížení • zařazuje formy aktivního odpočinku a způsoby otužování do svého režimu dne • využívá relaxační a kompenzační cvičení k překonání psychické únavy a stresu • využívá znalosti o biologických rytmech (optimalizuje své výkony v průběhu dne i týdne) • posoudí současné převažující stravovací zvyklosti u nás s ohledem k zásadám zdravé výživy • chrání se vhodnou výživou proti civilizačním chorobám – obezitě, arteroskleróze, cukrovce • sestaví jídelníček pro rodinné stravování (zohlední doporučovaný poměr základních živin, omezí tuky, sůl, cukr, obohatí stravu vitaminy a vlákninou) • objasní cesty, kterými se cizorodé látky dostávají do živočišných a rostlinných produktů • orientuje se rámcově v alternativních výživových směrech • rozezná na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt	- denní režim (dodržování zásad zdravé životosprávy – děti a dospívající, dostatek spánku, pravidelné stravování, pitný režim) - dostatek pohybové aktivity (sportování, aktivní využití volného času) - rozdíly mezi pohybovými činnostmi chlapců a dívek, dětí, dospělých, starých lidí, zdravých a handicapovaných lidí - základní fyziologické parametry při zdravotně vhodných pohybových činnostech (buď fit – svalová zdatnost, aerobní zdatnost, měření srdeční a dechové frekvence) - zásady fair play jednání a bezpečnosti při pohybových činnostech - dodržování zásad osobní hygieny (péče o čistotu celého těla, oděvu a obuvi) - duševní pohoda, snížení přetěžování (dodržování zásad duševní hygieny, způsoby ochrany před stresem) - ochrana před úrazy a nakažlivými nemocemi (bezpečné způsoby chování, základní příčiny a zdroje nemocí) - cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě - základní zdroje a příčiny nemocí, prevence kardiovakulárních a metabolických onemocnění, preventivní léčebná péče - nemoc v rodině (ošetřování nemocného člena rodiny, etické vztahy k nemocnému, rekonvalescence po nemoci nebo úrazu) - co dělat v případě úrazu (zásady první pomoci, linky tísňového volání) - máme právo na bezpečí (bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, znalost pravidel silničního provozu) - dostatečná a plnohodnotná výživa (malá anketa o výživě, způsoby rychlého občerstvení –zdravotní rizika, souhrn doporučení pro zdravou výživu, poruchy příjmu potravy, výživové směry, pronikání cizorodých látek do potravního řetězce – sestavení přehledu cizorodých látek v potravě a zamýšlení se nad možnými způsoby minimalizace, pozvánka na malou rodinnou oslavu, specifika stravování dětí a dospívajících) - odpovědné chování v nejrůznějších životních situacích - odolnost vůči škodlivým vlivům a návykům (nekouřit, neužívat alkohol ani jiné návykové látky)

6. ročník

2. Hodnota a podpora zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozpozná co a do jaké míry lze při utváření osobnosti měnit a jaký to má vliv na zdraví, na psychickou pohodu a na vztahy mezi lidmi • vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím • vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví • diskutuje o základních lidských potřebách, určí důležitost lidského zdraví, pocitu jistoty a bezpečí, potřebu sounáležitosti, lásky, přátelství, potřebu uznání a ocenění, potřebu seberealizace, pracuje s pojmem pyramida potřeb • objasní, že nekritické odmítání názoru dospělých (zkušených) nebo únik od problému situaci neřeší, spíše ji zhoršuje • chrání se podle možností před škodlivými vlivy vnějšího prostředí (ultrafialové záření, cigaretový kouř, smog) • vyhledává a porovnává změny životního stylu v průběhu vývinu lidské civilizace, rozezná jeho kladné a negativní stránky a jeho dopad na zdraví • usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví • vyjádří svůj vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i nejbližšího okolí • dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce • samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	- celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci (složky zdraví – fyzické, duševní a sociální zdraví a jejich interakce, situace ohrožující zdravý vývoj – možnosti jejich předcházení, řešení) - základní lidské potřeby a jejich hierarchie – fyziologické potřeby, potřeba pocitu jistoty a bezpečí, potřeba sounáležitosti, sociální potřeby, potřeba uspokojení z práce, potřeba seberealizace) - vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví (kvalita ovzduší, vody, osvětlení, teplota, hluk), co nejmenší styk se škodlivinami prostředí (ochrana před působením znečištěného životního prostředí) - proměny životního stylu v důsledku rozvoje civilizace - podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví - práce s populárně naučnou literaturou a průběžné sledování informací o zdravém způsobu života

3. Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozezná situace ohrožující jeho bezpečnost • používá v situacích ohrožení osobního bezpečí účinné způsoby chování • uplatňuje pravidla bezpečnosti při pohybových aktivitách, v podmínkách silničního provozu, při pobytu v přírodě, na výletech, diskotékách aj. • komunikuje s linkou bezpečí, důvěry, policií a dalšími specializovanými službami • rozezná, že setkání s lidmi agresivními pod vlivem alkoholu a jiných návykových látek může být nebezpečné • poskytne první pomoc při stavech ohrožujících zdraví – krvácení, popálení, poranění končetin a páteře aj. • vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt • uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi • projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy, aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí • v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	- bezpečné chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, odpovědnost za bezpečí své i ostatních - způsoby chování při pobytu v různých prostředích (parky, veřejná doprava, výlety, diskotéky aj.) - způsoby chování v krizových situacích (šikanování, deviantní osoby) - chování v silničním provozu v roli cyklisty - rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu, včetně zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) - dětská krizová centra, linky důvěry, policie (kontakty – adresy, telefony) - poskytnutí první pomoci při úrazu a jiných příhodách ohrožujících lidský život - situační hry zaměřené na procvičování způsobu chování v různých situacích - zdokonalování nácviku komunikace s linkou důvěry a jinými specializovanými službami - nácvik poskytování první pomoci při ohrožení zdraví a života - manipulativní reklama a informace

6. ročník

4. Vztahy mezi lidmi a formy soužití

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu vztahů mezi vrstevníky a v rodinném prostředí • respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů • přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů pozitivní komunikací a kooperací	- vztahy a pravidla soužití v rodině, ve škole (vrstevnická skupina) - můj domov, moje rodina (postavení a role žen a muže v rodině) - rodokmen naší rodiny - rodinné svátky a tradice - modelové situace zaměřené na osvojení komunikačních dovedností navozujících příznivé klima v rodině - dospívající, jeho komunikace v rodině, mezigenerační konflikty - vztahy ve dvojici (kamarádství, přátelství) - neubližujeme si navzájem (komunikace s vrstevníky, skryté formy a stupně individuálního násilí – šikana, jiné formy násilí) - modelové situace zaměřené na osvojení komunikačních dovedností navozujících příznivé klima v rodině, ve třídě - rozehrávání situačních her, dialogů na téma: kamarádství, přátelství, láska, známosti (hledání pozitivních hodnot pro vzájemné soužití)

7. ročník

1+1 týdně, P

1. Vztahy mezi lidmi a formy soužití

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví • respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě) • zdůvodní, že manželství a celoživotní věrnost vyžaduje od partnerů vzájemné pochopení, toleranci, vzájemnou podporu a sexuální přitažlivost • pochopí, že v souvislosti s narozením dítěte, adopcí, dospíváním dětí, rozvodem, úmrtím apod. se struktura rodiny i její vnitřní život mění • stanoví hlavní důvody častějšího rozpadu nezralých manželství • pochopí některé hygienické a bezpečnostní požadavky na zařízení bytu	- rodinné soužití (vliv rodinného prostředí na rozvoj osobnosti) - manželství a rodičovství (narození dítěte, předčasná těhotenství, manželství nezletilých a jejich důsledky) - náhradní rodinná péče, adopce - zdravé bydlení (potřeba a právo na vlastní soukromí, nároky rodiny na bydlení, provoz v bytě, hygiena provozu domácnosti) - ekonomické a právní otázky rodinného života - sestavení návrhů vhodného uspořádání jednotlivých částí bytu

7. ročník

2. Změny v životě člověka a jejich reflexe

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zdůvodní důležitost a příčiny změn v psychice jedince v období puberty • rozezná rozdíl mezi zamilovaností, krátkodobou erotickou známostí a plně rozvinutou zralou láskou • respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje, kultivovaně se chová k opačnému pohlaví • projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu • dokáže ve svých citových projevech na veřejnosti uplatnit vhodnou míru zdrženlivosti • objasní, že probuzení touhy po sexuálním sblížení neznamená připravenost pro zahájení sexuálního života (organismus dospívající dívky není biologicky zralý pro těhotenství, porod a plný intimní život) • zamýšlí se nad možnými riziky při volbě partnera (dědičné choroby, negativní osobnostní vlastnosti, závislosti) • rozpozná, že předpokladem souladu v manželství je vzájemná láska, věrnost, tolerance, nesobeckost, pomoc, sexuální přitažlivost • váží si životního poslání otce a matky • objasní, proč budoucí maminka zachovává správnou životosprávu, nekouří, nepije alkohol • vysvětlí význam a rizika antikoncepce • zamýšlí se nad zdravotními riziky pohlavně přenosných chorob, vysvětlí, jak se před nimi chránit • nalézá důkazy, že smyslově a tělesně postižení lidé mají stejné sexuální pocity, potřebu lásky, citu • dovede se svěřit v případě sexuálního zneužití rodičům nebo jiné důvěryhodné osobě, obrátit se na krizové centrum, linku důvěry • pochopí, že sexuálnímu znásilnění lze předcházet správným hodnocením situace a vhodným jednáním (odmítnutí alkoholu, pozvání od neznámé osoby) • respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování • vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt (kriticky posuzuje pořady v médiích)	- období velkých proměn (měnící se city, dospívání začíná, hledáme sami sebe) - vztahy mezi lidmi k druhému pohlaví - plánování rodičovství (biologická, psychická a sociální zralost) - probuzené pohlaví - nekoitální aktivity (líbání, dotýkání, mazlení) - rozhodování v oblasti sexuálního chování (odložení startu do pohlavního života na období sociální zralosti) - metody antikoncepce (vedení menstruačního kalendáře – děvčata) - umělé přerušení těhotenství (zdravotní a etický problém) - nemoci přenosné pohlavním stykem, včetně HIV/AIDS, imunitní systém, způsoby přenosu, léčení, prevence - konflikty v mezilidských a partnerských vztazích, předmanželské a manželské poradny - postoje k sexualitě a sexuálnímu chování (sexuální orientace, promiskuita, pornografie, předsudky a diskriminace, deviantní chování a způsoby ochrany před ním) - modelové situace zaměřené na osvojování pozitivních vztahů k druhému pohlaví - řízený dialog k problematice působení médií v oblasti sexuality (pornografie, filmy, časopisy) - modelové situace zaměřené na řešení konfliktů v kamarádských a partnerských vztazích

7. ročník

3. Osobnostní a sociální rozvoj

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • objasní pojem osobnost a význam rozvoje různých kvalit osobnosti • uznává přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a pozitivní komunikací a spoluprací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů • vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví • samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti • najde vztah k sobě samému, k druhým lidem, přijímá názor druhého, je empatický, podporuje dobré vztahy a aktivně naslouchá • rozpozná zdravé a vyrovnané sebepojetí, poznává svoji hodnotu, sebedůvěru, uplatňuje asertivní chování a přebírá plnou odpovědnost za své chování • v případě potřeby dokáže vyhledat vhodnou pomoc • vysvětlí stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení • vidí jednotu duševního a fyzického zdraví, porovnává hodnotové postoje a rozhodovací dovednosti (vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím) • učí se zaujímat hodnotové postoje a rozhodovací dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích • projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	- já a lidé kolem mne (osobnost člověka, formování osobnosti, dědičné a získané faktory osobnosti možnosti jejich ovlivňování, utváření vědomí vlastní identity) - temperament (třídění temperamentů a jejich pojmenování, introvert, extrovert) - poznáváme sami sebe i druhé (obraz mého jména, jaký jsem, jak mne vidí ostatní, sebepoznávání a sebevýchova) - pohled do zrcadla (neexistuje žádný absolutní ideál krásy) - duševní a tělesné zdraví, základní podmínky pro zachování zdraví a regeneraci sil – psychická a fyzická zdatnost - kultura osobního projevu (kroky do společnosti, pozdrav, představování, chování na veřejnosti, návštěva v rodině, jak darovat květiny, zásady kultury stolování, kulturní komunikace, verbální a neverbální komunikace) - když si příliš nerozumíme (konflikt, základní typy chování při konfliktu) - bezpečné chování a komunikace, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeobrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a situacích v ohrožení - asertivita, nemohu mít vždy to, co chci - jak zlepšit vztahy s rodiči - modelové situační hry zaměřené na získávání dovedností asertivního jednání - psychologické hry zaměřené na sebepoznání a seberegulaci - hodnotové postoje a rozhodovací dovednosti při řešení problémů v mezilidských vztazích, pomáhající a prosociální chování - relaxační a regenerační postupy vhodné pro začlenění do režimu školy i života mimo školu - zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích, pomáhající a prosociální chování - dopad vlastního jednání a chování

7. ročník

4. Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozpozná rizika zneužívání návykových látek (osobní realizace, partnerské vztahy, soužití v rodině, nákaza virem HIV aj.) • orientuje se v účincích nejznámějších návykových látek • zdůvodní mechanismy vzniku závislosti na návykových látkách • uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka • odhadne rizika rozvoje závislosti na výherních automatech a jiných hazardních hrách • uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu s rizikovými jevy ve škole i mimo ni • orientuje se v nabídce specializované pomoci (v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým) • rozpoznává taktiky reklamních agentur propagujících tabákové výrobky a alkoholické nápoje a zaujímá k nim správný postoj • uplatňuje přesvědčivou argumentaci vůči vrstevníkům v souvislosti s odmítáním návykových látek • vyhledá pomoc vrstevníkovi nebo jiné osobě při problémech s návykovými látkami (odborná pomoc), přivolá pomoc při otravě návykovými látkami • rozezná možná nebezpečí působení náboženských sekt a snaží se jejich působení bránit (za pomoci rodičů, školy, krizových center) • rozliší situace ohrožující jeho bezpečnost • uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	- stres a jeho vztah ke zdraví (kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti) - život bez závislostí (pozitivní životní cíle a hodnoty – podpora zdraví, pozitivní zájmy aj.) - pozor na drogy (návykové látky a rizikové skupiny populace) - kouřit, nekouřit (tabák, mechanismy vzniku rozvoje závislostí a možností léčení) - když je droga nebezpečně blízko (způsoby odmítnutí) - lepší možnosti (drogy problém nevyřeší) - zvědavost se nevyplácí (rizika zneužívání návykových látek – dopad na zdraví jedince, osobní realizaci, partnerské a rodinné soužití, problémy těhotenství a rodičovství mladistvých, možné způsoby pomoci při otravě alkoholem nebo jinými návykovými látkami) - v zajetí nástrah a reklamních triků (propagace tabákových výrobků a alkoholických nápojů formou reklamy – taktiky reklamních agentur, práce s reklamou – tvorba plakátů propagujících zdravý životní styl) - o drogách a jejich účincích (nejčastěji zneužívané návykové látky v ČR) - drogy a zákon (opatření a zákony související s podáváním alkoholických nápojů dětem a mladistvým, legislativa ve vztahu k nákupu, držení a výrobě drog) - náš kamarád bere drogy… Co dělat? (centra odborné pomoci, linky důvěry aj., modelové situace zaměřené na procvičování komunikace s linkou důvěry,) - buďte sami sebou, neztraťte svobodu - nenechat si ublížit (skryté formy a stupně individuálního násilí – šikana a jiné formy násilí, zneužívání, sexuální kriminalita) - dáváme přednost zdraví a životu - ochrana před přenosnými chorobami, základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a styku se zvířaty - kriminalita mládeže - zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, promiskuita - psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání - klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí - bezpečné chování a komunikace, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a situacích ohrožení

5.8.2 Tělesná výchova

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
2	2	2	2	2

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
2	2	2	2

Charakteristika předmětu

TĚLESNÁ VÝCHOVA - I. stupeň

Charakteristika předmětu

Předmět je součástí vzdělávací oblasti – Člověk a zdraví.
Tělesná výchova vede k využívání pohybu pro tělesnou a duševní pohodu, vnímání prožitku z pohybové činnosti.

Předmět je vyučován ve všech ročnících v časové dotaci 2 hodiny týdně.

Převažující formou realizace je vyučovací hodina.Též je využívána výuka v blocích – kurzy plavání, bruslení, sportovní soutěže, školy v přírodě, turistika.

Výuka probíhá v tělocvičně, na hřišti, v bazénu plaveckého areálu, na ledové ploše zimního stadionu, v lese, ve volné přírodě. Cílem je získat kladný vztah k fyzickým aktivitám a sportu, vytvářet návyky zdravého životního stylu vedoucí k utužování zdraví. Dále pak dodržování sportovní etiky, pravidel a jednání fair-play.

Předmět je členěn do třech skupin činností:
1) Činnosti ovlivňující zdraví – význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnost,rozvoj různých forem.
2) Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností – pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, průpravné úpoly, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, plavání, lyžování a bruslení, další pohybové činnosti.
3) Činnosti podporující pohybové učení – komunikace v TV, organizace při TV, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech.

Výchovné a vzdělávací strategie
Výchovné a vzdělávací strategie,které v předmětu Tělesná výchova směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:
- žáci jsou vedeni k osvojování si základního tělocvičného názvosloví,
- učíme žáky cvičit podle jednoduchého popisu cvičení, změřit základní pohybové výkony a porovnat je s předchozími, orientovat se v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích.

Kompetence k řešení problému:
- žáky učíme uplatňovat zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí a adekvátně reagovat v situaci úrazu spolužáka,
- vedeme žáky k řešení problémů v souvislosti s nesportovním chováním, nevhodným sportovním prostředím a nevhodným sportovním náčiním a nářadím,
- dodáváme žákům sebedůvěru, podle potřeby žákům v činnostech pomáháme.

Kompetence komunikativní:
- žáci jsou vedeni ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích,
- učíme je reagovat na základní povely a pokyny a samotné je i vydávat, zorganizovat jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty,
- vedeme žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých.

Kompetence sociální a personální:
- zadáváme úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat, umožňujeme každému žákovi zažít úspěch,
- vedeme žáky k jednání v duchu fair-play (dodržování pravidel), označování přestupků, respektování opačného pohlaví, zvládání pohybové činnosti ve skupině.

Kompetence občanské:
- učíme žáky spojovat pohybovou činnost se zdravím a zařazovat si do vlastního pohybového režimu korektivní cvičení,
- vedeme žáky ke kritickému myšlení, schopnosti hodnotit cvičení a schopnosti být ohleduplný a taktní,
- umožňujeme žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků.
Kompetence pracovní:
- vedeme žáky k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě,
- učíme žáky užívat jednotlivá tělocvičná nářadí a náčiní.

Kompetence digitální:
1.– 5. ročník
- zná kompenzační a relaxační cviky v souvislosti s používání digitálních technologií
- seznamuje se s různými možnostmi získávání poznatků v digitálním i fyzickém prostředí a uvědomuje si význam pohybových aktivit pro zdraví (pyramida pohybu)
3.- 5. ročník
- dovede získat informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště
4.- 5- ročník
- dokáže objektivně zhodnotit svůj výkon, porovnat ho s předchozími výsledky a zaznamenat různými digitálními přístroji

TĚLESNÁ VÝCHOVA - II. stupeň

Charakteristika předmětu

Prostřednictvím předmětu tělesná výchova se realizují výstupy ze vzdělávací oblasti, oboru Tělesná výchova.

Tělesná výchova spojuje pravidelnou pohybovou činnost se zdravím a využívá různé nabízené příležitosti. Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu.
Vede k využívání pohybu pro tělesnou a duševní pohodu, vnímání prožitku z pohybové činnosti.

Tělesná výchova je vyučována ve všech ročnících v časové dotaci 2 hodiny týdně.

Výuka tělesné výchovy probíhá v tělocvičně (zvláště v zimních měsících). Někteří žáci absolvují hodiny plavání.
Převážná část předmětu je realizována ve vyučovací hodině. Menší část zahrnuje sportovní soutěže, plavání, bruslení, školy v přírodě, ozdravné pobyty.

Cílem je vytvořit si správný vztah k pohybovým aktivitám a k sportu jako takovému, vytvářet návyky zdravého životního stylu.
Napomáhá formovat charakter ve smyslu dodržování sportovní etiky, respektování psaných i nepsaných pravidel, dodržování zásad fair – play.

Předmětem tělesná výchova prolínají průřezová témata:
OSV - rozvoj osobnosti, mezilidské vztahy a komunikace (i ve vypjatých situacích), morálka, etika, poznání vlastních možností a schopností.
VDO - komunikace v TV, uznání kvalit druhých, respektování pravidel, vytváření hodnot.
EGS - sport spojuje národy, stává se fenoménem moderní doby.
MRV - sport „bourá“ hranice, ctí tradice, nerozlišuje rasy, ovlivňuje současnou generaci.
EV - vztah člověka k prostředí, angažovanost významných osobností sportovního světa.
MDV - práce v týmu, propagace, vytváření veřejného mínění.

Výchovné a vzdělávací strategie
Výchovné a vzdělávací strategie,které v předmětu tělesná výchova směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:
- vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty,
- podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle,
- učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti a dovednosti,
- vedeme žáky k tomu, aby si osvojili nové pohybové dovednosti, kultivovali svůj pohybový projev i správné držení těla a postupně usilovali o optimální rozvoj zdravotně orientované zdatnosti,
- uplatňujeme individuální přístup k žákovi,
- při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace.

Kompetence křešení problémů:
- podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů,
- ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají,
- podporujeme žáky v tom, aby pozitivně prožívali osvojené pohybové činnosti a využívali je jako prostředek k překonávání aktuálních negativních tělesných či duševních stavů.

Kompetence komunikativní:
- klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace,
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování ,
- podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií,
- vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti,
- vedeme žáky k čestnému jednání v duchu "fair play".

Kompetence sociální a personální:
- volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy,

- učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce,
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu,
- učíme žáky tomu, aby si uvědomovali význam sociálních vztahů a rolí ve sportu a v jiných pohybových aktivitách.

Kompetence občanské:
- netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže),
- netolerujeme nekamarádské chování a odmítnutí požadované pomoci,
- vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí.

Kompetence pracovní:
- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci,
- při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí,
- měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky,
- důsledně učíme žáky dodržovat organizační, hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné sportovní či jiné pohybové činnosti ve známém i méně známém prostředí.

Kompetence digitální:
- zná kompenzační a relaxační cviky v souvislosti s používání digitálních technologií,
- seznamuje se s různými možnostmi získávání poznatků v digitálním i fyzickém prostředí a uvědomuje si význam pohybových aktivit pro zdraví (pyramida pohybu),
- dovede získat informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště,
- dokáže objektivně zhodnotit svůj výkon, porovnat ho s předchozími výsledky a zaznamenat různými digitálními přístroji.

1. ročník

2 týdně, P

1. ročník

1. Atletika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech, za pomoci učitele je dodržuje • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • zná základní pojmy související s během, skokem do dálky a hodem • poznává základní techniku běhu, skoku do dálky a hodu míčkem • zvládá alespoň pasivně základní pojmy osvojených cviků • učí se soustředit na cvičení • umí základní pojmy označující náčiní, osvojované dovednosti	Základní pojmy - týkající se běhů a hodů,názvy částí atletického hřiště - základy bezpečnosti při atletických činnostech - zjednodušené startovní povely a signály - vhodné oblečení pro atletické činnosti Běh - průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti - základy nízkého a polovysokého startu - rychlý běh na 20 až 40 m - motivovaný běh v terénu až do 10 minut Skok - průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti - odraz z místa - skok do dálky z místa Hod - průpravná cvičení pro hod míčkem - hod míčkem z místa

2. Gymnastika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech, za pomoci učitele je dodržuje • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • učí se soustředit na cvičení • snaží se o základní gymnastické držení těla • provede kotoul vpřed, vzad • zvládá základy gymnastického odrazu, chůze na lavičce a šplhu s dopomocí • umí základní pojmy označující náčiní, osvojované dovednosti	Základní pojmy - základní bezpečnostní pravidla při gymnastickém cvičení - vhodné oblečení pro gymnastiku - základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou,trupu - názvy používaného náčiní a nářadí - gymnastické držení těla - soustředění na cvičení Akrobacie - průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed a vzad - kotoul vpřed a vzad Přeskok - průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z trampolínky - skoky prosté odrazem snožmo - výskok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu odrazem z trampolínky Lavička - chůze s dopomocí Šplh na tyči - průpravná cvičení pro nácvik přírazu obounož - šplh do výšky max. 2 m s dopomocí

1. ročník

3. Rytmická a kondiční gymnastika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech, za pomoci učitele je dodržuje • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • zvládá alespoň pasivně základní pojmy osvojených cviků • učí se soustředit na cvičení • snaží se o základní gymnastické držení těla • uvědomuje si, že pohyb lze spojovat s představou, rytmem, příběhem, pohádkou (slovem)	Základní pojmy - zásady bezpečnosti při gymnastických činnostech, rytmizaci - vhodné oblečení a obutí pro gymnastickou činnost a rytmizaci - základní estetický pohyb těla a jeho částí - rytmizovaný pohyb, nápodoba pohybem

4. Pohybové hry

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech, za pomoci učitele je dodržuje • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • uvědomuje si různá nebezpečí při hrách, snaží se jim za pomoci učitele zabránit • je schopen hrát pohybové hry se spolužáky i mimo TV • dokáže v pohybové hře využít i hračky a jiné předměty (mimo tělocvičného nářadí) • uvědomuje si, že pohyb lze spojovat s představou, rytmem, příběhem, pohádkou (slovem)	Základní pojmy - související s osvojovanými hrami a používaným náčiním - základní povely pro realizaci her - základní pravidla osvojovaných her - bezpečnost při různých druzích her a v různých podmínkách - využití předmětů denní potřeby k pohybovým hrám

5. Sportovní hry

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech, za pomoci učitele je dodržuje • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • uvědomuje si různá nebezpečí při hrách, snaží se jim za pomoci učitele zabránit • umí základní pojmy označující náčiní, osvojované dovednosti • zvládá základní způsoby házení a chytání míče odpovídající velikosti a hmotnosti	Základní pojmy - spojené s osvojovanými činnostmi,náčiním,oblečením pro sportovní hry a částmi sportovního hřiště - základy bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách Vlastní nácvik - držení míče jednoruč a obouruč - manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti - základní přihrávky rukou - základní sportovní hry - vybíjená (se zjednodušenými pravidly, na malém hřišti)

6. Úpoly

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech, za pomoci učitele je dodržuje • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele	- přetahy a přetlaky

7. Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele	- zařazuje se pravidelně do pohybového režimu dětí, především v návaznosti na jejich svalová oslabení, dlouhodobé sezení

1. ročník

8. Zimní sporty

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech, za pomoci učitele je dodržuje • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • uvědomuje si různá nebezpečí při hrách, snaží se jim za pomoci učitele zabránit • umí základní pojmy označující náčiní, osvojované dovednosti	- základní pojmy spojené s osvojovanými činnostmi, výstrojí, výzbrojí, prostor pro zimní sporty - zásady bezpečnosti a hygieny při pohybu na ledě, na sněhu - vhodné oblečení pro zimní sporty - průpravná cvičení pro osvojení rovnováhy - bruslení - sáňkování - bobování

9. Turistika, pobyt v přírodě

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech, za pomoci učitele je dodržuje • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • je schopen hrát pohybové hry se spolužáky i mimo TV • dokáže v pohybové hře využít i hračky a jiné předměty (mimo tělocvičného nářadí)	Základní pojmy - spojené s vycházkami, výlety do přírody, s používanými pomůckami, oblečením, orientací - způsob pohybu v terénu - oblečení pro turistiku - první pomoc při drobných poraněních - chůze, běh, jízda na koloběžce, na kolečkových bruslích, jízda na kole po vyznačené trase

2. ročník

2 týdně, P

1. Atletika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech, za pomoci učitele je dodržuje • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • užívá základní pojmy související s během, skokem do dálky, hodem • zná základní techniku nízkého a polovysokého startu • zvládá základní techniku běhu, skoku do dálky z místa, hodu míčkem z místa a za chůze	Základní pojmy - názvy částí atletického hřiště týkající se běhů,skoků a hodů - základy bezpečnosti při atletických činnostech - vhodné oblečení pro atletické činnosti - zjednodušené startovní povely a signály Běh - průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti - základy nízkého a polovysokého startu - rychlý běh na 30 až 50 m - motivovaný běh v terénu až do 10 min Skok - průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti - odraz z místa - skok do dálky z místa i rozeběhu Hod - průpravná cvičení pro hod míčkem - hod míčkem z místa i z chůze

2. ročník

2. Gymnastika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech, za pomoci učitele je dodržuje • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • snaží se o základní gymnastické držení těla • soustředí se na cvičení • uvědomuje si, že při zpevnění těla se provádějí gymnastická cvičení snáze • předvede kotoul vpřed, vzad • umí skoky prosté snožmo z trampolíny • zvládá základy gymnastického odrazu, chůze na lavičce s dopomocí učitele	Základní pojmy - základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu - názvy používaného náčiní a nářadí - základní bezpečnostní pravidla při gymnastickém cvičení - vhodné oblečení pro gymnastiku - gymnastické držení těla - soustředění na cvičení Akrobacie - průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed a vzad - kotoul vpřed a vzad Přeskok - průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu - skoky prosté odrazem snožmo z trampolínky výskok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu odrazem z trampolínky Lavička - chůze s dopomocí (různé obměny) Šplh na tyči - průpravná cvičení pro nácvik přírazu obounož - šplh do výšky max. 2 m s dopomocí

3. Rytmická a kondiční gymnastika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech, za pomoci učitele je dodržuje • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • uvědomuje si, že pohyb lze spojovat s hudbou, rytmem, příběhem	Základní pojmy - základy bezpečnosti při gymnastických činnostech, rytmizaci - vhodné oblečení a obutí pro gymnastickou činnost, rytmizaci - základní estetický pohyb těla,jeho částí (chůze, běh, poskoky, obraty, pohyby různých částí těla) - rytmizovaný pohyb, nápodoba pohybem - tvořivé vyjádření rytmu a melodie pohybem - soustředění na hudební a rytmický doprovod, vnímání a prožívání rytmu, tempa a melodie

4. Pohybové hry

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech, za pomoci učitele je dodržuje • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele zabránit • hraje některé pohybové hry se spolužáky i mimo TV • je schopen při pohybových hrách využít tělocvičné náčiní, hračky i jiné předměty denní potřeby • užívá základní pojmy používaného náčiní, osvojených dovedností	Základní pojmy - související s osvojovanými hrami a používaným náčiním - základní organizační povely pro realizaci her - základní pravidla osvojovaných her - bezpečnost při různých druzích her a různých podmínkách - využití předmětů denní potřeby k pohybovým hrám

2. ročník

5. Sportovní hry

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech, za pomoci učitele je dodržuje • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • soustředí se na cvičení • užívá základní pojmy používaného náčiní, osvojených dovedností • zvládá základní způsoby házení a chytání míče odpovídající velikosti a hmotnosti • uplatňuje základní znalosti sportovních her v praxi	Základní pojmy - spojené s osvojovanými činnostmi, náčiním, oblečením pro sportovní hry a částmi sportovního hřiště - základy bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách Vlastní nácvik - držení míče jednoruč a obouruč - manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti - základní přihrávky rukou - základní sportovní hry - vybíjená (se zjednodušenými pravidly, na malém hřišti)

6. Úpoly

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech, za pomoci učitele je dodržuje • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele	- přetahy, přetlaky

7. Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele	- zařazuje se pravidelně do pohybového režimu dětí, především v návaznosti na jejich svalová oslabení, dlouhodobé sezení

8. Zimní sporty

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech, za pomoci učitele je dodržuje • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • soustředí se na cvičení • uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele zabránit • hraje některé pohybové hry se spolužáky i mimo TV • užívá základní pojmy používaného náčiní, osvojených dovedností	Základní pojmy - spojené s osvojovanými činnostmi, výzbrojí, výstrojí, prostor pro zimní sporty - zásady bezpečnosti a hygieny při pohybu na ledě, na sněhu - vhodné oblečení pro pobyt v chladném prostředí - cvičení pro rovnováhu - bruslení - sáňkování - bobování

9. Turistika, pobyt v přírodě

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech, za pomoci učitele je dodržuje • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele zabránit • hraje některé pohybové hry se spolužáky i mimo TV • je schopen při pohybových hrách využít tělocvičné náčiní, hračky i jiné předměty denní potřeby • užívá základní pojmy používaného náčiní, osvojených dovedností • uplatňuje základní znalosti sportovních her v praxi	Základní pojmy - spojené s vycházkami, výlety do přírody, s používanými pomůckami, oblečením, orientací - způsob pohybu v terénu - oblečení, obuv pro turistiku - první pomoc při drobných poranění - chůze, jízda na koloběžce, na kolečkových bruslích, jízda na kole po vyznačené trase

2. ročník

3. ročník

2 týdně, P

1. Atletika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických disciplínách • zvládá aktivně základní osvojované pojmy související s během, skokem do dálky a hodem míčkem • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • zná základní techniku běhu, skoku do dálky a hodu míčkem z chůze i z rozeběhu • je schopen upravit doskočiště, připravit start běhu, vydat pokyny pro start • jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám • aktivně se zapojuje do pohybových činností	Základní pojmy - základní disciplíny, části běžecké dráhy, skokanských sektorů, pomůcky pro měření výkonů, úpravy doskočiště - základy bezpečnosti při atletických činnostech, vhodné oblečení - startovní povely - základy techniky běhů, skoků, hodů Běh - průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti - běžecká abeceda - nízký start na povel, polovysoký start - rychlý běh do 60 m - vytrvalostní běh v terénu až do 15 min (dle výkonnosti žáků) - vytrvalý běh na dráze do 600 m Skok - průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti - skok do dálky s rozeběhem Hod - průpravná cvičení pro hod míčkem - hod míčkem z chůze, s rozeběhem

2. Gymnastika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám • uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických činnostech a rytmizaci, za pomoci učitele je dodržuje • aktivně se zapojuje do pohybových činností • snaží se o základní estetické držení těla • zvládá základy estetického pohybu těla a jeho částí • provede kotoul vpřed a vzad • snaží se reagovat na hezký i nezvládnutý pohyb • zná základní pojmy osvojovaných činností	Základní pojmy - základní cvičební polohy, postoje a pohyby paží, nohou trupu - názvy používaného nářadí a náčiní (aktivně) - základní záchrana a dopomoc při gymnastickém cvičení, vhodné oblečení - průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybů (s širším spektrem náčiní) Akrobacie - kotoul vpřed a jeho modifikace - kotoul vzad a jeho modifikace Přeskok - průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku - přeskok 2 - 4 dílů švédské bedny s odrazem z trampolíny - roznožka přes kozu našíř odrazem z trampolínky Lavička (kladinka) - chůze bez pomoci (různé obměny chůze) Šplh na tyči - šplh do výšky 4 metrů bez dopomoci

3. ročník

3. Rytmická a kondiční gymnastika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických činnostech a rytmizaci, za pomoci učitele je dodržuje • snaží se o základní estetické držení těla • zvládá základy estetického pohybu těla a jeho částí • snaží se reagovat na hezký i nezvládnutý pohyb • zná základy tance založené na chůzi, běhu, klusu, na kroku poskočném, přísuvném, přeměnném	Základní pojmy - základy estetického pohybu těla a jeho částí v různých polohách, změny poloh, obměny tempa a rytmu - tvořivé vyjádření rytmu pohybem - základní tance založené na taneční chůzi a běhu (klusu) - základní tance založené na kroku poskočném, přísuvném, přeměnném (seznámení s 2/4 a 3/4 tanečním krokem) - bezpečnost při gymnastických činnostech

4. Pohybové hry

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • aktivně se zapojuje do pohybových činností • uvědomuje si různá nebezpečí při pohybových hrách a snaží se jim zabránit • zná zaměření pohybových her • snaží se samostatně vytvářet pohybové hry, hledat varianty známých her • zná základní pojmy osvojovaných činností • zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly a dovede je využívat (samostatně nebo za pomoci učitele) • jedná v duchu fair play, za pomoci učitele dodržuje pravidla soutěží	Základní pojmy - související s funkcemi her, pravidly a používaným náčiním - variace her jednoho druhu - využití přírodního prostředí pro pohybové hry - bezpečnost při různých druzích her

5. Sportovní hry

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám • uvědomuje si různá nebezpečí při sportovních hrách a snaží se jim zabránit • zná základní pojmy osvojovaných činností • zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly a dovede je využívat (samostatně nebo za pomoci učitele) • jedná v duchu fair play, za pomoci učitele dodržuje pravidla soutěží	Základní pojmy - základní role ve hře,pravidla zjednodušených sportovních her související s osvojovanou činností - základní označení a vybavení hřišť - vhodné oblečení a obutí pro sportovní hry Vlastní nácvik - přihrávka jednoruč a obouruč - chytání míče jednoruč a obouruč - vedení míče driblingem - střelba jednoruč a obouruč na koš - pohyb s míčem a bez míče, zastavení - průpravné sportovní hry, utkání podle zjednodušených pravidel

6. Úpoly

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele	- přetahy a přetlaky

3. ročník

7. Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám • aktivně se zapojuje do pohybových činností • zná základní pojmy osvojovaných činností • spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím	- zařazují se pravidelně do pohybového režimu dětí, především v návaznosti na jejich svalová oslabení, dlouhodobé sezení

8. Zimní sporty

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám • aktivně se zapojuje do pohybových činností • uvědomuje si různá nebezpečí při pohybových hrách a snaží se jim zabránit • zná základní pojmy osvojovaných činností • zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly a dovede je využívat (samostatně nebo za pomoci učitele) • jedná v duchu fair play, za pomoci učitele dodržuje pravidla soutěží	Základní pojmy - spojené s osvojovanými činnostmi, výzbrojí, výstrojí, prostorem pro zimní sporty - zásady bezpečnosti a hygieny při pohybu na ledě, na sněhu - vhodné oblečení pro pohyb v chladném prostředí - cvičení pro rovnováhu - bruslení - sáňkování - bobování

9. Turistika, pobyt v přírodě

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám • aktivně se zapojuje do pohybových činností • uvědomuje si různá nebezpečí při pohybových hrách a snaží se jim zabránit • zná základní pojmy osvojovaných činností • jedná v duchu fair play, za pomoci učitele dodržuje pravidla soutěží • spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím	Základní pojmy - spojené s vycházkami, výlety do přírody, s používanými pomůckami, oblečením, orientací - způsob pohybu v různém terénu - oblečení,obuv vhodné pro turistiku - první pomoc při drobném poranění - chůze, jízda na koloběžce, na kole, na kolečkových bruslích po vyznačené trase

3. ročník

10. Plavání

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím • adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti	Základní plavecký výcvik - sprchování a otužování, sušení těla - smluvené signály pro dorozumívání v prostředí bazénu, zásady bezpečnosti při plavání a při pohybu v areálu bazénu - postupné potopení obličeje, otvírání očí, přetočení ve vodě podél osy těla, kotouly ve vodě, lovení předmětů, proplouvání kruhy - splývání v obou polohách - na břiše, na zádech, se zadrženým dechem, s výdechem do vody, po odrazu od stěny v obou polohách - výdechy do hladiny, s potopením obličeje, současně ústy i nosem, výdechy do vody spojené s pohybovým úkolem, opakované výdechy do vody při různých typech činnosti - skoky prosté a pády do vody z různých poloh - znak, kraul - základní prvky sebezáchrany - vznášení, šlapání vody - prvky dopomoci tonoucímu: přivolání pomoci

4. ročník

2 týdně, P

1. Rytmická a kondiční gymnastika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje pravidla bezpečnosti a hygieny při všech činnostech • užívá aktivně osvojované pojmy • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • snaží se samostatně o estetické držení těla • reaguje na hezký i nezvládnutý pohyb, projevuje radost z hezky zvládnutého pohybu • zvládá základy tance založené na kroku poskočném, přísunném, přeměnném, základy cvičení s náčiním	Základní pojmy - základní hudebně pohybové vztahy (rytmus, tempo, takt, melodie) - základy estetického pohybu těla a jeho částí v různých polohách - změny poloh, obměny tempa rytmu - základy tance založené na kroku poskočném, přísunném, přeměnném (základní taneční krok 2/4 a 3/4) - základy cvičení s náčiním (šátek, míč, švihadlo) při hudebním doprovodu

4. ročník

2. Pohybové hry

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje pravidla bezpečnosti a hygieny při všech činnostech • užívá aktivně osvojované pojmy • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • uvědomuje si různá nebezpečí při hrách, snaží se jim za pomoci učitele zabránit • ví, jaké je zaměření pohybových her • dovede samostatně vytvářet pohybové hry, vyhledávat varianty známých her • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice družstva • zvládá elementární herní činnosti jednotlivce a využívá je v základních kombinacích i v utkáních podle zjednodušených pravidel • uplatňuje zásady fair play	Základní pojmy - související s funkcemi her, pravidly a používaným náčiním - variace her jednoho druhu - využití přírodního prostředí pro pohybové hry - využití netradičního náčiní

3. Sportovní hry

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje pravidla bezpečnosti a hygieny při všech činnostech • užívá aktivně osvojované pojmy • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • uvědomuje si různá nebezpečí při hrách, snaží se jim za pomoci učitele zabránit • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice družstva • dovede zaznamenat výsledek utkání a pomáhat při rozhodování • zvládá elementární herní činnosti jednotlivce a využívá je v základních kombinacích i v utkáních podle zjednodušených pravidel • reaguje na hráčské funkce v družstvu, dodržuje v utkání • uplatňuje zásady fair play	Základní pojmy - osvojovaných činností, základní označení a vybavení hřišť, základní role ve hře, pravidla zjednodušených her - základní organizace utkání: losování, zahájení, počítání skóre, ukončení utkání - vhodné obutí a oblečení pro sportovní hry Vlastní nácvik - přihrávka jednoruč a obouruč (vrchní, trčením), přihrávka vnitřním nártem (po zemi, obloukem) - chytání míče jednoruč a obouruč, tlumení míče vnitřní stranou nohy - vedení míče (driblingem, nohou) - střelba jednoruč a obouruč na koš, střelba vnitřním nártem na branku - průpravné sportovní hry, utkání podle zjednodušených pravidel

4. ročník

4. Atletika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje pravidla bezpečnosti a hygieny při všech činnostech • užívá aktivně osvojované pojmy • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • umí techniku nízkého a polovysokého startu • zvládne upravit doskočiště, připravit start běhu a vydat povely pro start • dovede změřit, zapsat výkony v osvojovaných disciplínách a poronat je s předchozími výsledky • jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám • je schopen poskytnout základní dopomoc a záchranu pro cvičení	Základní pojmy - základní disciplíny, části běžecké dráhy, skokanského sektoru, pomůcky pro měření výkonu, úpravu doskočiště - základní techniky běhů, skoků, hodů - startovní povely - základní způsoby měření a zaznamenávání výkonů Běh - průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti - běžecká abeceda - nízký start (na povel), polovysoký start - rychlý běh na 60 m - vytrvalostní běh v terénu 12 - 15 min (dle výkonnosti žáků) - vytrvalý běh na dráze 600 m Skok - průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti - skok do dálky s rozběhem - postupně odraz z břevna - základy rozměření rozběhu Hod - průpravná cvičení pro hod míčkem - hod míčkem s rozběhem - spojení rozběhu s odhodem

5. Gymnastika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje pravidla bezpečnosti a hygieny při všech činnostech • užívá aktivně osvojované pojmy • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • provede kotoul vpřed, vzad, stoj na rukou (s dopomocí) • zvládá základy gymnastického odrazu z můstku • umí chůzi na lavičce bez dopomoci • zná základy šplhu • snaží se samostatně o estetické držení těla • je schopen pojmenovat osvojované činnosti i cvičební náčiní • reaguje na hezký i nezvládnutý pohyb, projevuje radost z hezky zvládnutého pohybu	Základní pojmy - základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného nářadí a náčiní (aktivně) - základní záchrana a dopomoc při gymnastickém cvičení - průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybů Akrobacie - kotoul vpřed a jeho modifikace - kotoul vzad a jeho modifikace - průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou - stoj na rukou s dopomocí Přeskok - průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku - skrčka přes kozu (bednu) našíř odrazem z můstku - roznožka přes kozu (bednu) našíř odrazem z trampolínky (můstku) Lavička (kladinka) - chůze bez dopomoci s různými obměnami Šplh na tyči - šplh do výšky 4 m

6. Úpoly

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje pravidla bezpečnosti a hygieny při všech činnostech • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • uplatňuje zásady fair play	- zařazujeme v rámci pohybových her, při průpravných a kondičních cvičeních - vhodná aktivní obrana a příprava na ni

4. ročník

7. Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje pravidla bezpečnosti a hygieny při všech činnostech • užívá aktivně osvojované pojmy • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele	- zařazují se do pohybového režimu dětí, především v návaznosti na jejich svalová oslabení, dlouhodobé sezení

8. Zimní sporty

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje pravidla bezpečnosti a hygieny při všech činnostech • užívá aktivně osvojované pojmy • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám • uvědomuje si různá nebezpečí při hrách, snaží se jim za pomoci učitele zabránit	Základní pojmy - spojené s osvojovanými činnostmi, výzbrojí, výstrojí, prostorem pro zimní sporty - zásady bezpečnosti a hygieny při pohybu na ledě, na sněhu - vhodné oblečení pro pohyb v chladném prostředí - cvičení pro rovnováhu - bruslení - sáňkování - bobování

9. Turistika, pobyt v přírodě

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje pravidla bezpečnosti a hygieny při všech činnostech • užívá aktivně osvojované pojmy • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • uvědomuje si různá nebezpečí při hrách, snaží se jim za pomoci učitele zabránit • dovede samostatně vytvářet pohybové hry, vyhledávat varianty známých her • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice družstva	Základní pojmy - spojené s vycházkami, výlety do přírody, s používanými pomůckami, oblečením, orientací - způsob pohybu v různém terénu - oblečení, obuv vhodné pro turistiku - první pomoc při drobném poranění - chůze, jízda na koloběžce, kolečkových bruslích, na kole po vyznačené trase

10. Plavání

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje pravidla bezpečnosti a hygieny při všech činnostech • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	Základní plavecký výcvik - smluvené signály pro dorozumívání v prostředí bazénu - zásady bezpečnosti při plavání a pohybu v areálu bazénu - potopení obličeje a postupné otvírání očí, přetočení ve vodě podél osy těla, lovení předmětů z přiměřené hloubky, proplouvání kruhy - splývání po skoku do vody - opakované, pravidelné výdechy do vody bez pohybu, v pohybu a při plaveckém způsobu prsa - pády a skoky prosté ze startovních bloků a zvýšených míst bazénu, nácvik startovního skoku - kraul, znak, prsa - prvky dopomoci unavenému plavci: tažení, letka, most - prvky dopomoci tonoucímu: základní znak, plavání na boku, přivolání pomoci

5. ročník

2 týdně, P

1. Atletika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje pravidla bezpečnosti a hygieny při všech činnostech • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • užívá aktivně osvojované pojmy • umí techniku nízkého a polovysokého startu • zvládne upravit doskočiště, připravit start běhu, vydat povely pro start • dovede změřit, zapsat výkony v osvojovaných disciplínách • jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti, reaguje na pokyny k vlastním chybám • dovede získat základní informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole, dokáže tyto informace předat • ví, jak reagovat při úrazu spolužáka	Základní pojmy - základní disciplíny, části hřiště - pomůcky pro měření výkonu, úprava doskočiště - základní techniky běhů, skoků a hodů, startovní povely - základní způsoby měření a zaznamenávání výkonů Běh - průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti - běžecká abeceda - nízký start,polovysoký start na povel - rychlý běh na 60 m - vytrvalý běh na dráze 800 m Skok - průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti - skok do dálky z rozběhu - skok do výšky z krátkého rozběhu - rozměření rozběhu Hod - průpravná cvičení pro hod míčkem - hod míčkem z rozběhu - spojení rozběhu s odhodem

2. Gymnastika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje pravidla bezpečnosti a hygieny při všech činnostech • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • užívá aktivně osvojované pojmy • je schopen poskytnout základní dopomoc a záchranu pro cvičení • dokáže přesné provádění pohybů při gymnastickém cvičení • provede kotoul vpřed, vzad i ve vazbách, stoj na rukou (s dopomocí) • zvládá základy gymnastického odrazu z můstku • umí základy chůze po kladině • zná základy šplhu • ví, jak reagovat při úrazu spolužáka	Základní pojmy - základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného nářadí a náčiní - základní záchrana a dopomoc při gymnastickém cvičení - průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinaci pohybů Akrobacie - kotoul vpřed a jeho modifikace - kotoul vzad a jeho modifikace - průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou - stoj na rukou dopomocí - akrobatické kombinace Přeskok - průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku - skrčka, roznožka přes kozu, bednu odrazem z můstku Kladina, lavička - chůze s obměnami Šplh na tyči, na laně - průpravná cvičení pro šplh - šplh na tyči, na laně do výše 4 m

5. ročník

3. Rytmická a kondiční gymnastika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje pravidla bezpečnosti a hygieny při všech činnostech • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • užívá aktivně osvojované pojmy • vyjádří pohybem různé činnosti, představy, nálady, rytmy • reaguje na hezký pohyb i nezvládnutý pohyb (projevuje radost z hezky zvládnutého pohybu) • dovede pohybem vyjádřit výrazně rytmický a melodický doprovod	Základní pojmy - názvy základních lidových tanců, vzájemné chování při tanci - základy tance založené na kroku poskočném, přísunném, přeměnném, základní taneční krok 2/4 a 3/4 - základy cvičení s náčiním při hudebním nebo rytmickém doprovodu, jednoduché sestavy

4. Pohybové hry

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje pravidla bezpečnosti a hygieny při všech činnostech • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • užívá aktivně osvojované pojmy • uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim předcházet • ví, jaké je zaměření různých pohybových her • dovede samostatně vytvářet pohybové hry, hledat varianty známých her • umí pohybově vyjádřit předmět, bytost, zvíře, náladu • dovede si pro pohybovou hru vytvořit nové náčiní (samostatně nebo s pomocí rodiny, učitele) • uplatňuje základy pravidel bezpečnosti • dohodne se na spolupráci (jednoduché taktice) družstva a dodržuje ji • uplatňuje zásady fair play jednání ve hře • ví, jak reagovat při úrazu spolužáka	Základní pojmy - související s funkcemi her, pravidly a používaným náčiním - variace her více druhů - využití přírodního prostředí pro pohybové hry - využití netradičního náčiní - náměty na přípravu vlastního náčiní

5. Sportovní hry

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje pravidla bezpečnosti a hygieny při všech činnostech • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • užívá aktivně osvojované pojmy • dohodne se na spolupráci (jednoduché taktice) družstva a dodržuje ji • uvědomuje si různá nebezpečí při sportovních hrách a snaží se jim předcházet • zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly • dovede zaznamenat výsledek utkání a pomáhá při rozhodování • zvládá elementární činnosti jednotlivce a dovede je využít v základních kombinacích i v utkání podle zjednodušených pravidel • uvědomuje si základní role hráčské funkce v družstvu a dodržuje je v utkání (za pomoci učitele) • uplatňuje zásady fair play jednání ve hře • dovede získat základní informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole, dokáže tyto informace předat • ví, jak reagovat při úrazu spolužáka	Základní pojmy - související s osvojovanými činnostmi, základní označení a vybavení hřišť, základní role ve hře, pravidla zjednodušených sportovních her - základní organizace utkání - losování, zahájení, počítání skóre, ukončení utkání - vhodné obutí, oblečení pro sportovní hry Vlastní nácvik - přihrávka jednoruč, obouruč, vnitřním nártem - chytání jednoruč, obouruč, tlumení míče vnitřní stranou nohy - vedení míče driblingem, nohou - střelba na koš, na branku - průpravné sportovní hry, utkání podle zjednodušených pravidel - základní spolupráce ve hře

5. ročník

6. Úpoly

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje pravidla bezpečnosti a hygieny při všech činnostech • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele	- zařazujeme při pohybových hrách a průpravných kondičních cvičeních - význam vhodné aktivní obrany

7. Průpravná, kondiční, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje pravidla bezpečnosti a hygieny při všech činnostech • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele	- zařazuje se do pohybového režimu dětí, především v návaznosti na jejich svalová oslabení, dlouhodobé sezení

8. Zimní sporty

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje pravidla bezpečnosti a hygieny při všech činnostech • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • užívá aktivně osvojované pojmy • uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim předcházet • umí pohybově vyjádřit předmět, bytost, zvíře, náladu • uplatňuje zásady fair play jednání ve hře • dovede získat základní informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole, dokáže tyto informace předat • ví, jak reagovat při úrazu spolužáka	Základní pojmy - spojené s osvojovanými činnostmi, výzbrojí, výstrojí, prostor pro zimní sporty - zásady bezpečnosti a hygieny při pohybu na ledě, na sněhu - vhodné oblečení pro pobyt v chladném prostředí - cvičení pro rovnováhu - bruslení - sáňkování - bobování

9. Turistika, pobyt v přírodě

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje pravidla bezpečnosti a hygieny při všech činnostech • reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim předcházet • ví, jaké je zaměření různých pohybových her • dovede samostatně vytvářet pohybové hry, hledat varianty známých her • umí pohybově vyjádřit předmět, bytost, zvíře, náladu • dovede si pro pohybovou hru vytvořit nové náčiní (samostatně nebo s pomocí rodiny, učitele) • uplatňuje zásady fair play jednání ve hře • ví, jak reagovat při úrazu spolužáka	Základní pojmy - spojené s vycházkami, výlety do přírody, s používanými pomůckami, oblečením, orientací - způsob pohybu v terénu - oblečení, obuv pro turistiku - první pomoc při drobných poraněních - chůze, jízda na koloběžce, na kolečkových bruslích, na kole po vyznačené trase

6. ročník

2 týdně, P

1. Bezpečnost a hygiena

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • seznámí se se zásadami bezpečnosti a chování při TV • eliminuje možná nebezbečí úrazu • aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu • usiluje o zlepšení své fyzické kondice • používá základní pojmy označující nářadí a náčiní • uplatňuje osvojené pohybové dovednosti • předchází možným poraněním a úrazům	

2. Atletika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • seznámí se se základními pravidly atletických disciplín a jejich technikou • soustředí se na správné a přesné provedení pohybu • procvičí si základní prvky běžecké abecedy a dokáže objasnit její význam • popíše základní pravidla atletických soutěží • předvede nízký start při sprintech a základní sportovní povely • aplikuje průpravná odrazová cvičení při skocích	- běhy - 60 m, 600 m (D), 800 m (CH), štafetový - skoky - daleký, vysoký - hody - kriketovým míčkem, medicimbalem

3. Míčové hry

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • seznámí se se základními pravidly jednotlivých míčových her a při utkání se jimi řídí • dodržuje pravidla fair play • rozeznává herní role a funkce při hře (kapitán, brankář, útočník, obránce, náhradník) • zvolí taktiku hry a aktivně pomáhá při rozhodování utkání • nacvičí herní činnosti jednotlivce (driblink, druhy přihrávek, obranné a útočné systémy, dvojtakt, střelba na koš) • procvičí střelbu na cíl formou průpravných a soutěžních her • zvládá nácvik trojtaktu při střelbě na branku, driblink, obranné a útočné systémy • předvede vedení míče, jeho zpracování a přesnost přihrávek a střelby • nacvičí přesnost přihrávek a chytání míče při přehazované	- basketbal - vybíjená - házená - fotbal - přehazovaná

6. ročník

4. Gymnastika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vysvětlí způsoby záchrany a dopomoci na jednotlivém nářadí a dokáže je použít při cvičení za pomoci učitele • užívá osvojené názvosloví cvičence • zvládne kotoul vpřed a vzad a kotoul do roznožení, přemet stranou, stoj na rukou s dopomocí učitele • na kruzích a hrazdě předvede výmyk a kotoul • předvede základní cviky s jednotlivým náčiním • zvládá průpravná odrazová cvičení i základní skoky a odrazy na trampolínce do měkkého doskočiště	- akrobacie - přeskok přes kozu (skrčka, roznožka) - kruhy - hrazda - švihadla, obruče, tyče, lavičky - trampolínka

5. Kondiční cvičení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • dodržuje správnou techniku dýchání při cvičení s hudbou a udržuje rytmus (dívky) • vysvětlí zásady posilování a kompenzačních cviků • objasní význam kondičního cvičení pro rozvoj síly, vytrvalosti a obratnosti (v závislosti na věku cvičence) • před začátkem cvičení provádí zahřátí svalů a strečinkové cvičení na protažení • popíše zásady bezpečnosti při úpolových cvicích • uvědomuje si správné zapojení jednotlivých svalových partií při posilování	- aerobik a jóga (dívky) - posilování, kruhový trénink - šplh na tyči

6. Atypické sportovní hry

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vysvětlí základní pravidla vybraných atypických sportovních her • předvede herní činnosti jednotlivce a základy herních systémů • aplikuje osvojené pohybové dovednosti ve hře • uvědomuje si význam kolektivních her a hraje v duchu fair-play	- ringo - florbal

7. Soutěžní hry

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • seznámí se s řadou soutěžních her vedoucích ke zlepšení průpravné činnosti dané pohybové aktivity	- obratnostní, vytrvalostní, rychlostní, postřehové, paměťové

7. ročník

2 týdně, P

1. Bezpečnost a hygiena

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • seznámí se se zásadami bezpečnosti a chování při TV • eliminuje možná nebezbečí úrazu • aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu • usiluje o zlepšení své fyzické kondice • používá základní pojmy označující nářadí a náčiní • uplatňuje osvojené pohybové dovednosti • předchází možným poraněním a úrazům	

2. Atletika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • seznámí se se základními pravidly atletických disciplín a jejich technikou • soustředí se na správné a přesné provedení pohybu • procvičí si základní prvky běžecké abecedy a dokáže objasnit její význam • popíše základní pravidla atletických soutěží • předvede nízký start při sprintech a základní startovní povely • aplikuje průpravná odrazová cvičení při skocích	- běhy - 60 m, 800 m (D), 1000 m (CH), štafetový - skoky - daleký, vysoký - hody - kriketovým míčkem, medicimbalem, granátem

3. Míčové hry

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • seznámí se se základními pravidly jednotlivých míčových her a při utkání se jimi řídí • rozeznává herní role a funkce při hře (kapitán, brankář, útočník, obránce, náhradník) • zvolí taktiku hry a aktivně pomáhá při rozhodování utkání • nacvičí herní činnosti jednotlivce (driblink, druhy přihrávek, obranné a útočné systémy, dvojtakt, střelba na koš) • procvičí střelbu na cíl formou průpravných a soutěžních her • zvládá nácvik trojtaktu v házené při střelbě na branku, driblink, obranné a útočné systémy • předvede vedení míče, jeho zpracování a přesnost přihrávek a střelby • nacvičí přesnost přihrávek a chytání míče v přehazované	- basketbal - vybíjená - házená - fotbal - přehazovaná

7. ročník

4. Gymnastika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vysvětlí způsoby záchrany a dopomoci na jednotlivém nářadí a dokáže je použít při cvičení za pomoci učitele • užívá osvojené názvosloví cvičence • zvládne kotoul vpřed a vzad, kotoul do roznožení a letmo, přemet stranou, stoj na rukou do kotoulu s dopomocí učitele • na kruzích a hrazdě předvede výmyk a kotoul • předvede základní cviky s jednotlivým náčiním • dovede z osvojených cviků připravit krátké sestavy a předvést je • zvládá průpravná odrazová cvičení i základní skoky a odrazy na trampolínce do měkkého doskočiště	- akrobacie - přeskok přes kozu (skrčka, roznožka) - kruhy - hrazda - švihadla, obruče, tyče, lavičky - trampolínka

5. Kondiční cvičení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • dodržuje správnou techniku dýchání při cvičení s hudbou a udržuje rytmus • vysvětlí zásady posilování a kompenzačních cviků • objasní význam kondičního cvičení pro rozvoj síly, vytrvalosti a obratnosti (v závislosti na věku cvičence) • před začátkem cvičení provádí zahřátí svalů a strečinkové cvičení na protažení • popíše zásady bezpečnosti při úpolových cvicích • uvědomuje si správné zapojení jednotlivých svalových partií při posilování	- aerobik a jóga (dívky) - posilování, kruhový trénink - šplh na tyči

6. Atypické sportovní hry

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vysvětlí základní pravidla vybraných atypických sportovních her • předvede herní činnosti jednotlivce a základy herních systémů • aplikuje osvojené pohybové dovednosti ve hře • uvědomuje si význam kolektivních her a hraje v duchu fair-play	- ringo - florbal

7. Soutěžní hry

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • seznámí se s řadou soutěžních her vedoucích ke zlepšení průpravné činnosti dané pohybové aktivity	- obratnostní, vytrvalostní, rychlostní, postřehové, paměťové

8. ročník

8. ročník

2 týdně, P

1. Bezpečnost a hygiena

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • seznámí se se zásadami bezpečnosti a chování při TV • eliminuje možná nebezbečí úrazu • aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu • usiluje o zlepšení své fyzické kondice • používá základní pojmy označující nářadí a náčiní • uplatňuje osvojené pohybové dovednosti	

2. Atletika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • seznámí se se základními pravidly atletických disciplín a jejich technikou • soustředí se na správné a přesné provedení pohybu • procvičí si základní prvky běžecké abecedy a dokáže objasnit její význam • popíše základní pravidla atletických soutěží • předvede nízký start při sprintech a základní startovní povely • aplikuje průpravná odrazová cvičení při skocích	- běhy - 60 m,1000 m (D), 1500 m (CH), štafetový - skoky - daleký, vysoký - hody - kriketovým míčkem, medicimbalem, granátem - vrhy - koulí

3. Míčové hry

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • seznámí se se základními pravidly jednotlivých míčových her a při utkání se jimi řídí • rozeznává herní role a funkce při hře (kapitán, brankář, útočník, obránce, náhradník) • zvolí taktiku hry a aktivně pomáhá při rozhodování utkání • nacvičí herní činnosti jednotlivce (driblink, druhy přihrávek, obranné a útočné systémy, dvojtakt, střelba na koš) a herní kombinace • procvičí střelbu na cíl formou průpravných a soutěžních her • zvládá nácvik trojtaktu v házené při střelbě na branku, driblink, obranné a útočné systémy, herní kombinace • předvede vedení míče, jeho zpracování a přesnost přihrávek a střelby • nacvičí přesnost přihrávek a chytání míče • nacvičí vrchní, pak spodní volejbalové odbití obouruč • předvede spodní a vrchní podání	- basketbal - vybíjená - házená - fotbal - přehazovaná - volejbal

8. ročník

4. Gymnastika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vysvětlí způsoby záchrany a dopomoci na jednotlivém nářadí a dokáže je použít při cvičení za pomoci spolužáka • užívá osvojené názvosloví cvičence • zvládne kotoul vpřed a vzad, kotoul do roznožení a letmo, přemet stranou, stoj na rukou (s výdrží 2 s) do kotoulu s dopomocí spolužáka, stoj na hlavě • na kruzích a hrazdě předvede výmyk a kotoul, komíhání a svis vznesmo • předvede základní cviky s jednotlivým náčiním • dovede z osvojených cviků připravit krátké sestavy a předvést je • zvládá průpravná odrazová cvičení i základní skoky a odrazy na trampolínce do měkkého doskočiště	- akrobacie - přeskok přes kozu (skrčka, roznožka, s oddáleným můstkem) a bednu (skrčka) - kruhy - hrazda - švihadla, obruče, tyče, lavičky - trampolínka

5. Kondiční cvičení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • dodržuje správnou techniku dýchání při cvičení s hudbou a udržuje rytmus • vysvětlí zásady posilování a kompenzačních cviků • objasní význam kondičního cvičení pro rozvoj síly, vytrvalosti a obratnosti (v závislosti na věku cvičence) • před začátkem cvičení provádí zahřátí svalů a strečinkové cvičení na protažení • popíše zásady bezpečnosti při úpolových cvicích • uvědomuje si správné zapojení jednotlivých svalových partií při posilování	- aerobik a jóga (dívky) - posilování, kruhový trénink - šplh na tyči a laně

6. Atypické sportovní hry

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vysvětlí základní pravidla vybraných atypických sportovních her • předvede herní činnosti jednotlivce a základy herních systémů • aplikuje osvojené pohybové dovednosti ve hře • uvědomuje si význam kolektivních her a hraje v duchu fair-play	- ringo - florbal - softbal

7. Soutěžní hry

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • seznámí se s řadou soutěžních her vedoucích ke zlepšení průpravné činnosti dané pohybové aktivity	- obratnostní, vytrvalostní, rychlostní, postřehové, paměťové

9. ročník

2 týdně, P

1. Bezpečnost a hygiena

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • seznámí se se zásadami bezpečnosti a chování při TV • aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu • usiluje o zlepšení své fyzické kondice • používá základní pojmy označující nářadí a náčiní • eliminuje možná nebezpečí úrazu • uplatňuje osvojené pohybové dovednosti	

2. Atletika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • seznámí se se základními pravidly atletických disciplín a jejich technikou • soustředí se na správné a přesné provedení pohybu • procvičí si základní prvky běžecké abecedy a dokáže objasnit její význam • popíše základní pravidla atletických soutěží • předvede nízký start při sprintech a základní startovní povely • aplikuje průpravná odrazová cvičení při skocích	- běhy - 60 m, 1000 m (D), 1500 m (CH), štafetový - skoky - daleký, vysoký - hody - kriketovým míčkem, medicimbalem, granátem - vrhy - koulí

3. Míčové hry

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • seznámí se se základními pravidly jednotlivých míčových her a při utkání se jimi řídí • rozeznává herní role a funkce při hře (kapitán, brankář, útočník, obránce, náhradník) • zvolí taktiku hry a aktivně pomáhá při rozhodování utkání • nacvičí herní činnosti jednotlivce (driblink, druhy přihrávek, obranné a útočné systémy, dvojtakt, střelba na koš) a herní kombinace • procvičí střelbu na cíl formou průpravných a soutěžních her • zvládá nácvik trojtaktu v házené při střelbě na branku, driblink, obranné a útočné systémy, herní kombinace • předvede vedení míče, jeho zpracování a přesnost přihrávek a střelby • nacvičí přesnost přihrávek a chytání míče • nacvičí vrchní, pak spodní volejbalové odbití obouruč a snaží se z výskoku nad síť smečovat	- basketbal - vybíjená - házená - fotbal - přehazovaná - volejbal

9. ročník

4. Gymnastika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vysvětlí způsoby záchrany a dopomoci na jednotlivém nářadí a dokáže je použít při cvičení za pomoci spolužáka • užívá osvojené názvosloví cvičence • zvládne kotoul vpřed a vzad, kotoul do roznožení a letmo, přemet stranou, stoj na rukou (s výdrží 2 s) do kotoulu s dopomocí spolužáka, stoj na hlavě, rondát • na kruzích a hrazdě předvede výmyk, přešvih a kotoul, komíhání a svis vznesmo střemhlav, houpání • předvede základní cviky s jednotlivým náčiním • dovede z osvojených cviků připravit krátké sestavy a předvést je • zvládá průpravná odrazová cvičení i základní skoky a odrazy na trampolínce do měkkého doskočiště	- akrobacie - přeskok přes kozu (skrčka, roznožka; s oddáleným můstkem), švédskou bednu - kruhy - hrazda - švihadla, obruče, tyče, lavičky - trampolínka

5. Kondiční cvičení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • dodržuje správnou techniku dýchání při cvičení s hudbou a udržuje rytmus • vysvětlí zásady posilování a kompenzačních cviků • objasní význam kondičního cvičení pro rozvoj síly, vytrvalosti a obratnosti (v závislosti na věku cvičence) • před začátkem cvičení provádí zahřátí svalů a strečinkové cvičení na protažení • popíše zásady bezpečnosti při úpolových cvicích • uvědomuje si správné zapojení jednotlivých svalových partií při posilování	- aerobik a jóga (dívky) - posilování, kruhový trénink - šplh na tyči a laně

6. Atypické sportovní hry

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vysvětlí základní pravidla vybraných atypických sportovních her • předvede herní činnosti jednotlivce a základy herních systémů • aplikuje osvojené pohybové dovednosti ve hře • uvědomuje si význam kolektivních her a hraje v duchu fair-play	- ringo - florbal - softbal - bruslení (kolečkové, lední) - plavání

7. Soutěžní hry

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • seznámí se s řadou soutěžních her vedoucích ke zlepšení průpravné činnosti dané pohybové aktivity	- obratnostní, vytrvalostní, rychlostní, postřehové, paměťové

8. Turistika a pobyt v přírodě

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • získá základní informace pro přežití v přírodě	- příprava turistické akce (přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla) - přesun v terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce i cyklisty

9. ročník

5.9 Člověk a svět práce

Charakteristika oblasti

Oblast člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Koncepce vzdělávací oblasti člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.
Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru člověk a svět práce je rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů, které jsou pro školu povinné. Na 2. stupni je rozdělen na šest tematických okruhů: Práce s technickými materiály, Design a konstruování, Pěstitelské práce a chovatelství, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů, Svět práce. Tematické okruhy na 2. stupni tvoří nabídku, z níž školy vybírají podle svých podmínek a pedagogických záměrů, kromě povinného tematického okruhu Svět práce, minimálně další dva tematické okruhy. Vybrané tematické okruhy je nutné realizovat v plném rozsahu.

Tematický okruh Svět práce je určen pro 8. a 9. ročník i odpovídající ročníky víceletých středních škol. Je povinný pro všechny žáky v plném rozsahu a lze jej zařadit již od 7. ročníku. Vzdělávací obsah je realizován v průběhu celého základního vzdělávání a je určen všem žákům
(tedy chlapcům i dívkám bez rozdílu). Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření. Proto je vhodné zařazovat do vzdělávání žáků co největší počet tematických okruhů.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:
- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci.

5.9.1 Svět práce

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
1	1	1	0+1

Charakteristika předmětu

SVĚT PRÁCE

Charakteristika vyučovacího předmětu

Tento vyučovací předmět vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce, postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Cileně se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou.
Vzdělávací oblast připravuje žáky pro život v technicky vyspělé společnosti. Důraz se přitom klade na tvorbu a upevňování pozitivních postojů k rozmanitým pracovním činnostem, osvojování prakticky využitelných dovedností a rozvoj schopnosti jejich aplikace v běžných životních situacích. Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si zakladní pracovní dovednosti a návyky.
Učivo celé vzdělávací oblasti je určeno všem žákům, tedy chlapcům i dívkám bez rozdílu. Na druhém stupni základní školy se vzdělávací obsah realizuje s minimální časovou dotací 4 vyučovací hodiny (v každém ročníku 1 hod. týdně, v 9. roč. je využita 1 disponibilní hodina). Tématický okruh Svět práce je určen výhradně pro 8. a 9. roč. Teoretická část výuky probíhá v kmenové třídě, praktická část v dílnách a odborných pracovnách, ve školní kuchyňce.
Význam tohoto tématického okruhu je zdůrazněn i jeho obsahovým posílením a zaměřením na otázky týkající se přípravy na volbu povolání. Zároveň rozšiřuje jejich poznatky o světě práce a přibližuje jim vzdělávací a pracovní příležitosti i reálné možnosti uplatnění absolventů zakl. školy na trhu práce. Tím významně napomáhá lepšímu rozhodování žáků při volbě vhodné střední školy a v dlouhodobé perspektivě tak může zajistit jejich větší úspěšnost v dalším odborném a profesním růstu.

Výchovné a vzdělávací strategie
Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Svět práce směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:
- vedeme žáky k aktivnímu vyhledávání nových informací a systematizaci,
- žáci tyto informace efektivně využívají v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktických úlohách.

Kompetence k řešení problémů:
- podněcujeme žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k samostatnému řešení,
- provedeme rozbor pracovního postupu.

Kompetence komunikativní:
- vedeme žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci,
- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory,
- zapojují se do diskuse, obhajují svůj názor, snaží se vhodně argumentovat,
- vedeme je k porozumění různým typům textů a jejich praktickému využití,
- využívají získané komunikativní dovednosti k vytváření mezilidských vztahů.

Kompetence sociální a personální:

- rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěch vlastní i druhých,
- připravujeme žáky k tomu, aby se projevovali jako svobodné a zodpovědné osobnosti, aby uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti.

Kompetence občanské:
- rozvíjíme u žáků vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i přírodě,
- učíme žáky rozvíjet a chránit fyzické a duševní zdraví,
- vedeme žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem.

Kompetence pracovní:
- pomáháme žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti,
- při práci používáme bezpečně a účinně materiály a nástroje,
- využíváme znalosti a zkušenosti získané z různých oborů,
- připravujeme žáky na jejich profesní zaměření.

Kompetence digitální:
- vedeme žáky k využívání a pochopení digitálních technologií při výuce o materiálech a technologiích,
- podporujeme využívání digitálních technologií při měření,
- učíme žáky řešit problémy sběrem a tříděním dat z otevřených zdrojů,
- vedeme žáky k tomu, aby své vytvořené nebo získané výukové materiály a záznamy o použitých zdrojích ukládali do svého elektronického portfolia k dalšímu využití při vzdělávání.

6. ročník

1 týdně, P

1. Technické kreslení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • přečte jednoduchý technický výkres • vypracuje jednoduchý technický výkres • při technickém kreslení používá správné pomůcky a dbá na estetickou úpravu, změří a orýsuje výrobek	- druhy promítání - technický výkres - formáty - technické kreslení - zásady a pravidla - čtení a vypracování jednoduchých technických výkresů - měření a orýsování výrobku

6. ročník

2. Práce se dřevem, s kovy a plasty

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • popíše vlastnosti materiálů (dřevo, kovy, plasty) • pojmenuje pracovní nářadí potřebné k práci se dřevem, kovy a plasty • provede, vyřeší zadaný pracovní úkol správně a ve stanoveném rozsahu • provede zadané praktické činnosti s danými materiály: dřevo, kovy, plasty • při práci používá vhodné pracovní pomůcky a nástroje • vyřeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálu, pracovních nástrojů a nářadí • správně zachází s pomůckami, nástroji a nářadím • na konkrétních příkladech uvede využití znalostí vlastnosti různých materiálů při volbě vhodného materiálu pro daný výrobek, při volbě vhodného způsobu zpracování materiálu a při volbě vhodných pracovních pomůcek, nářadí a nástrojů • udržuje pořádek na pracovním místě • dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygienická pravidla a předpisy • dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku	- pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro opracování materiálu - druhy a vlastnosti materiálu - dřevo, kovy, plasty, užití v praxi - organizace a plánování pracovní činnosti (pracovní postup, vhodný výběr pracovních nástrojů a nářadí) - jednoduché práce s technickým materiálem (řezání, pilování, broušení, spojování a další dle podmínek) - práce pro zlepšení školního prostředí - hygiena, bezpečnostní předpisy, první pomoc při úrazu - bezpečnost a ochrana zdraví při práci

7. ročník

1 týdně, P

1. Příprava pokrmů

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • používá základní kuchyňský inventář • udržuje pořádek a čistotu v kuchyni • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny provozu v kuchyni • správně zařadí potraviny do skupin • sestaví jídelníček • připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy • dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	- základní vybavení kuchyně - udržování pořádku a čistoty v kuchyni - bezpečnost a hygiena provozu v kuchyni - výběr, nákup a skladování potravin - skupiny potravin - zásady správné výživy - sestavování jídelníčku - úprava pokrmů za studena - základní způsoby tepelné úpravy - základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů - základní inventář pro stolování - jednoduché prostírání - obsluha a chování u stolu - slavnostní stolování v rodině

8. ročník

8. ročník

1 týdně, P

1. Technické kreslení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zná pravidla pro technické kreslení • přečte jednoduchý technický výkres • při technickém kreslení používá správné pomůcky, dbá na estetickou úpravu, změří a orýsuje výrobek • vypracuje jednoduchý technický výkres	- druhy promítání - technický výkres - formáty - technické kreslení - zásady a pravidla - čtení a vypracování jednoduchých technických výkresů - měření a orýsování výrobku

2. Práce se dřevem s kovy a plasty

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zná bezpečnost práce při zacházení s nářadím a kázeň při práci,hygienu práce,systém a poiřádek na pracovišti • popíše vlastnosti materiálů (dřevo, kov, plasty) • pojmenuje pracovní nářadí potřebné k práci se dřevem, kovy a plasty • provede, vyřeší zadaný pracovní úkol správně a ve stanoveném rozsahu • provede zadané praktické činnosti s danými materiály: dřevo, kovy, plasty • při práci používá vhodné pracovní pomůcky a nástroje • vyřeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálu, pracovních nástrojů a nářadí • správně zachází s pomůckami, nástroji a nářadím • udržuje pořádek na pracovním místě • dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygienická pravidla a předpisy • poskytne první pomoc při úrazu • dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku	- úloha techniky v životě člověka - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro opracování materiálu - druhy a vlastnosti materiálu - dřevo, kovy, plasty, výroba a užití v praxi - organizace a plánování pracovní činnosti (pracovní postup, vhodný výběr pracovních nástrojů a nářadí) - jednoduché práce s technickým materiálem (řezání, pilování, broušení, vrtání, spojování a další dle podmínek) - dovedení pracovních postupů k finálnímu výrobku - práce pro zlepšení školního prostředí - hygiena, bezpečnostní předpisy, první pomoc při úrazu - bezpečnost a ochrana zdraví při práci

9. ročník

0+1 týdně, P

1. Trh práce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	- lidská práce, pracovní činnosti, pracoviště a pracovní prostředí - trh práce, požadavky kvalifikační a zdravotní

9. ročník

2. Volba profesní orientace

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	- volba profesní orientace, základní principy, sebepoznávání, osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní irientace - informační základna pro volbu povolání - práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb

3. Možnosti vzdělávání

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	- možnosti vzdělávání, náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby - učební obory, náplň jednotlivých řemesel - požadavky pro absolvování v daném oboru - druhy středních škol a návaznost dalšího vzdělávání

4. Zaměstnání

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zná práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů	- zaměstnání, pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce, práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů

5. Podnikání

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	- druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání - možnosti podnikání v jednotlivých oborech

5.9.2 Tvořivé činnosti

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
2	**2**	**2**	**3**	**3**

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník

Charakteristika předmětu

TVOŘIVÉ ČINNOSTI

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura a Člověk a svět práce.
Ze vzdělávacích oborů výtvarné výchovy a člověk a svět práce jsme vytvořili předmět s názvem „Tvořivé činnosti“.

Vzdělávací obsah tvořivých činností je realizován ve všech ročnících 1. stupně základní školy s celkovou dotací 12 hodin.
V 1. roč. – 2 h, ve 2. roč. – 2 h, ve 3. roč. – 2 h, ve 4. roč. – 3 h a v 5. roč. – 3 h.

Vyučovací proces prostřednictvím tohoto předmětu směřuje k tomu, aby žáci získali praktické dovednosti, které spojují činnosti výtvarné i manuální.

Charakteristika vzdělávací oblasti a její obsah:
• Rozvíjení smyslové citlivosti
• Uplatňování subjektivity
• Ověřování komunikačních účinků
• Práce s drobným materiálem
• Konstrukční činnosti
• Pěstitelské práce
• Příprava pokrmů

Je třeba, aby žáci na své úrovni dostali příležitost pochopit principy tvorby a mohli se tak stát poučenými vnímateli a interprety i tvůrci.
Proces tvorby umožňuje rozvíjet žákovu originalitu, tvořivost, smyslovou citlivost, schopnost se zapojit do komunikace.
Žáky je třeba vnímat jako tvůrčí osobnosti s plným právem na sebevyjádření. Do výsledků tvůrčí činnosti se promítá osobnost učitele, jeho energie, se kterou k práci s dětmi přistupuje. Důležité je jeho respektování neobvyklých přístupů objevenými dětmi. Tento dialog předpokládá kvalitního tvůrce – tedy žáka. Učitel by měl nabídnout širokou nabídku různorodých vjemů, dostatek času, zapojení smyslů a porovnávat způsoby vnímání a příležitost vnímat a interpretovat různorodá vizuálně obrazná vyjádření.

Výchovné a vzdělávací strategie
Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Tvořivé činnosti směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:
- vedeme žáky k aktivnímu vyhledávání informací a systematizaci,
- ukazujeme žákům možnosti ve výtvarné oblasti,
- seznamujeme je s obecně známými znaky, dáváme je do souvislostí.

Kompetence k řešení problému:
- vedeme žáky k samostatným a originálním řešením, k výtvarnému vyjádření myšlenky
- učíme žáky diskutovat a obhajovat své práce
- učíme žáky, aby si uvědomili, že každý z nás vnímá různé věci rozlišně.

Kompetence komunikativní:
- vedeme žáky k tomu, že přínosem může být i názor druhého,
- poskytujeme dostatečný prostor k vlastnímu uměleckému – výtvarnému projevu,
- využíváme získaných dovedností.

Kompetence sociální a personální:
- vysvětlujeme a vytváříme zásady chování při hodinách tvořivých činností,
- ukazujeme možnosti týmové práce,
- vedeme žáky ke správnému výběru pomůcek a jejich správnému používání,

- snažíme se o to, aby správně časově rozdělili práci.

Kompetence občanské:
- vedeme žáky k ocenění a ochraně kulturního dědictví naší země
- směřujeme je k profesní orientaci.

Kompetence pracovní:
- vysvětlujeme žákům, jak správně používat výtvarné a pracovní potřeby a jak o ně pečovat,
- vedeme žáky k osvojení zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, k hygieně práce,
- vysvětlujeme základy organizace a plánování práce,
- vedeme žáky k technologické kázni.

Kompetence digitální:
- motivujeme žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení (program Malování)
- poskytujeme žákům prostor ke sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace,
- vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům,
- vedeme žáky k sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace,
- seznamujeme žáky s výhodami využívání videonávodů při tvorbě vlastních výrobků nebo pokrmu,
- motivujeme žáky k zaznamenávání výsledků pozorování přírody a pěstitelských pokusů s využitím digitálních technologií (fotografie – vytváření prezentací)
- motivujeme žáky k využívání digitálních technologií a digitálních zdrojů k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu.

1. ročník

2 týdně, P

1. ročník

1. Tvořivé činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ • vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů • pracuje podle slovního návodu a předlohy • vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje • na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil • interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností • v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace • zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi • provádí pozorování přírody, zaznamenává a hodnotí výsledky pozorování • pečuje o nenáročné rostliny • připraví tabuli pro jednoduché stolování • chová se vhodně při stolování	- pojmenování jednotlivých vizuálně obrazných elementů - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury a jejich vztahy, kombinace, proměny v ploše, objemu a prostoru, vnímání velikosti, celku - pokus o vyjádření děje, využití charakteristických prvků postav - lidové zvyky, tradice, řemesla - práce s papírem - mačkání, trhání, lepení, stříhání, vystřihování podle šablony, překládání, skládání - práce s modelovací hmotou - hnětení, mačkání, válení a tvarování - práce s drátem v kombinaci s jinými materiály - práce s přírodninami - užití listů,suchých plodů, těstovin, písku, kamínků a korálků (navlékání, aranžování, práce dle návodu) - při všech činnostech práce dle návodu slovního nebo dle předlohy - hledisko vnímání klidu, pohybu, vyjádření dynamiky - seznámení a používání nástrojů a pomůcek při různých činnostech (práce s jehlou - navlékání, vytváření uzlů, stříhání látky, základní stehy, přišívání knoflíků, vyšívání s předlohou) - udržování pořádku na svém pracovním místě i v ostatních předmětech - užití fotografie, tiskovin, zapojení médií, reklamy, utváření osobního postoje v komunikaci v rámci skupin spolužáků, rodinných příslušníků - ilustrátoři dětské knihy, porovnání vyjádření osobních zážitků a výtvarných děl spolužáků - techniky plastického vyjádření - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - hmatové, pohybové podněty, modelovací hmota, tvarování papíru - uplatnění výběru barev, linií, kombinování technik, využití hraček, různých objektů, elektronického obrazu, pokus o comics - škála barev, zapouštění, míchání tónů, výraz barevnosti od nejsvětlejší k nejtmavší - koláž, kolorovaná kresba, kontura - instalování výstavek, obhajování vkusného - práce montážní a demontážní - sestavování stavebnicových prvků a jejich demontování, práce podle návodu a předlohy - sestavování modelů - vycházka, pozorování rostlin - pěstování pokojových rostlin - otírání listů, zalévání, kypření - klíčení, první listy, setí, sázení, růst - vybavení kuchyně, používání příborů - jeho části a správné rozložení - příprava pokrmů ve skupinách - příprava svačiny

2. ročník

2. ročník

2 týdně, P

1. Tvořivé činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ • vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů • pracuje podle slovního návodu a předlohy • vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje • na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil • interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností • v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace • zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi • provádí pozorování přírody, zaznamenává a hodnotí výsledky pozorování • pečuje o nenáročné rostliny • připraví tabuli pro jednoduché stolování • chová se vhodně při stolování	- pojmenování jednotlivých vizuálně obrazných elementů - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury a jejich vztahy, kombinace, proměny v ploše, objemu a prostoru, vnímání velikosti, celku - pokus o vyprávění děje, využití charakteristických prvků postav - lidové zvyky, tradice, řemesla - práce s papírem - vytváření jednoduchých prostorových tvarů z papíru - práce s modelovací hmotou - hnětení, mačkání, válení, tvarování - práce s drátem v kombinaci s jinými materiály - práce s přírodninami - listy, suché plody, těstoviny, písek, kamínky a korálky (navlékání, aranžování, práce dle návodu) - při všech činnostech práce dle návodu slovního nebo předlohy - hledisko vnímání klidu, pohybu, vyjádření dynamiky - seznámení a používání nástrojů i pomůcek při různých činnostech (práce s jehlou - navlékání, vytváření uzlů, stříhání látky, přišívání knoflíků, používání základních stehů, vyšívání s předlohou) - udržování pořádku na svém pracovním místě i v ostatních předmětech - užívání fotografie, tiskovin, zapojení médií, reklamy, utváření osobního postoje v komunikaci v rámci skupiny spolužáků, rodinných příslušníků - ilustrátoři dětské knihy, porovnávání vyjádření osobních zážitků a výtvarných děl spolužáků - techniky plastického vyjádření - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - hmatové, pohybové podněty, modelovací hmota, tvarování papíru - uplatnění výběru barev, linií, kombinování technik, využití hračky, různých objektů, elektronického obrazu, pokus o comics - škála barev, zapouštění, míchání tónů, výraz barevnosti o nejsvětlejší k nejtmavší, koláž, kolorovaná kresba, kontura - instalování výstavek, obhajování vkusu - práce montážní a demontážní - sestavování a demontáž, práce podle návodu a předlohy - vycházka, pozorování rostlin - pěstování pokojových rostlin - otírání listů, zalévání, kypření - klíčení, první listy,setí, sázení, růst - prostírání jednoduché slavnostní tabule (využití znalostí se zacházením s příbory) - výběr, nákup a skladování potravin - příprava pokrmů ve skupinách - chuťovky

2. ročník

3. ročník

2 týdně, P

1. Tvořivé činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ • vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů • pracuje podle slovního návodu a předlohy • vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje • na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil • interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností • v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace • zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi • provádí pozorování přírody, zaznamenává a hodnotí výsledky pozorování • připraví tabuli pro jednoduché stolování • chová se vhodně při stolování • pečuje o nenáročné rostliny	- pojmenování jednotlivých vizuálně obrazných elementů - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury a jejich vztahy, kombinace, proměny v ploše, objemu, prostoru, vnímání velikosti a celku - pokus o vyprávění děje, využití charakteristických prvků postav - lidové zvyky, tradice, řemesla - práce s papírem - vytváření jednoduchých prostorových tvarů z papíru - práce s modelovací hmotou - hnětení, mačkání, válení, tvarování - práce s drátem v kombinaci s jinými materiály - práce s přírodninami - listy, suché plody, těstoviny, písek, kamínky a korálky (navlékání, aranžování, práce dle návodu) - při všech činnostech práce dle návodu slovního nebo dle předlohy - hledisko vnímání klidu, pohybu, vyjádření dynamiky - seznámení a používání nástrojů a pomůcek při různých činnostech (práce s jehlou - navlékání, vytváření uzlů, stříhání látky, užití základních stehů, přišívání knoflíků, vyšívání s předlohou) - udržování pořádku na pracovním místě i v ostatních předmětech - užití fotografie, tiskovim, zapojení médií, reklamy, utváření osobního postoje v komunikaci v rámci skupin spolužáků, rodinných příslušníků -ilustrátoři dětské knihy, porovnání vyjádření osobních zážitků a výtvarných děl spolužáků - techniky plastického vyjádření - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - hmatové, pohybové podněty, modelovací hmota, tvarování papíru - uplatnění výběru barev, linií, kombinování technik, využívání hračky, objektů, elektronického obrazu, comics - škála barev, zapouštění, míchání tónů, výraz barevnosti od nejsvětlejší k nejtmavší, koláž, kolorovaná kresba, kontura - instalování výstavek, obhajování vkusného - práce montážní a demontážní - užívání stavebnicových prvků, sestavování modelů - podle návodu a předlohy - vycházka, pozorování rostlin - otírání listů, zalévání, kypření - seznámení s jedovatými rostlinami, informace o alergiích, drogách - klíčení, první listy, setí, sázení, růst - jednoduché prostírání, stolování u slavnostní tabule - výběr, nákup a skladování potravin - příprava pokrmů ve skupinách - pomazánky, obložené chlebíčky

4. ročník

3 týdně, P

1. Tvořivé činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů • využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic • volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu • při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností • nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě • provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž • pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu • udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu • osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy • porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace • vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu • nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil • provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování • ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny • volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní • orientuje se v základním vybavení kuchyně • připraví samostatně jednoduchý pokrm • udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni • dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	- výrazové možnosti linie, tvarů, světla, stínu, barevnosti, textury a vyjádření ve vztazích (podobnost, kontrast, rytmus) - modelování postavy, postavy v pohybu, vyjádření poměru mezi postavou a okolím, hra s barvou - míchání barev - využívání prvků lidové tradice - kresba - výrazové vlastnosti, linie, kompozice v ploše, kresba různými materiály (pero, tuš, uhel, rudka, křída...) - malba - kolorovaná kresba - koláž - kombinace a poměry prvků vizuálně obrazného vyjádření v ploše, objemu a prostoru - uplatnění spontaneity, hledání nových kontextů pro uplatnění samostatně vytvořených a přejatých obrazových znaků, rozlišení reálného a duchovního prostoru - práce montážní a demontážní - sestavování modelů podle slovního návodu, předlohy, náčrtu - grafické techniky - práce se šablonou, otisk, vosková technika - umělecká výtvarná tvorba - zhodnocení a vytvoření názoru a kritiky - možnost využití návštěvy výstavy (malba, fotografie, kresba, ilustrace) - ilustrátoři dětské knihy, techniky koláže, frotáže - comics, PC - malování, reklama, fotografie - lepení, stříhání, vytváření prostorových konstrukcí, skládání (origami) - práce s textilem - šití, výroba maňásků, ... - postava v pohybu - vyjádření činností, profesí - použití techniky dle vlastního výběru a fantazie - obhájení vlastní tvorby, respektování a tolerance rozdílných způsobů vyjádření, vytváření výstavek vlastních prací - znalost rozdílu mezi setím a sázením - péče o pokojové květiny - základní podmínky pro pěstování, množení odnožemi, řízkováním, ze semen, přesazování, užití správných pomůcek, nástrojů a nářadí - jedovaté rostliny, alergie, drogy - bezpečné zacházení s ostrými nástroji, používání spotřebičů a dalšího vybavení kuchyně - udržování čistoty - použití čistících prostředků - dodržování bezpečnosti a hygieny - výběr, nákup a skladování potravin - časově nenáročná příprava pokrmů ze studené kuchyně, nápoje - česká kuchyně - historie a význam

4. ročník

5. ročník

3 týdně, P

1. Tvořivé činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů • využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic • volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu • při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností • nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě • provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž • pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu • udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu • osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy • porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace • vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu • nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil • provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování • ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojově i jiné rostliny • volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní • orientuje se v základním vybavení kuchyně • připraví samostatně jednoduchý pokrm • dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování • udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	- výrazové možnosti linie, tvarů, světla, stínu, barevnosti, textury a vyjádření ve vztazích (podobnost, kontrast, rytmus) - modelování postavy v prostoru a v pohybu, učí se vyjadřovat poměr mezi postavou a okolím - hra s barvou - míchání barev - využití prvků lidové tradice - kresba - výrazové vlastnosti, linie, kompozice v ploše, kresba různými materiály (pero, tuš, uhel, rudka, křída...) - malba - kolorovaná kresba - koláž - kombinace a poměry prvků vizuálně obrazného vyjádření v ploše, objemu a prostoru - uplatnění spontaneity, hledaní nových kontextů pro uplatnění samostatně vytvořených a přejatých obrazových znaků, rozlišení reálného a duchovního prostoru - práce montážní a demontážní - sestavování modelů dle slovního návodu, předlohy, náčrtu - grafické techniky - práce se šablonou, otisk, vosková technika - umělecká výtvarná tvorba - zhodnocení a vytvoření názoru a kritiky - možnost využití návštěvy výstavy (malba, fotografie, kresba, ilustrace) - ilustrátoři dětské knihy, techniky koláže, frotáže - comics, PC - malování, reklama, fotografie - lepení, stříhání, vytváření prostorových konstrukcí, skládání (origami) - práce s textilem - šití, výroba maňásků... - postava v pohybu - vyjádření činností, profesí - použití techniky dle vlastního výběru a fantazie - obhájení vlastní tvorby, respektování a tolerance rozdílných způsobů vyjádření, vytváření výstavek vlastních prací - znalost rozdílu mezi setím a sázením - péče o pokojové rostliny - základní podmínky pro pěstování, množení odnožemi, řízkováním, ze semen, přesazování, užití správných pomůcek, nástrojů a nářadí - jedovaté rostliny, alergie, drogy - bezpečné zacházení s ostrými nástroji, používání spotřebičů a dalšího vybavení kuchyně - udržování čistoty - použití čistících prostředků - dodržování bezpečnosti a hygieny - výběr, nákup a skladování potravin - časově nenáročná příprava pokrmů ze studené kuchyně, nápoje - česká kuchyně - historie a význam

5. ročník

5.10 Doplňující vzdělávací obory

5.10.1 Seminář z českého jazyka

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
			0+1

Charakteristika předmětu

SEMINÁŘ Z ČESKÉHO JAZYKA
Charakteristika vyučovacího předmětu

Tento volitelný předmět navazuje na vzdělávací obor Český jazyk a literatura. Vyučuje se v 9. ročníku, je mu věnována 1 hodina týdně z disponibilní dotace. Vyučovací hodina je realizována většinou ve třídě. Pro plnění některých výstupů je využívána i pracovna výpočetní techniky – práce s výukovými programy, využívání internetu.
Vzdělávací obsah předmětu je zaměřen především na přípravu na přijímací zkoušky. U žáků jsou rozvíjeny i takové dovednosti, které nejsou důležité jen pro vzdělávání v oblasti Jazyk a jazyková komunikace, ale umožňují získávání poznatků ve všech dalších oborech a v dalším studiu na středních školách.

Výchovné a vzdělávací strategie
Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Doplňující vzdělávací obory - seminář z českého jazyka směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:
- vedeme žáky k systematickému učení a ukládání informací,
- vedeme žáky k aplikaci naučených pravidel pravopisu a jejich vzájemnému propojování,
- vytváříme podmínky pro vyhledávání a třídění informací využívaných v procesu učení i v praktickém životě,
- učíme žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky v písemném a v ústním projevu, hodnotit výsledky své práce a usilovat o jejich zlepšení.

Kompetence k řešení problémů:
- vedeme žáky k tomu, aby uměli nalézat chyby v textu a odůvodnit správná řešení,
- osvojené znalosti aplikují při řešení netradičních úloh,
- vedeme žáky k samostatnému nalézání mluvnických pravidel,
- učíme je hledat chyby v textu, zdůvodňovat své závěry a navrhovat různá řešení problémů.

Kompetence komunikativní:
- vedeme žáky:
  - ke správné formulaci a vyjádření myšlenek a názorů,
  - k výstižnému a kultivovanému ústnímu i písemnému vyjadřování,
  - k výběrů vhodných jazykových,slohových a neverbálních prostředků pro danou situaci,
- při práci s texty různých komunikačních žánrů rozšiřujeme aktivní i pasivní slovní zásobu žáků,
- s žáky připravujeme vhodná mediální sdělení pro školní časopis, webové stránky školy.

Kompetence sociální a personální:
- při hodinách vytváříme příležitosti k tomu, aby žáci mohli diskutovat,
- volíme takové metody, aby žáci mohli pracovat nejen individuálně, ale i v malých skupinách a v rámci celé třídy,
- usilujeme o to, aby žáci odpovědně přijímali různé role v týmu a pracovali v tvůrčí a nekonfliktní atmosféře, aby dokázali naslouchat druhým,
- vedeme žáky k tomu, aby v případě potřeby uměli poskytnout pomoc nebo o ni požádat.

Kompetence občanské:
- vhodnými metodami a výběrem ukázek probouzíme hrdost na naše tradice, kulturní i historické dědictví,
- vedeme žáky k využívání získaných znalostí a komunikačních dovedností v běžném životě.

Kompetence pracovní:
- žáci si plánují postup práce, využívají všech dostupných informačních zdrojů,
- žáci samostatně pracují s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími slovníky, příručkami a encyklopediemi,
- žáci účelně využívají jako zdroj informací internet a hromadné sdělovací prostředky,
- vedeme žáky k tomu, aby se získané poznatky a dovednosti staly základem pro celoživotní vzdělávání i profesní orientaci.

Kompetence digitální:
- ovládají různá běžně používaná digitální zařízení a aplikace a používají je při učení,
- dodržují hygienické návyky při práci s digitálními zařízeními,
- samostatně se rozhodují, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít,
- pracují s vhodně zvolenými programy (textový editor, MS PowerPoint),
- k získávání vědomostí využívají též digitální zdroje informací,
- jsou vedeni ke kritickému vyhodnocování informací a k jejich ověřování z více zdrojů,
- odlišují vlastní a cizí obsah, jsou vedeni k dodržování autorských práv,
- využívají čtenářské strategie vhodné pro digitální čtení,
- prakticky využívají nových programů, aplikací a interaktivních cvičení,
- ověřují pravopisné jevy a další informace prostřednictvím internetové jazykové příručky UJC,
- pracují s online slovníky,
- jsou vedeni ke slušnému chování a respektu také v digitálním prostředí.

9. ročník

0+1 týdně, V

1. Přijímací zkoušky

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • řeší náročnější úlohy z testů na přijímací zkoušky	- typy zadání testových úloh - testy z různých typů škol

2. Skladba

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • odstraňuje skladební nedostatky	- správný slovosled, bohatě rozvité větné členy, složitá souvětí

3. Slovní zásoba

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, Slovníkem spisovné češtiny a dalšími slovníky a příručkami • pochopí analogické úlohy • rozšiřuje si slovní zásobu	- rčení, přísloví, frazeologismy - synonyma, antonyma - obrazná pojmenování

4. Pravopis

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, Slovníkem spisovné češtiny a dalšími slovníky a příručkami • řeší náročnější úlohy z testů na přijímací zkoušky	- opakování pravopisu, obtížnější příklady

5. Netradiční úlohy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • seznámí se s typy úloh z testů SCIO, CERMAT • pochopí analogické úlohy • dokáže si účelně rozvrhnout čas při psaní testu	- řešení úloh z testů SCIO, CERMAT a jiných netypických zadání

9. ročník

6. Práce s textem

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • orientuje se v náročnějších textech různého žánru a zaměření • vyhledá v textu fakta podle zadání • nalezne požadované informace v textu různého typu a porovná je s jinými údaji • porozumí danému textu a utvoří si vlastní názor na přečtené • globálně porozumí informacím grafického charakteru a odvodí další informace	- kritické a analytické čtení - manipulativní působení textu - graficky zpracovaný text - grafy, tabulky...

7. Mediální výchova

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • aktivně se podílí na přípravě a realizaci vydání jednoho čísla školního časopisu • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	- příprava textu do školního časopisu - sběr a zpracování informací - odstraňování gramatických a slohových nedostatků - rozvržení a grafické zpracování textu - práce na počítači

8. Mluvený projev

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • přednese řečnické cvičení a vhodně využívá prostředků řeči	- technika mluveného projevu - prostředky nonverbální a paralingvální - připravený i nepřipravený projev

5.10.2 Fyzikálně - chemická praktika

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
		0+1	**0+1**

Charakteristika předmětu

FYZIKÁLNĚ - CHEMICKÁ PRAKTIKA

Charakteristika předmětu

Tento předmět navazuje na vzdělávací oblast Člověk a příroda a pomáhá žákům lépe porozumět přírodním zákonitostem. Žáci dostávají příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny. Žáci si osvojují i důležité dovednosti, hlavně pozorovat, experimentovat, měřit, analyzovat výsledky svých pozorování a vyvozovat z nich závěry.

Výchovné a vzdělávací strategie
Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Fyzikálně - chemická praktika směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:
- vedeme žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací o společných a rozdílných vlastnostech látek a těles,
- žáci samostatně pozorují vlastnosti látek, těles, chemických a fyzikálních dějů a získané výsledky porovnávají a vyvozují z nich závěry.

Kompetence k řešení problému:
- vedeme žáky k vnímání problémových situací,
- vedeme žáky k vyhledávání informací o daných tématech,
- talentované žáky podporujeme při řešení problémových úloh chemické a fyzikální olympiády nebo jiných soutěží.

Kompetence komunikativní:
- diskutujeme s žáky o daných problémech, učíme je naslouchat a zapojovat se do diskuse,
- vedeme žáky k tomu, aby uměli seznámit ostatní s výsledky svého pozorování a přitom správně používali základní fyzikální a chemické pojmy.

Kompetence sociální a personální:
- vedeme žáky ke spolupráci ve skupině nebo ve dvojicích, učíme je práci si naplánovat a rozdělit.

Kompetence občanské:
- seznamujeme žáky se zásadami bezpečného chování a zásadami ohleduplnosti k ostatním i k životnímu prostředí.

Kompetence pracovní:
- žáci pracují s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a přístroji podle zásad bezpečnosti práce,
- učí se pracovat podle zadaného návodu k práci a o výsledku své práce zpracovávají protokol.

8. ročník

0+1 týdně, V

1. Laboratorní sklo a pomůcky, zásady práce v chemické laboratoři

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • seznámí se s laboratorním sklem a pomůckami používanými v chemické laboratoři	- bezpečnost práce v chemické a fyzikální laboratoři - laboratorní sklo a pomůcky (ohýbání skla)

8. ročník

2. Měření fyzikálních veličin

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • seznamuje se s prací se základními měřicími pomůckami a přístroji ve fyzikální laboratoři	- měření základních fyzikálních veličin (délka, hmotnost, hustota, teplota, objem, čas, síla)

3. Voda

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zkoumá vodu z fyzikálních i chemických hledisek, provede jednoduché fyzikální a chemické pokusy	- voda jako podmínka života - složení vody, filtrace, destilace, rozpouštění, elektrolýza, povrchové napětí, hustota, pH - exkurze, vycházka

4. Kmitavý pohyb, šíření zvuku

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • seznamuje se s prací se základními měřicími pomůckami a přístroji ve fyzikální laboratoři • provede jednoduché pokusy podle zadaného návodu, zapíše svá pozorování, formuluje závěry	- matematické kyvadlo - pohyb tělesa na pružině - zvuk, šíření zvuku

5. Úlohy fyzikální olympiády a Pythagoriády

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • provede jednoduché pokusy podle zadaného návodu, zapíše svá pozorování, formuluje závěry	- praktické a teoretické úlohy fyzikálních olympiád

9. ročník

0+1 týdně, V

1. Elektrické obvody

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • pracuje bezpečně s potřebnými pomůckami • provede jednoduché fyzikální a chemické pokusy, zapíše svá pozorování a formuluje závěry	- jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod

2. Elektrolýza

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • pracuje bezpečně s potřebnými pomůckami • provede jednoduché fyzikální a chemické pokusy, zapíše svá pozorování a formuluje závěry • vyhledává informace k řešeným problémům	- elektrolýza z fyzikálního i chemického hlediska

9. ročník

3. Polovodičové součástky

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • pracuje bezpečně s potřebnými pomůckami • provede jednoduché fyzikální a chemické pokusy, zapíše svá pozorování a formuluje závěry • vyhledává informace k řešeným problémům	- termistor, fotorezistor, dioda

4. Optika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • pracuje bezpečně s potřebnými pomůckami • provede jednoduché fyzikální a chemické pokusy, zapíše svá pozorování a formuluje závěry • vyhledává informace k řešeným problémům	- odraz a lom světla - zrcadla, čočky, optické přístroje

5. Úlohy fyzikální a chemické olympiády

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • pracuje bezpečně s potřebnými pomůckami • provede jednoduché fyzikální a chemické pokusy, zapíše svá pozorování a formuluje závěry • vyhledává informace k řešeným problémům	- řešení praktických a teoretických úloh fyzikáních a chemických olympiád

6. Chemické reakce, průmysl a životní prostředí

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • pracuje bezpečně s potřebnými pomůckami • provede jednoduché fyzikální a chemické pokusy, zapíše svá pozorování a formuluje závěry • vyhledává informace k řešeným problémům	- kapkové reakce - postupy používané v chemickém průmyslu - chemické reakce, které probíhají v živé přírodě ve spojitosti s životním prostředím - exkurze, vycházka

5.10.3 Seminář z anglického jazyka

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
			0+1

Charakteristika předmětu

SEMINÁŘ Z ANGLICKÉHO JAZYKA

Charakteristika předmětu

Tento volitelný předmět navazuje na vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace; vzdělávací obor Cizí jazyk. Vyučovací předmět má v 9. roč. časovou dotaci 1disponibilní hodinu týdně. Výuka probíhá většinou ve třídách nebo v pracovně AJ. Důraz je kladen na komunikační schopnosti žáků a praktické využívání jazyka.
Předmět prohlubuje předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Žáci jsou také vedeni k porozumění čteného textu a mluveného slova. Jsou také seznamováni s reáliemi zemí, jež tímto jazykem hovoří. Znalost cizího jazyka přispívá k pochopení cizojazyčných kultur a k jejich toleranci.

Výchovné a vzdělávací strategie
Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Seminář z anglického jazyka směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:
- klademe důraz na poslech a čtení s porozuměním, práci s textem, internetem a vyhledáváním informací,
- individuálním přístupem motivujeme žáky k zájmu o cizí jazyk,
- v zadávaných projektech podněcujeme tvořivost a samostatnost žáků.

Kompetence k řešení problému:
- ve vyučování navozujeme situace, na které žák reaguje v cizím jazyce,
- žáci získávají informace z různých zdrojů, jako např. práce s internetem, s časopisem, se speciálními počítačovými programy, třídí je, zařazují a zpracovávají,
- žáci prezentují své projekty na zadaná témata.

Kompetence komunikativní:
- vedeme žáky ke správné komunikaci v cizím jazyce s učitelem, se spolužáky a také s cizinci ve škole i mimo školu,
- vedeme je k diskusi a klademe důraz na respektování názoru ostatních.

Kompetence sociální a personální:
- při vyučování uplatňujeme práci ve skupinách a tím učíme žáky vzájemné spolupráci a pomoci druhým při učení.

Kompetence občanské:
- žáci poznávají prostředí v anglicky mluvících zemích a jsou vedeni k pochopení a toleranci různých kultur a naopak se učí prezentovat svou vlast a místo, kde žijí.

Kompetence pracovní:
- ve vyučování pracujeme s dvojjazyčnými slovníky, audiovizuální technikou, s anglickými časopisy pro děti a literaturou různé úrovně obtížnosti.

9. ročník

0+1 týdně, V

1. Časopisy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • spolupracuje ve skupině na tvorbě časopisu • zamýšlí se nad výběrem vhodných témat pro vlastní časopis	- práce s časopisy - tvorba časopisu /křížovka, kvíz, interview, vyprávění, pozvánka/

2. Internet a výukové programy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vyhledá vhodné informace na počítači a sestaví projekt o zvoleném tématu • vypracuje test na počítači a jeho výsledky použije k vlastnímu sebehodnocení	- vyhledávání informací v anglickém jazyce - testy slovní zásoby a gramatiky na počítači - projekt na zadané nebo zvolené téma s využitím internetu nebo výukových programů

3. Četba

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • převypráví úryvek z knihy • vyjádří svůj názor na přečtenou knihu (úryvek z knihy) • odpovídá na otázky související s přečteným textem	- četba s porozuměním - převyprávění textu - reakce na otázky - vyjádření názoru na přečtené texty

4. Video

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • porovná život v naší zemi se životem v některé z anglicky mluvících zemí • porovná kulturní zvyky a tradice naší země a anglicky mluvících zemí	- reálie anglicky mluvících zemí - poslech s porozuměním

5. Dramatizace

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • sehraje svou roli ve scénce • předvede rozhovor na dané téma • přednese úryvek z básně	- rozhovor - přednes básně - scénka

9. ročník

6. Naše město

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • připraví komentář o zajímavém místě, budově apod. v našem městě a při procházce městem s ním seznámí ostatní • připraví ve spolupráci s ostatními žáky návrh okružní cesty městem pro zahraniční návštěvníky	- hledání a třídění informací o našem městě /historie i současnost, významná místa a budovy, osobnosti, události/ - hra na průvodce městem

5.10.4 Seminář z matematiky

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
			0+1

Charakteristika předmětu

SEMINÁŘ Z MATEMATIKY

Charakteristika vyučovacího předmětu

Volitelný předmět Seminář z matematiky je zaveden do učebního plánu 9.ročníku a má časovou dotaci jednu hodinu týdně.Tato hodina je disponibilní, je vyhrazena na praktické úlohy z běžného života a práci ve skupinách.
Výuka probíhá většinou ve třídě, v případě využití počítače jako výukového prostředku, v multimediální učebně.
Obsah vzdělání vychází ze vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace.

Výchovné a vzdělávací strategie
Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Seminář z matematiky směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:
- rozvíjíme u žáků logické, exaktní a abstraktní myšlení,
- vedeme žáky k postupnému zdokonalování grafického projevu, provádění rozborů a zápisu úloh,
- vedeme žáky k ověřování výsledků,
- podněcujeme žáky k realizaci vlastních nápadů,
- zadáváme žákům zajímavé úlohy.

Kompetence k řešení problému:
- učíme žáky provádět rozbor problému,
- vedeme žáky k vlastnímu rozboru jejich chybných řešení a hledání cesty správného řešení,
- motivujeme žáky problémy z praktického života,
-rozvíjíme u žáků důvěru ve vlastní schopnosti řešit problémy.

Kompetence komunikativní:
- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky v pracovním týmu (ve skupinách).

Kompetence sociální a personální:
- volíme úlohy, při kterých žáci mohou pracovat ve skupinách,
- rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat a střídat role ve skupině, respektovat práci vlastní i druhých a dohodnutá pravidla chování,

Kompetence občanská:
- pomáháme žákům pomocí jasných kriterií hodnotit své činnosti, výsledky a práci ostatních,
- vedeme je při zpracování informací ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení.

Kompetence pracovní:
- učíme žáky využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech,
- zadáváme úlohy, při kterých lze využít grafy, obrazové materiály a jiné informační zdroje, ze kterých žáci vyhledávají a třídí informace,
- vedeme žáky k efektivní organizaci práce.

Kompetence digitální:
- žák používá kalkulačku při rutinních výpočtech odpovídajících učivu daného ročníku,
- žák využívá digitální technologie k ulehčení výpočtů algoritmických úloh odpovídajících učivu daného ročníku,
- žák používá tabulkový procesor (např.MS Excell): organizuje data a zjišťuje základní vlastnosti souboru, vybere data v tabulce podle jednoho kritéria, třídí data v tabulce podle více kritérií,
- žák používá tabulkový procesor, výpočty provádí pomocí vzorců a funkcí,
- žák využívá software pro tvorbu grafu, k prezentaci dat volí vhodný typ grafu.

9. ročník

0+1 týdně, V

1. Mocniny, odmocniny

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • upravuje zlomky s mocninami a druhou odmocninou s použitím algoritmů pro početní operace s mocninami • upravuje zlomky s velkými a malými čísly vyjádřenými pomocí mocnin deseti	- zlomky s mocninami, odmocninami, velkými a malými čísly

9. ročník

2. Nerovnice

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zapíše a přečte nerovnost • vyřeší jednoduché nerovnosti • zapíše nerovnost intervalem • znázorní interval na číselné ose	- nerovnost - nerovnice - intervaly

3. Opakování a prohloubení učiva k přijímacím zkouškám

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • řeší úlohy za využití geometrických znalostí • sestrojí geometrický útvar a zapíše pomocí matematické symboliky konstrukci • řeší slovní úlohy pomocí rovnice či soustavy rovnic	- geometrické úlohy řešené výpočty - konstrukční úlohy - slovní úlohy - testy

4. Lineární funkce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • řeší slovní úlohy z praxe pomocí lineární funkce a sestrojí graf • určí výpočtem průsečíky grafu s osou x a y	- užití v praxi - průsečíky grafu s osou x a y

5. Konstantní funkce a funkce s absolutní hodnotou

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • sestrojí graf dané konstantní funkce a funkce s absolutní hodnotou	- grafy

6. Kvadratické rovnice

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • řeší kvadratickou rovnici pomocí diskriminantu a vztahu pro výpočet kořenů rovnice	- řešení kvadratické rovnice

7. Komolý jehlan a kužel

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • popíše vlastnosti komolého jehlanu a kužele • řeší úlohy z praxe vedoucí k výpočtu objemu a povrchu	- popis - objem a povrch - slovní úlohy

5.10.5 Zdravé vaření

1. ročník | 2. ročník | 3. ročník | 4. ročník | 5. ročník

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
			0+1

Charakteristika předmětu
ZDRAVÉ VAŘENÍ

Charakteristika předmětu

Oblast Člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti.
Předmět Zdravé vaření je volitelný pro žáky 9. ročníků, s časovou dotací jedné hodiny z disponibilní dotace,je možná výuka ve dvouhodinových blocích. Teorie se vyučuje ve třídách, praktické lekce probíhají ve školní kuchyňce.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti
- vede žáky k poznání pracovních činností, které napomáhají vytváření možných zálib, k využití volného času a budoucí profesní orientaci,
- vede k rozvoji motoriky, získání manuální zručnosti a dovednosti ,
- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci a jejím výsledkům,
- vede k práci v kolektivu a k odpovědnosti za své i společné výsledky práce,
- naučí žáky dodržovat hygienická a bezpečnostní pravidla při práci,
- vede k porozumění zásad zdravé výživy,
- naučí se zacházet s různými pracovními nástroji, pomůckami a přístroji,
- porozumí pracovním návodům a dokáže podle nich postupovat.

Výchovné a vzdělávací strategie
Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Zdravé vaření směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:
- vedeme žáky k aktivnímu vyhledávání informací a systematizaci.

Kompetence k řešení problému:
- vedeme žáky k samostatným řešením,
- učíme žáky diskutovat a obhajovat své práce,
- učíme žáky pracovat podle zadaných informací a postupů.

Kompetence komunikativní:
- vedeme žáky ke společnému hodnocení určité činnosti,
- využíváme získaných dovedností.

Kompetence sociální a personální:
- vysvětlujeme a vytváříme zásady chování při hodinách,
- ukazujeme možnosti týmové práce,
- vedeme žáky ke správnému výběru pomůcek a jejich správnému používání,
- snažíme se o to, aby si správně časově rozdělili práci.

Kompetence občanské:
- směřujeme je k profesní orientaci.

Kompetence pracovní:
- vysvětlujeme žákům, jak správně používat pracovní potřeby a jak o ně pečovat,
- vedeme žáky k osvojení zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, k hygieně práce,
- vysvětlujeme základy organizace a plánování práce,
- vedeme žáky k technologické kázni.

Kompetence digitální:
- vedeme žáky k využívání a pochopení digitálních technologií při výuce o materiálech a technologiích,
- podporujeme využívání digitálních technologií při měření,
- učíme žáky řešit problémy sběrem a tříděním dat z otevřených zdrojů,
- vedeme žáky k tomu, aby své vytvořené nebo získané výukové materiály a záznamy o použitých zdrojích ukládali do svého elektronického portfolia k dalšímu využití při vzdělávání.

9. ročník

0+1 týdně, V

1. Bezbečnost práce, základní hygienická pravidla. Ovoce a zelenina

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • seznámí se se základními pravidly bezpečnosti a hygieny práce • dodržuje srávné zásady úpravy ovoce a zeleniny	- omývání, krájení a strouhání, vaření, dušení, zapékání, restování zeleniny - úprava ovocných pohárů v kombinaci s dalšími potravinami - příprava jednoduchého zeleninového jídla

2. Zpracování pokrmů zastudena

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vhodně upraví a zkombinuje pokrmy studené kuchyně - sýrové, zeleninové a smíšené talíře, jednoduché pomazánky, předkrmy, těstovinové saláty	- význam studené kuchyně v jídelníčku - vzhled a úprava - zásady pestrosti, stravitelnosti a čerstvosti potravin

3. Racionální výživa

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • poznává a dodržuje hlavní zásady racionální výživy • připraví jídelníček zdravé výživy pro sportovce a pro dítě předškolního, školního věku	- hlavní zásady zdravé výživy - zdravotní význam - společenský a ekonomický význam - výživa podle věku, pohlaví, druhu povolání a sportovních aktivit

9. ročník

4. Bílkoviny - mléko a vejce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • připraví jednoduchý pokrm z mléčných výrobků (omáčka, zapékaný moučník, kaše apod.) • pozná správné zásady úpravy vajec • uvaří vaječné jídlo doplněné různými přísadami	- úpravy mléka a mléčných výrobků - použití mléčných výrobků ve studené a teplé kuchyni - stravitelnost vajec a různé úpravy - vejce jako součást pokrmů sladkých, zapékaných, těst a salátů

5. Obiloviny a výrobky z nich

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • použije těstoviny a rýži k přípravě různých pokrmů • přiraví moučník z litého, listového a křehkého těsta • zpracuje kynuté těsto a použije na přípravu různých druhů pokrmů	- těstoviny a rýže jako součást racionální výživy, dietních a lehce stravitelných jídel - výběr obilovin k přípravě různých pokrmů - výživové vlastnosti obilovin - druhy těst, vhodné zpracování a použití v kuchyni

6. Zdravá úprava masa

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozliší specifická pravidla při úpravě masa • zpracuje rybí nebo drůbeží maso různým způsobem	- druhy masa a jeho výběr pro různé druhy pokrmů - zásady úpravy masa a různé druhy zpracování - význam rybího a drůbežího masa ve zdravém, dietním a lehce stravitelném jídelníčku - jednoduché a rychlé zpracování rybího a drůbežího masa

7. Vaření z brambor

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • pozná možnosti zpracování a využití brambor jako součást výživných pokrmů sladké i slané chuti	- brambory jako základ naší stravy - užití bramborového těsta - různý způsob zpracování, zásady uchování výživově hodnotných látek

8. Základní tepelné úpravy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • seznámí se se zásadami základních tepelných úprav pro přípravu lehce stravitelných jídel	- vaření ve vodě nebo v páře - dušení - pečení - opékání - zapékání - smažení - grilování

9. Použití luštěnin

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • pozná hlavní zásady úpravy luštěnin, jejich stravitelnost a použití ve vegetariánské stravě	- význam luštěnin v dětské a racionální stravě - správná úprava - sója jako náhrada masa ve vegetariánské stravě

9. ročník

10. Vaříme dětem

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • seznámí se s hlavními principy stravování a úpravou pokrmů pro malé děti	- výživa dětí od nejútlejšího věku - správné stravovací návyky - pestrost stravy pro zdravý růst mladého organismu

11. Úprava pokrmů za mimořádných podmínek

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • pozná různé možnosti při přípravě jednoduchého jídla v přírodě	- základní zásady při stravování za mimořádných podmínek - uchování a zpracování potravin - použití polotovarů, konzerv, pochutin - dodržování zásad bezpečnosti

12. Exkurze do restaurace

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • navštíví podnik veřejného stravování, zaměří se na způsob stolování, podávání jídel, zásady slušného chování	- seznámení s provozem vybraného podniku, organizace práce, příprava jídelníčků - zasady stolování a slušného chování

13. Vaření podle vlastní fantazie

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • připraví jednoduché jídlo podle vlastní fantazie	- samostatná příprava jídla podle vlastní fantazie, případně oblíbeného rodinného receptu

5.10.6 Psaní na klávesnici

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
			0+1

Charakteristika předmětu

PSANÍ NA KLÁVESNICI

Charakteristika vyučovacího předmětu Psaní na klávesnici

Volitelný předmět Psaní na klávesnici úzce souvisí s obsahem výuky v předmětu Informatika v 9. ročníku, toto učivo doplňuje a rozšiřuje.

Zvládnutí desetiprstové hmatové metody pro obsluhu počítačů znamená zrychlení ovládání klávesnice, získání větší pohody, snížení zrakové únavy a zvýšení pracovní produktivity a koncentrace, neboť odpadá neustálé vyhledávání znaků na klávesnici a kontrola na obrazovce.
Získané dovednosti jsou podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti a nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce.
Časová dotace pro vyučovací předmět Psaní na klávesnici bude jedna hodina v 9. ročníku. Předmět je dotován z disponibilních hodin.
Výuka probíhá v multimediální učebně, kde každý žák samostatně pracuje na počítači.

Výchovné a vzdělávací strategie
Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Psaní na klávesnici směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:
- vedeme žáky k aktivní a efektivní práci při učení i v praktickém životě,
- vedeme žáky k samostatnosti a organizování vlastní práce.

Kompetence k řešení problému:
- vedeme žáky ke kritickému myšlení, k uvážlivým rozhodnutím, zodpovědnosti za ně, zhodnocení výsledků svých činů.

Kompetence komunikativní:
- žáci vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně,
- žáci využívají informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.

Kompetence sociální a personální:
- žáci jednají s druhými lidmi ohleduplně a s úctou,
- v případě potřeby žáci poskytnou pomoc nebo o ni požádají.

Kompetence občanské:
- žáci chápou zákony a společenské normy, jsou si vědomí svých práv a povinností ve škole i mimo školu.

Kompetence pracovní:
- žáci používají bezpečně vybavení pracovny, chrání své zdraví a zdraví druhých,
- žáci dodržují pravidla, plní povinnosti a závazky,
- žáci přistupují k pracovní činnosti zodpovědně,
- žáci využívají získané znalosti a dovednosti v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost.

9. ročník

9. ročník

0+1 týdně, V

1. Práce s programem ATF (All Ten Fingers)

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • sedí ve správné poloze • vytvoří si vhodné prostředí pomoci volby parametru (klávesnici, barvy, zvuková znamení, metronom, opravu chyb, automatické řádkování, archivaci snímků) • text píše vlastním tempem, zachovává pravidelný rytmus psaní • ve výuce pokračuje individuálním tempem podle výukového programu, k dalšímu snímku postoupí samostatně po procvičení snímku • opíše text z předlohy (papíru) • napíše text podle poslechu (diktát) • napíše text na přesnost a rychlost	- hygiena práce - zvládnutí klávesnice hmatovou metodou

5.10.7 Cvičení z českého jazyka

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
		0+1	**0+1**

Charakteristika předmětu

CVIČENÍ Z ČESKÉHO JAZYKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Cvičení z českého jazyka je volitelný předmět, který se vyučuje v osmém a devátém ročníku. Je dotován 1 disponibilní hodinou týdně a vyučuje se většinou ve třídách. Někdy jsou pro práci využívány i výukové programy na počítači. Jeho obsah navazuje na obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura. Žáci mají možnost si učivo hlouběji procvičit a zopakovat.

Výchovné a vzdělávací strategie
Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Cvičení z českého jazyka směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:
- vedeme žáky ke zdokonalování čtení a osvojování dovedností z jazykového vzdělávání v jiných oblastech,
- vytváříme podmínky pro vyhledávání a třídění informací využívaných v procesu učení i v praktickém životě,
- učíme žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky v písemném a v ústním projevu, hodnotit výsledky své práce a usilovat

o jejich zlepšení.

Kompetence k řešení problému:
- vedeme žáky k samostatnému nalézání mluvnických pravidel,
- učíme je hledat chyby v textu, zdůvodňovat své závěry a navrhovat různá řešení problémů,
- žáci se učí vzájemně si pomáhat a radit.

Kompetence komunikativní:
- rozšiřujeme slovní zásobu žáků a vedeme je k výstižnému a srozumitelnému projevu,
- žáci dokáží vyjádřit své myšlenky a názory.

Kompetence sociální a personální:
- organizujeme práci, při které se žáci učí diskutovat a spolupracovat v menších skupinách,
- žáci se při řešení problémů vzájemně seskupují, jsou schopni požádat o pomoc,
- uplatňujeme individuální přístup k talentovaným žákům (rozšiřující úkoly), ale i žákům s poruchami učení.

Kompetence občanské:
- učíme žáky chránit, respektovat a oceňovat slovesné dědictví, vysvětlujeme jim jeho význam,
- pomáháme žákům aktivně se zapojovat do kulturního dění.

Kompetence digitální:
- ovládají různá běžně používaná digitální zařízení a aplikace a používají je při učení,
- dodržují hygienické návyky při práci s digitálními zařízeními,
- samostatně se rozhodují, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít,
- pracují s vhodně zvolenými programy (textový editor, např. MS PowerPoint),
- k získávání vědomostí využívají též digitální zdroje informací,
- jsou vedeni ke kritickému vyhodnocování informací a k jejich ověřování z více zdrojů,
- odlišují vlastní a cizí obsah, jsou vedeni k dodržování autorských práv,
- využívají čtenářské strategie vhodné pro digitální čtení,
- prakticky využívají nových programů, aplikací a interaktivních cvičení,
- ověřují pravopisné jevy a další informace prostřednictvím internetové jazykové příručky UJC,
- pracují s online slovníky,
- jsou vedeni ke slušnému chování a respektu také v digitálním prostředí.

8. ročník

0+1 týdně, V

8. ročník

1. Pravopis

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • dokáže zdůvodnit pravopisné jevy • samostatně vyhledává infomace v mluvnických příručkách, encyklopediích aj.	- lexikální, morfologický a syntaktický

2. Práce s textem

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • porozumí danému textu a utvoří si názor na přečtené • nalezne požadované informace v textu • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů • samostatně vyhledává infomace v mluvnických příručkách, encyklopediích aj.	- vlastní tvorba - čtení - praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové

3. Skladba

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozliší souvětí a větu jednoduchou • zapíše stavbu jednoduché věty do grafu • rozliší větné členy - jednodušší příklady	- větné členy - základní a rozvíjející - předmět, příslovečná určení, přívlastek

4. Tvarosloví

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a využívá je vhodně v textu i komunikaci	- koncovky podstatných a přídavných jmen, sloves - spisovné tvary číslovek a zájmen

5. Netradiční úlohy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • seznámí se s netradičními jazykovými úlohami a způsobem jejich řešení	- jazykové hry, křížovky, jazykolamy ... - testy SCIO, CERMAT

9. ročník

0+1 týdně, V

9. ročník

1. Pravopis - opakování

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	- vyjmenovaná slova - pravopis podstatných a přídavných jmen - psaní předpon, přípon, zdvojených souhlásek - shoda přísudku s podmětem - psaní velkých písmen

2. Skladba

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zdůvodní stavbu věty jednoduché • správně použije čárku ve větě jednoduché • rozliší souvětí souřadné a podřadné • znázorní graficky stavbu věty jednoduché i souvětí	- věta jednoduchá - souvětí souřadná a podřadná - interpunkce ve větě jednoduché a v souvětí - pořádek slov - zápor

3. Tvoření slov

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozlišuje nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby • uvádí zásady tvoření českých slov	- obohacování slovní zásoby

4. Přejatá slova

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • spisovně vyslovuje a správně píše běžně užívaná cizí slova • frekventovaná cizí slova nahradí českým ekvivalentem	- výslovnost - pravopis přejatých slov

5. Tvarosloví

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • správně třídí slovní druhy • tvoří spisovné tvary slov a využívá je vhodně v textu i komunikaci	- opakování bližšího určování slovních druhů - skloňování - obecných jmen přejatých, cizích jmen vlastních

6. Obecné výklady o jazyce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu • využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	- slovanské jazyky - útvary českého jazyka - jazyková kultura

5.10.8 Technická praktika

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
		0+1	**0+1**

Charakteristika předmětu

TECHNICKÁ PRAKTIKA

Charakteristika předmětu

Předmět Technická praktika vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Zahrnuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních dovedností v různých oborech lidské činnosti a rozvíjí jejich zručnost. Zaměřuje se na praktické dovednosti a návyky. Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti.
Vzdělávací obsah se realizuje ve volitelném vyučovacím předmětu s časovou dotací 1 disponibilní hodina týdně v 8. a 9. ročníku. Učivo celé vzdělávací oblasti je určeno všem žákům, tedy chlapcům i dívkám. Vyučuje se v dílnách, některé učivo v pracovně fyziky.
Tento vyučovací předmět rozvíjí u žáků pozitivní vztah k práci a odpovědnost za kvalitu svých i společných výsledků práce. Vede žáky k vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovních činnostech a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku. Žáci se učí chápat práci a pracovní činnosti jako příležitost k seberealizaci, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí.

Výchovné a vzdělávací strategie
Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Technická praktika směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:
- vedeme žáky k aktivnímu vyhledávání nových informací a systematizaci,
- žáci tyto informace efektivně využívají v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktických úlohách.

Kompetence k řešení problémů:
- podněcujeme žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k samostatnému řešení,
- provedeme rozbor pracovního postupu.

Kompetence komunikativní:
- vedeme žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci,
- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory,
- zapojují se do diskuse, obhajují svůj názor, snaží se vhodně argumentovat,
- vedeme je k porozumění různým typům textů a jejich praktickému využití,
- využívají získané komunikativní dovednosti k vytváření mezilidských vztahů.

Kompetence sociální a personální:
- rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěch vlastní i druhých,
- připravujeme žáky k tomu, aby se projevovali jako svobodné a zodpovědné osobnosti, aby uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti.

Kompetence občanské:
- rozvíjíme u žáků vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i přírodě,
- učíme žáky rozvíjet a chránit fyzické a duševní zdraví,
- vedeme žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem.

Kompetence pracovní:
- pomáháme žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti,
- při práci používáme bezpečně a účinně materiály a nástroje,
- využíváme znalosti a zkušenosti získané z různých oborů,
- připravujeme žáky na jejich profesní zaměření.

8. ročník

0+1 týdně, V

1. Elektrotechnické práce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zapojí jednoduchý elektrický obvod	- elektrický proud a elektrické napětí - první pomoc při úrazu elektrickým proudem - schématické značky v elektronice - jednoduchý elektrický obvod - základní funkce součástek

2. Práce s technickými materiály

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • porozumí technickému výkresu a vyrobí podle něho výrobek • provede zadaný úkol správně a ve stanoveném rozsahu • vyřeší samostatně náročnější technické úkoly s vhodným výběrem materiálu, pracovních nástrojů a nářadí • dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla, poskytne první pomoc při úrazu	- náročnější pracovní operace a postupy - samostatná tvořivá práce žáků - hygiena, bezpečnostní předpisy, první pomoc při úrazu, bezpečnost a ochrana zdraví při práci

9. ročník

0+1 týdně, V

1. Elektrotechnické práce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zapojí jednoduchý elektrický obvod	- jednoduchý elektrický obvod - práce s elektrotechnickou stavebnicí

9. ročník

2. Práce s technickými materiály

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku • provede náročnější práce s technickými materiály, dodržuje technologický postup • organizuje a plánuje svoji pracovní činnost • dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla, poskytne první pomoc při úrazu	- náročnější pracovní operace a postupy - samostatná tvořivá činnost žáků - hygiena, bezpečnostní předpisy, první pomoc při úrazu, bezpečnost a ochrana zdraví při práci

5.10.9 Cvičení z matematiky

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
		0+1	0+1

Charakteristika předmětu

CVIČENÍ Z MATEMATIKY

Charakteristika vyučovacího předmětu

Volitelný předmět Cvičení z matematiky je zaveden do učebního plánu v 8. a 9. ročníku a má časovou dotaci jednu hodinu týdně.Tato hodina je disponibilní, je vyhrazena na procvičování probraného učiva z matematiky.
Výuka probíhá většinou ve třídě, v případě využití počítače jako výukového prostředku, v multimediální učebně.
Obsah vzdělání vychází ze vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace.

Výchovné a vzdělávací strategie
Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Cvičení z matematiky směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:
- rozvíjíme u žáků logické, exaktní a abstraktní myšlení,
- vedeme žáky k postupnému zdokonalování grafického projevu, provádění rozborů a zápisu úloh,
- vedeme žáky k ověřování výsledků,
- podněcujeme žáky k realizaci vlastních nápadů,
- zadáváme žákům zajímavé úlohy.

Kompetence k řešení problému:
- učíme žáky provádět rozbor problému,

- vedeme žáky k vlastnímu rozboru jejich chybných řešení a hledání cesty správného řešení,
- motivujeme žáky problémy z praktického života,
-rozvíjíme u žáků důvěru ve vlastní schopnosti řešit problémy.

Kompetence komunikativní:
- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky v pracovním týmu (ve skupinách).

Kompetence sociální a personální:
- volíme úlohy, při kterých žáci mohou pracovat ve skupinách,
- rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat a střídat role ve skupině, respektovat práci vlastní i druhých a dohodnutá pravidla chování,z

Kompetence občanská:
- pomáháme žákům pomocí jasných kriterií hodnotit své činnosti, výsledky a práci ostatních,
- vedeme je při zpracování informací ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení.

Kompetence pracovní:
- učíme žáky využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech,
- zadáváme úlohy, při kterých lze využít grafy, obrazové materiály a jiné informační zdroje, ze kterých žáci vyhledávají a třídí informace,
- vedeme žáky k efektivní organizaci práce.

Kompetence digitální:
- žák používá kalkulačku při rutinních výpočtech odpovídajících učivu daného ročníku,
- žák využívá digitální technologie k ulehčení výpočtů algoritmických úloh odpovídajících učivu daného ročníku,
- žák používá tabulkový procesor (např. MS Excell): organizuje data a zjišťuje základní vlastnosti souboru, vybere data v tabulce podle jednoho kritéria, třídí data v tabulce podle více kritérií,
- žák používá tabulkový procesor: výpočty provádí pomocí vzorců a funkcí,
- žák využívá software pro tvorbu grafu, k prezentaci dat volí vhodný typ grafu.

8. ročník

0+1 týdně, V

1. Celá čísla

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • porovná a uspořádá celá čísla podle velikosti • sčítá, odčítá, násobí a dělí celá čísla	- sčítání, odčítání, násobení a dělení celých čísel - porovnávání celých čísel podle velikosti - slovní úlohy s celými čísly

8. ročník

2. Zlomky

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • sčítá,odčítá, násobí a dělí zlomky • upraví složený zlomek • řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k základním operacím se zlomky	- sčítání, odčítání, násobení a dělení zlomků - složený zlomek - slovní úlohy se zlomky

3. Racionální čísla

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • sčítá, odčítá, násobí a dělí racionální čísla • řeší slovní úlohy v oboru racionálních čísel	- sčítání, odčítání, násobení a dělení racionálních čísel - převod zlomku na desetinné číslo a naopak - slovní úlohy s racionálními čísly

4. Druhá mocnina a odmocnina

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • určí druhou mocninu a odmocninu pomocí tabulek a kalkulačky • vypočítá číselný výraz s druhou mocninou a odmocninou • provádí základní operace s mocninami (sčítání, odčítání, násobení, dělení, umocňování)	- druhá mocnina a odmocnina racionálního čísla z tabulek a na kalkulačce - číselné výrazy s mocninou a odmocninou čísla - početní operace s mocninami a odmocninami

5. Pythagorova věta

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vyřeší praktické úlohy s použitím Pythagorovy věty	- výpočet neznámé strany v pravoúhlém trojúhelníku ve slovních úlohách

6. Objemy a povrchy těles

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vypočítá obsah a obvod různých n-úhelníků • vypočítá objem a povrch hranolu • vypočítá objem a povrch válce	- obsah a obvod n-úhelníků podle vzorců - objem a povrch hranolu - objem a povrch válce - hranoly a válce ve slovních úlohách

9. ročník

0+1 týdně, V

1. Úprava algebraických výrazů

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zapíše slovní text pomocí výrazů s proměnnými • provádí základní operace s mnohočleny (sčítání, odčítání, násobení, dělení) • rozloží výraz na součin	- početní operace s mnohočleny - rozklad výrazu na součin vytýkáním - rozklad výrazu na součin podle vzorce - druhá mocnina dvojčlenu

9. ročník

2. Rovnice, slovní úlohy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vyřeší lineární rovnice pomocí základních ekvivalentních úprav • vyřeší slovní úlohy použitím rovnic	- řešení lineárních rovnic - slovní úlohy řešené rovnicemi

3. Konstrukční úlohy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • provádí základní konstrukce dle zadání a provedeného náčrtku	- konstrukce trojúhelníku, čtyřúhelníku, kružnice - konstrukce výšek, těžnic, středních příček - Thaletova kružnice

4. Příklady k přijímacím zkouškám

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • řeší úlohy k přijímacím zkouškám	- příklady z přijímacích zkoušek

5. Zajímavé úlohy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • řeší zajímavé matematické úlohy	- zajímavé úlohy /např. sudoku, algebrogramy, rébusy, kvízy,.../

5.11 Nepovinné předměty

5.11.1 Sportovní hry

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
1	1	1	1	1

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník

Charakteristika předmětu

SPORTOVNÍ HRY

Charakteristika vyučovacího předmětu
Obsahové, časové a organizační vymezení

Nepovinný předmět sportovní hry je nabízen žákům 1., 2., 3., 4. a 5. ročníku s časovou dotací 1 hodiny týdně.
Výuka se uskutečňuje v prostorách tělocvičny školy, k dispozici jsou certifikované mantinely.
Vzdělávání je zaměřeno na zvládnutí základních dovedností, pochopení pravidel a taktiky hry. Součástí výuky je také další

prohlubování pohybových dovedností a zvláštní důraz je kladen na vzájemnou spolupráci, bez níž není možné v této kolektivní hře dosáhnout jakéhokoliv úspěchu. Cílem není vyhrát za každou cenu, ale poznat radost ze hry a sdílet společně pocity z vítězství i proher. Vrcholem by se mělo stát spojení dobré fyzické kondice, duševní pohody a zdravého životního stylu.
Výchovné a vzdělávací strategie
Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Sportovní hry směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení
- vést žáky k poznávání vlastních pohybových schopností a jejich rozvoji
- učit žáky uvědomovat si souvislosti mezi tělesnou zdatností a psychickou pohodou
- vést žáky k systematickému sledování vývoje vlastní fyzické zdatnosti

Kompetence k řešení problémů
- vést žáky k přemýšlení o problému při ovládnutí cviku, sportovního prvku a k hledání tréninkové cesty k jeho odstranění
- učit žáky hledat vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech
- vést žáky ke zpracovávání a prezentování naměřených výkonů

Kompetence komunikativní
- vyžadovat vyslechnutí a přijetí pokynů učitele, vedoucího družstva
- poskytovat žákům prostor pro diskusi o taktice družstva
- vést žáky k pořizování záznamů a obrazových materiálů ze sportovních činností, k jejich prezentování a hodnocení
- vést žáky k tvorbě příspěvků o školní sportovní akci

Kompetence sociální a personální
- dbát na dodržování pravidel fair play
- vést žáky k podpoře myšlenek olympijského hnutí
- rozvíjet spolupráci uvnitř kolektivu sportovního družstva - rozdělování a přijímání úkolů v rámci družstva

Kompetence občanské
- podporovat aktivní sportování
- procvičovat první pomoc při úrazech lehčího charakteru
Kompetence pracovní
- dbát na dodržování a respektování pravidel, bezpečnosti při práci
- vést žáky k tomu, aby využívali svých znalostí v běžné praxi

Průřezová témata pokrývaná předmětem

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Kreativita

Mezilidské vztahy

Komunikace

Seberegulace a sebeorganizace

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

1. ročník

1 týdně, N

1. sportovní hry

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • usiluje o rozvoj své osobnosti, a to jak po stránce sportovní, tak morální • rozvíjí rychlost, obratnost, vytrvalost a sílu • zvládá základní herní dovednosti • aktivně se podílí na vytváření a provádění herních kombinací • chápe a zapojí se do herního systému mužstva • reaguje na základní pokyny vyučujícího • zná základní pojmy a pravidla • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti při sportovních hrách	- výklad pravidel a základních pojmů - herní dovednosti jednotlivce - základní postoj a držení hokejky - pohyb po hřišti - dribling - přihrávka na místě a v pohybu - přihrávka a pohyb po ní - vedení míče, míčku tažením a tlačením - krytí míče, míčku - chytání míče, míčku - střelba - brankář: základní pozice a pohyb, chytání a vyrážení míče, míčku, zmenšování střeleckého úhlu, řešení správného výhozu

2. ročník

1 týdně, N

1. sportovní hry

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • usiluje o rozvoj své osobnosti, a to jak po stránce sportovní, tak morální • rozvíjí rychlost, obratnost, vytrvalost a sílu • zvládá základní herní dovednosti • aktivně se podílí na vytváření a provádění herních kombinací • chápe a zapojí se do herního systému mužstva • reaguje na pokročilé pokyny a signály vyučujícího • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti při sportovních hrách	- výklad pravidel a základních pojmů - herní dovednosti jednotlivce - upevňuje základní postoj a držení hokejky - pohyb po hřišti - dribling v pohybu - přihrávka na místě a v pohybu - přihrávka a pohyb po ní - vedení míče, míčku tažením a tlačením - krytí míče, míčku - chytání míče, míčku - nácvik střelby - střelba zápěstím - herní kombinace - brankář: základní pozice a pohyb, chytání a vyrážení míče, míčku, zmenšování střeleckého úhlu, řešení správného výhozu

3. ročník

3. ročník

1 týdně, N

1. sportovní hry

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • usiluje o rozvoj své osobnosti, a to jak po stránce sportovní, tak morální • rozvíjí rychlost, obratnost, vytrvalost a sílu • zvládá základní herní dovednosti • aktivně se podílí na vytváření a provádění herních kombinací • chápe a zapojí se do herního systému mužstva • reaguje na základní pokyny, signály a gesta vyučujícího • zajímá se o nové prvky a pravidla hry • sám si vyhledává výsledky domácích i světových soutěží • poučí se z vlastních chyb • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti při sportovních hrách • jedná v duchu fair play, za pomoci vyučujícího dodržuje pravidla hry	- pokročilá pravidla - základní označení a vybavení hřišť - herní dovednosti jednotlivce - pohyb po hřišti - pokročilý dribling v pohybu - přihrávka na místě a v pohybu - přihrávka a pohyb po ní - pokročilé vedení míče, míčku - krytí míče, míčku - chytání míče, míčku - nácvik střelby - střelba zápěstím - herní kombinace - herní systémy - modelové herní situace - závěrečný turnaj - brankář: základní pozice a pohyb, chytání a vyrážení míče, míčku, zmenšování střeleckého úhlu, řešení správného výhozu

4. ročník

1 týdně, N

1. sportovní hry

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • usiluje o rozvoj své osobnosti, a to jak po stránce sportovní, tak morální • rozvíjí rychlost, obratnost, vytrvalost a sílu • aktivně se podílí na vytváření a provádění herních kombinací • chápe a zapojí se do herního systému mužstva • reaguje na základní pokyny, signály a gesta vyučujícího • zvládá elementární herní činnosti jednotlivce a využívá je • reaguje na hráčské funkce v družstvu, dodržuje je v utkání • dovede zaznamenat výsledek utkání a pomáhat při rozhodování • zajímá se o nové prvky a pravidla hry • sám si vyhledává výsledky domácích i světových soutěží • poučí se z vlastních chyb • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti při sportovních hrách • jedná v duchu fair play, za pomoci vyučujícího dodržuje pravidla hry	- pokročilá pravidla - základní označení a vybavení hřišť - herní dovednosti jednotlivce - pohyb po hřišti - pokročilý dribling v pohybu - přihrávka na místě a v pohybu - pokročilé vedení míče, míčku - krytí míče, míčku - pokročilá střelba na bránu v pohybu - herní kombinace - herní systémy - modelové herní situace - základní organizace utkání: losování, zahájení, počítání skóre, ukončení utkání - závěrečný turnaj - brankář: základní pozice a pohyb, chytání a vyrážení míče, míčku, zmenšování střeleckého úhlu, řešení správného výhozu

4. ročník

5. ročník

1 týdně, N

1. sportovní hry

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • usiluje o rozvoj své osobnosti, a to jak po stránce sportovní, tak morální • rozvíjí rychlost, obratnost, vytrvalost a sílu • aktivně se podílí na vytváření a provádění herních kombinací • chápe a zapojí se do herního systému mužstva • reaguje na základní pokyny, signály a gesta vyučujícího • zvládá elementární herní činnosti jednotlivce a využívá je • reaguje na hráčské funkce v družstvu, dodržuje je v utkání • dovede zaznamenat výsledek utkání a pomáhat při rozhodování • zajímá se o nové prvky a pravidla hry • sám si vyhledává výsledky domácích i světových soutěží • poučí se z vlastních chyb • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti při sportovních hrách • jedná v duchu fair play, za pomoci vyučujícího dodržuje pravidla • ví, jak reagovat při úrazu spolužáka	- pokročilá pravidla - základní označení a vybavení hřišť - herní dovednosti jednotlivce - pohyb po hřišti - pokročilý dribling v pohybu - přihrávka na místě a v pohybu - pokročilé vedení míče, míčku - krytí míče, míčku - pokročilá střelba na bránu v pohybu - kombinovaný nácvik herních činností jednotlivce - herní systémy - modelové herní situace - základní organizace utkání: losování, zahájení, počítání skóre, ukončení utkání - závěrečný turnaj - brankář: základní pozice a pohyb, chytání a vyrážení míče, míčku, zmenšování střeleckého úhlu, řešení správného výhozu

6 Projekty

Název školy	Základní škola Pardubice-Dubina		
Adresa	Erno Košťála 870, 530 12 Pardubice		
Název ŠVP	ŠVP ZV Základní školy Pardubice-Dubina, Erno Košťála 870 " Klíč k vědění", 1. 9. 2024/11		
Platnost	od 1. 9. 2024	**Dosažené vzdělání**	Základní vzdělání
Název RVP	RVP ZV Základní vzdělávání	**Délka studia v letech:**	9

6.1 Zdravý životní styl

Určen pro:
1. ročník
2. ročník
3. ročník
4. ročník
5. ročník
6. ročník
7. ročník
8. ročník
9. ročník

Projekt ZŠ Dubina

Zdravý životní styl

Motto:
Změna je cesta.
Změnou se učíme.
Změnu doprovázejí naše úzkosti i obavy.
Změna vyžaduje naši sílu.
Změna systému začíná u každého z nás.

Autoři projektu:
Mgr. Jana Horná, Ing. Naděžda Jakubcová, Mgr. Jana Kvačková,
Mgr. Ivana Rozinková, Mgr. Dáša Zahálková

Cíl projektu:
Cílem projektu je nabídnout žákům prostřednictvím činnostního učení možnost pochopit, co je to zdravý životní styl a připravit pro žáky aktivity, které pro ně budou impulsem k zamyšlení nad současným životním stylem a případně povedou ke změně současných zvyklostí.

Cílová skupina: žáci I. a II. stupně ZŠ

Osnova, časový plán projektu:
V září oslovit SZŠ a pokusit se zajistit přístroje a studentky.
V polovině října budou všichni učitelé seznámeni s projektem Zdravý životní styl .
Dva týdny před zahájením projektu proběhne mezi žáky anketa. Třídní učitelé seznámí cílovou skupinu žáků s projektem a předají žákům dopisy s informacemi o projektu pro rodiče. Anketu budou vyhodnocovat vybraní žáci II. stupně a s výsledkem ankety budou všichni seznámeni (nástěnky, rozhlas, webové stránky školy). V těchto dnech si všichni žáci vytvoří Osobní kartu žáka (vzor – v příloze).

Doba trvání projektu: 18. 11. 2008 – 21. 11. 2008 v prostorách ZŠ Dubina

Začlenění do předmětů: výchova ke zdraví, výchova k občanství, tělesná výchova, výtvarná výchova, tvořivé činnosti, matematika, přírodopis, informatika, svět kolem nás, chemie, český jazyk a doplňkové aktivity zasahují i do ostatních předmětů.

Klíčové kompetence plněné v projektu:

Kompetence k učení – aktivita č. 3, 4, 5, 6, 7, 8
Kompetence k řešení problému – aktivita č. 3, 4, 5, 6, 8, 10, 11
Kompetence komunikativní – aktivita č. 1 – 11
Kompetence sociální a personální – aktivita č. 1 – 11
Kompetence občanské – aktivita č. 4, 5, 6, 8
Kompetence pracovní – aktivita č. 5, 7, 8, 11

Metody: řízený rozhovor, putující flipchart, brainstorming, skupinová práce, volné psaní

Seznam dílčích aktivit projektu

1. Jak se cítím? Test a vyhodnocení.

2. Volné psaní: Co si představuješ pod pojmem zdravý životní styl?

3. Putující papíry – 5 skupin žáků – zpracovávané oblasti:
maso a potraviny živočišného původu
mléko
ovoce
zelenina
potraviny z mouky
Diskuse o vytvořeném, výběr zdravých a nezdravých pokrmů.

4. Sestavení zdravého jídelníčku na jeden den
a) I. stupeň – obrázkový a vytvoření prostorové koláže Talíř
b) II. stupeň – v 6. a 7. roč. – jídelníček dle obecných zásad a výpočet BMR (denní nutný příjem energie)
¬ - v 8. a 9. roč. výpočet BMR a jídelníček dle výpočtu

5. Příprava jídel
a) I. stupeň – ochutnávka zdravých pomazánek
b) II. stupeň
Klíčová slova – kuskus – pohanka – jáhly – oves
Zjistit informace a uvařit dle receptu.
Slepý text (vytvořit na základě získaných informací) – tofu – tempeh – seitan- špalda – cizrna.

6. Rozhovory s dospělými
O konzumaci alkoholu
O kouření
O potížích s hmotností
Výstup – prezentace výsledků, diskuse, návrhy změn, náprava

7. Osobní karta žáka

8. Příprava a tvorba třídního plakátu
a) I. stupeň: Denní režim
b) II. stupeň: Závislosti

9. Závěrečné volné psaní Co tě dnes napadá pod pojmem zdravý životní styl?

10. Úkol do obálky – Co můžu změnit ve svém životním stylu k lepšímu?

11. Zpětná vazba – duben – kontrola plnění úkolu z obálky
- Osobní karta žáka – údaje za duben

Výstupy projektu
Třídní plakát
Jídelníček a uvařené pokrmy
Osobní karta žáka – vybrat od žáků (kvůli doplnění následných údajů v dubnu)
Volné psaní
Prezentace před rodiči na třídních schůzkách
Prezentace před mladšími spolužáky
Fotodokumentace
Informace na webové stránky a do tisku
(Dle uvážení zařadit některé výstupy do portfolia žáka)

Doplňkové aktivity:
Obilné klíčky
Perličky o jídle – viz příloha
Denní režim
Vhodné oblečení
Pětilístek o zdraví – viz příloha
Kvízové otázky pro 2. stupeň
Kolik sní rodina – prezentace stažená z webu
Neobvyklé menu – příliš exotické pokrmy

Seznam příloh:
Dopis rodičům
Jak se cítím?
Zdravotní karta žáka
Anketa pro I. a II.stupeň
Tabulky pro výpočty BMR

Literatura: kuchařské knihy
RNDr. Petr Fořt, CSc.: Recepty a výživové tabulky (nejen) pro sportovce

Internetové odkazy:
http://www.kurakovaplice.cz/index.php?strana=rakovinaplic
http://www.vyzivadeti.cz/pro-skoly/videa/zasady-zdrave-vyzivy.html
http://www.drogovaporadna.cz/game.html

Příloha č. 1 - dopis rodičům

Vážení rodiče,

v době od 18. listopadu do 21. listopadu 2008 bude naše škola realizovat projekt zaměřený na zdravý životní styl. Naši žáci se budou aktivně zapojovat do různých činností, které by je měly seznámit s tím, v čem spočívají zásady zdravého životního stylu. V současné době se o něm dost často mluví, ale bohužel mnohokrát zůstává pouze u slov. Jsme přesvědčeni, že Vy sami chcete pro své děti jen to nejlepší a že nám proto při realizaci tohoto projektu budete nápomocni ať již při spolupráci s Vašimi dětmi, nebo zapůjčením materiálů vhodných pro realizaci projektu (knihy, videokazety, DVD, fotografie, apod.).
Projekt bude provázet naše žáky v průběhu celého školního roku, protože nelze zcela změnit svůj životní styl ze dne na den a ani výsledky této změny se nedají pozorovat okamžitě. Podporujte tedy společně s námi vůli a úsilí dětí odhodlat se k novým aktivitám a také v jejich realizaci vydržet.
Jedním z cílů tohoto projektu je také dovednost žáků učit se samostatně shromažďovat nové poznatky z této oblasti, podělit se o ně s ostatními spolužáky a společně tyto informace zpracovat a vyhodnotit.
Věříme, že naše společné úsilí povede k úspěšným výsledkům, které budou prezentovány šťastnými a zdravými dětmi.

Učitelé ZŠ Dubina

Příloha č. 2
ANKETA pro I. stupeň:
(U některých otázek je možné zaškrtnout více možností.)

1. Vyrovnaný a pravidelný denní režim je:
a) dostatek pohybu a odpočinku
b) dodržování zásad zdravé životosprávy, dostatek spánku, pravidelné stravování

2. Ráno ve všední den vstávám v době mezi:
a) 6 : 00 h – 6 : 30 h
b) 6 : 30 h – 7 : 00 h
c) po 7 : 00 h

3. Večer ve všední den jdu spát v době mezi:
a) 19 : 00 h – 20 : 00 h
b) 20 : 00 h – 21 : 00 h
c) 21 : 00 h – 22 : 00 h
d) po 22 : 00 h

4. Sportuji nebo se věnuji jiným pohybovým činnostem:
a) denně
b) jednou týdně
b) dvakrát týdně
c) více než dvakrát týdně

5. Dodržování zásad osobní hygieny zahrnuje:
a) péče o obuv a oděv

b) péče o čistotu celého těla
c) péče o čistotu celého těla, péče o oděv a obuv

6. Moje denní ranní hygiena:
a) myji se teplou vodou, čistím si zuby, češu se
b) myji se studenou vodou, čistím si zuby, češu se
c) nemám čas na ranní očistu

7. Moje večerní hygiena:
a) umyji se teplou vodou (obličej, zuby, ruce)
b) osprchuji se, umyji si zuby
c) jsem tak unavený(á), že večer se hygieně nevěnuji

8. Péče o zdraví je záležitostí:
a) rodičů
b) je věcí každého z nás
c) lékařů

9. O své zdraví pečuji:
a) sportováním
b) otužováním
c) vhodným oblékáním
d) osobní hygienou
e) relaxací

10. Vyvážená strava je:
a) ovocné bonbony a nápoje, chipsy se zeleninovou příchutí
b) různé druhy uzenin (párky, salámy) a jiné masné výrobky
c) bezmasá jídla
d) výrobky z obilovin, masa, mléčné výrobky, zelenina a ovoce

11. Jím rád(a):
a) maso
b) zeleninu
c) ovoce
d) luštěniny

12. Vegetarián je člověk, který se živí:
a) především masem
b) především stravou rostlinného původu
c) především brouky

13. Stres je:

a) zátěž, tíseň, tlak
b) uvolnění, uklidnění

14. Mezi škodlivé návyky nepatří:
a) kouření
b) alkohol
c) užívání drog
d) pravidelný pohyb, sport
e) dlouhé vysedávání u PC a TV

ANKETA pro II. stupeň:
(U některých otázek je možné zaškrtnout více možností.)

1. Vyrovnaný a pravidelný denní režim je:
a) dostatek pohybu a odpočinku
b) dodržování zásad zdravé životosprávy, dostatek spánku, pravidelné stravování

2. Ráno ve všední den vstávám v době mezi:
a) 6 : 00 h – 6 : 30 h
b) 6 : 30 h – 7 : 00 h
c) po 7 : 00 h

3. Večer ve všední den jdu spát v době mezi:
a) 19 : 00 h – 20 : 00 h
b) 20 : 00 h – 21 : 00 h
c) 21: 00 h – 22 : 00 h
d) po 22 : 00 h

4. Sportuji nebo se věnuji jiným pohybovým činnostem:
a) denně
b) jednou týdně
b) dvakrát týdně
c) více než dvakrát týdně

5. Dodržování zásad osobní hygieny zahrnuje:
a) péče o obuv a oděv
b) péče o čistotu celého těla
c) péče o čistotu celého těla, péče o oděv a obuv

6. Moje denní ranní hygiena:
a) myji se teplou vodou, čistím si zuby, češu se
b) myji se studenou vodou, čistím si zuby, češu se
c) nemám čas na ranní očistu

7. Moje večerní hygiena:
a) umyji se teplou vodou (obličej, zuby, ruce)
b) osprchuji se, umyji si zuby
c) jsem tak unavený(á), že večer se hygieně nevěnuji

8. Zdraví je:
a) když nejsme nemocní
b) když nejsme nemocní a jsme v celkovém tělesném, duševním a sociálním uspokojení

9. Péče o zdraví je záležitostí:
a) rodičů
b) je věcí každého z nás
c) lékařů
10. O své zdraví pečuji:
a) sportováním d) osobní hygienou
b) otužováním e) relaxací
c) vhodným oblékáním

11. Prevence je:
a) předcházení nemocí a následků nemocí
b) omezení sportování po nemoci
c) užívání léků v době onemocnění

12. Jím rád(a):
a) maso c) ovoce
b) zeleninu d) luštěniny

13. Vegetarián je člověk, který se živí:
a) především masem
b) především stravou rostlinného původu

14. Cizrna je:
a) druh čočky
b) obilovina
c) druh hrachu

15. Stres je:
a) zátěž, tíseň, tlak
b) uvolnění, uklidnění

16. Stresu předcházím:
a) vysedáváním u počítače a televize
b) dostatečným spánkem
c) pravidelným pohybem, vyváženou stravou, dostatečným odpočinkem a relaxací

17. Nakažlivé nemoci jsou:
a) chřipka, žloutenka, AIDS (vir HIV)

b) cukrovka, vysoký krevní tlak, nádorová onemocnění, infarkt

18. AIDS se nepřenáší: :
a) krví
b) pohlavním stykem
c) dotekem

19. Před různými typy nakažlivých chorob se chráním:
a) před jídlem si zásadně nemyji ruce
b) zásadně nesbírám injekční stříkačky volně ležící na zemi
c) mytím rukou po příchodu z venku, po toaletě a před každým jídlem

20. Mezi škodlivé návyky nepatří:
a) kouření d) pravidelný pohyb, sport
b) alkohol e) dlouhé vysedávání u PC a TV
c) užívání drog

6.2 Domácí zvířata

Určen pro: 4. ročník

PROJEKT DOMÁCÍ ZVÍŘATA (se zaměřením na objevování jazyků)

Autoři: Olga Šindelářová a Jiřina Řešátková

Cíl projektu: 1. Získat vědomosti a dovednosti a rozvíjet ty schopnosti, které umožní aktivně poznávat přírodu – život domácích zvířat
2. Sami vyhledávat informace
3. Utvářet si kladný vztah k přírodě – odsuzovat nevhodné zacházení se zvířaty
4. Pozorovat druhy živočichů, zařadit je do ekosystému
5. Znát význam – užitek domácích zvířat pro člověka (maso, mléko, vejce, srst, peří)
6. Rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k přírodě a k prostředí – způsoby chovu hospodářských zvířat – velkochovy /výhody a nevýhody/
7. Pozorovat chování domácích zvířat – etologie
8. Možná i rozhodování o svém budoucím povolání
9. Vytvořit si pozitivní přístup k mateřskému jazyku a dalším jazykům a kulturám
10. Uvědomit si, že lidé komunikují v různých jazycích
11. Rozšířit si jazykové obzory
12. Seznámit se s různorodostí cizích jazyků
13. Naučit se nové slovní zásobě
14. Získat nové poznatky o domácích zvířatech
15. Využívat nových poznatků i v jiných předmětech (např. v matematice – - slovní úlohy aj.)
16. Uvědomit si, že péče o domácí zvíře je dlouhodobá a pravidelná činnost
17. Formulovat základní pravidla úspěšné týmové práce

Cílová skupina žáků: 4. ročník

Časový plán projektu: průběžně v uvedených předmětech, cca 3 měsíce, s možností pokračování v příštím školním roce

Osnova (postup): 1. Přípravné práce: shromažďování potřebného materiálu (internet, encyklopedie, knížky Domácí zvířata u nás a ve světě – Ch. Wolfrum, Cizí jazyky napříč předměty 1. stupně ZŠ, Jazyková propedeutika pro uč. 1. stupně ZŠ, English reader I. – J. Taylor, Anglicky se Všeobecnou stavební spořitelnou KB a. s., Hrátky s angličtinou – E.Sládková a jiná literatura, obrázky, slovníky, osmisměrky, tabulky aj.)
2. Zahájení projektu: výchozí učivo Domácí zvířata (v Př) rozšířeno do dalších vyučovacích předmětů a vhodně propojováno
3. Průběh: dle dílčích projektů – Př, Aj, M, Hv, Čj, Pč, Vv

4. Vyhodnocení: po ukončení projektu

Začlenění do předmětů: Př, Aj, Hv, Vv, M, Čj, Pč

Pomůcky, zdroje: knížky o zvířatech, encyklopedie, internet, počítačové výukové programy, CD, učebnice, modelína, kreslící potřeby, dětské rytmické nástroje, kytara, interaktivní tabule

Metody, místo a čas: výklad, procvičování, opakování, nákresy, práce se slovníkem, srovnávání, vyhledávání, dramatizace, třídění, modelování, pantomima, osmisměrka (postřehové úkoly), sestavování rozstříhaného textu, jazykolamy, pohybové hry, hádanky, poslech, báseň, malba aj.
místo - třída IV. B, učebna výpočetní techniky, odborná učebna Př
2. st.-interaktivní tabule, školní výlet, plán- útulek pro zvířata nebo Apolenka- farma
čas - viz výše-cca 3 měsíce s pokračováním

Rozvíjené kompetence: a) kompetence k učení (vysvětlujeme smysl a cíl učení, vedeme k pochopení potřeby celoživotního vzdělávání, posilujeme pozitivní vztah k učení, podporujeme samostatnost a tvořivost, rozlišujeme učivo základní (nezbytné) a rozšiřující (doplňující), učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace, uplatňujeme individuální přístup, umožníme žákovi zažít úspěch)

b) kompetence k řešení problému (učíme žáky nebát se problémů, podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů, respektujeme názory druhých, využíváme moderní techniku, učíme se, jak některým problémům předcházet)

c) kompetence komunikativní (vedeme žáky ke srozumitelnému formulování a vyjadřování svých myšlenek a názorů, k porozumění jednoduchému sdělení v Aj, nezasahujeme do projevu druhého, vyjadřujeme se kultivovaně)

d) kompetence sociální a personální (rozvíjíme schopnost a potřebu spolupracovat i v anglicky hovořící skupině (na jednoduchém úkolu), společně vytváříme pravidla týmové práce a řídíme se jimi, posilujeme sebedůvěru žáka, uplatňujeme individuální přístup k talentovaným žákům a k žákům s poruchami učení

e) kompetence občanské (vedeme žáky k respektování práce a úspěchů druhých, vedeme k zodpovědnému chování v krizových situacích ohrožující zdraví i život člověka, jsme ochotni komukoliv podat pomocnou ruku

f) kompetence pracovní (rozvíjíme u žáka smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku, pracujeme s chutí a zájmem, samostatně s dvojjazyčným slovníkem, pochválíme za dobrou práci, vystavíme na nástěnce práce žáků, sledujeme pokrok žáků, důsledně sledujeme bezpečné a šetrné zacházení s používanou technikou a jinými pomůckami /hudební nástroje, učebnice aj./, opakovaně provádíme poučení o bezpečnosti a chování žáků při různých pracovních činnostech a školních akcích / výlet apod./)

Přílohy: nástěnky ve třídě, výstavka prací – modelování, tabulka, výkresy, pracovní listy

Zhodnocení projektu, prezentace – po realizaci: na třídní schůzce, Duboviny

6.3 Naše cestovní kancelář

Určen pro: 5. ročník

„ NAŠE CESTOVNÍ KANCELÁŘ „

Autoři: Mgr. Jana Formáčková, Mgr. Edita Kárychová
Cíl projektu:
- podněcování žáků k tvořivému myšlení, logickému uvažování, k řešení problémů
- vedení žáků k všestranné a otevřené komunikaci
- rozvíjení schopnosti spolupracovat v týmu

Cílová skupina žáků: 5. ročník

Časový plán projektu: 2 měsíce

Osnova:
- seznámení cílové skupiny žáků s projektem
- zahájení projektu – dle časového a tematického plánu realizace průřezových témat
- vlastní průběh

Začlenění do předmětu: vlastivěda, výtvarná výchova, pracovní činnosti, český jazyk, matematika, přírodověda

Pomůcky: sešit A4 nelinkovaný, lepidlo, nůžky, pravítko, psací potřeby, pastelky, fixy
Zdroje – návštěva cestovní kanceláře, internetové odkazy (státy Evropy a světa), literatura (učebnice vlastivědy 5.ročník, encyklopedie Zeměpis světa, encyklopedie Lidé a Země, katalogy cestovních kanceláří)

Metody: Práce s informacemi, skupinová práce, samostatná práce, tvořivá činnost, řízený rozhovor, prezentace

Velikost skupiny: 4 – 5 žáků

Místo: cestovní kancelář, počítačová učebna, třída

Čas: duben, květen

Rozvíjené kompetence:
- k učení - vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- k řešení problému – vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- komunikativní – formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle

a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- sociální a personální – podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- pracovní – využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Postup a organizace:
- řízený rozhovor (dovolená, výběr, práce cestovních kanceláří)
- rozdělení žáků do týmů
- výběr 2 až 3 evropských států
- návštěva cestovních kanceláří
- vyhledávání a shromažďování materiálů o vybraných státech
- pojmenování své cestovní kanceláře (originální)
- práce v týmech na tvorbě katalogu – informace o zemi, obrazový materiál, cenová kalkulace,slevy, bonusy, výlety, historické památky, zajímavosti
- reklama cestovní kanceláře, prezentace

Přílohy: fotodokumentace vytvořených katalogů

Zhodnocení projektu:
-žáci pracovali s velkým zaujetím a velkým elánem, vznikly velmi pěkné katalogy, žáci se naučili rozdělit si práci ve vyhledávání informací a spolupracovat při jejich kompletaci
- po skončení projektu jednotlivé cestovní kanceláře prezentovali svou práci ostatním
- vytvořené katalogy jsou vystaveny ve třídě

6.4 Školní řád s pohádkou

Určen pro: 1. ročník

Školní řád s pohádkou

Autoři projektu: Hana Šmejdířová

1. stupeň, 1. ročník

Cíl projektu
Seznámení nových žáků – „prvňáčků“ – s povinnostmi a právy

Cílová skupina žáků
Žáci prvního ročníku

Časový plán
Dvě vyučovací hodiny

Osnova:
Motivace - pohádka O Sněhurce a sedmi trpaslících
Body školního řádu
Hledání jmen trpaslíků
Hodnocení

Začlenění do předmětu
Český jazyk: vyprávění , slovní zásoba
Matematika: počítání trpaslíků
Výtvarná výchova

Postup, organizace, pomůcky, zdroje, literatura
1. Úvod - pohádka O Sněhurce
Čte, případně vypráví vyučující se zapojením žáků. Záleží na iniciativě dětí. Učitel poznává novou skupinu.
(Použít jakýkoliv dostupný text.)

2. Hledání -co si děti pamatují
- vlastnosti Sněhurky a trpaslíků
- nekázeň Sněhurky, atd.

3. Interpretace 1. bodu školního řádu části A přizpůsobená školáčkům

4. Hledání jmen našich trpaslíků (skřítků), kteří jsou připraveni na nástěnce
I.

Návrh: A/ 2. (a – d) „Zlobílek“
A/ 2 (e – g) „Detektiv“
A/ 2 (h – j) „Šmudla“
A/ 3 (a – b) „Hračička“
A/ 3 (d – g) „Nevidímsidopusy“
A/ 4 „Pozděchodím“
II.
A/ 9 – 11 „Zapomínálek“
Tato, či jinak navržená jména přidělit trpaslíkům, kteří jsou připraveni na nástěnce.

5. Děti si připraví arch se svými obrázkovými razítky, která budou používat dřív, než se naučí psát a číst, aby je mohly přidat k trpaslíkům, když poruší školní řád.

6. Vyučující doplní důležité body, které se nedostaly mezi sedm trpaslíků.

7. Nakreslení obrázku trpaslíka.

Metody, místo, čas
Vyprávění, rozhovor, samostatná práce, TV chvilka.
Třída, druhý den vyučování, dvě vyučovací hodiny.

Rozvíjené kompetence.
Kompetence k učení
Kompetence k řešení problému
Kompetence komunikativní
Kompetence pracovní
Přílohy:
Text pohádky, obrázky, školní řád…

Shrnutí a zhodnocení práce žáků.

6.5 Pardubice a okolí

Určen pro: 3. ročník

Pardubice a okolí

ZŠ Dubina, E. Košťála 870, Pardubice 530 12

Autoři projektu:
Hana Šmejdířová
Alena Tocháčková

1. stupeň, 3. ročník

Cíl projektu
Seznámit žáky s městem, ve kterém žijí. Podnítit žáky k získání informací o svém městě a regionu. Uplatnit možnost samostatného projevu.

Cílová skupina žáků
Žáci třetího ročníku.

Časový plán
Výuka v měsíci září dle tématického plánu.

Osnova
Přípravné práce
Motivace – seznámení s tématem
Vytvoření nástěnky z přineseného obrazového materiálu
Práce skupin
Zadání úkolů vyučujícím
Výstavka publikací
Vycházka

Začlenění do předmětu
Prvouka: Domov, město, kde žiji
Matematika: Aktuální slovní úlohy
Výtvarná výchova: Erb, plán cesty do školy
Dopravní výchova: Dopravní značky, dbát na bezpečí při cestě do školy a zpět
Český jazyk: Prezentace úkolů, ústní projev
Tělesná výchova: Vycházka, pohybová výchova – hra na strážníka, chodce, …

Postup, organizace, pomůcky, zdroje – literatura, internetové odkazy

Před projektem motivačně zaujmout prostřednictvím jednoduché křížovky

P E S domácí zvíře - přítel člověka
P A M P E L I Š K A smetanka lékařská
R A K chodí pozpátku
D U B I N Á Č E K symbol naší školy
K R U H geometrický tvar
B A B I Č K A maminka maminky
K L I K A na dveřích je …
B O R O V I C E jehličnatý strom
M E D včelí produkt

Zadání úkolů pro určené skupiny:
Všichni žáci mají stejný úkol. Do příští hodiny sehnat co nejvíce obrázků města a okolí.
Připravit jmenovitě jednotlivé skupiny a zadat jim úkoly.
Ve zbývajícím čase seznámit žáky s příběhem „O znaku města Pardubic" (L. Macháček – Poklad na Kunětické hoře a jiné příběhy).
Další hodiny:
Úvodem se žáci prezentují přineseným materiálem, vytváří nástěnku na magnetické tabuli. (Lze pohovořit o zajímavostech vztahujících se k přinesenému materiálu.)
Začíná práce skupin.
První skupina – seznámení s osobnostmi Pardubicka, které vyhledali v encyklopediích, na internetu atd.
Další úkol zadává vyučující všem skupinám: „Fr. Veverka se narodil v Rybitví v roce MDCCXCIX.
Napiš datum tak, jak jsme zvyklí."
M D C L X V I
1000 500 100 50 10 5 1

Druhá skupina – seznámení s chráněným územím na Pardubicku. (BOHDANEČSKÝ RYBNÍK od roku 1951, NEMOŠICKÁ STRÁŇ od roku 1982)

Úkol vyučujícího skupinám:
„O kolik let bylo vyhlášeno jedno chráněné území dříve než to druhé?"
Třetí skupina – téma továren, obchodů, dopravy, služeb, dopravního značení
Tento úkol proběhne po vycházce, kdy všichni žáci mají za úkol sledovat dopravní značení a názvy ulic. Po splnění úkolu třetí skupiny si mohou žáci zahrát na dopravní křižovatku, mohou předvádět řemesla atd.
Úkol vyučujícího skupinám:
„Napište co největší počet názvů ulic na sídlišti Dubina."
Čtvrtá skupina – kulturní akce, seznámení se současnými programy divadel, kulturních domů atd.
Úkol vyučujícího skupinám:
„ Uveďte typ na počet sedadel diváků v kině CineStar"
Před úkolem páté skupiny čtení O znaku pánů z Pernštejna (L. Macháček – Poklad na Kunětické hoře a jiné příběhy)
Pátá skupina – historie našeho města, památky, podíl Pernštejnů na historii našeho města
Úkol vyučujícího skupinám:

„ Nakreslete erb Pardubic" (možno použít ukázku)
Vyučující koordinuje informace jednotlivých skupin, případně doplňuje.

Každá skupina prezentuje svůj úkol v určitém časovém rozmezí, kolektivy plní zadání úkolů učitelem, což může být hodnoceno jako soutěž mezi skupinami. Žáci využívají svých možností v rámci prezentace úkolů, ale i při vyhledávání v literatuře, poslechu sdělovacích prostředků, při práci s internetem. Podle náplně jednotlivých témat lze postupovat časově. Je možné vše doplnit dalšími hrami (cestovní kancelář, hádej, kdo jsem, slovní fotbal zaměřený na toto učivo, …).

Metody, místo a čas:
Týmová práce, třída, sídliště Dubina, hodiny prvouky v měsíci září.

Rozvíjené kompetence:
Kompetence k učení
Kompetence k řešení problému
Kompetence komunikativní
Kompetence sociální a personální
Kompetence občanské
Kompetence pracovní

Přílohy – obrazový materiál, literatura (L. Macháček – Poklad na Kunětické hoře a jiné příběhy), křížovka, erb

V závěru zhodnotíme, práce skupin oceníme, samostatné práce skupin vystavíme, pochválíme nejšikovnější.

6.6 Moje oblíbená kniha

Určen pro:
1. ročník
2. ročník
3. ročník
4. ročník
5. ročník

Název: Moje oblíbená kniha

Autor: Hana Ludwigová

Cíl projektu: Podnítit zájem dětí o knihy, o četbu, získat kladný vztah ke knihám, naučit se s knihami zacházet, pečovat o ně, dbát hygienických pravidel, umět si mezi knihami vybírat, získat zkušenosti v městské knihovně.

Rozvíjené kompetence: k učení
k řešení problému
komunikativní
sociální a personální
občanské
pracovní

Cílová skupina žáků: 1. ročník (lze uskutečnit od 1. – 9. ročníku ZŠ)

Časový plán: 1 týden (1 hodina denně) - projekt lze realizovat opakovaně ve školním roce (prázdninová četba, knihy od Ježíška, ...)

Začlenění do předmětu: Český jazyk – literární výchova
Český jazyk – mluvnice
Tvořivé činnosti
Svět kolem nás

Pomůcky: vlastní knihy žáků, na obal knihy balící papír, nůžky, pravítko, lepidlo, barvy, tuš, fixy, apod.
telefon – městská knihovna, Rumunská ulice, číslo 466 264 313

Popis/postup organizace:

Vyučovací předmět Aktivita

ČESKÝ JAZYK - literární výchova úvodní hodina Děti si přinesou jednu oblíbenou knihu, krátce o ní pohovoří (název, autor, ilustrace, o čem kniha je, kdo jim ji koupil, kdy knihu dostaly a podobně). Ve třídě se udělá výstavka knih.

ČESKÝ JAZYK - literární výchova druhá hodina Každý žák bude mít připravený krátký úryvek, který dětem přečte (úvod knihy, zajímavost, zápletka, a pod). Děti se učí naslouchat přečtenému slovu spolužáka a tím se u nich vzbudí zájem o danou knihu.

ČESKÝ JAZYK - mluvnice Týmová práce (čtyři žáci ve skupině, lze použít práci ve dvojicích). Žáci ve svých knihách vyhledávají mluvnické učivo, např. slova začínající na určitou hlásku, slabiku, věty podle postoje mluvčího, vyjmenovaná slova, učivo o přímé řeči, apod.

TVOŘIVÉ ČINNOSTI pracovní činnosti Zhotovení obalu na přinesenou knihu (lze doplnit obrázkem, popřípadě nadpisem). Pomůcky - balící papír, pastelky, nůžky, pravítko.

TVOŘIVÉ ČINNOSTI výtvarná výchova Kresba ilustrace k dané knize. Např. kresba tuší a kolorování.

SVĚT KOLEM NÁS Využití např. encyklopedií k probranému učivu.

Projekt bude završen návštěvou městské knihovny v Rumunské ulici. Děti dostanou dílčí úkoly, například najít svoji knihu, najít jiné knihy od stejného autora, apod. Děti získají představu, co je to knihovna. Budou seznámeni s řádem o vypůjčování knih a orientací v knihovně. Bude u nich vzbuzen zájem o to, aby se staly v budoucnosti návštěvníky knihovny a pravidelně si knihy půjčovaly.

Zpracovala: Mgr. Hana Ludwigová 2008

6.7 Den Země - 1. stupeň

Určen pro:
1. ročník
2. ročník
3. ročník
4. ročník
5. ročník

Projekt Den Země
k průřezovému tématu Enviromentální výchova

Autoři projektu: A. Šturmová, E. Kárychová, J. Formáčková, H. Ludwigová, A. Tocháčková

Cíl Žák má zájem pochopit jevy kolem sebe v jejich souvislostech.
Žák cítí odpovědnost k přírodě a úmyslně ji nepoškozuje.
Žák chápe, že každá lidská aktivita přináší důsledky a má přímý vztah k jeho zdraví, zdraví ostatních lidí a k přírodě.
Žák má zájem podílet se na pozitivních změnách, které směřují k podpoře jeho zdraví, zdraví ostatních lidí a přírody.
Žák aktivně hledá řešení.
Žák odhaduje rizika a přínosy zvažovaných řešení.

Cílová skupina žáků: 1.- 5. ročník ZŠ

Časový plán projektu: 22.duben (1 den, tj. 4- 5 vyučovacích hodin)

Osnova:
1. motivační rozhovor
2. brainstorming
3. týmová práce
4. řízený rozhovor
5. praktické činnosti
6. samostatná individuální práce
7. hra
8. týmové výtvarné koláže
9. diskuze v kruhu
10. rozšiřující úkoly

Začlenění do předmětu: Prvouka, Přírodověda, Svět kolem nás, Matematika, Český jazyk, Pracovní činnosti, Výtvarná výchova, Tvořivé činnosti, Hudební výchova

Metody: brainstorming, řízený rozhovor, samostatná individuální práce,

týmová práce, hra, praktické činnosti

str. -1-
Pomůcky: pracovní listy, letáky, květináč s hlínou (ve skupině), semínko slunečnice (fazole, hrách, cibule, cibule tulipánu…..), flipchart, čtvrtky, modré oblečení, obálka z alobalu, víčka od PET lahví, lepidlo Herkules, dopis (příloha) – rozstříhat, prázdné kartičky na počet žáků ve třídě, kancelářské svorky, rozdělení žáků do pracovních týmů s předstihem

Místo: kmenové učebny

Rozvíjené kompetence:

Kompetence pracovní: vedeme žáky k osvojení zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, k hygieně práce, vysvětlujeme základy organizace a plánování práce

Kompetence k učení: žák třídí informace a využívá je v procesu učení, porovnává získané poznatky

Kompetence k řešení problému : žáci vnímají problémové situace ve škole i mimo ni, učí se je rozpoznávat a chápat

Kompetence sociální a personální: žák spolupracuje ve skupině, přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů

Kompetence občanské – vytváříme vztah k životnímu prostředí

Zdroje: Kafomet
ŠVP
www.ekokurs.cz
www.novaskola.napajedla.net/praceprirodopis
Pojďme na to od lesa - příručka ekolog.výchovy

Postup: projektu bude předcházet krátká informativní schůzka pro vyučující,
na které budou seznámeni s organizací projektu.
Každou činnost bude učitel moci rozvíjet, členit nebo přizpůsobovat pod-
le úrovně třídy.
str.-2-

1. motivační rozhovor: Naší třídě doručen zvláštní dopis. Skládání (rozšifrování) dopisu. Přečtení textu. (Kdo ho mohl poslat? Jaké ohrožení? Proč modrá planeta?)

Znění dopisu (pro vyučující):

NAŠE PLANETA OHROŽENA. HLEDÁME NOVÝ DOMOV.
PALUBNÍ POČÍTAČE UKAZUJÍ NA MODRÉ PLANETĚ ZEMI

VELKÉ BOHATSTVÍ. POMŮŽETE NÁM?

2. brainstorming: V týmech se pokusíme odhalit „jaké bohatství“, psát na volné listy, společně pak vyvodit pojmy: VZDUCH, VODA, ROSTLINY, ŽIVOČICHOVÉ. Zpěv písničky, obsahující některé z uvedených pojmů. Přidělení barev k týmům.

Zajímavosti: Voda – Život na Zemi vznikl ve vodě. Většina živočichů je
složena více než ze 2/3 vody. Živé dřevo obsahuje 50%vody. Půda – V jedné hrsti lesní půdy je více organizmů než lidí na Zemi.

3. týmová práce: 4 flipcharty se 4 pojmy (voda…), rozdělit svislou čarou, na jedné straně zapisují žáci, čím lidé škodí, na druhé půlce, jak chrání.
(Žáci píší na jakýkoliv ze 4 papírů, používají barvu své skupiny.)

4. Řízený dialog:
Jak se třídí odpad v našem městě (sídlišti)?
Kam se odpad odváží, co se s ním děje?
Kam můžeme odevzdat starý papír, železo, textil?
Co je to sběrný dvůr a kde je nejbližší tvé škole (bydlišti)?
Co je to nebezpečný odpad a kam s ním?
Proč dříve nebylo tolik odpadů? (ruční výroba, rozbité zboží se
opravovalo, používaly se přírodní materiály)

5. praktické činnosti: Zasaď svoji rostlinku. (v týmech nebo jednotlivci)

6. samostatná individuální práce: pracovní list Třídíme odpad (příloha)

7. hra: Na třídění odpadu
popis: Žáci ve skupině napíší na připravené kartičky po jednom druhu konkrétního odpadku. Ve skupině se smí použít 1x odpad skleněný, 1x plastový, 1x papírový, 1x komunální. Při větším počtu dětí ve skupině se mohou druhy opakovat. Lístečky se vhodí do společné krabice nebo
str.-3-

sáčku. Od této chvíle děti nesmí mluvit. Losují si postupně z krabice
lístečky, nesmí je číst, ale spolužáci jim vylosovanou kartičku – odpadek- připevní kancelářskou svorkou na záda. Když jsou rozdány všechny kartičky, umísťují se žáci navzájem (vezmou se za ruku) do pomyslných správných kontejnerů (křídou nebo papírem vyznačený kruh na podlaze).

8. Výtvarné koláže „Kontejner“(týmová práce)
Skupinám je přiřazen 1 druh odpadu (sklo - zelená, plasty – žlutá, papír –
modrá, komunální odpad – černá). Vytvoříme nápis z víček od PET lahví,
nalepíme na čtvrtku, která znázorňuje kontejner. Dolepujeme obrázky
z letáků, nápisy.

9. Kruh – diskuze: Pomůžeme? Proč ano, proč ne? Můžeme se podělit o naše

bohatství? Jak je můžeme chránit? ……

10. Rozšiřující úkoly:

a) matematické slovní úlohy (příloha)

b) ČJ

ČJ – 3. tř.
Věta na tabuli: V pracovním vyučování si děti polepily krabici a do ní sypou papírový odpad.
Úkoly: VJ x S, pravopisné jevy, slovní druhy, počet slabik…

ČJ - 4.tř. a 5. tř.
Věta na tabuli: Prázdné skleněné lahve nemusí skončit na smetišti, ale mohou se recyklovat.
Úkoly: pojem recyklace, VJ x S, slovní druhy, druhy hlásek, 1slab. slova, mluv. kategorie podst. jmen, sloves, slova seřadit podle abecedy…

c) PRV - pracovní list 1. – 3. roč. (příloha Kafomet))

PŘÍLOHA MATEMATIKA

I.ročník

1) Jana se rozhodla vypěstovat sazenice na zahrádku. Nekoupila květináče, ale použila krabice od mléka. Na okně má 5 krabic s rajčaty a 8 s paprikami.
Kterých sazenic je víc? O kolik? Umíš také využít věci, které by se jinak staly odpadem?

2) Honzík ví, že láhve, které nechtějí zpět v obchodě, nepatří do popelnice. Do kontajneru u obchodu proto vyhodil 4 zelené lahve a 3 bílé lahve.
Kolik lahví vyhodil celkem? Víte, kam můžete odkládat sklo u vás?

3) Děti se dohodly s učiteli ve škole, že přinesou z domu všechen papír, který obvykle končí v odpadu. Děti sbíraly celý týden. Zdeněk přinesl 4 kg, Michal 6 kg.
Kolik kg papíru zachránili oba kamarádi dohromady?

II.ročník

1) Jirka se dočetl, že 50 kg sběrového papíru může ve výrobě papíru zachránit jeden strom. Rozhodl se, že se pokusí každý

měsíc alespoň jeden strom zachránit. Tento měsíc má k odezvzdání 3 balíky. Jeden váží 21 kg, druhý 16 kg a třetí 19 kg. Podařilo se mu shromáždit dost papíru? Jak je to s tebou? Také zachraňuješ stromy?

2) V západní Evropě (podobně i u nás) tvoří ze 100 kg odpadů z domácnosti:
30 kg potraviny
25 kg papír
10 kg textil
8 kg kov
10 kg popel
10 kg sklo
7 kg plasty
Plasty jsou značn stabilní a zabírají velký objem při malé hmotnosti. Ze seznamu vyřaďte všechny odpady, které se dají znovu použít (recyklovat) a vypočítejte, o kolik kg bude lehčí odpad, který je skutečně nutno odnést na skládku.

3) V ceně zboží prodávaného v lahvích je započítána cena láhve, kterou vám v obchodě zaplatí při jejím vrácení (říká se tomu záloha). Jirka a Pavel se dohodli, že půjdou na odpolední filmové představení. Jindra se zastavil u Pavla, ale kamarád byl smutný. Rodiče se zdrželi v zaměstnání a Pavel neměl peníze na kino. Jindra však neztratil rozvahu:
- Nemáte doma prázdné lahve?
- Máme a proč?
- Protože je vrátíme v obchodě a budeš mít na kino.
Kolik lahví vrátili, když vstupenka stála 12 korun a záloha byla 2 koruny za láhev?

III.ročník

1) Z patnáctiletého stromu se dá vyrobit 700 papírových sáčků. Ve velkém obchodě je spotřebují za dvě hodiny. Kdyby lidé na svoje nákupy přinesli z domu plátěné tašky nebo obaly, které se dají použít několikrát, víš kolik by zachránili jen v jednom obchodě za den stromů (počítej den = 8 hodin)? Víš, kolik by bylo za týden, rok? To už je celý les!

2) Některé látky ve sprejích, při výrobě polystyrénových výrobků, náplně chladniček, tzv.freony ničí ozonovou vrstvu v atmosféře, která nás chrání před škodlivou složkou slunečního záření. Tyto látky jsou neobyčejně odolné. Trvá 130 let než se rozpadnou. V průběhu této doby zničí jeden atom chloru obsažený ve freonech až 100 000 molekul ozónu. Pokus se spočítat, kdy přestane látka, kterou jsi právě uvolnil stisknutím ventilku spreje, ničit ochrannou ozónovou vrstvu? Napiš ten letopočet. Myslíš, že budeš v té době ještě naživu? Budou pravděpodobně naživu tvoje děti? (Předpokládej, že se narodí, když ti bude 25 let) Nebo snad až tvoje vnoučata? Přemýšlej společně nad tímto džinem vypuštěným z lahve!

IV.ročník

1) V roce 2006 zaplatil občan Prahy za pronájem popelnice 50 korun. V roce 2008
Už musel vydat 500 korun. V roce 2009 se pravděpodobně tato částka zdvojná-sobí.(Zaokrouhleno na koruny) Kolik korun bude muset pravděpodobně vydat občan Prahy za popelnici v roce 2009? Kolikrát je to více než v roce 2006?

2) Průměrná česká domácnost vyprodukuje za jediný rk téměř 1000 kg odpadu. Uložit toto množství na skládce v Ďáblicích bude stát 600 – 1000 korun (počítejme 800,-), spálit je v malešické spalovně přijde na 1600 – 2000 korun (počítejme 1800,-). Podle názorů odborníků lze při důsledném třídění odpadu v domácnosti znovu využít až 400 kg z 1000 kg vyprodukovaných za rok. Tím členové domácnosti nejen chrání životní prostředí, ale ušetří i finanční prostředky. O kolik dražší je spalování než skládkování? Převeďte na tuny a vypočítete, kolikrát je dražší spalování než skládkování.

V.ročník

1) V České republice vzniká ročně 2 600 000 tun tuhého domovního odpadu ročně. Kolik odpadu připadá na jednoho obyvatele za rok? Kolik je to na vaši rodinu?
Počet obyvatel zaokrouhlete na 10 000 000. Jedna tuna = 1000 kg – nejprve převeďte na kg.

2) Průměrná česká domácnost vyprodukuje za jediný rk téměř 1000 kg odpadu. Uložit toto množství na skládce v Ďáblicích bude stát 600 – 1000 korun (počítejme 800,-), spálit je v malešické spalovně přijde na 1600 – 2000 korun (počítejme 1800,-). Podle názorů odborníků lze při důsledném třídění odpadu v domácnosti znovu využít až 400 kg z 1000 kg vyprodukovaných za rok. Tím členové domácnosti nejen chrání životní prostředí, ale ušetří i finanční prostředky. O kolik dražší je spalování než skládkování?

PŘÍLOHA DOPIS

NAŠE PLANETA

OHROŽENA

HLEDÁME NOVÝ

DOMOV PALUBNÍ

POČÍTAČE UKAZUJÍ

NA MODRÉ

PLANETĚ ZEMI VELKÉ

BOHATSTVÍ

POMŮŽETE NÁM ?

EŠAN ATENALP ANEŽORHO

EMÁDELH ÝVON VOMOD

ÍNBULAP EČATÍČOP

ÍJUZAKU AN ÉRDOM

ĚTENALP IMEZ ÉKLEV

ÍVTSTAHOB ETEŽŮMOP MÁN

?

6.8 Den Země - 2. stupeň

Určen pro:
6. ročník
7. ročník
8. ročník
9. ročník

PROJEKT – DEN ZEMĚ

Termín konání: 22.4.

Název projektu: Chráním tě, Země má

Autoři: Petra Poláčková
Mária Krmenčíková
Věra Zvolánková
Helena Kadlecová

Cíl projektu: seznámení s enviromentální výchovou – sledování stavu životního prostředí v našem okolí, osvojení základních návyků ekologického chování, respektování a ochrana životního prostředí a rozvíjení pohybových dovedností

Cílová skupina žáků: žáci II.st ZŠ

Časový plán: 8.00 -13.30 hod

OSNOVA

motto: „Chválím tě, Země má“ do všech tříd ze školního rozhlasu (Uhlíř+Svěrák=Zpěvník)

Planeta Země jako Modrá planeta
Žáci II. stupně budou včas informováni, aby v tento den přišli na počest Modré planety oblečeni v modrém. Každý žák by měl mít alespoň 3 ks modrého oblečení. Kdo tento počet nesplní, bude trestným bodem v závěrečním sčítání bodů.

film
6.roč. Vodní svět
7.roč. Naši plazi a obojživelníci
8.roč. Tělesná stráž a kostní dřeň
9.roč Ekologické pojmy

-k filmu předem zadané otázky, během filmu odpovídat a plnit
-po vyplnění získají tajenku pro další postup

osmisměrka ekologická
soutěž: prvním třem ze třídy se sečte čas a postupují do školního kola

Besedy
1. Naše ptactvo (lektor paní Vránová)
2. Flora a fauna Pardubicka (lektor pan Kurča)

Stanoviště:
I. Poznávačka, rostliny (15), živočichové (15) hádají všichni žáci třídy, místo: Dubinský les, p.uč. Kadlecová - roh lesa
II. Hod na cíl (hází 20 žáků třídy, kolik zásahů, tolik bodů) místo: školní hřiště p.uč. Slabá
III. „Den Trifidů“ soutěž: destičlenné družstvo, bod za každého, kdo se dostane do cíle, místo: Dublinský les, p.uč. Zvolánková – lesní cesta vlevo
IV. „Běh třínohých“ soutěž: sečte se prvních osm časů, místo: cesta v Dubinském lese, p.uč. Šternberská – lesní cesta

Cesta po sídlišti
Vyhledávání a zaznamenávání míst se sběrnými kontejnery do mapky a mapování stanovišť, kde chybí sběrné kontejnery na tříděný odpad. Třídní učitelé odevzdávají organizátorům projektu

Básnička
poslech písničky „ Hlavně, že jsme na souši“ (Uhlíř+Svěrák= Zpěvník)
úkol: vytvoř další sloku nebo i více, rozsah a kvalita budou bodovány. Třídní učitelé odevzdávají organizátorům projektu.

Za každou disciplínu vyjde nejlepší kolektiv ve dvou kategoriích 6.-7.roč, 8.- 9.roč.
s nejvyšším počtem bodů.

Rezervní práce pro nepřízeň počasí.
-práce busolou
-zásady první pomoci

Začlenění do předmětu
Český jazyk
Přírodopis
Zeměpis
Tělesná výchova
Občanská výchova
Hudební výchova

Postup

8.00 zahájení v kmenových třídách
třídní učitel seznámí s tématem projektu, jeho časovým a obsahovým plánem

1. vyučovací hodina
6.roč. film „Vodní svět“ v učebně přírodopisu
7.roč. film „Naši plazi a obojživelníci“ v učebně Fy
8.roč. přednáška „Naše ptactvo“ učebna 8.B
9.roč. přednáška „Flora a fauna Pardubicka“ učebna Hv

2 .vyučovací hodina
6.roč. přednáška „Naše ptactvo“ učebna Hv
7.roč. přednáška „Flora a fauna Pardubicka“ učebna 7.A
8.roč. film „Tělesná stráž a kostní dřeň“ učebna Př
9.roč. film „Ekologické pojmy“ učebna Fy

3. vyučovací hodina

návrat do kmenových tříd, doplňování odpovědí na otázky k filmu, (tyto bylo možné plnit již při projekci filmu), žáci vyplněním zjistí tajenku pro další postup
ekologická osmisměrka
soutěž
básnický úkol
poslech písničky a vytvoření další sloky. Úspěšné pokusy mohou být nabídnuty redaktorům Dubovin k uveřejnění

4.-5. vyučovací hodina

rozchod na stanoviště, plnění úkolů daných stanovištěm
cesta po sídlišti s mapkou

Sled stanovišť:
pro 6.ročník: I.Kad…..IV.Šten…..II.Slab…..III.Zvol
pro 7.ročník II.Slab…..III.Zvol…..I.Kad…..IV.Šten
pro 8.ročník III.Zvol…..I.Kad…..IV.Šten…..II.Slab
pro 9.ročník IV.Šten…..II.Slab…..III.Zvol…..I.Kad

6. vyučovací hodina

Návrat do kmenových tříd a zhodnocení celého projektu pod vedením třídního učitele.
Zkompletovat výsledky pro soutěž mezi třídami, výsledky odevzdat pí.uč. Poláčkové

Poznávačka
Den Trifidů

Běh třínohých
Hod na cíl
Modrý den

Pomůcky
CD přehrávač do každého ročníku
3 učebny s interaktivní tabulí
přírodopisné filmy
granáty
šátek – každý žák
švihadla, provaz , zvonečky
karty s obrázky rostlin a živočichů
nakopírované křížovky –pro každého žáka
osmisměrky pro každého žáka
mapa sídliště 2ks do třídy
tabulky na zapisování výsledků

Metody, místo a čas
Žáci začínají v kmenových třídách
Stanoviště: 3 v Dubinslém lese,
1 na školním, hřišti
Besedy: učebna Hv
učebna 9.C
učebna 7.A

Filmy: učebna PŘ a FY
Sídliště Dubina

Metody použité při projektu:
řízený rozhovor, beseda, samostatná práce, práce v týmu, samostatné řešení problému společné řešení problému

Rozvíjené kompetence
k učení
řešení problému
komunikativní
sociální
občanské
pracovní

Přílohy
Stručný příběh Trifidů
nahrávka „Chválím tě, Země má“

nahrávka „ Hlavně, že jsme na souši“
mapy sídliště
vzor osmisměrky, křížovky, tabulky na zapisování výsledků

Zhodnocení projektu
Po skončení během šesté vyučovací hodiny v kmenové třídě pod vedením třídního učitele. Výsledky odevzdat p.uč. Poláčkové k vyhodnocení.

6.9 Domácí zvířata AJ

Určen pro: 4. ročník

PROJEKT DOMÁCÍ ZVÍŘATA AJ

Autor: Mgr. Jiřina Řešátková

Projektové aktivity k tématu „Domácí zvířata“
(Aj, M, Čj, Vv, Tv)

1) seznámit se s názvy domácích zvířat v angličtině
(tabule – obrázky zvířat, výslovnost, ukazovat na ně, pojmenovat, řadit v pořadí -> number 1 is a cat, … přiřadit kartičku s psanou podobou slova k obrázku)

2) pohybová hra – v kruhu před tabulí žáci sedí na židličkách, jsou rozděleni do skupin, rozpočítáme – horses, dogs, cats, pigs; jeden žák nemá židli, stojí uprostřed a vyvolává „Horses (pigs,…), change your places“ (žáci příslušné skupiny si musí vyměnit místa tak, že nikdo nezůstane na svém). Na pokyn „Animals, change your places“ si musí vyměnit místa všichni žáci.Na koho nezůstane židle, zůstává uprostřed a předříkává.

3) řazení angl. názvů zvířat z tabule podle abecedy (práce dvojic)
cat, cow, dog, duck, goat, goose, hen, horse, pig, rabbit, sheep, turkey

4) zvířata, která nepatří mezi domácí
napište co nejvíce anglických názvů zvířat, která nepatří mezi domácí zvířata (práce dvojic)

5) Bingo s domácími zvířaty (hra)

6) přiřazování angl. názvů dom. zvířat k obrázkům
některým žákům ve třídě rozdat kartičky s názvy zvířat, správně přečíst a přiřadit k obrázku zvířete na tabuli

7) tabulka s údaji o domácích zvířatech • příloha
žáci mají každý svoji tabulku (učitel namnoží), potřebná slovní zásoba uvedena v tabulce ve vysvětlivkách
společně s učitelem, který píše na tabuli, žáci doplňují svoji tabulku (velikost zvířete, barva, počet noh, pokrytí těla, potrava)
tabulku možno postupně doplňovat v jednotlivých hodinách (např. vždy jen 4 dom. zvířata, příště další)

8) pantomimické vyjádření
„One, two, three, can you show me… a cat?“
(žáci předvádějí pantomimicky daná zvířata, buď jednotlivě nebo uč. bubnuje, říká básničku a žáci předvádějí např. společně v kruhu)

9) osmisměrka (Eva Sládková: Hrátky s Aj) • příloha
najdi názvy všech zvířat v osmisměrce a vypiš je, podtrhni domácí zvířata

10) řazení zvířat podle velikosti (lépe hmotnosti)

týmová práce -> rozdělení do týmů (žáci dostanou lístek s názvem zvířete – rabbit, cow, hen, turkey – a utvoří si skupiny tak, aby v každé skupině byla všechna zvířátka)
úkol pro tým: pokuste se seřadit 12 domácích zvířat podle velikosti (upřesnění podle hmotnosti) – cvičení odhadu
společné čtení a zhodnocení, diskuse
(hmotnost některých zvířat uvedena v knize Ch. Wolfram: Domácí zvířata u nás a ve světě (malá encyklopedie přírody))

11) skládání textu (puzzle) a hádání zvířete
týmová práce
a) každý tým má v obálce rozstříhaný text, který má nejprve složit a podle popisu v textu uhodnout dané zvíře
b) ostatní družstva se potom snaží za pomoci otázek uhodnout, které zvíře mělo daný tým
Nápověda otázek: Is it big?
Has he got 2(4) legs?
Can it fly (swim, jump, climb)?
Is it brown (white,…)?
Can this animal eat a grass (meat,…)?
c) kresba zvířete jedním tahem
tým dostane pár minut na to, aby se pokusil společně připravit kresbu zvířete (které rozluštili v puzzle) jedním tahem tak, aby nejlépe vystihovalo jeho tvar (může to být pouze hlava a nebo i celé tělo)
d) přepracování písně „Head and shoulders“ za pomoci názvů domácích zvířat
pokuste se v týmech předělat písničku a místo názvů částí těla použijte názvy domácích zvířat (pozor, dodržujte správnou slabičnost slov)

12) pohybová hra s pantomimou
„Animals running“ – Run like a horse.
Jump like a cat.
Swim like a duck.
Go like a turkey.
Speak like a cat (hen, sheep, cow,…)
atd.

13) anglické hádanky zvířat • příloha
„Which animal?“ (English reader I. – str. 30)
5 hádanek o zvířatech

14) výroba leporela nebo kvartet s domácími zvířaty
práce v týmech nebo jednotlivě
(čtvrtky, izolepa, barevné papíry, lepidlo, tuš, voskovky) – Vv

15) vyhledávání názvů domácích zvířat v angl. písni
z angl. písně „Old MacDonald“ vypiš všechna zvířata, o kterých se v písni zpívalo

16) pohybová hra „Sheep, sheep, come to me!“
„Sheep, sheep, come to me!
Sheep, sheep, come to me!
I am hungry, I want to eat.“
(hra na ovečky a vlka – hřiště, tělocvična)

17) angl. báseň „My animal friends“ (nazpaměť)
text „My animal friends“: English reader I. – str. 5
- báseň 2x přečíst
- po 3. přečtení vypsat (vyjmenovat) všechna zvířata, která si zapamatovali
- rozdat text, přečíst, přeložit, vyhledat dom. zvířata
- báseň se učit společně po částech (1. část verše žák, 2. část učitel a naopak)
- pokusit se báseň rapovat
- nakreslit ilustraci k básni
- doma se naučit nazpaměť

18) pantomima – Zahraj větu
pokus se vybrat si z tabule 1 větu a pantomimicky ji ztvárnit, my budeme větu hádat
The big dog has got a small house.
The happy cow has got four legs.
The small rabbit has got long ears.
The turkey is sitting near the car.
The black cat is climbing over the wall.
The sad pig is eating an ice-cream.

19) slovní úlohy s domácími zvířaty
využití poznatků o zvířatech ve slovních úlohách v matematice
Např.:
I. Hmotnost krávy je 600kg. Hmotnost prasete je 100kg. Kolikrát (o kolik) je hmotnost krávy větší než hmotnost prasete?
II. Kráva spase za 1 den 80kg trávy. Kolik kilogramů trávy spase za týden (měsíc, rok)?
III. Kráva nám dává 40 litrů mléka denně. Kolik litrů mléka dostaneme od 1 krávy za týden, za 2 týdny?
dále možno porovnat zvířata podle doby březosti, podle délky doby zdomácnění atd.

20) anglická anekdota „A visitor in the ZOO…“
se zvířecími postavami
text str. 16, F. Malíř: Anglicky se Všeobecnou stavební spořitelnou KB
porozumět krátkému angl. textu s humorným obsahem, pokusit se o společné domýšlení, nová slovní zásoba

21) zdravá životospráva
(výchova ke zdraví)
pokusit se ve dvojicích (v týmech) zamyslet nad tím, které maso je nejzdravější a nejdietnější a napsat pořadí prvních pěti dom. zvířat, jejichž maso je nejméně tučné
možno rozpracovat dále -> sehnat recept na úpravu dietního pokrmu (popis prac. postupu)

22) Farm animals (hra dvojic na principu hry „Bitva lodí“)
do čtvercového pole např. 5x5 čtverečků si připraví každý žák 5 názvů dom. zvířat, dále se hraje způsobem hry „Bitva lodí“; pokud uhodneme správné políčko, ptáme se „What animal is this?“ a dopíšeme si do daného políčka název zvířete

23) vypravování o dom. zvířatech
Čj – sloh (vypravování)
povídáni v kruhu – Které z uvedených zvířat ti je nejvíc milé a proč? Které je podle tebe nejvíce užitečné (odůvodni)? Které z uvedených dom. zvířat ti je nejméně příjemné a proč?
Vybavte si nějaký zážitek s dom. zvířetem a vypravujte nám ho.

24) návštěva psího útulku
navazuje na projekt „Domácí zvířata“ a poukazuje na to, že péče o dom. zvířata je pravidelná a dlouhodobá činnost

25) Projekt „Domácí zvířata“ můžeme dále zaměřit na společné objevování
jazyků (např. jazyky Evropy). Vybrat si např. 5 názvů dom. zvířat a za pomoci slovníků hledat jejich překlad např. do slovenštiny, němčiny, italštiny,… dále zjišťovat používání členů u některých jazyků, podobnost slov, odlišnost, které jazyky si jsou podobné atd.
Každý tým pracuje se slovníkem a sleduje 1 cizí jazyk, společné shrnutí.

6.10 Den Země - příloha 1. stupeň

Určen pro:
1. ročník
2. ročník
3. ročník
4. ročník
5. ročník

Příloha k Projektu Den Země – Ekocentrum Paleta
k průřezovému tématu enviromentální výchova

Autoři: L. Němcová, J. Řešátková, H. Šmejdířová

Cíl: Žák přiměřeně svému věku
- vnímá význam léčivých bylin jako alternativy nebo doplňku běžným lékům
- zná princip recyklace papíru
- zná správný způsob likvidace odpadů v domácnostech a význam třídění odpadů
- se dovede chovat v parku a v lese
- uvede význam půdy pro život na Zemi
- chápe význam lesů a nutnost jejich ochrany
- uvede na příkladech význam vody pro člověka, učí se šetřit vodou a vodu chápe jako prostředí domova mnoha organismů
- pečuje o domácí mazlíčky a prohlubuje vztah k živým tvorům
- vnímá společenstva včel a mravenců a chápe nutnost jejich ochrany nejen pro člověka, ale i pro přírodu, seznamuje se s životem pavouků v přírodě
- chápe nenahraditelnost a nutnost ochrany vzduchu pro život na Zemi
- uplatňuje účelné způsoby chování v modelových situacích simulující mimořádné události a seznamuje se s často katastrofálním dopadem lidské činnosti a s možnostmi nápravy

Cílová skupina žáků: 1. – 5. ročník ZŠ

Časový plán projektu: celoročně

Začlenění do předmětu: Prvouka, Přírodověda, Svět kolem nás, Tvořivé činnosti, Pracovní činnosti, Výtvarná výchova

Metody: řízený rozhovor, týmová práce, hra, párová práce, praktické činnosti, pozorování a zkoumání, ochutnávka, samostatná práce formou dílny, kooperativní hry, diskuse, dramatická výchova, smyslové hry

Místo: areál Ekocentra Paleta

Rozvíjené kompetence:

Kompetence občanské
- žák se chová zodpovědně v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- žák chápe základní ekologické souvislosti , respektuje požadavky na kvalitu životního prostředí
- žák se učí vcítit do situace druhých, snaží se druhým pomáhat

Kompetence sociální a personální
- žák spolupracuje ve skupině a přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů

Kompetence k učení
- žák pozoruje svět kolem sebe a vyjadřuje vlastní názor na dění v přírodě, učí se poznávat nové věci

Kompetence k řešení problému
- žák se učí definovat problém a navrhnout jeho řešení, hledá různé varianty řešení

Kompetence pracovní
- žák si při práci osvojuje zásady bezpečnosti a ochrany svého zdraví a zdraví druhých
- žák si osvojuje základy organizace a plánování práce

Kompetence komunikativní
- žák vede diskusi
- žák obhajuje svůj názor
- žák naslouchá promluvám druhých lidí

6.11 Finanční gramotnost - 8. ročník

Určen pro: 8. ročník

Finanční gramotnost

Forma výuky: projektové vyučování – projektové dny
jeden projektový den – 6 vyučovacích hodin
Ročník: osmý
Rozsah: 2 projektové dny v osmém ročníku
Témata: 8. ročník - Hospodaření domácnosti, Kupujeme auto

8. ročník

Téma : HOSPODAŘENÍ DOMÁCNOSTI

Učivo	Výstupy
-rodina, domácnost	-žák vysvětlí rozdíl mezi rodinou a domácností
-příjmy a výdaje domácnosti	-vyjmenuje položky, které patří do příjmů či
-rozpočet domácnosti + úspory, a jednorázové investice, úvěry a	výdajů domácnosti, rozliší pravidelné příjmy a výdaje, uvede příklady státních dávek a příspěvků, uvede druhy pojištění
v hospodaření	-zváží nezbytnost jednotlivých výdajů domácnosti
internetu	-žák sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti -vyhledává potřebné částky do rozpočtu na (např. výpočet čisté mzdy, poplatky za rozhlas a TV)
schodkový či	-žák určí, zda je rozpočet přebytkový, vyrovnaný

hospodárnosti,

vyhýbají se rizikům při hospodaření s penězi

Téma : KUPUJEME AUTO

Učivo	Výstupy
-kritéria výběru automobilu -platby spojené s koupí a užíváním vozidla -povinná, standardní, nadstandardní výbava vozidla -způsob úhrady ceny vozidla – hotovost, splátkový prodej, leasing a	-žák vyjmenuje kritéria rozhodující při výběru nového automobilu -vyjmenuje různé platby spojené s provozem a užíváním vozidla -rozumí pojmům povinné ručení, havarijní pojištění, technická kontrola -žák dokáže určit, co patří do povinné, standardní a nadstandardní výbavy vozidla -žák rozumí pojmům finanční hotovost, leasing, spotřebitelský úvěr, půjčka -žák je seznámen s dalšími druhy úvěrů –

6.12 Finanční gramotnost - 9. ročník

Určen pro: 9. ročník

Finanční gramotnost

Forma výuky: projektové vyučování – projektové dny
jeden projektový den – 6 vyučovacích hodin

Ročník: devátý

Rozsah: 2 projektové dny v devátém ročníku

Témata: 9. ročník - Dovolená, Výhodné nakupování

9. ročník

Téma : DOVOLENÁ

Učivo	Výstupy
-kritéria výběru dovolené	-žák určí kritéria rozhodující při výběru dovolené
-cestovní a jiné smlouvy	-žák rozumí pojmům cestovní kancelář, cestovní
-náklady spojené s dovolenou	agentura, storno poplatky, cestovní pojištění
- financování dovolené	-orientuje se v cestovní smlouvě, určí nezbytné náležitosti smlouvy
	-zná možnosti financování dovolené
	-orientuje se v pojmech ručitel, věřitel, dlužník, úvěr, půjčka, úrok, úroková sazba, výše úroku

Téma : VÝHODNÉ NAKUPOVÁNÍ

Učivo	Výstupy
-strategie nakupování	-žák vysvětlí pojmy spotřebitel, věci hmotné + služby
-možnosti placení zboží a služeb	-určí zásady zodpovědného nakupování, má přehled
-platební karty	o způsobech placení zboží a služeb – hotovost,
-triky obchodníků a ochrana spotřebitele	platební karty
	-žák má přehled o druzích platebních karet, rozumí
-banky a jejich služby, aktivní a pasivní	pojmům kontokorent, cena a hodnota zboží – jak

se

operace, úročení, investice — tvoří cena

-na příkladech ukáže vhodné využití hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití

kreditní a debetní karty + jejich omezení

-žák je seznámen s různými triky obchodníků, zákonem na ochranu spotřebitele, s existencí obchodního zákoníku

-rozumí pojmům reklamace, inflace

1 Identifikační údaje **2**

2 Charakteristika ŠVP **3**

2.1 Výchovné a vzdělávací strategie školy 6

3 Charakteristika školy **9**

4 Učební plán **16**

5 Učební osnovy **21**

5.1 Matematika a její aplikace 21

5.1.1 Matematika 22

5.2 Jazyk a jazyková komunikace 44

5.2.1 Český jazyk a literatura 45

5.2.2 Anglický jazyk 68

5.2.3 Německý jazyk 88

5.2.4 Ruský jazyk 93

5.2.5 Francouzský jazyk 98

5.3 Informatika 105

5.3.1 Informatika 106

5.4 Člověk a jeho svět 124

5.4.1 Svět kolem nás 125

5.5 Člověk a společnost 137

5.5.1 Dějepis 138

5.5.2 Výchova k občanství 149

5.6 Člověk a příroda 155

5.6.1 Fyzika 156

5.6.2 Chemie 167

5.6.3 Přírodopis 174

5.6.4 Zeměpis 186

5.7 Umění a kultura 196

5.7.1 Hudební výchova 197

5.7.2 Výtvarná výchova 212

5.8 Člověk a zdraví 220

5.8.1 Výchova ke zdraví 221

5.8.2 Tělesná výchova 230

5.9 Člověk a svět práce 258

5.9.1 Svět práce 259

5.9.2 Tvořivé činnosti 264

5.10 Doplňující vzdělávací obory 271

5.10.1 Seminář z českého jazyka 272

5.10.2 Fyzikálně - chemická praktika 275

5.10.3 Seminář z anglického jazyka 278
5.10.4 Seminář z matematiky 281
5.10.5 Zdravé vaření 283
5.10.6 Psaní na klávesnici 287
5.10.7 Cvičení z českého jazyka 289
5.10.8 Technická praktika 292
5.10.9 Cvičení z matematiky 295
5.11 Nepovinné předměty 297
5.11.1 Sportovní hry 298
6 Projekty 302
6.1 Zdravý životní styl 302
6.2 Domácí zvířata 311
6.3 Naše cestovní kancelář 314
6.4 Školní řád s pohádkou 316
6.5 Pardubice a okolí 318
6.6 Moje oblíbená kniha 321
6.7 Den Země - 1. stupeň 323
6.8 Den Země - 2. stupeň 330
6.9 Domácí zvířata AJ 335
6.10 Den Země - příloha 1. stupeň 339
6.11 Finanční gramotnost - 8. ročník 341
6.12 Finanční gramotnost - 9. ročník 343